

**Planul de Management
al sitului de importanță comunitară
Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007**

Cuprins

A. INTRODUCERE	7
A.1. Scopul Planului de Management.....	10
A.2. Baza legală a Planului de Management	11
B.1. Informații Generale	13
B.1.1. Localizare	13
B.1.2. Cadrul legal și administrativ pentru management.....	14
B.1.3. Procedura de elaborare, modificare și actualizare a Planului de Management.....	21
B.1.4. Procedura de implementare a Planului de Management	23
B.1.5. Drepturi de proprietate, administrare și folosință a terenurilor	24
B.1.6. Factorii interesați.....	26
B.1.7. Resurse pentru management și infrastructura	31
B.1.7.1. Administrare.....	31
B.1.7.2. Personal - număr, poziție, responsabilități	32
B.1.7.3. Sistemul decizional	33
B.1.7.4. Resurse pentru management.....	34
B.1.8. Planuri și programe relevante pentru managementul ariei protejate.....	35
B.1.9. Sistemul de planificare a activităților, monitorizare și raportare	37
B.1.10. Scurt istoric al managementului și al activităților majore de management.....	39
B.2. Mediul fizic	42
B.3. Mediul biotic	48
B.3.1. Context biogeografic	48
B.3.1.1. Regiunea/regiunile biogeografice	48
B.3.1.2. Habitate	48
B.3.1.2.1. Habitate de interes comunitar prezente și situația lor la nivelul regiunii biogeografice și la nivel național	48
B.3.2.3. Flora	64
B.3.2.4. Fauna	68
B.3.2.5. Specii alohtone și specii invazive.....	75
B.3.2.5. Ecosisteme.....	75
B.3.2.7. Peisajul	76
B.3.2.8. Procese naturale.....	77
B.4. Informații socio-economice și culturale.....	78
B.4.1. Comunități.....	79
B.4.2. Utilizarea terenurilor și resurselor.....	79
B.4.3. Economia locală	81
B.4.4. Informare, conștientizare, educare	86
B.5. Cercetare.....	86
B.6. Acțiuni de management majore desfășurate în aria protejată	86

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

C. EVALUAREA SITUAȚIEI ACTUALE	87
C.1. Valori.....	87
C.2. Presiuni și amenințări	106
C.3. Evaluarea tendințelor în starea valorilor ariei protejate	136
D. STRATEGIA DE MANAGEMENT	138
D.1. Viziunea	138
D.2. Organizarea teritorială a managementului	138
D.3. Strategia de management	143
D.4. Planul operațional	145
D.4. Activități și măsuri de management specifice pentru implementarea planului operațional.....	170
E. Asigurarea implementării Planului de Management	190
E.1. Sistemul de luare a deciziilor	190
E.2. Resurse necesare pentru implementarea Planului de Management.....	190
E.3. Monitorizarea implementării Planului de Management	192
Bibliografie	194

Listă tabele

Tabel 1. Alte arii naturale protejate de pe suprafața sitului Natura 2000 Bazinul Ciucului de Jos și baza legală care a stat la baza declarării lor.	14
Tabel 2. Situația ariei protejate la care se referă planul de management.....	16
Tabel 3. Situația ariei protejate la care se referă planul de management.....	19
Tabel 4. Grupuri de proprietari și categoriile de terenuri pe care le dețin	25
Tabel 5. Analiza factorilor interesați identificați în procesul de realizare a planului de management	26
Tabel 6. Principalele planuri cu impact potențial asupra valorilor ariei protejate	35
Tabel 7. Tipuri de sol identificate în cadrul sitului	47
Tabel 8. Corespondența între habitatele de interes comunitar, habitatele conform clasificării din România și asociațiile vegetale.....	48
Tabel 9. Situația habitatelor de interes comunitar prezente în aria protejată la nivelul regiunii biogeografice și la nivel național	51
Tabel 10. Situația actuală a suprafețelor ocupate de habitatele de interes comunitar.....	54
Tabel 11. Situația actuală a habitatelor de interes de comunitar.....	56
Tabel 12. Suprafața ocupată cu habitate cu stare nefavorabilă de conservare.....	58
Tabel 13. Legătura între ecosisteme/complexe de ecosisteme și speciile de interes conservativ din aria protejată	59
Tabel 14. Speciile de interes comunitar prezente în sit	64
Tabel 15. Situația speciilor de interes comunitar identificate în sit.....	65

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Tabel 16. Specii de faună și floră de interes conservativ, identificate în cadrul sitului, altele decât cele din formularul standard	66
Tabel 17. Speciile de interes comunitar menționate în formularul standard	68
Tabel 18. Situația speciilor de interes comunitar identificate în sit	69
Tabel 19. Situația speciilor de interes comunitar identificate în sit	72
Tabel 20. Specii de faună și floră de interes conservativ, identificate în cadrul sitului, altele decât cele din formularul standard	72
Tabel 21. Specii de păsări de interes comunitar din Directiva Păsări, cu migrație regulată, prezente în sit	74
Tabel 22. Distribuția teritorială și demografică a sitului de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007	79
Tabel 23. Lista tipurilor de utilizări ale terenului/comune	80
Tabel 24. Efective de animale	81
Tabel 25. Densitatea animalelor ce utilizează pășunea	81
Tabel 26. Descrierea obiectivelor turistice	82
Tabel 27. Valorile de biodiversitate identificate în cadrul ariei protejate	88
Tabel 28. Valori din aria protejată care reprezintă resurse naturale importante pentru comunitățile locale	106
Tabel 29. Presiuni și amenințări la adresa valorilor naturale	107
Tabel 30. Suprafețe cu restricții definite în aria protejată – Regulile/restricțiile detaliate pentru fiecare zonă se prezintă în Regulamentul ariei protejate	141
Tabel 31. Principalele direcții de management	148
Tabel 32. Modalități de implementare ale măsurilor de management și măsuri de specifice	170
Tabel 34. Necesari de personal pentru implementarea activităților critice de management ..	192

Listă figuri

Figura 1. Localizarea	13
Figura 2. Organigrama echipei de custodie	32
Figura 3. Evoluția temperaturilor medii anuale în perioada 2003 – 2012	46
Figura 4. Evoluția precipitațiilor medii anuale în perioada 2003 – 2012	46

Glosar de termeni utilizați în Planul de management

Habitat de interes conservativ - habitate de interes comunitar incluse în Formularul Standard, habitate importante pentru speciile de interes comunitar incluse în Formularul Standard -ca loc de hrănire, reproducere, adăpost- habitate rare la nivel național.

Habitat prioritare – habitate considerate rare sau valoroase la nivel european, pentru care au fost stabilite strategii de conservare la nivel comunitar.

Specii de interes conservativ - specii de interes comunitar, incluse în Formularul Standard, specii importante pentru speciile de interes comunitar, incluse în Formularul Standard - de exemplu ca hrană - specii rare protejate la nivel național.

Defrișare – îndepărtarea totală a vegetației lemnoase de pe o anumită suprafață. În cazul în care termenul se utilizează pentru o suprafață din fond forestier, descrie o acțiune de îndepărtare a vegetației lemnoase cu scopul de a schimba categoria de folosință - scoterea din fond forestier.

Direcție de management – în sensul utilizat în acest Plan de Management, termenul descrie ceea ce se dorește a se realiza prin activități și măsuri de management. Se definește pentru o perioadă de cel puțin 5 ani, detalierea activităților/acțiunilor specifice urmând să fie făcută în planurile de lucru anuale.

Activitate de management – una sau mai multe acțiuni care contribuie la obținerea rezultatelor dorite pentru fiecare direcție de management, cum ar fi, de exemplu, activități de patrulare, control, educație, realizarea unor trecători pentru pești sau distrugerea parțială a pragurilor de fund pentru a ajuta menținerea speciei, și altele. Acestea sunt parțial descrise la Capitolul D5 și se stabilesc cu ocazia întocmirii planurilor de lucru anuale.

Măsuri de management – sunt reguli specifice de utilizare a terenurilor și resurselor din aria protejată, denumită în continuare AP, impuse de statutul acesteia, respectiv de necesitatea atingerii obiectivelor AP, de obicei incluse în Regulamentul AP. Exemplu: cosirea pajiștilor de interes conservativ numai după data de 1 iulie.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Management adaptabil – acțiunile de management sunt astfel definite încât să permită adaptarea la modificări ale sistemelor naturale intervenite pe perioada de aplicare a planului de management sau redefinirea activităților și măsurilor de management, dacă prin monitorizare se dovedește că acest lucru este necesar.

Management participativ – planificarea și implementarea activităților de management se face cu implicarea/participarea factorilor interesați.

Management activ – în cazul prezentului document, termenul se folosește pentru a indica necesitatea realizării unor activități și măsuri de management destinate special menținerii stării favorabile de conservare a speciilor și habitatelor de interes conservativ. Fără activitățile și măsurile respective, există posibilitatea degradării/pierderii valorilor, cum ar fi de exemplu pierderea de habitate importante de pajiști în cazul necosirii fânețelor.

Activități cu impact - activitățile care au asemenea caracteristici încât se consideră că generează un impact asupra mediului. Cele cu impact semnificativ sunt definite de legislație.

Presiunile – activități ce apar/există ca urmare a acțiunilor umane sau a fenomenelor naturale extreme din trecut sau care au loc în prezent și care afectează, în mod cumulat sau separat, viabilitatea pe termen lung sau mediu a speciei sau habitatului. Pentru analiza de mai jos, au fost luate în calcul presiunile identificate în prezent sau pe parcursul ultimilor cinci ani.

Amenințările – activitățile ce pot apărea ca urmare a acțiunilor umane sau a fenomenelor naturale extreme în viitor, putând afecta în mod cumulat sau, separat, viabilitatea pe termen lung sau mediu a speciei sau habitatului. Definierea amenințărilor se face luând în calcul acțiuni umane viitoare sau previzibile. Pentru analiza prezentată, s-au luat în calcul amenințările ce pot deriva în următorii cinci ani, din acțiuni umane în derulare sau previzibile și fenomene naturale extreme posibile.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

A. INTRODUCERE

ROSCI0007 Bazinul Ciucului de Jos din județul Harghita, numit în continuare situl N2000BCJ, a fost desemnat pentru a proteja și conserva valori naturale deosebite pentru România și Uniunea Europeană. Este o zonă foarte importantă, întrucât este printre ultimele care mai păstrează suprafețe de habitate și efective importante de specii sălbatice caracteristice zonelor ripariene de-a lungul Râului Olt.

Pe suprafața sitului de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007 se regăsesc alte 6 arii protejate, de care se ține cont în prezentul plan de management, și anume:

Mlaștina Valea de Mijloc

Mlaștina Beneș

Mlaștina Borșaroș - Sâncrăieni

Mlaștina Csemo – Vrabia

Mlaștina Nyirkert

Mlaștina Nadaș

ROSPA0034 Depresiunea și Munții Ciucului se suprapune parțial peste Situl N2000 BCJ, planul de management făcând referire doar la o parte din speciile și habitatele de interes conservativ, relevante pentru ROSPA0034: *Triturus cristatus*, *Bombina variegata*, și toate habitatele din formularul standard al sitului N2000 BCJ. Interesul conservativ al acestor specii și habitate, pentru ROSPA0034 constă în faptul că acestea reprezintă specii pradă și habitate de hrănire pentru următoarele specii de păsări: *Ciconia ciconia*, *Ciconia nigra*, *Circaetus gallicus*, *Porzana porzana*.

Viziunea pe termen lung pentru această zonă a fost definită astfel:

situl de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007 este un refugiu important pentru natură - în vecinătatea zonelor utilizate intens de om - cu un mozaic de mlaștini și vegetație ripariană ce constituie un adăpost sigur pentru speciile de păsări și mamifere care viețuiesc sau sunt în pasaj în această zonă.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Pentru realizarea acestei viziuni este necesar ca toți cei care trăiesc în această zonă, toate autoritățile și instituțiile cu rol în managementul terenurilor și al resurselor, să înțeleagă cât este de important să se mențină și chiar să se îmbunătățească starea valorilor deosebite care se găsesc aici și să contribuie în mod activ la păstrarea lor.

Un obiectiv extrem de important pentru această arie protejată, este asigurarea menținerii și refacerii stării favorabile de conservare pentru toate speciile și habitatele de interes comunitar, așa cum se prevede în directivele europene de conservare a naturii. Nerealizarea acestui obiectiv poate atrage sancțiuni severe din partea Uniunii Europene.

Valorile identificate în această arie protejată nu sunt importante doar din punct de vedere strict al conservării naturii, dar și ca resurse naturale sau asigură servicii de mediu, care influențează condițiile de trai ale comunităților locale.

Pentru păstrarea acestor valori vor fi planificate și realizate măsuri de management variate, grupate în următorul plan pe domenii, și anume:

- ✓Programul 1. Managementul biodiversității: Menținerea/refacerea stării favorabile de conservare pentru habitatele și speciile de interes conservativ, prin aplicarea și îmbunătățirea măsurilor de management, în colaborare cu proprietarii/administratorii de terenuri și resurse naturale.
- ✓Programul 2. Managementul rețelei hidrografice: Asigurarea apei la un nivel cantitativ și calitativ adecvat pentru menținerea stării de conservare favorabilă a habitatelor și speciilor de interes conservativ prin reglementarea activităților de gospodărire a apelor.
- ✓Programul 3. Managementul resurselor naturale: Reducerea impactului negativ al activităților de utilizare a resurselor naturale din AP, asupra stării de conservare a speciilor și habitatelor de interes conservativ, prin asigurarea utilizării durabile a acestor resurse și identificarea de soluții alternative, în colaborare cu autoritățile competente pentru protecția mediului, pe durata implementării planului.
- ✓Programul 4. Ecoturism și promovare: Integrarea ariilor protejate în strategia și programele de vizitare ale zonei și îmbunătățirea infrastructurii de vizitare, în vederea contribuției la conștientizarea importanței valorilor naturale și la dezvoltarea economică a comunităților locale.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

- ✓Programul 5. Informare, conștientizare, educație ecologică: Creșterea nivelului de acceptare a AP și obținerea sprijinului factorilor interesați în vederea realizării obiectivelor de conservare ale AP, prin activități de conștientizare, informare și educație ecologică, în colaborare cu comunitățile locale și alți factori interesați.
- ✓Programul 6. Administrare/management: Asigurarea unui management eficient și adaptabil al AP prin crearea și susținerea unei structuri funcționale de management, pe durata de implementare a planului de management.
- ✓Programul 7. Monitorizare și evaluare: Implementarea unui sistem de monitorizare a planului de management prin analiza și evaluarea periodică a acțiunilor și indicatorilor cheie în vederea adaptării planului de acțiune.

Realizarea acestor programe nu este doar responsabilitatea celui ce administrează aria protejată, respectiv a custodelui, ci și a autorităților și a tuturor proprietarilor și administratorilor de terenuri de pe raza sitului. Ca urmare este foarte important ca implementarea planului de management să se facă în parteneriat și prin colaborare cu factorii interesați.

Planul de management al sitului de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007 conține o descriere succintă a ariilor protejate, o prezentare a valorilor și amenințărilor identificate, o evaluare a tendințelor și, în baza acestora, stabilește în planul operațional, măsurile de management care se impun. Planul conține și o evaluare a resurselor financiare necesare implementării acestuia.

Planul de monitorizare stabilește cadrul pentru monitorizarea eficienței măsurilor de management, a administrării AP, urmând să ofere informații importante pentru adaptarea măsurilor de management pe viitor.

Planul, se constituie într-un ghid extrem de important nu numai pentru administratorul ariilor protejate, cât și pentru autorități, instituții, proprietarii și administratorii de terenuri.

A.1. Scopul Planului de Management

Planul de management a fost elaborat în vederea identificării strategiei de management a sitului de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007 și stabilirea măsurilor de management și de monitorizare, astfel încât să se realizeze obiectivele pentru care a fost desemnat situl.

Complexitatea managementului AP este dată în principal de:

- multitudinea de valori pentru care a fost declarată AP,
- numeroasele presiuni și amenințări prezente în zonă,
- numărul mare al factorilor interesați: proprietari și administratori de terenuri și resurse naturale, comunități locale, autorități, instituții, organizații,
- faptul că responsabilitatea pentru implementarea activităților și măsurilor de management nu revine numai administratorului AP ci și factorilor interesați,
- necesitatea definirii condițiilor în care comunitatea se poate dezvolta durabil cu menținerea valorilor și a serviciilor naturale, cel puțin la starea lor actuală sau chiar îmbunătățirea lor,
- caracterul neprevăzut al schimbărilor din natură și necesitatea adaptării la aceste schimbări.

Ca urmare, se impune o planificare atentă, asigurându-se cadrul necesar pentru un management adaptabil și participativ.

Managementul adaptabil se referă la posibilitatea adaptării soluțiilor de management la realitățile caracteristice fiecărui moment. Având în vedere că acest plan trebuie să stabilească măsuri de management pentru gestionarea unor valori naturale supuse unor modificări greu de anticipat, modificări ce pot apărea, atât din cauza unor factori naturali cât și din cauza unor factori antropici, planul operațional, a fost astfel stabilit încât să permită flexibilitate în stabilirea zonelor în care se fac intervențiile și în detalierea măsurilor de management, având astfel un caracter adaptabil.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Principiul managementului participativ impune implicarea factorilor interesați, atât în procesul de elaborare a planului, cât și în implementarea acestuia. Pe parcursul elaborării planului au fost organizate întâlniri și dezbateri cu factorii interesați, custodele depunând eforturi semnificative pentru a se asigura că toți cei interesați au fost informați și consultați în mod corespunzător, fie prin întâlnirile publice organizate, fie prin întâlniri cu specialiști de la instituțiile principale, cu responsabilități în zona sitului.

Strategia de management, respectiv viziunea, obiectivele specifice pe domenii și subdomenii, direcțiile de management și acțiunile, respectiv măsurile de management, au fost elaborate cu sprijin tehnic din partea echipei ProPark. Deciziile finale, cu privire la aceste aspecte, au fost luate de către custode, în urma discuțiilor și consultărilor cu factorii interesați.

A.2. Baza legală a Planului de Management

Baza legală a PM este constituită de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011 – pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și a faunei sălbatice, cu modificările și completările ulterioare care la art. 21, prevede următoarele:

- ✓ alineatul (2) - Planurile de management și regulamentele se elaborează de către custozii acestora, se avizează de către Agenția Națională pentru Protecția Mediului/structurile din subordinea acesteia, după caz, și se aprobă prin ordin al conducătorului autorității publice centrale pentru protecția mediului și, cu avizul autorității publice centrale din domeniul culturii și consultarea autorităților publice centrale din domeniul dezvoltării regionale și administrației publice, agriculturii și silviculturii.
- ✓ alineatul (7) - Ariile naturale protejate de interes comunitar sunt create pentru impunerea unor măsuri speciale în vederea conservării unor habitate naturale și/sau specii sălbatice de interes comunitar. În cazul suprapunerii totale a ariilor naturale protejate, se va realiza un singur plan de management, ținând cont de respectarea categoriei celei mai restrictive de management. În cazul suprapunerii parțiale a ariilor naturale protejate, planurile de management ale acestora se elaborează astfel încât în zonele de suprapunere să existe o corelare a măsurilor de conservare, cu respectarea categoriei celei mai restrictive de management.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Art. 11 din O.U.G nr. 57/2007 cu modificările și completările ulterioare, stabilește că: ”Ariile naturale protejate de interes comunitar sunt create pentru impunerea unor măsuri speciale, în vederea conservării unor habitate naturale și/sau specii sălbatice de interes comunitar.”

B. DESCRIEREA SITULUI NATURA 2000 BAZINUL CIUCULUI DE JOS

B.1. Informații Generale

B.1.1. Localizare

Figura 1. Localizarea

Situl de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007 se întinde pe o suprafață de 2.693 ha și este situat în zona sud-estică a județului Harghita, cuprinzând parțial comunele Sâncrăieni și Tușnad, cu localitățile: sat Sâncrăieni, sat Sântimbru, sat Sânsimion și sat Cetățuia și respectiv satele: Vrabia, Tușnad Sat și Tușnad Nou, fiind traversat de râul Olt.

La nivel regional: Situl este inclus într-o singură regiune de dezvoltare, Regiunea de Dezvoltare Centru.

La nivel județean: Situl este situat 100% pe teritoriul județului Harghita.

Lungimea totală este de cca. 20 km. Altitudinea medie este de 655 m.

Coordonatele sitului sunt: Latitudine N 46° 14' 49" și Longitudine E 25° 52' 3".

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Situl de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007 se întinde pe lunca Oltului, între pasul Jigodin și pasul Tușnad, pe o lățime care variază între 50 și 3300 m. Calea ferată traversează pe direcția nord-sud, interiorul sitului și la limita acestuia. Drumul Național DN 12 este paralel cu situl, străbate pe direcția nord-sud, uneori atingând limita sitului. De asemenea, tot pe direcția nord-sud, și Drumul Județean DJ 123A parcurge situl, pentru ca apoi, să continue paralel cu acesta. Situl se poate accesa din următoarele localități: Miercurea Ciuc, Sâncrăieni, Sântimbru, Sânsimion, Cetățuia, Vrabia, Tușnad Sat și Tușnad Nou.

Din punct de vedere administrativ, aria protejată se suprapune pe următoarele unități teritoriale administrative: Miercurea Ciuc, Sâncrăieni, Sânsimion, Sântimbru și Tușnad.

În proiecție Stereografică 1970, coordonatele centroidului AP sunt: x=567296; y=526969.

B.1.2. Cadrul legal și administrativ pentru management

Limitele și categoriile de management ale ariilor protejate din zona sitului de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Situl de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007 este arie naturală protejată de interes comunitar – categoria sit de importanță comunitară - conform Directivei Consiliului 92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică, desemnat prin Ordinul Ministrului Mediului și Dezvoltării Durabile nr. 1964/2007, privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, modificat prin Ordinul Ministrului Mediului și Pădurilor nr. 2387/2011.

Pe suprafața sitului de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007 se regăsesc și alte arii protejate, după cum se prezintă în tabelul de mai jos.

Tabel 1. Alte arii naturale protejate de pe suprafața SN2000 BCJ și baza legală care a stat la baza declarării lor.

Aria protejată	Declarată prin
Mlaștina Valea de Mijloc	Hotărârea nr. 162/2005 a Consiliului Județean Harghita, Legea nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Mlaștina Beneș	Hotărârea nr. 162/2005 a Consiliului Județean Harghita, Legea nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate
Mlaștina Borșaroș – Sâncrăieni	Hotărârea nr. 162/2005 a Consiliului Județean Harghita, Legea nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate
Mlaștina Csemo – Vrabia	Hotărârea nr. 162/2005 a Consiliului Județean Harghita, Legea nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate
Mlaștina Nyirkert	Hotărârea nr. 162/2005 a Consiliului Județean Harghita, Legea nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate
ROSPA0034 Depresiunea și Munții Ciucului	Hotărârea de Guvern nr. 1248/2007 privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, modificată prin Hotărârea de Guvern nr. 971/2011

Limitele sitului de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007 au fost stabilite prin Ordinul Ministrului Mediului și Dezvoltării Durabile nr. 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, cu modificările și completările ulterioare. Harta este pusă la dispoziția factorilor interesați de către autoritatea publică centrală pentru protecția mediului prin intermediul paginii de internet www.biodiversity.ro/n2000, conform actului normativ menționat. Harta se găsește și pe pagina web a AP, <http://www.bazinulciuculuidejos.ro/index.php/ro/harta/>, precum și în Anexa 1.

Limitele rezervațiilor naturale care sunt integral parte a sitului sunt prezentate în harta din Anexa 7.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Conform recomandărilor IUCN¹, orice arie protejată poate fi încadrată, în baza obiectivelor de management, într-una din cele șase categorii de management² definite de IUCN. Având în vedere principalele obiective de management ale acestei arii protejate, se poate face o corespondență cu categoriile de management IUCN, după cum sunt prezentate în Tabelul 2. Analizând obiectivele de management, se consideră că situl desemnat pentru conservarea speciilor și a habitatelor de interes comunitar, corespunde în foarte mare măsură obiectivelor de management ale ariilor protejate din categoria IV IUCN.

Tabelul de mai jos prezintă suprafața fiecărei arii protejate, categoria de management în care se încadrează fiecare, precum și măsura în care se suprapun cu diferitele arii protejate. Aceste suprapuneri influențează măsurile de management, așa cum se va vedea la capitolul D.2. Organizarea teritorială a managementului.

Tabel 2. Situația AP la care se referă planul de management

Numele AP	Categoria AP conform		AP cu care se suprapune	Suprafața AP cu care se suprapune	
	Legislației românești	IUCN		S Totală a AP	S suprapusă
situl de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007	Sit Natura 2000 SCI	IV	ROSPA0034 Depresiunea și Munții Ciucului	51744 ha	2693 ha
Mlaștina Valea de Mijloc	Rezervație naturală	IV	situl de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007	4 ha	4 ha
Mlaștina Beneș	Rezervație	IV	situl de	4 ha	4 ha

¹ Uniunea Internațională de Conservare a Naturii - International Union for Conservation of Nature

² Dudley, N., 2008 Guidelines for Applying Protected Area Management Categories, Gland, Switzerland: IUCN – versiunea în limba română: <http://www.propark.ro/ro/publicatii/ghidul-privind-aplicarea-categoriilor-de-management-al-ariilor-protejate-75.html>. Aceste categorii de management sunt recunoscute în Legea 49/2011.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Numele AP	Categorია AP conform		AP cu care se suprapune	Suprafața AP cu care se suprapune	
	Legislației românești	IUCN		S Totală a AP	S suprapusă
	naturală		importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007		
Mlaștina Borșaroș - Sâncrăieni	Rezervație naturală	IV	situl de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007	1 ha	1 ha
Mlaștina Csemo - Vrabia	Rezervație naturală	IV	situl de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007	5 ha	5 ha
Mlaștina Nyirkert	Rezervație naturală	IV	situl de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007	4 ha	4 ha
Mlaștina Nadaș	Rezervație naturală	IV	situl de importanță	4 ha	4 ha

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Numele AP	Categorია AP conform		AP cu care se suprapune	Suprafața AP cu care se suprapune	
	Legislației românești	IUCN		S Totală a AP	S suprapusă
			comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007		

Prezentul Plan de management, ține cont de rezervațiile care sunt integral parte din situl de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007 și a fost elaborat conform prevederilor O.U.G. nr. 57/2007, cu modificările și completările ulterioare, care, în cazul suprapunerii unor arii protejate, prevede ca în zonele de suprapunere, să existe o corelare a măsurilor de conservare, cu respectarea categoriei celei mai restrictive de management.

Planul nu se referă la speciile pentru care a fost desemnat ROSPA0034 Depresiunea și Munții Ciucului. Speciile de păsări pentru care a fost desemnat ROSPA0034 nu se regăsesc printre valorile pentru care a fost desemnat situl de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007, așadar nu au fost desfășurate cercetări de teren pentru acestea.

În momentul de față nu există Plan de Management elaborat pentru Situl N2000 ROSPA0034. Totodată, Planul de Management al sitului de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007 se va completa cu măsurile de management propuse pentru Situl N2000 ROSPA0034, în zona de suprapunere, cu respectarea categoriei celei mai restrictive de management.

În conformitate cu articolul 21 din O.U.G. nr. 57/2007, cu modificările și completările ulterioare, măsurile de management pentru situl de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007 sunt aplicabile și pentru rezervațiile incluse în sit. De asemenea, pentru aceste rezervații, planul de management conține și măsuri de management specifice, menționate în anexa 10.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

În cazul rezervațiilor ce se află pe teritoriul sitului de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007, se constată diferențe de suprafață în actele normative de desemnare, după cum urmează:

Tabel 3. Situația AP la care se referă planul de management

Rezervația	Suprafața	
	Legea nr. 5/ 2000	HCJ nr. 162/2005
Mlaștina Valea de Mijloc	4 ha	3,0 ha
Mlaștina Beneș	4 ha	13,0 ha
Mlaștina Borșaroș - Sâncrăieni	1 ha	2,5 ha
Mlaștina Csemo - Vrabia	5 ha	6,18 ha
Mlaștina Nyirkert	4 ha	4,3 ha
Mlaștina Nadaș	4 ha	4,0 ha

Având în vedere aceste diferențe, instituțiile/organizațiile abilitate, APM împreună cu custodele sitului, vor propune modificări ale actelor normative, pentru stabilirea cu exactitate a suprafețelor acestor rezervații.

Arii protejate limitrofe

ROSPA0034 Depresiunea și Munții Ciucului este singurul sit limitrof, care, de fapt, se suprapune aproape 100% cu situl de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007. Rezervațiile botanice mlaștinile: Csemo, Beneș, Valea de Mijloc, Nyirkert, Borșaroș, Nadaș, sunt parte integrală a sitului, care, la rândul lor, reprezintă cele mai importante zone din punct de vedere botanic.

În imediata apropiere a sitului, se mai găsesc ROSCI0323 Munții Ciucului, ROSCI0091 Herculian și ROSCI0037 Ciomad Balványos.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Aceste arii protejate sunt importante pentru speciile din situl de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007, întrucât anumite specii au nevoie de spații întinse, dincolo de limitele sitului de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007, fiind în același timp foarte importantă asigurarea de zone de trecere între ele. În plus, colaborarea cu administratorii acestor arii protejate, poate contribui la creșterea eficienței conservării acestor specii și habitate, majoritatea speciilor și tipurilor de habitate fiind comune.

Administrarea sitului de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Custodia ariei naturale protejate Bazinul Ciucului de Jos, împreună cu rezervațiile incluse, este asigurată de Organizația GeoEcologică ACCENT, numită în continuare custode, conform Convenției de custodie nr. 10/22.02.2010, încheiată între aceasta și Ministerul Mediului și Pădurilor.

Organizația GeoEcologică ACCENT este înregistrată din 27.12.2000, cu personalitate juridică română de drept privat, non-profit, independentă de instituțiile publice, de stat sau private, române sau străine și este apolitică. Organizația își desfășoară activitatea în conformitate cu prevederile Ordonanței de Guvern nr. 26 din 30/01/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare, cu normele imperative cuprinse în legislația română în vigoare și cu prevederile specificate în statut.

Obiectivele organizației sunt:

- conștientizarea populației privind problemele de mediu la nivel local, regional și național;
- derularea de programe de educație ecologică în rândul opiniei publice;
- identificarea și marcarea de noi spații care necesită protecție;
- ecologizarea spațiilor naturale și antropice și colectarea selectivă a deșeurilor cu posibilități de reciclare;
- atragerea și implicarea tinerilor în rezolvarea problemelor privind mediul înconjurător;
- acțiuni de promovare a ecoturismului;

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

- informarea societății civile și a factorilor de decizie asupra problemelor de mediu prin organizarea de workshop-uri și seminarii.

Legislație românească, Directive, Regulamente UE și Convenții internaționale ce vizează aria protejată:

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național;
- Hotărârea nr. 162/2005 a Consiliului Județean Harghita;
- Ordinul Ministrului Mediului și Dezvoltării Durabile nr. 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, cu modificările și completările ulterioare;
- Directiva Consiliului Europei 92/43 EEC referitoare la conservarea habitatelor naturale și a florei și faunei sălbatice;
- Convenția cu privire la diversitatea biologică - Rio de Janeiro, 1992;
- Convenția privind conservarea vieții sălbatice și a habitatelor din Europa - Berna, 1979;
- Convenția privind comerțul internațional cu specii sălbatice de floră și faună pe cale de dispariție – CITES - Washington, 1973;
- Convenția cu privire la peisajul European - Florența, 2001;
- Convenția cu privire la evaluarea impactului asupra mediului înconjurător în context transfrontalier - Espoo, 1991.

B.1.3. Procedura de elaborare, modificare și actualizare a Planului de Management

Procesul de elaborare a Planului de Management a pornit de la analiza datelor conținute în studiile puse la dispoziție de custode.

Ulterior, a fost constituit Grupul de Lucru pentru elaborarea Planului de Management al sitului de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007, format din elaboratorul Planului de Management, custode, biologi, reprezentanți ai factorilor interesați precum și specialiști pe domenii relevante precum: ape, managementul terenurilor agricole, și altele.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Au fost pacurse următoarele etape:

- Identificarea zonelor de management;
- Definirea scopului și a programelor de management în situl de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007;
- Analiza valorilor ariilor protejate precum și a presiunilor și amenințărilor la adresa lor;
- Stabilirea obiectivelor de management pentru programele stabilite, identificarea indicatorilor și stabilirea priorităților;
- Definirea de direcții de management pentru fiecare program;
- Identificarea celor mai bune acțiuni și măsuri de management pentru fiecare direcție;
- Identificarea și planificarea acțiunilor de monitorizare a implementării Planului de Management;
- Elaborarea strategiei de implementare a Planului de management;
- Elaborare versiune spre consultare - text;
- Elaborare versiune finală text cu includerea observațiilor rezultate din consultări;
- Elaborare versiune scurtă pentru comunități.

În toate fazele de elaborare a Planului de management, au fost luate în considerare propunerile și observațiile formulate de către actorii locali, formulate cu ocazia dezbaterilor publice organizate cu ocazia activităților de consultare și conștientizare în cadrul proiectului și cu ocazia întâlnirilor de lucru ale Grupului de Lucru pentru elaborarea Planului de Management al sitului de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007.

Implicarea Grupului de Lucru pentru elaborarea Planului de Management al sitului de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007, a fost făcută prin două sesiuni de lucru față în față și prin consultări pe materiale trimise prin mijloace electronice. Elaboratorul Planului de Management a integrat toate comentariile, observațiile și sugestiile formulate de Grupul de Lucru, ținând seama de prevederile legale și de obiectivele desemnării Rețelei Natura 2000.

Pentru consultarea membrilor comunităților locale și a factorilor interesați, au fost organizate în cadrul proiectului Plan de management și campanie de informare, educare și conștientizare pentru Situl Natura 2000 BCJ - SMIS-CSNR 36405, trei consultări publice în localitatea Tușnad.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

În cadrul activității de evaluare de mediu a Planului de Management, au fost desfășurate dezbateri publice și au fost realizate analize tehnice, în urma cărora APM Harghita a decis că Planul de Management nu are impact asupra mediului. Totodată, Planul de Management a fost modificat în conformitate cu observațiile și recomandările APM Harghita.

Versiunile finale ale Planului de management și Regulamentului au fost avizate de către Agenția pentru Protecția Mediului Harghita, urmând a fi supuse aprobării prin ordin al conducătorului autorității publice centrale pentru protecția mediului, cu avizul autorității publice centrale din domeniul culturii și consultarea autorităților publice centrale din domeniul dezvoltării regionale și administrației publice, agriculturii și silviculturii.

Planul de management se elaborează pentru o perioadă de 10 ani. După trecerea perioadei de valabilitate, acesta se revizuieste, printr-o procedură similară cu procedura de realizare a Planului de Management. Varianta revizuită a Planului de Management se va aviza de către APM Harghita, și se va aproba prin ordin al conducătorului autorității publice centrale pentru protecția mediului, cu avizul autorității publice centrale din domeniul culturii și consultarea autorităților publice centrale din domeniul dezvoltării regionale și administrației publice, agriculturii și silviculturii.

B.1.4. Procedura de implementare a Planului de Management

Planul de management stabilește responsabilitatea implementării măsurilor speciale de management, pentru conservarea sau utilizarea durabilă a resurselor naturale, impunând implicarea nu numai a administratorului, dar și a autorităților, așa cum se precizează în articolul 21, alineatul (6) din O.U.G. nr. 57/2007 cu modificările și completările ulterioare: ”Autoritățile locale și naționale cu competențe și responsabilități în reglementarea activităților din ariile naturale protejate sunt obligate să instituie, de comun acord cu administratorii ariilor naturale protejate și, după caz, cu autoritatea publică centrală pentru protecția mediului și pădurilor, măsuri speciale pentru conservarea sau utilizarea durabilă a resurselor naturale din ariile naturale protejate, conform prevederilor planurilor de management.” Ca urmare, Planul operațional detaliat, de la Capitolul D.4, stabilește responsabilitățile pentru implementarea acțiunilor de management.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Planul de management este un instrument important pentru a atrage atenția asupra importanței naturii și a resurselor naturale pentru dezvoltarea comunităților și a necesității menținerii acestora pentru generațiile viitoare. În vederea asigurării bazelor pentru dezvoltare durabilă a zonei, prevederile Planului de management, vor fi integrate în planurile strategice relevante, conform articolului 21, alineatul (5) din O.U.G. nr. 57/2007 cu modificările și completările ulterioare: ”Planurile de amenajare a teritoriului, cele de dezvoltare locală și națională, precum și orice alte planuri de exploatare/utilizare a resurselor naturale din aria naturală protejată vor fi armonizate de către autoritățile emitente cu prevederile planului de management.”

B.1.5. Drepturi de proprietate, administrare și folosință a terenurilor

Din punct de vedere al drepturilor de proprietate, administrare și folosință a terenurilor din situl de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007, se regăsește o situație extrem de variată, cu numeroase instituții și persoane fizice deținătoare de drepturi asupra terenurilor. Situația exactă a acestora încă nu se cunoaște, cadastrul general fiind în curs de elaborare.

UAT-le cu cele mai mari suprafețe incluse pe teritoriul AP sunt Sânsimion și Tușnad.

Terenurile agricole din toate categoriile: arabil, pășuni, fânețe sunt în cea mai mare parte, în proprietatea persoanelor fizice.

Terenurile forestiere sunt reprezentate în situl de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007 de vegetație forestieră în afara fondului forestier - habitatul 91 E0.

Terenurile cu drumuri de pe teritoriul AP au destinații diferite:

- drumurile publice, destinate circulației rutiere și pietonale, în scopul satisfacerii cerințelor generale de transport ale economiei naționale, ale populației și de apărare a țării, sunt gestionate de Compania Națională de Administrare a Drumurilor Naționale din România, de Consiliul Județean Harghita și de către autorități ale administrației publice locale;

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

- drumurile de utilitate privată, destinate satisfacerii cerințelor proprii de transport rutier și pietonal spre obiectivele economice, forestiere, petroliere, miniere, agricole, energetice, industriale și altele, drumurile de acces în incinte și din interiorul incintelor, precum și drumurile pentru organizările de șantier, sunt gestionate de proprietari.

Pe teritoriul AP există un drum județean, care intersectează de două ori situl, drumuri locale, drumuri comunale, drumuri agricole, poteci, drumuri vicinale, străzi.

Terenurile ocupate cu căi ferate, respectiv construcțiile care le deserveșc, sunt proprietatea publică sau privată a statului și sunt gestionate de Căile Ferate Române.

Terenurile cu ape, respectiv terenurile cu diguri și regularizări ale cursurilor de apă, aparțin în cea mai mare parte statului, fiind gestionate în mod direct de Administrația Națională Apele Române – Administrația Bazinală de Apă Olt – Sistemul de Gospodărire a Apelor Harghita denumit în continuare SGA HR. Heleșteele aflate în apropierea localității Tușnad Nou sunt gestionate în regim privat.

Apele care aparțin domeniului public, apele de suprafață cu albiile lor minore cu lungimi > 5 km și cu bazine hidrografice > 10 km², malurile și cuvetele lacurilor, apele subterane, sunt administrate de Administrația Națională „Apele Române”.

Terenurile cu lucrări de îmbunătățiri funciare, amenajările de desecare și drenaj, lucrări de combatere a eroziunii solului și de ameliorare a terenurilor afectate de alunecări, și altele, sunt administrate de Administrația Națională a Îmbunătățirilor Funciare, denumită în continuare A.N.I.F., care are rolul de a administra infrastructura de îmbunătățiri funciare aparținând domeniului public și privat al statului.

Terenurile agricole sunt în general gestionate, rata abandonului fiind redusă. Dar în ultimii 20 de ani, multe din pajiști au fost arate, fiind utilizate ca terenuri agricole.

Tabel 4. Grupuri de proprietari și categoriile de terenuri pe care le dețin

Proprietar	Categoriile de terenuri deținute					
	Pădure	Pășune	Fânețe	Arabil	Luciu apă	Altele
Statul Român					√	

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Primării		√		√		
Biserici	√	√	√	√		
Persoane fizice	√	√	√	√		
Persoane juridice de drept privat		√	√	√	√	

În momentul de față nu sunt date disponibile pentru calcularea suprafețelor pe categorii de proprietari.

B.1.6. Factorii interesați

Principalii factori interesați pentru situl de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007 sunt cele patru comune, șase composesorate, APM HR, Consiliul Județean, Administrația Bazinală de Apă Olt denumită în continuare ABA Olt, SGA HR, ANIF Miercurea Ciuc și altele. Pe lângă aceștia, pe teritoriul AP au interese administrative, economice sau de altă natură și alte instituții și organizații. În tabelul de mai jos este prezentată lista instituțiilor și organizațiilor care au sarcini de aplicare a legislației, administrative, de gestionare a terenurilor și resurselor, economice sau interese de altă natură pe teritoriul AP.

Tabel 5. Analiza factorilor interesați identificați în procesul de realizare a planului de management

Nr. Crt	Instituții, organizații, grupuri de interese pe categorii stabilite pe baza rolului și/sau a interesului în AP	Rol/interes
	Autorități de mediu, de reglementare și control activități	
1.	Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice	Implementarea politicilor de mediu la nivel național, responsabil pentru sistemul de arii protejate, responsabil pentru fondul forestier național Autoritatea contractantă pentru administrarea sitului de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Nr. Crt	Instituții, organizații, grupuri de interese pe categorii stabilite pe baza rolului și/sau a interesului în AP	Rol/interes
2.	Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Implementarea politicilor de mediu la nivel local
3.	Ministerul Agriculturii - Direcția pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală Harghita - Direcția Agricolă	Reglementarea activităților agricole și de dezvoltare rurală
4.	Administrația Națională Apele Române – Administrația Bazinală Olt - Sistemul de Gospodărire a Apelor Harghita	Administrarea apelor aflate în proprietatea statului, respectiv a albiilor minore, a digurilor și a zonelor de protecție ale cursurilor de apă
5.	Agenția Națională pentru Piscicultură și Acvacultură	Gestionarea resursei piscicole
6.	Administrația Națională de Îmbunătățiri Funciare	Îmbunătățiri funciare, administrarea sistemelor de desecare și a construcțiilor aferente
7.	Agenția Domeniilor Statului	Concesionarea terenurilor statului cu destinație agricolă
8.	Agenția Națională pentru Resurse Minerale	Reglementarea activităților de utilizare a resurselor minerale - ape subterane, ape minerale, cariere, balastiere
9.	Garda Națională de Mediu – Comisariatul Județean Harghita	Inspecție și control din punct de vedere al protecției mediului
10.	Inspectoratul Teritorial de Regim Silvic și Vânătoare	Inspecție și control în domeniul silvicultură și vânătoare Reglementarea managementului forestier în vegetația forestieră din afara fondului forestier
11.	Inspectoratul de Poliție al Județului Harghita	Ordine publică, urmărire penală, și altele
12.	Inspectoratul de Jandarmi Județean Harghita	Ordine publică

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Nr. Crt	Instituții, organizații, grupuri de interese pe categorii stabilite pe baza rolului și/sau a interesului în AP	Rol/interes
	Acordarea și controlul plăților pe suprafață	
13.	Agenția de Plăți și Intervenții Agricole Harghita	Derulează fondurile europene pentru implementarea măsurilor de sprijin finanțate din Fondul European pentru Garantare în Agricultură
	Autorități ale administrației publice locale	
14.	Consiliul Județean Harghita	Planificarea teritorială și strategică Administrarea drumurilor județene
15.	Instituția Prefectului Județului Harghita	Asigură realizarea intereselor naționale, aplicarea și respectarea Constituției, a legilor, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, a celorlalte acte normative precum și a ordinii publice
16.	Primăria și Consiliul Local Sâncrăieni	Proprietar de teren, rol în planificare teritorială și strategică
17.	Primăria și Consiliul Local Sântimbru	Proprietar de teren, rol în planificare teritorială și strategică
18.	Primăria și Consiliul Local Sânsimion	Proprietar de teren, rol în planificare teritorială și strategică
19.	Primăria și Consiliul Local Tușnad	Proprietar de teren, rol în planificare teritorială și strategică
	Comunități și grupuri de interese locale și regionale	
20.	Populația locală din AP și din imediata vecinătate	Proprietari de terenuri, gestionari și/sau utilizatori de resurse
21.	Pescari	Utilizare resurse piscicole, recreere
22.	Cicliști	Recreere
23.	Reprezentanți mass media	Informare, conștientizare
24.	Biserici, grupuri religioase	Conștientizare

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Nr. Crt	Instituții, organizații, grupuri de interese pe categorii stabilite pe baza rolului și/sau a interesului în AP	Rol/interes
	Administrare infrastructură	
25.	CNADNR – Direcția Regională Drumuri și Poduri Brașov – Filiala Harghita	Administrarea drumurilor naționale
26.	CFR	Administrarea căilor ferate
27.	Electrica SA	Furnizare energie electrică
28.	S.C. Apaserv Harghita S.A.	Furnizare apă potabilă, colectare-epurare ape uzate
29.	Compania Națională de Transport al Energiei Electrice	Întreținere rețea din punct de vedere al alimentării cu energie electrică
	Administrare resurse	
30.	Administratori fonduri de vânătoare	Gestionarea fondurilor de vânătoare, managementul faunei de interes cinegetic
31.	Agenția Națională de Resurse Minerale	Gestionarea resurselor minerale
32.	Agenția Națională pentru Piscicultură și Acvacultură	Reglementarea activității de pescuit și acvacultură
33.	Administrația Domeniilor Statului	Gestionarea/concesionarea heleşteelor
34.	Asociația Pescarilor Sportivi Harghita	ONG pescuit sportiv
35.	Asociația Județeană a Vânătorilor și Pescarilor Sportivi	ONG vânătoare și pescuit sportiv
36.	S.C. Tușnad S.A.	Concesionar/administrator de resurse minerale, în acest caz ape
37.	S.C. Dako S.R.L.	Gestionar de terenuri, Tușnad
38.	S.C. AndiZoo S.R.L.	Gestionar de terenuri, Tușnad
39.	S.C. LORENAGRO S.R.L.	Gestionar de terenuri, Tușnad
40.	S.C. Agromec Sâncrăieni S.R.L.	Gestionar de terenuri, Sânsimion
41.	S.C. Fitosigfarm S.R.L. Cozmeni	Gestionar de terenuri, Sânsimion

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Nr. Crt	Instituții, organizații, grupuri de interese pe categorii stabilite pe baza rolului și/sau a interesului în AP	Rol/interes
42.	S.C. Agromeg Sâncrăieni S.R.L.	Gestionar de terenuri, Sâncrăieni
43.	S.C. Green farm S.R.L.	Gestionar de terenuri, Sâncrăieni
	Educație	
44.	Inspectoratul Școlar Harghita	Activități educative
45.	Școlile de pe teritoriul AP și din imediata vecinătate	Activități educative
	Organizații neguvernamentale	
46.	Asociația pentru Protecția Liliiecilor din România	ONG protecția mediului
47.	Societatea Ornitologică Română – Sucursala Harghita	ONG protecția mediului
48.	Asociația pentru Protecția Păsărilor și a Naturii Grupul Milvus	ONG protecția mediului
	Universități și alte unități de cercetare	
49.	Universitatea Babeș Bolyai Cluj Napoca	Cercetare aplicată
50.	Muzeul Secuiesc al Ciucului – Miercurea Ciuc	Cercetare aplicată, acțiuni de educație și conștientizare
51.	Universitatea Sapienția – Miercurea Ciuc	Cercetare aplicată
	Finanțatori	
52.	Fundații, asociații, instituții ce gestionează fonduri nerambursabile sau sunt interesate în a sprijini activitatea AP	Sprijin pentru activități de conservare, educație, conștientizare și ecoturism, responsabilitate socio-economică

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Un rol important în managementul valorilor din situl de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007, revine Administrației Naționale Apele Române – Administrația Bazinală Olt - Sistemul de Gospodărire a Apelor Harghita, prin lucrările hidrotehnice pe care le realizează și le întreține.

De asemenea, Administrația Națională Îmbunătățiri Funciare, prin realizarea și menținerea canalelor de desecare, influențează major speciile și habitatele existente, dar și folosința terenurilor.

Agencia Națională pentru Resurse Minerale, poate fi un aliat pentru managementul sitului de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007, având în vedere interesul comun de menținere a habitatelor existente.

De asemenea, APIA, prin schemele voluntare de agromediu dar și prin politicile de încurajare a folosinței tradiționale a terenurilor, reprezintă un factor interesat important, de care trebuie să se țină seama în implementarea tuturor măsurilor de conservare a habitatelor.

B.1.7. Resurse pentru management și infrastructura

B.1.7.1. Administrare

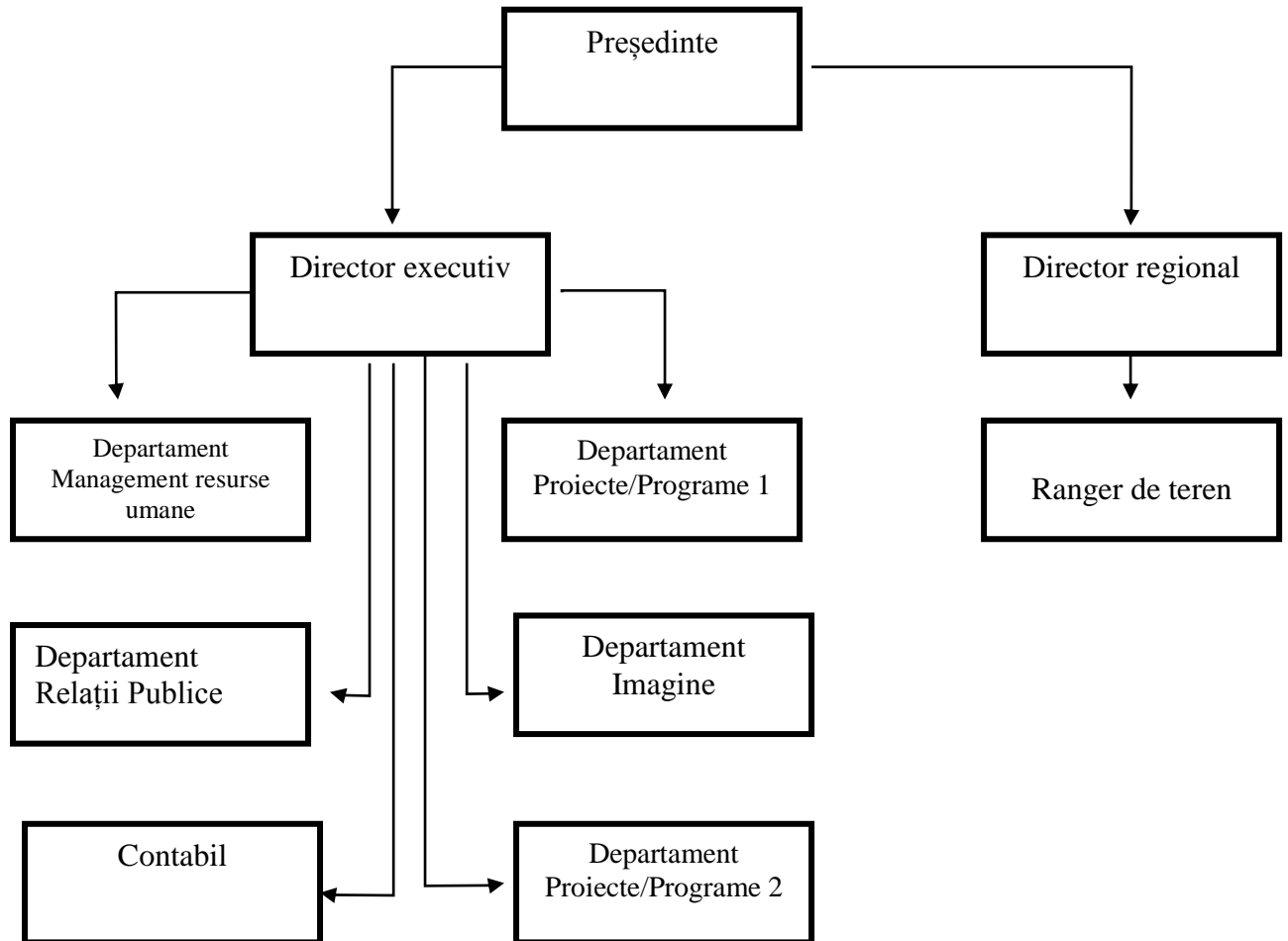
Echipa de administrare a sitului de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007 este parte a Organizației GeoEcologice ACCENT reprezentată de 10 persoane, acoperind următoarele domenii de activitate:

- Planificarea, coordonarea și supravegherea activităților desfășurate pe teritoriul AP;
- Pază;
- Măsuri de conservare a biodiversității, inclusiv monitorizarea;
- Turism rural și eco-turism;
- Educație și conștientizare publică;
- Relații cu comunitățile și cu alți factori interesați;

În activitățile de administrare a sitului de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007 sunt implicați toți membrii activi ai Organizației GeoEcologice ACCENT.

B.1.7.2. Personal - număr, poziție, responsabilități

Figura 2. Organigrama echipei de custodie

Consiliul Director este format din Președinte, Director și Director Regional.

Activitățile curente sunt coordonate de directorul executiv și de fiecare departament în parte.

Controlul activităților și finanțelor organizației se efectuează de către contabil.

Obiectivul echipei de administrare este asigurarea conservării valorilor naturale din situl de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007, prin aplicarea unui management adaptabil.

B.1.7.3. Sistemul decizional

Deciziile privind managementul sitului de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007 sunt luate de echipa de administrare a AP din cadrul Organizației GeoEcologice ACCENT.

Deciziile finale, legate de realizarea oricăror investiții sau proiecte, sunt luate de către autoritățile de mediu, respectiv APM Harghita și Administrația Bazinală de Apă Olt, în baza prevederilor legale în vigoare, prin eliberarea avizelor/acordurilor/autorizațiilor de mediu, respectiv al autorizațiilor și avizelor de gospodărire a apelor. Custodele, are obligația să analizeze impactul potențial și să își exprime punctul de vedere pentru toate activitățile, proiectele și planurile de pe teritoriul AP, care fac obiectul procedurilor de reglementare din punct de vedere al protecției mediului, solicitarea avizului acestuia fiind obligatorie, conform legislației în vigoare.

Versiunea finală a Planului de management și Regulamentului se avizează de către Agenția Națională pentru Protecția Mediului/structurile din subordinea acesteia și sunt aprobate prin ordin al conducătorului autorității publice centrale pentru protecția mediului, cu avizul autorității publice centrale din domeniul culturii și consultarea autorităților publice centrale din domeniul dezvoltării regionale și administrației publice, agriculturii și silviculturii.

Custodele consultă factorii interesați în legătură cu deciziile și activitățile importante derulate pe suprafața AP prin intermediul internetului, anunțuri la primărie și școli, întâlniri tematice.

Custodele are următoarele obligații principale:

- să administreze aria naturală protejată;
- să controleze, pe teritoriul AP, potrivit competențelor specifice, modul de aplicare a legislației de mediu, a regulamentului AP și a planului de management;
- să ia toate măsurile necesare în vederea asigurării unei protecții eficiente a ariei naturale protejate și a valorilor patrimoniului natural;
- să contribuie la monitorizarea speciilor și habitatelor de interes național și comunitar, precum și la cartarea habitatelor și distribuția speciilor;
- să elaboreze și să transmită spre aprobare, la autoritatea responsabilă, regulamentul ariei naturale protejate;

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

- să elaboreze și să transmită spre aprobare autorității responsabile, planul de management al ariei naturale protejate;
- să asigure instruirea necesară a persoanelor implicate în activitatea de custodie;
- să promoveze acțiuni de conștientizare și informare a populației locale, cu privire la necesitatea protecției naturii și la rolul ariilor naturale protejate;
- să furnizeze prompt informații la solicitarea autorității responsabile și să înștiințeze direct și operativ despre producerea oricărui eveniment care a adus sau poate aduce prejudicii capitalului natural;
- să prezinte autorității responsabile, un raport anual complet privind starea ariei naturale protejate, modul de gestionare a eventualelor probleme apărute și acțiunile întreprinse în baza planului de management, precum și situația realizării obligațiilor asumate;
- să identifice orice prejudicii cauzate de terțe persoane bunurilor patrimoniului natural;
- să informeze, în scris, autoritatea responsabilă, în termen de 48 de ore de la producerea/luarea la cunoștință a prejudiciului.

B.1.7.4. Resurse pentru management

În prezent, custodele dispune de următoarea infrastructură pentru managementul AP:

- Sediul custodelui, situat în municipiul Brașov, Str. Warthe nr. 11/B, unde se asigură și serviciile legate de relația cu factorii interesați;
- Punct de lucru, situat în localitatea Băile Tușnad, str. Ciucaș nr 62A.

Pentru desfășurarea activităților, custodele are în dotare:

- mijloace de transport: un autovehicul, Suzuki Jimny 4x4, care este destinat, strict, gospodăririi sitului;
- tehnică de calcul, inclusiv pentru elaborarea de hărți, analize, prognoze, rapoarte în sistem informatic geografic;
- echipament de teren și campare pentru echipă: corturi, saci de dormit, binocluri și alte echipamente/materiale pentru realizarea activităților de teren;
- echipament de telecomunicație: telefoane mobile;
- echipament de birotică.

B.1.8. Planuri și programe relevante pentru managementul ariei protejate

Menținerea, respectiv îmbunătățirea stării de conservare a habitatelor și speciilor din situl de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007, nu este posibilă decât prin armonizarea tuturor planurilor care fac referire, sau pot avea impact asupra resurselor naturale, respectiv a biodiversității. Conform prevederilor legale, armonizarea planurilor și programelor de pe teritoriul AP, cu prevederile acestui plan de management, este foarte importantă. În acest capitol sunt prezentate principalele planuri cu impact potențial asupra valorilor AP.

Tabel 6. Principalele planuri cu impact potențial asupra valorilor ariei protejate

Denumirea	Stadiul de elaborare sau actul prin care este aprobat	Perioada de valabilitate	Relevanța pentru AP
Proiect integrat dezvoltarea marketingului turistic – comuna Sântimbru	în curs	2010-2014	Ariile protejate sunt o atracție turistică importantă pentru zonă și pot contribui la dezvoltarea locală
Planificarea PUG-ului – comuna Sântimbru	în curs	2010-2014	Măsurile strategice de dezvoltare locală pot influența semnificativ valorile din AP
Proiect integrat: dezvoltarea turismului rural în comuna Sâncraieni, acțiunea nr. 1 – refugiu de utilitate publică, acțiunea nr. 2 - elaborare de materiale promoționale în scopul promovării acțiunilor turistice din comuna Sâncraieni, județul Harghita	în curs	2013-2014	Ariile protejate sunt o atracție turistică importantă pentru zonă și pot contribui la dezvoltarea locală. Necesitatea unei strategii de promovare unitară.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Denumirea	Stadiul de elaborare sau actul prin care este aprobat	Perioada de valabilitate	Relevanța pentru AP
Reabilitarea drumurilor de exploatare agricolă în comuna Sâncrăieni	în curs	2013-2014	Există riscul apariției de specii invazive, în urma realizării lucrărilor de reabilitare
Amenajare zona de agrement a Băii comunale Borșaroș	în curs	2013-2014	Habitatul 6440 este situat în imediata apropiere
“Amenajări pentru combaterea inundațiilor în bazinul hidrografic al râului Negru și bazinul hidrografic al râului Olt” Subiect – “Diguri de apărare – etapa I, Supraînălțare diguri mal stâng râul Olt, tronson Sâncrăieni – Tușnad, județul Harghita”	în așteptare	-	Aceste lucrări reprezintă intervenții majore în aria protejată, fiind afectate în principal populațiile de castor, dar și habitate de interes conservativ c, de exemplu 3260. Prin amplasarea organizării de șantier și a drumurilor de acces, pot fi afectate și alte habitate limitrofe: 6440, 6410 91E0, și altele.
“Amenajări pentru combaterea inundațiilor în bazinul hidrografic al râului Negru și bazinul hidrografic al râului Olt” Subiect – “Reprofilare albă minoră pe pârâul Tușnad”	în așteptare	-	Aceste lucrări reprezintă intervenții majore în aria protejată, fiind afectat în principal habitatul 3260. Prin amplasarea organizării de șantier și a drumurilor de acces, pot fi afectate și alte habitate limitrofe precum: 6440 și 6410

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Denumirea	Stadiul de elaborare sau actul prin care este aprobat	Perioada de valabilitate	Relevanța pentru AP
“Amenajări pentru combaterea inundațiilor în bazinul hidrografic al râului Negru și bazinul hidrografic al râului Olt”, Subobiect–“ Amenajarea râului Olt în zona Tușnad Sat - Tușnad Băi, județul Harghita”	În așteptare	-	Aceste lucrări, decolmări, reprofilări și consolidări de mal, reprezintă intervenții majore în aria protejată, fiind afectate în principal populațiile de castor. Prin amplasarea organizării de șantier și a drumurilor de acces, pot fi afectate și alte habitate limitrofe precum: 7230, și 6440

Pe lângă aceste proiecte, Filiala de Îmbunătățiri Funciare Harghita, are ca obiectiv, decolmatarea periodică a canalelor de desecare existente. Dintr-o lungime totală de 82,1 km de canale existente în sit, în perioada 2006 – 2010, au fost decolmați 21,9 km. Așadar, în perioada implementării planului de management, în funcție de fondurile de care dispune ANIF, s-ar putea decolmata 60,2 km de canale. Ar putea fi afectate în principal habitatele de tip 6440, 6430, 91E0 și 3260.

B.1.9. Sistemul de planificare a activităților, monitorizare și raportare

Planificarea și monitorizarea activităților de management se realizează anual, de colectivul de lucru al custodelui, în cadrul unor ședințe de lucru. Prin planul de management, se stabilește sistemul de monitorizare a eficienței managementului.

Raportarea activităților către autoritățile responsabile pentru protecția mediului, respectiv Agenția de Protecția Mediului și Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor se realizează anual.

Cheltuielile anuale specifice AP până în prezent:

- 2010 - 67.850 lei

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

- 2011 - 88.456 lei
- 2012 - 176.554 lei
- 2013 - 576.890 lei

Cu ajutorul resurselor financiare identificate prin efortul custodelui, s-au realizat până în prezent următoarele:

- Sesiuni de informare cu privire la Situl Natura 2000 BCJ;
- Amplasarea de panouri informative/educative;
- Realizarea unor Cluburi de „Junior Ranger” formate din elevi din școlile din apropierea sitului Natura 2000 BCJ;
- Studiu de evaluare detaliată a biodiversității care a stat la baza elaborării planului de management: descrierea detaliată a sitului Natura 2000 BCJ referitor la biodiversitate pentru justificarea obiectivelor și măsurilor de conservare, deoarece datele din formularul standard de declarare a sitului sunt insuficiente.
- Inventarierea, cartarea și evaluarea stării de conservare a speciilor de importanță comunitară și/sau națională pentru care a fost declarat Situl Natura 2000 BCJ;
- Inventarierea, cartarea și evaluarea stării de conservare a habitatelor de importanță comunitară și/sau națională pentru care a fost declarat Situl Natura 2000 BCJ;
- Studiu de evaluare detaliată a impactului antropic care a stat la baza elaborării Planului de Management: descrierea detaliată a principalilor factori socio-economici care au un impact semnificativ asupra stării de conservare favorabilă, deoarece datele din formularul standard de declarare a sitului sunt insuficiente ;
- Identificarea amenințărilor actuale și potențiale și stabilirea măsurilor de management, în vederea menținerii într-o stare favorabilă de conservare a speciilor și habitatelor de importanță comunitară și/sau națională pentru care a fost declarat Situl Natura 2000 BCJ;
- Elaborarea și gestionarea unei baze de date electronice necesare Planului de Management;
- Stabilirea metodelor și protocoalelor de monitorizare, în vederea evaluării succesului măsurilor de management propuse în menținerea stării favorabile de conservare a speciilor și habitatelor de importanță comunitară și/sau națională pentru situl Natura 2000 BCJ;

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

- Realizarea unui sondaj privind gradul de informare și conștientizare a populației și turiștilor privind valorile și semnificația sitului Natura 2000 înainte de demararea campaniei de conștientizare și la terminarea activităților de conștientizare;
- Organizarea unei caravane de informare/conștientizare a comunităților locale pentru localitățile care vizează Situl Natura 2000 BCJ;
- Elaborarea și distribuirea de materiale de informare/conștientizare: pliante, broșuri, atlas de faună și floră, hartă ecoturistică, CD-uri, mape, afișe, rollup, bannere;
- Realizarea/administrarea unei pagini web portal dedicată sitului Natura 2000 BCJ;
- Realizarea unei expoziții itinerante de fotografie conținând imagini cu speciile și habitatele de interes comunitar de pe teritoriul sitului Natura 2000 BCJ.

Sursele de venit pentru managementul ariilor protejate s-au constituit din finanțări nerambursabile, sponsorizări și donații ale persoanelor fizice.

B.1.10. Scurt istoric al managementului și al activităților majore de management

Majoritatea activităților din proiectele de mai jos au fost realizate de custode.

- Proiectul: Legătura dintre OM și NATURĂ în Bazinul Ciucului de Jos

Perioada de implementare: 01.07.2013 - 31.06.2015

Scopul proiectului: Conservarea și valorificarea durabilă a moștenirii naturale și a peisajului rural tradițional prin revigorarea activităților tradiționale, privind creșterea animalelor, cultivarea și utilizarea terenurilor agricole, precum și promovarea turismului durabil, care să aducă venituri pentru comunitatea locală, fără să afecteze negativ peisajul natural, să ducă la creșterea respectului pentru valorile acestuia și care să încorporeze valorile culturale și strămoșești specifice Bazinului Ciucului de Jos.

Proiect co-finanțat: Printr-un grant din partea Elveției prin intermediul Contribuției Elvețiene pentru Uniunea Europeană extinsă.

Partenerii proiectului: Asociațiile RENATUROPA din Brașov și VOX IUVENTUTIS din Băile Tușnad; Primăriile din Băile Tușnad și Sânsimion; Școlile Generale: „Jókai Mór” din Băile Tușnad; „Imets Fülöp Jákó” din Comuna Tușnad; „Endes József” Comuna Sânsimion; „Arany János” din Comuna Sântimbru și „Vitos Mózes” din Comuna Sâncrăieni.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

- Proiectul: PUTEM REALIZA MULTE PENTRU NATURĂ DACĂ LUCRĂM ÎMPREUNĂ!

Perioada de implementare: 15 aprilie - 15 septembrie 2013

Scopul proiectului: Promovarea în rândul localnicilor, din imediata apropiere a sitului Natura 2000 Bazinul Ciucului de Jos, a unei atitudini pozitive față de specia protejată reintrodusă recent: castorul european- *Castor fiber*. Acesta ar putea fi primul pas important spre conservarea speciei protejate pe termen lung.

Proiect finanțat de: Fundația pentru Parteneriat și MOL România

Partenerii proiectului: școlile generale: „Jókai Mór” din Băile Tușnad; „Imets Fülöp Jákó” din Comuna Tușnad; „Endes József” Comuna Sânsimion; „Arany János” din Comuna Sântimbru și „Vitos Mózes” din Comuna Sâncrăieni.

- Proiectul: Plan de management și campanie de informare, educare și conștientizare pentru Situl Natura 2000 BCJ - SMIS-CSNR 36405

Perioada de implementare: 12 aprilie 2012 - 11 aprilie 2014.

Scopul proiectului: Îmbunătățirea semnificativă a stării de conservare favorabilă a sitului Natura 2000 Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007, precum și a speciilor/habitatelor de interes comunitar ale acestuia, în cadrul unui proces consultativ deschis, transparent și participativ, vizând elaborarea planului de management și informarea/conștientizarea factorilor interesați cu privire la beneficiile conservării unui Sit Natura 2000.

Proiect co-finanțat de: Fondul European de Dezvoltare Regională în cadrul Programului Operațional Sectorial “Mediu” .

Partenerii proiectului: Primăria Băile Tușnad, Agenția pentru Protecția Mediului Harghita.

- Proiectul: Pași verzi pentru o conviețuire armonioasă între om și natură

Perioada de implementare: 02 aprilie - 30 noiembrie 2012.

Scopul proiectului: Informarea/conștientizarea populației și a autorităților locale precum și luarea de atitudine împotriva inițiativelor ilegale și/sau dăunătoare mediului atât în interiorul cât și în vecinătatea sitului Natura 2000 „Bazinul Ciucului de Jos” și a Ariei Naturale Protejate „Piatra Șoimilor”.

Proiect finanțat de: Fundația pentru Parteneriat și Trust for Civil Society în Central & Eastern Europe.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Partenerii proiectului: Asociația GREEN ZONE, Școala Generală „Jokai Mor”, Agenția pentru Protecția Mediului Harghita, Garda Națională de Mediu – Comisariatul Județean Harghita, Primăria Băile Tușnad.

- Proiectul: Parteneriat pentru natură

Perioada de implementare: decembrie 2011 – noiembrie 2012

Scopul proiectului: Asigurarea/menținerea stării de conservare favorabilă a sitului Natura 2000 „Bazinul Ciucului de Jos” și a Rezervației Naturale Protejate „Piatra Șoimilor”, implicit a speciilor/habitatelor de interes comunitar ale acestora, prin: îmbunătățirea comunicării între factorii implicați care să aducă venituri pentru comunitatea locală fără să afecteze negativ peisajul natural; să ducă la creșterea respectului pentru valorile acestora; să încorporeze valorile culturale și tradiționale specifice zonei.

Proiect finanțat de: Programul de Granturi Mici din cadrul Fondului Global de Mediu.

Partenerii proiectului: Asociația Green Zone, Școala Generală „Jokai Mor”, Primăria Băile Tușnad, Asociația de Ecoturism din România, Agenția pentru Protecția Mediului Harghita.

- Proiectul: Cooperare pentru administrarea eficientă a sitului Natura 2000 „Bazinul Ciucului de Jos”

Perioada de implementare: martie 2009 – mai 2010

Scopul proiectului: Asigurarea stării de conservare favorabilă a sitului Natura 2000 „Bazinul Ciucului de Jos” și implicit a speciilor/habitatelor de interes comunitar ale acestuia, prin îmbunătățirea comunicării între factorii implicați, precum și prin planificarea și inițierea unui sistem de management participativ eficient cu implicarea autorităților, a ONG-urilor și a instituțiilor de cercetare și universitare.

Proiect finanțat de: Guvernele Islandei, Principatului Liechtenstein și Norvegiei prin Mecanismul Financiar al Spațiului Economic European/Fondul pentru organizații neguvernamentale – prin FDSC.

Partenerii proiectului: Primăria Orașului Băile Tușnad, Primăria Comunei Tușnad, Asociația Green Zone, Clubul Ecologic UNESCO ProNatura, Agenția pentru Protecția Mediului Harghita.

B.2. Mediul fizic

Depresiunea Ciuc, se află pe cursul superior al Oltului, în partea vestică a grupeii centrale a Carpaților Orientali, între munții vulcanici ai Harghitei la vest și munții cristalini ai Curmăturii și cei alcătuiți din fliș cretacic ai Ciucului, la est. Ea are o direcție generală de desfășurare nord-sud, pe o lungime de 50 km și o lățime medie de doi km.

Situl de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007 este poziționat în lunca Oltului, pe terasele acestuia, în jumătatea inferioară a piemonturilor marginale, ocupând astfel axul central-sudic al depresiunii cu același nume. Accesibilitatea acestui sit este asigurată de pasuri importante în spațiul grupeii centrale a Carpaților Orientali.

- spre nord, se poate trece prin curmătura de la Izvorul Mureșului, prin pasul Greci, spre Depresiunea Giurgeu;
- spre sud, prin Defileul Oltului, de la Tușnad, se poate ajunge în Depresiunea Brașov;
- spre vest, aria comunică, prin pasul de altitudine Vlăhița sau Tâlharului, cu Depresiunea Colinară a Transilvaniei;
- spre est, prin pasul Ghimeș, are legături cu Depresiunea Dărmănești.

Geologia, geomorfologia, formele de relief

Situl de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007 face parte din Depresiunea Ciuc, aceasta fiind o depresiune tectonică și de baraj vulcanic. Definitivarea Depresiunii Ciuc în morfologia actuală s-a realizat prin punerea în loc a Munților Harghita care au transformat-o într-un bazin de sedimentare închis, care s-a umplut destul de rapid cu depozite cu caracter de molasă, în care, materialul piroclastic ocupă o pondere importantă. În evoluția sa, Depresiunea Ciuc a trecut prin mai multe faze de formare: continentală de adâncime, prelacustră și lacustră – elemente care pot fi argumentate prin succesiunea depozitelor cu grosime de peste 800 m.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Din punct de vedere litologic, este dominată de flișul cretacic reprezentat de stratele de Sânmartin și de stratele de Sinaia, ce includ cele mai vechi depozite ale flișului intern alcătuit dintr-o componentă preponderent argiloasă de la care, pe verticală, se trece spre un fliș grezos calcaros. În zona localității Tușnad, apar piroclastite provenite din aria vulcanică, iar la Tușnad Nou există depozite vulcano-sedimentare. Depozitele din cadrul depresiunii sunt consecința proceselor exogene declanșate de ridicarea Carpaților din Cuaternar. S-au format astfel, pe marginea depresiunii, importante forme deluviale și coluviale. Se apreciază că acestea aparțin ca vârstă Pliocenului terminal - Pleistocenului, iar în lunca Oltului și pe șesurile aluviale pe care se dezvoltă situl de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007, sunt depozite holocene de origine fluviatilă, pietrișuri și nisipuri.

Depresiunile intramuntoase sunt situate în general pe sedimentar, adesea cuaternar friabil, ceea ce atrage, în condiții de pantă adecvată, o accelerare a proceselor de denudare, în special eroziune de suprafață, șiroire, torențialitate și alunecări. Sunt prezente de asemenea, unele înmlăștinări, ce se întâlnesc nu numai la nivelul luncii, ci chiar pe terase și pe glacisurile marginale, din cauza unui sol impermeabil, care menține un strat suprafreatic.

În unele cazuri, înmlăștinarea este accentuată mai ales primăvara și de solul înghețat, ce nu permite infiltrarea apei. Glacisurile marginale, sunt dominate în partea superioară de gama proceselor de șiroire, până la ogașe, torenți și mai rar, chiar alunecări, iar în partea inferioară, de procese de acumulare de tip coluvial și proluvial, dar care alternează și cu șiroire.

Hidrologia

În spațiul ocupat de situl de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007, Oltul primește afluenți mai importanți care vin pe partea dreaptă din Munții Harghita și câțiva afluenți pe partea stângă din piemonte marginale ale Ciucului: pârâul Fișag și pârâul Tușnad.

Densitatea rețelei hidrografice în spațiul Ciucului de Jos, variază între 0,8 și 1 km/kmp, principala arteră fiind Oltul cu un debit de 4,76 mc la Sâncrăieni.

Viiturile repetate au impus realizarea unor lucrări de regularizare și desecare. Cele mai importante debite se înregistrează pe Olt și pe afluenții săi în lunile aprilie – iunie, iar cele mai reduse în septembrie – noiembrie.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Datorită cursului său, în axul central al compartimentului Ciucului de Jos, aflat la altitudini mai coborâte decât suprafețele de racord, alimentarea Oltului este predominant subterană, 35% din media anuală, la care se adaugă procente importante din alimentare pluvio - nivală.

Apele minerale din acest spațiu sunt legate de prezența aureolei mofetice. Întâlnim aici ape minerale carbogazoase simple, la Jigodin Băi și feruginoase carbogazoase, la Tușnad și Sântimbru. În perimetrul localității Tușnad, există și rezerve importante de ape hipotermale, ape radioactive și izvoare carbogazoase cu o compoziție chimică variată. Ele sunt legate de arealul activității postvulcanice, cunoscut sub denumirea de aureolă mofetică, unde apar însemnate emanații de CO₂. Aici se întâlnesc izvoare carbogazoase simple, carbogazoase feruginoase, carbogazoase bicarbonate calcice și sodice și altele.

Apele de suprafață

Densitatea rețelei hidrografice în spațiul Ciucului de Jos, variază între 0,8 și 1 km/kmp, principala arteră fiind Oltul, cu un debit de 4,76 mc la Sâncrăieni.

Râul Olt se formează la contactul dintre masivul calcaros al Hășmașului Mare, altitudine de 1792 m, și masivul cristalin al Sipoșului, altitudine de 1566 m, la 1280 m, străbătând pe o lungime de 80 km, Bazinul Ciucului. În Depresiunea Ciucului inferior, panta scade la 1‰, ducând la despletirile râului dintre Sâncrăieni și Tușnad, ca apoi să crească la 3-4‰ în defileul de la Tușnad.

Afluenții pe care îi primește sunt de dimensiuni reduse atât ca lungime, 5-22 km, cât și ca suprafață de bazin, 12-161 km². Afluenții mai importanți de stânga sunt Racul și Fișagul, iar pe partea dreaptă, Madicea și Mădărașul Mare.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Din media anilor 1950-1980, rezultă că Oltul are la ieșirea din județ un debit mediu multianual de 9 m³/s. Debitul mediu anual scurs, variază de la an la an, ajungând de la două ori mai mari în anii ploioși - 1970, la mai puțin de jumătate în anii secetoși - 1950, 1961. În cursul anului, volumul maxim scurs, pe anotimpuri, se înregistrează în general primăvara, iar cel minim în noiembrie - ianuarie, când se scurg în medie 45% și respectiv 12% din volumul anual. Lunar, cel mai mare volum de apă se scurge în aprilie, în medie 16-17% din volumul anual, iar cel mai mic în ianuarie, în medie 3-4% din volumul anual. Debitul maxim cu probabilitatea de depășire 1%, are valoarea de 280 m³/s în secțiunea Sâncrăieni și 360 m³/s la ieșirea din județ. În timpul perioadelor secetoase de vară sau al iernilor cu temperaturi foarte scăzute, debitele râului scad simțitor. Cel mai mic debit la Sâncrăieni, între 1950-1980 a fost de 0,22 m³/s, în anul 1961. Podul de gheață, apare aproape în fiecare an, cu o durată medie de 50-55 zile, cea mai lungă durată fiind de 114 zile la Sâncrăieni, iar cea mai scăzută de trei zile la Tușnad Sat.

Clima

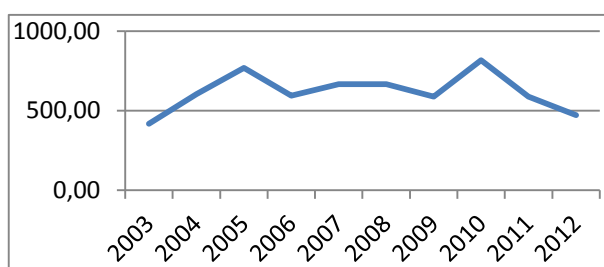
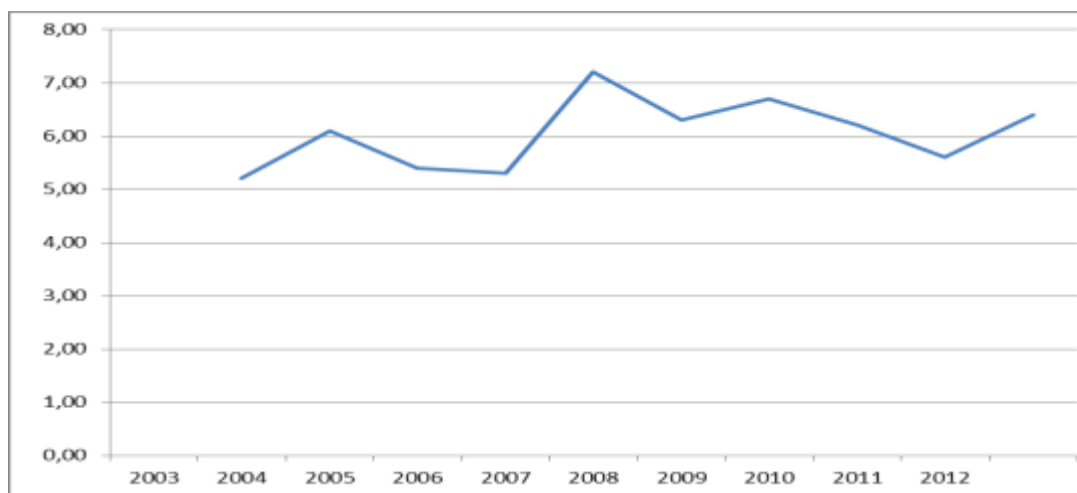
Clima predominantă este cea continentală – temperată, dar cu efecte montane, cu ierni foarte reci și cu veri temperate scurte, cu multe precipitații în lunile iunie – iulie. Din punct de vedere al regiunii climatice, situl se încadrează în ținutul de munte, subținutul Carpaților Orientali, topoclimatului complex al Depresiunii Ciucului, iar ca topoclimat elementare sunt identificabile cel de depresiune de adăpost și de piemonturi. Factorii geografici care influențează clima sitului Natura 2000 - Bazinul Ciucului de Jos sunt: poziția în partea central-sudică a depresiunii, altitudinea, prezența coridorului Oltului și modul de utilizare a terenurilor, dominant agricole, culturi, pășuni și fânețe. În lunile noiembrie și decembrie se instalează fenomenul de inversiune a temperaturii, ceea ce înseamnă persistența frigului, în zonele depresionare fiind foarte frig. Anual sunt 5-10 zile, când temperatura este sub -28 °C în unele cazuri chiar atingând și -33 °C iar la altitudini mai înalte, temperatura este mai ridicată cu 5-8 grade Celsius. Iarna, în această zonă, aerul rece nu poate să se ridice, și se suprapun straturi de aer rece persistând ceață. Temperatura medie anuală a Depresiunii Ciuc este de 5,9 °C - figura nr. 3. Cea mai scăzută valoare după Depresiunea Gheorgheniului, 5,8 °C. Clima în această zonă este rece, verile fiind foarte scurte, doar 2-3 luni pe an, cu temperaturi între 10-32 °C în timpul zilei și 2-15 °C pe timpul nopții, iar iernile lungi, de 5-6 luni pe an. În munți, zăpada persistă peste 6 luni, cu temperaturi frecvent sub -32 °C. Acest fenomen generează o microclimă specifică a zonelor situate între munți înalți.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Precipitațiile medii anuale sunt relativ mici, 618 l/mp, foarte apropiate de zona de silvostepă - figura nr. 4. Aceasta face ca regimul hidric din sol să fie extrem de important pentru asigurarea condițiilor desfășurării activităților agricole.

Poziția sitului Natura 2000 Bazinul Ciucului de Jos în compartimentul sudic, având din punct de vedere morfologic, aspectul unei pâlnii, cu partea îngustă în Defileul Oltului de la Tușnad, nu permite circulația facilă a maselor de aer pe direcția nord – sud. La acestea se adaugă culmile montane aflate la peste 1000 m altitudine, care îi oferă un adăpost în acest sens.

Figura 3. Evoluția temperaturilor medii anuale în perioada 2003 – 2012

Figura 4. Evoluția precipitațiilor medii anuale în perioada 2003 – 2012

Soluri

Solurile, în Depresiunea Ciucului și albia Oltului, se dezvoltă pe depozite fluviatile, pe roci vulcanice și cretacee, mai ales la ștrangularea de la Jigodin și în defileul de la Tușnad. Roca de bază este un factor important, care diferențiază afluenții Oltului în funcție de unde își au obârșia. Cei din dreapta, vin din munții Harghitei, formați din roci vulcanice, iar cei din stânga, se formează în regiuni muntoase, constituite din roci eruptive și șisturi cristaline de vârstă triasice, jurasice și cretacee.

Poziția geografică, morfologia, modul de utilizare a terenurilor și condițiile climatice au permis individualizarea a șase clase de sol în Situl Natura 2000 – Bazinul Ciucului de Jos, conform tabelului de mai jos.

Tabel 7. Tipuri de sol identificate în cadrul sitului

Clasa de soluri	Tipul de sol	Subtipul	Cod	Suprafața totală -ha-
Luvisoluri	Preluvosol	tipic	ELti	5,0
	Luvosol	stagnogleizat și stagnic	LVsz/st	821,7
		albic stagnogleizat și albic stagnic	LVab/sz ab/st	271,5
Cambisoluri	Eutricambosol	gleizat și gleic	ECgz/gc	248,2
		erodat	ECer	20,3
Hidrisoluri	Gleiosol	tipic	GSti	635,1
		histic	GStb	419,4
Histisoluri	Histosol	tipic	TBti	206,0
Protisoluri	Aluviosol	tipic și gleizat	ASti/gz	26,6
Antrisoluri	Erodosoluri	tipic	ERti	39,2
Total				2693,0

Dintre antrisoluri, în extremitatea sudică a sitului Natura 2000 - Bazinul Ciucului de Jos, se găsesc erodosolurile. Sunt soluri puternic erodate sau decopertate, ca urmare a acțiunii antropice și care și-au pierdut parțial sau total capacitatea productivă.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Cele mai mari suprafețe cu histisoluri, se suprapun arealelor cu cel mai anevoios drenaj intern și de suprafață și se găsesc în sectorul de luncă al Oltului, între localitățile Sântimbru și Sânsimion, pe partea stângă a Oltului Mic. Suprafețe cu astfel de soluri se mai întâlnesc, punctual, în lunca Oltului, la sud de localitatea Cetățuia. Pe multe dintre aceste soluri, se regăsesc habitate de mlaștini de interes conservativ: Mlaștina Beneș, Mlaștina Nyirkert, Mlaștina Valea de Mijloc, Mlaștina Borșaroș - Sâncrăieni, Mlaștina Csemo - Vrabia.

B.3. Mediul biotic

B.3.1.Context biogeografic

B.3.1.1. Regiunea/regiunile biogeografice

Situl de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007, face parte din Regiunea Biogeografică Alpină, care este prezentă de-a lungul Europei, începând din Pirinei și Alpi până în Carpați. În România, această regiune biogeografică cuprinde atât vârfurile Carpatice cât și pădurile de conifere și pădurile mixte din Carpați, cât și depresiunile intramontane și dealurile mai înalte de-a lungul lanțului muntos. Climatul mai rece și mai umed, iernile lungi, verile scurte, sunt condiții la care s-au adaptat plante și animale dintre care amintim: capra neagră, ursul, râsul, lupul, și altele. Diverși munți, adăpostesc specii endemice și relictare, atât pe creste calcaroase sau metamorfice, cât și în turbăriile din acești munți.

B.3.1.2. Habitate

B.3.1.2.1. Habitate de interes comunitar prezente și situația lor la nivelul regiunii biogeografice și la nivel național

Tabel 8. Corespondența între habitatele de interes comunitar, habitatele conform clasificării din România și asociațiile vegetale

Tip habitat Natura 2000	Tip habitat România	Asociații vegetale
3260 Cursuri de apă din zonele de câmpie, până	<i>R2208 Comunități danubiene cu Ranunculus aquatilis și Hottonia</i>	<i>Hottonietum palustris</i> , Tüxen 1937

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Tip habitat Natura 2000	Tip habitat România	Asociații vegetale
la cele montane, cu vegetație din <i>Ranunculion fluitantis</i> și <i>Callitricho-Batrachion</i>	<i>palustris</i>	<i>Callitrichetum palustris</i> - Dihoru 1975, Burescu 1999
91E0 * Păduri aluviale cu <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> - <i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>	<i>R4401 Păduri sud-est carpatice de anin alb - Alnus incana cu Telekia speciosa</i> <i>R4402 Păduri daco-getice de lunci colinare de anin negru - Alnus glutinosa cu Stellaria nemorum</i>	<i>Telekia speciosae-Alnetum incanae</i> , Coldea 1986, 1991 <i>Stellario nemorum-Alnetum glutinosae</i> - Kästner 1938 Lohmeyer 1957
6410 Pajiști cu <i>Molinia</i> pe soluri calcaroase, turboase sau argiloase - <i>Molinion caeruleae</i>	<i>R3710 Pajiști dacice de Molinia caerulea</i>	<i>Junco-Molinietum</i> Preising 1951 ex Klapp 1954 <i>Molinio-Salicetum rosmarinifoliae</i> , Magyar ex Soó 1933
6440 Pajiști aluviale din <i>Cnidion dubii</i>	<i>R3716 Pajiști danubiano-pontice de Poa pratensis, Festuca pratensis și Alopecurus pratensis</i> <i>R3712 Comunități dacice cu Deschampsia caespitosa și Agrostis stolonifera</i>	<i>Ranunculo repentis-Alopecuretum pratensis</i> Ellmauer 1933 <i>Agrostio-Festucetum pratensis</i> , Soó 1949 <i>Agrostio - Deschampsietum caespitosae</i> , Ujvárosi 1947
6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și	<i>R3708 Comunități daco-getice cu Angelica sylvestris, Crepis paludosa și Scirpus sylvaticus</i>	<i>Scirpetum sylvatici</i> , Ralski 1931 em. Schwich 1944

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Tip habitat Natura 2000	Tip habitat România	Asociații vegetale
din etajul montan până în cel alpin	R3714 <i>Comunități daco-getice cu Filipendula ulmaria, Geranium palustre și Chaerophyllum hirsutum</i>	<i>Filipendulo-Geranium palustris</i> , Koch 1926
6510 Pajiști de altitudine joasă - <i>Alopecurus pratensis, Sanguisorba officinalis</i>	R3802 <i>Pajiști daco-getice de Arrhenatherum elatius</i>	<i>Arrhenatheretum elatioris</i> , Br.- Bl. ex Scherrer 1925
7140 Mlaștini turboase de tranziție și turbării oscilante - nefixate de substrat	R5403 - <i>Turbării sud-est carpatice, mezo-oligotrofe cu Carex rostrata și Sphagnum recurvum</i>	<i>Sphagno-Caricetum rostratae</i> , Steffen 1931
	R5412 - <i>Mlaștini sud-est carpatice, mezotrofe cu Carex diandra</i>	<i>Caricetum diandrae</i> , - <i>Carici-Menyanthetum caricetosum diandrae</i> Rațiu 1972
7230 Mlaștini alcaline	R5405 - <i>Mlaștini sud-est carpatice, eutrofe cu Carex flava și Eriophorum latifolium</i>	<i>Carici flavae-Eriophoretum latifolii</i> , Soó 1944
	R5406 - <i>Mlaștini sud-est carpatice, eutrofe cu Carex flava și Blysmus compressus</i>	<i>Carici flavae-Blysmetum compressi</i> , Coldea 1997
	R5413 - <i>Mlaștini sud-est carpatice, mezo-eutrofe cu Carex davalliana</i>	<i>Caricetum davallianae</i> , Dutoit 1924
	R5415 - <i>Mlaștini sud-est carpatice, mezo-eutrofe cu Sesleria uliginosa</i>	<i>Seslerietum uliginosae</i> , - Palmgren 1916 și Soó 1941

Situația habitatelor prezente în AP, la nivelul regiunii biogeografice și la nivel național

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Toate habitatele Natura 2000 sunt de interes conservativ și au fost incluse în această rețea, deoarece, la nivelul UE, sunt rare fie pentru că au o arie de răspândire mică în mod natural, fie pentru că aria lor naturală, s-a redus semnificativ din cauza activităților umane. Tabelul de mai jos, redă sintetic, situația fiecărui habitat la nivelul UE și al țării. Principalul punct de plecare al acestei analize, sunt regiunile biogeografice³, care stau la baza rețelei Natura 2000.

Tabel 9. Situația habitatelor de interes comunitar prezente în aria protejată la nivelul regiunii biogeografice și la nivel național

Habitat	Situația/importanța habitatului la nivel național și comunitar
91E0* Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> :	Prezent, în principal, în luncile râurilor, din toate regiunile de dealuri peri- și intracarpatică, în etajul nemoral, subetajul pădurilor de gorun și de amestec cu gorun. În luncă sunt habitate foarte rare. Este un habitat foarte rar în UE, motiv pentru care este considerat habitat prioritar. Este foarte amenințat și la noi în țară, mai ales din cauză că aceste păduri nu sunt întotdeauna incluse în fond forestier și ca urmare nu au un sistem de protecție/gospodărire organizat. Multe din suprafețele ocupate de acest tip de habitat s-au distrus în UE prin lucrările de sistematizare a cursurilor de apă. Deși este prezent în 25 situri, în cele mai multe, suprafețele ocupate de acest habitat sunt foarte mici.
6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, până la cel montan și alpin	Habitatul este protejat în 65 de situri în România, în cele mai multe fiind prezent pe suprafețe reduse. Subtipul care este prezent în AP este răspândit în zonele umede, de-a lungul văilor colinare și montane inferioare din Transilvania, Muntenia și Moldova. Este un habitat important pentru că este habitat de ecoton și oferă refugiu pentru specii de mlaștină.
6510 Pajiști de altitudine joasă - <i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>	Habitatul este protejat în aproximativ 30 de situri în România. Se consideră că are o valoare conservativă moderată prin compoziția de specii pe care o prezintă, cu valoare deosebită datorită fitodiversității mari, fiind rezervă de specii, atât pentru habitatul 6440, cât și pentru pășunile degradate, respectiv terenuri arabile abandonate. Important habitat pentru fluturile <i>Maculinea teleius</i> .

³ Regiune biogeografică – regiune a suprafeței globului definită de speciile de floră și faună conținute

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Habitat	Situația/importanța habitatului la nivel național și comunitar
<p>6410 Pajiști cu <i>Molinia</i> pe soluri calcaroase, turboase sau argiloase - <i>Molinion caeruleae</i></p>	<p>Acest habitat, folosit cel mai des ca fâneață, se regăsește în multe puncte din aria cercetată, cum ar fi la Sânsimion – spre Honcsok, des abandonate, desecate sau invadate de stuf; la Sântsimion cu specii importante cum ar fi <i>Iris sibirica</i>, <i>Trollius europaeus</i>; la Vrabia – Beneș cu suprafețe bine conservate, care adăpostesc specii protejate ca <i>Pedicularis sceptrum-carolinum</i> și <i>Betula humilis</i>; la Tușnad Nou – Varsavész, se găsește în stare de regenerare, cu unele suprafețe invadate puternic de stuf, iar la Sântimbru pe alocuri este desecat și ars.</p>
<p>6440 Pajiști aluviale ale văilor râurilor din <i>Cnidion dubii</i></p>	<p>Situația acestui habitat, respectiv starea lui de conservare în situri, este incertă în prezent, datorită unor diferențe față de habitatele cu același cod din Europa de Vest. În general se consideră că pajiștile de acest tip au o valoare conservativă redusă sau moderată în România.</p>
<p>3260 Cursuri de apă din zona de câmpie până în etajul montan cu vegetație din <i>Ranunculion fluitantis</i> și <i>Callitriche-Batrachion</i></p>	<p>Habitat cu valoare conservativă mare, protejate în 16 situri din România.</p>
<p>7140 Mlaștini turboase de tranziție și turbării oscilante - nefixate de substrat</p>	<p>Habitat cu valoare conservativă mare, protejate în 14 situri din România. Aceste comunități de plante oligotrofe și mezotrofe, formate pe strat de turbă mixt sau pe turbă de rogoz, se regăsesc în zona Vrabia și la Sântimbru pe o suprafață foarte redusă, numai 2500 mp. Acest tip de habitat este amenințat nu numai de factori antropogeni: desecare, cosit, pășunat, incendiere, ci și de succesiunea naturală, în speță răspândirea vegetației lemnoase.</p>

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Habitat	Situația/importanța habitatului la nivel național și comunitar
7230 Mlaștini alcaline	Habitate cu valoare conservativă mare, protejate în șapte situri din România. Mlaștinile bogate în baze adăpostesc specii spectaculoase, specializate, cu distribuție strict restrânsă la astfel de stațiuni. Acestea se numără printre habitatele care au suferit cel mai grav declin. Ele sunt, practic, dispărute în câteva regiuni și grav periclitare în majoritatea regiunilor. Aceste mlaștini alcaline sunt cele mai importante habitate din zona studiată, care adăpostesc specii foarte valoroase, rare, pentru protecția cărora a fost desemnat situl N2000 BCJ: <i>Drosera anglica</i> , <i>Saxifraga hirculus</i> , <i>Ligularia sibirica</i> . Se regăsește în punctele studiate: Sâncrăieni – Borsáros, Sânsimion – spre Honcsok, în stare degradată la Vrabia – Beneș, Vrabia – Csemő, Tușnad Nou – Varsavész, Tușnad Nou - Mlaștina Nádas , Tușnad Nou , Vrabia, Sântimbru.

Situația actuală a habitatelor de interes comunitar din AP a fost determinată prin inventarieri efectuate pe teren, în perioada 2012 – 2013. Metoda de inventariere utilizată a fost cea a poligoanelor omogene.

Metoda de inventariere utilizată s-a bazat pe evaluarea pe teren a suprafețelor de cel puțin 0,5 ha cu vegetație, folosindu-se metode ușor diferite în cazul celor trei grupe mari de habitate, după cum urmează:

- Pentru evaluarea habitatelor acvatice și palustre de pe teritoriul AP, s-au folosit ortofotogramele și hărțile sitului, pe care s-au marcat zonele umede: brațe moarte ale râului Olt, mlaștini, balastiere, heleștee, canale, ape curgătoare.
- Pentru pajiști: pe baza ortofotoplanurilor s-au ales arii mari, omogene. Pe teren, fiecare tip de habitat a fost caracterizat pe baza unei fișe de evaluare.

În urma inventarierilor, s-au obținut datele prezentate sintetic în tabelul de mai jos. Fișele habitatelor sunt prezentate în Anexa 2.

Tabel 10. Situația actuală a suprafețelor ocupate de habitatele de interes comunitar

Tip habitat	S _{FS}	% ¹	SI prezent	% ¹	Diferențe față de FS – ha- S _{FS} - ȘI
3260 Cursuri de apă din zona de câmpie până în etajul montan cu vegetație din <i>Ranunculion fluitantis</i> și <i>Callitriche-Batrachion</i>	26,93 ha	1%	1,59 ha	0,06%	-25,35 ha
91E0* Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> :	80,79 ha	3%	16,84 ha	0,62%	-63,95 ha
6410 Pajiști cu <i>Molinia</i> pe soluri calcaroase, turboase sau argiloase - <i>Molinion caeruleae</i>	26,93 ha	1%	44,89 ha	1,66%	17,96 ha
6440 Pajiști aluviale ale văilor râurilor din <i>Cnidion dubii</i>	134,65 ha	5%	290,95 ha	10,80%	156,3 ha
6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin	nu figurează pe Formularul Standard al sitului	0%	37,18 ha	1,38%	37,18 ha
6510 Pajiști de altitudine joasă - <i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>	26,93 ha	1%	35,97 ha	1,33%	9,04 ha
7140 Mlaștini turboase de tranziție și turbării oscilante - nefixate de substrat.	26,93 ha	1%	0,59 ha	0,00%	-26,34 ha
7230 Mlaștini alcaline	26,93 ha	1%	12,67 ha	0,47%	-14,26 ha
Total suprafață sit	350,09 ha	13%			

Legendă:

¹ Procentul face referire la suprafața ocupată din suprafața totală a AP

S_{FS} = Suprafața habitatului conform Formularului Standard

ȘI – suprafața inventariată în teren pentru habitat

S_T - suprafața totală a pajiștilor

În cazul a cinci dintre habitatele de interes comunitar, suprafețele identificate sunt semnificativ mai mici decât cele indicate în Formularul Standard. Aceste diferențe trebuie însă atent analizate, prin realizarea unui studiu aprofundat pentru inventarierea zonelor care au potențial ridicat pentru refacerea habitatelor de interes comunitar sau de conservare. În momentul de față, nu se cunoaște potențialul zonei pentru eventuale reconstrucții ecologice. Habitatul 6430, deși nu a fost inclus în FS, este considerat a fi un habitat important pentru sit și, ca urmare, a fost inventariat. Starea de conservare a acestuia a fost determinată în cursul inventariierilor de teren, fiind prezentată în tabelele privind habitatele și în cadrul Planului de Monitorizare, la situația de referință, în dreptul indicatorilor care se referă la naturalitatea habitatelor și la gradul de invazie - Tabelul 11 și Anexa 6. În cazul unui habitat, starea de conservare este dată de totalitatea factorilor ce acționează asupra sa și asupra speciilor tipice și care îi poate afecta pe termen lung răspândirea, structura și funcțiile, precum și supraviețuirea speciilor tipice. Această stare se consideră "*favorabilă*", atunci când sunt îndeplinite următoarele condiții, prevăzute în Directiva 92/43/CEE:

- arealul natural al habitatului și suprafețele pe care le acoperă în cadrul acestui areal sunt stabile sau în creștere;
- habitatul are structura și funcțiile specifice necesare pentru conservarea sa pe termen lung, iar probabilitatea menținerii acestora în viitorul previzibil este mare;
- speciile care îi sunt caracteristice se află într-o stare de conservare favorabilă.

Așadar, la nivelul fiecărei regiuni biogeografice, în siturile de importanță comunitară propuse și chiar în afara acestora, pentru ca un anumit habitat considerat de importanță comunitară să aibă o stare de conservare favorabilă, trebuie să fie gospodărit, astfel încât să fie îndeplinite concomitent aceste trei condiții. Pentru habitate, descrierea caracteristicilor care indică structura necesară asigurării stării favorabile de conservare, se găsește în *Anexa 2 - Fișele speciilor și habitatelor*.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Tabel 11. Situația actuală a habitatelor de interes de comunitar

Nr crt	Cod habitat Natura 2000	Denumire habitat	Acoperirea %		Reprezentativitatea		Supraf. relativă		Starea de cons.	
			FS	IT	FS	IT	FS	IT	FS	IT
1	91E0*	Păduri aluvionare cu <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> - <i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>	3%	0,62%	B	C	C	C	B	B
2	7140	Mlaștini turboase de tranziție și turbării oscilante - nefixate de substrat.	1%	0,00%	B	B	B	C	B	B
3	7230	Mlaștini alcaline	1%	0,47%	A	A	A	C	B	B
4	3260	Cursuri de apă, de la nivel de câmpie la nivel montan, cu vegetație <i>Ranunculion fluitantis</i> și <i>Callitricho-Batrachion</i>	1%	0,06%	A	A	B	C	B	B
5	6410	Pajiști cu <i>Molinia</i> pe soluri calcaroase, turboase sau argilos-nămoloase - <i>Molinion caeruleae</i>	1%	1,66%	B	B	B	B	B	B
6	6430	Liziere de ierburi înalte hidrofiele de câmpie și de nivel montan, până la alpin	0%	1,38%	-	A	-	B		B
7	6440	Pajiști aluvionare inundabile, de <i>Cnidion dubii</i>	5%	10,80%	B	B	B	B	B	B
8	6510	Fânețe de joasă altitudine - <i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>	1%	1,33%	B	B	C	C	B	B

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Explicații tabel:

Reprezentativitatea – gradul de reprezentativitate a tipului de habitat în cadrul sitului – exprimă măsura pentru cât de tipic este un habitat.

A – reprezentativitate excelentă

B – reprezentativitate bună

C – reprezentativitate semnificativă

D – prezență nesemnificativă

-Suprafața relativă – suprafața sitului acoperit de habitatul natural, raportat la suprafața totală acoperită de acel tip de habitat natural, în cadrul teritoriului național.

A – $100 \geq p > 15\%$

B – $15 \geq p > 2\%$

A – $2 \geq p > 0\%$

-Stadiul de conservare – gradul de conservare al structurilor și funcțiile tipului de habitat natural, precum și posibilitățile de refacere/reconstrucție. Pentru evaluare, se utilizează trei criterii: gradul de conservare al structurii, gradul de conservare al funcțiilor, posibilitățile de refacere.

A – conservare excelentă

B – conservare bună

C – conservare medie sau redusă

-Evaluare globală – evaluarea globală a valorii sitului din punct de vedere al conservării tipului de habitat respectiv

A – valoare excelentă

B – valoare bună

C – valoare considerabilă

Tabel 12. Suprafața ocupată cu habitate cu stare nefavorabilă de conservare

Habitat	Suprafața habitatului în sit – ha-	Statut de conservare conform FS	Suprafața cu stare de conservare nefavorabilă -%-
3260 Cursuri de apă, din zona de câmpie până în etajul montan, cu vegetație din <i>Ranunculion fluitantis</i> și <i>Callitriche-Batrachion</i>	1,59 ha	B	18,35%
91E0* Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i>	16,84 ha	B	18,28%
6410 Pajiști cu <i>Molinia</i> pe soluri calcaroase, turboase sau argiloase - <i>Molinion caeruleae</i>	44,89 ha	B	32,85%
6440 Pajiști aluviale ale văilor râurilor din <i>Cnidion dubii</i>	290,95 ha	B	4,29%
6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin	37,18 ha	-	19,41%
6510 Pajiști de altitudine joasă - <i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>	35,97 ha	B	15,17%
7140 Mlaștini turboase de tranziție și turbării oscilante - nefixate de substrat.	0,59 ha	B	100%
7230 Mlaștini alcaline	12,67 ha	B	66,53%

Habitat importante pentru conservare, altele decât cele de interes comunitar

Pe lângă habitatele de interes comunitar, au fost identificate o serie de ecosisteme și complexe de ecosisteme de interes deosebit pentru conservare, prezentate în Tabelul 13. Acestea sunt critice pentru specii de interes conservativ, inclusiv pentru cele de interes comunitar.

Împreună cu habitatele acvatice și cele forestiere limitrofe, habitatele de pajiști sunt esențiale pentru asigurarea hranei pentru speciile care constituie pradă și pentru unele specii importante pentru conservare. În lipsa mozaicului de habitate, ar avea loc o dispersie a speciilor pradă, afectând speciile importante pentru conservare.

Tabel 13. Legătura între ecosisteme/complexe de ecosisteme și speciile de interes conservativ din aria protejată

Tipuri de folosință ale terenurilor importante pentru specii	Localizare în AP	Specii de interes comunitar din sit care depind de habitat	Alte specii importante pentru conservare care depind de habitat
Cursuri de apă, canale	Râul Olt cu afluenții și canalele care străbat mlaștinile din zona Vrabia – Beneș.	<i>Bombina variegata</i> , <i>Triturus cristatus</i> , <i>Misgurnus fossilis</i> , <i>Cobitis elongatoides</i> , <i>Castor fiber</i>	<i>Lysimachia thyrsoflora</i> , <i>Hottonia palustris</i> , <i>Utricularia vulgaris</i> , important loc de hrănire și trai pentru specii de păsări, amfibieni și reptile
Aninișuri și salicete de-a lungul văilor, râurilor și pâraielor	Fragmente restrânse, cel mai însemnat fragment fiind identificat la Tușnad Nou - Mlaștina Nádas. Se mai regăsește, în regenerare, la Sânsimion și la Tușnad Nou – Varsavész.	<i>Vertigo angustior</i>	<i>Evonymus nanus</i>

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Tipuri de folosință ale terenurilor importante pentru specii	Localizare în AP	Specii de interes comunitar din sit care depind de habitat	Alte specii importante pentru conservare care depind de habitat
Pajiști cu <i>Molinia</i>	Fânețe, în multe puncte din aria cercetată, cum ar fi la Sânsimion – spre Honcsok, des abandonate, desecate sau invadate de stuf; la Sânsimion cu specii importante, la Vrabia – Beneș cu suprafețe bine conservate, care adăpostesc specii protejate; la Tușnad Nou – Varsavész se găsește în stare de regenerare, cu unele suprafețe invadate puternic de stuf, iar la Sântimbru pe alocuri este desecat și ars.	<i>Angelica palustris</i> , <i>Ligularia sibirica</i> , <i>Vertigo angustior</i> , <i>Vertigo moulinsiana</i>	<i>Polemonium coeruleum</i> , <i>Pedicularis sceptrum-carolinum</i> , <i>Trollius europaeus</i> , <i>Iris sibirica</i> , <i>Betula humilis</i>

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Tipuri de folosință ale terenurilor importante pentru specii	Localizare în AP	Specii de interes comunitar din sit care depind de habitat	Alte specii importante pentru conservare care depind de habitat
Pajiști aluviale din <i>Cnidion dubii</i>	În fragmente mici, la Sâncrăieni – nord, folosit ca și fâneață, la Sâncrăieni – în lunca Oltului, la Sântimbru – în lunca Oltului, la Sânsimion – Honcsok, cu forme degradate, la Sânsimion pe alocuri desecat, la Cetățuia ca fâneață, la Vrabia – Beneș cu caracter de sărătură, la Vrabia - Csemő este invadat de <i>Phalaris arundinacea</i> , la Tușnad Nou – Varsavész, la Sântimbru – Sânsimion și Sâncrăieni ca fânețe, uneori invadate de stuf.	<i>Vertigo moulinsiana</i> , <i>Vertigo angustior</i>	<i>Persicaria bistorta</i> , <i>Iris sibirica</i> , <i>Triglochin maritima</i>
Buruienișuri înalte	La Sâncrăieni, în Lunca Oltului, la Sânsimion-Honcsok, la Cetățuia intercalat cu fragmente aparținând habitatului 6440 și la Vrabia – Beneș.	<i>Ligularia sibirica</i> , <i>Angelica palustris</i> , <i>Vertigo moulinsiana</i> , <i>Vertigo angustior</i>	<i>Trollius europaeus</i> , <i>Polemonium coeruleum</i>

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Tipuri de folosință ale terenurilor importante pentru specii	Localizare în AP	Specii de interes comunitar din sit care depind de habitat	Alte specii importante pentru conservare care depind de habitat
Pajiști cu <i>Sanguisorba officinalis</i>	În toată zona cercetată, fiind întâlnite la Sâncrăieni – nord, Sâncrăieni – lunca Oltului, Sântimbru – lunca Oltului, la Sâncrăieni – Nord, la Cetățuia și la Sântimbru – Sânsimion.	<i>Vertigo moulinsiana</i> , <i>Vertigo angustior</i>	<i>Sanguisorba officinalis</i>
Mlaștini de tranziție	În zona Vrabia și la Sântimbru, numai 2500 mp.	<i>Saxifraga hirculus</i> , <i>Vertigo moulinsiana</i> , <i>Vertigo angustior</i>	<i>Drosera anglica</i> , <i>Menyanthes trifoliata</i> , <i>Eriophorum gracile</i> , <i>Carex limosa</i> , <i>Carex diandra</i> , <i>Dactylorhiza fuchsii</i>

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Tipuri de folosință ale terenurilor importante pentru specii	Localizare în AP	Specii de interes comunitar din sit care depind de habitat	Alte specii importante pentru conservare care depind de habitat
Mlaștini alcaline	Cele mai importante habitate din zona studiată, care adăpostesc specii foarte valoroase, rare, pentru protecția cărora a fost desemnat situl N2000 BCJ. Se regăsește în punctele studiate: Sâncrăieni – Borsáros, pe alocuri invadate de stuf, Sânsimion – spre Honcsok, cu mult <i>Molinia</i> , în stare degradată la Vrabia – Beneș, Vrabia – Csemő, reprezentat de asociația <i>Carici flavae-Eriophoretum</i> , Tușnad Nou – Varsavész, Tușnad Nou - Mlaștina Nádas, 375 mp, Tușnad Nou, cu asociația <i>Carici flavae-Eriophoretum</i> complet invadată de <i>Phragmites australis</i> , Vrabia, doar pe suprafețe foarte mici de, 30 și respectiv 36 mp, Sântimbru, cinci conuri mici, unele invadate de stuf.	<i>Saxifraga hirculus</i> , <i>Ligularia sibirica</i> , <i>Angelica palustris</i> , <i>Vertigo moulinsiana</i> , <i>Vertigo angustior</i>	<i>Drosera anglica</i> , <i>Blysmus compressus</i> , <i>Valeriana simplicifolia</i> , <i>Primula farinosa</i> , <i>Carex davalliana</i> , <i>Dactylorhiza incarnata</i> , <i>Sesleria uliginosa</i> , <i>Swertia perennis</i> , <i>Triglochin maritimum</i> , <i>Triglochin palustre</i>

B.3.2.3. Flora

Specii de interes comunitar

Formularul Standard impune asigurarea stării favorabile de conservare pentru patru specii de interes comunitar.

Tabel 14. Speciile de interes comunitar prezente în sit

Nume specie	Denumire populară	Cod N2000	Anexa din Directiva Habitate	Anexa din Legea 49/2011	Lista roșie globală UICN	Caracter endemic
<i>Saxifraga hirculus</i>	Ochii șoricelului, Mocsári kőtörőfü, Yellow marsh saxifrage	1528	Anexa II	Anexa 3	DD / Vulnerabil / Rar	-
<i>Angelica palustris</i>	Angelica de baltă, Réti angyalgyökér, Marsh angelica	1617	Anexa II	Anexa 3	DD / Vulnerabil	-
<i>Ligularia sibirica</i>	Curechi de munte, Szibériai hamuvirág, Siberian ligularia	1758	Anexa II	Anexa 3	DD / Rar	-
<i>Agrimonia pilosa</i>	Turița mare, Párlófü, Hairy Agrimony	1939	Anexa II	Anexa 3	LC / Rar	-

În cadrul procesului de realizare a planului de management, în perioada 2012-2013, s-au făcut inventarieri, rezultând următoarele:

Tabel 15. Situația speciilor de interes comunitar identificate în sit

Specia	Efectiv populați onal estimat	Viabilitat ea	Nr minim de indivizi estimat în sit	Observații	Stare actuală		
					*	*	*
					A	B	C
<i>Saxifraga hirculus</i>	4-11 indivizi	Viabilitat ea pe termen lung a speciei nu este asigurată	4-11	În 1995, Pásztohy găsește 12 exemplare înflorite, grupate în două fragmente de mlaștină din zona Omlásalja, iar Vass&Kolumbán în 1998 identifică 20 exemplare în floare. În 2005, Kerekes notează 78 exemplare înflorite.			X
<i>Angelica palustris</i>	10000 – 50000 ind.	Viabilitat ea pe termen lung a speciei ar putea fi asigurată	23105				X
<i>Ligularia sibirica</i>	85452 - 213630 ind.	Viabilitat ea pe termen lung a speciei este asigurată	427260		X		
<i>Agrimoni a pilosa</i>	0	Nu există	0	Nu este semnalată în literatura de specialitate care tratează zona.			

Legendă:

- *A - Excelentă - se menține prin non-intervenție sau prin același tip de management ca până în prezent;
- *B - Bună - îmbunătățirea stării de conservare se poate face cu măsuri de management fără a implica reconstrucții ecologice,
- *C - Medie sau redusă - degradată din cauza unor intervenții antropice, dar recuperabil cu intervenții de reconstrucție ecologică.

Alte specii de interes conservativ

Pe lângă speciile de interes comunitar, în AP au fost identificate 18 specii de floră rare sau relict și specii importante, întrucât de ele depind specii de faună importante pentru conservare.

Tabel 16. Specii de faună și floră de interes conservativ, identificate în cadrul sitului, altele decât cele din formularul standard

Specia*	Categorie IUCN	Legendă
<i>Betula humilis</i>	P	MPV - mai puțin vulnerabil sau LC - least concerned – cod IUCN ⁴ V - vulnerabil sau VU – vulnerable – cod IUCN; AA - Aproape amenințat / în declin sau Near Threatened / decreasing – cod IUCN
<i>Drosera anglica</i>	P	
<i>Pedicularis sceptrum-carolinum</i>	V	
<i>Lysimachia thyrsiflora</i>	R	
<i>Primula farinosa</i>	V	
<i>Polemonium caeruleum</i>	-	
<i>Cnidium dubium</i>	R	
<i>Euonymus nanus</i>	V	
<i>Triglochin palustris</i>	-	
<i>Viola epipsila</i>	V/R	
<i>Trollius europaeus</i>	R	
<i>Carex davalliana</i>	R	
<i>Carex appropinquata</i>	-	
<i>Iris sibirica</i>	V	

⁴ IUCN – Uniunea Internațională pentru Conservarea Naturii

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Specia*	Categorie IUCN	Legendă
<i>Narcissus radiiflorus</i>	R	RR – risc redus sau Lower
<i>Salix pentandra</i>	-	Risk – IUCN
<i>Swertia perennis</i>	R	
<i>Menyanthes trifoliata</i>	R	P – periclitat sau
<i>Hamatocaulis vernicosus</i>	V	Endangered – IUCN
		R - rar sau Rare - IUCN

Specii de floră sălbatică de interes economic și cultural

O parte dintre speciile de floră de primăvară sunt colectate sistematic de localnici și comercializate la scară redusă pe piețele locale: *Narcissus stellaris* - narcisă, *Colchicum autumnale*, *Crocus heuffellianus* -brândușă de toamnă, *Leucojum vernum* - ghiocel bogat, *Galanthus nivalis* -ghiocel, *Fritillaria meleagris* -lalea pestriță, *Trollius europaeus* -bulbucul de munte, *Iris sibirica* - stânjenel.

Speciile comestibile de ciuperci sunt colectate frecvent de localnici și de turiști, fiind comercializate ocazional. Printre acestea se numără: specii de ciuperci - *Agaricus*, piciorul-căprioarei - *Macrolepiota procera*, roșcovă - *Lactarius deliciosus*, hrib - *Boletus edulis*, gălbior - *Cantharellus cibarius* și altele.

Ocazional se culeg mure, măceșe și plante medicinale, fără impact semnificativ asupra speciilor.

B.3.2.4. Fauna

Specii de interes comunitar

Tabel 17. Speciile de interes comunitar menționate în formularul standard

Nume specie	Denumire populară	Cod N2000	Anexa din Directiva Habitate	Anexa din Legea nr. 49/2011	Lista roșie globală IUCN	Caracter endemic
<i>Myotis myotis</i>	Liliac comun mare	1324	2	3	LC	nu
<i>Myotis blythii</i>	Liliac comun mic	1307	2	3	LC	nu
<i>Canis lupus</i>	Lup	1352	2, 4	3, 4A	LC	nu
<i>Ursus arctos</i>	Urs	1354	2, 4	3, 4A	LC	nu
<i>Triturus cristatus</i>	Triton cu creasta	1166	2, 4	3, 4A	MPV	nu
<i>Bombina variegata</i>	Buhai de balta cu burta galbena	1193	2, 4	3, 4A	MPV	nu
<i>Cottus gobio</i>	Zglăvoacă	1163	Anexa II	3	MPV	nu
<i>Vertigo angustior</i>		1014	Anexa II	3, 4A	NT	nu
<i>Vertigo moulinsiana</i>		1016	Anexa II	3, 4A	NT	nu

Situația speciilor identificate în sit

În cadrul procesului de realizare a planului de management, în perioada 2012-2013 s-au făcut inventarii ale speciilor de faună de interes comunitar, în baza cărora se poate estima starea actuală a speciilor. Din totalul de nouă specii de interes comunitar, șapte au stare de conservare medie sau redusă, necesitând măsuri active de management sau chiar de refacere. În majoritatea cazurilor intervențiile de management vor viza habitatele, astfel încât să beneficieze de acestea toate speciile dependente de habitatele respective.

Tabel 18. Situația speciilor de interes comunitar identificate în sit

Specia	Efectiv populațional estimat	Viabilitatea	Nr. minim de indivizi estimat în sit	Observații	Stare actuală		
					*	*	*
					C	S	N
<i>Myotis myotis</i>	10-50	Scăzută	10	Specia este prezentă accidental/în trecere în sit, deoarece și adăposturile caracteristice potențiale și habitatele de hrănire caracteristice sunt în afara sitului. Verificarea adăposturilor potențiale în jurul sitului au confirmat prezența unor efective scăzute dispersate, neexistând colonii de naștere.			X
<i>Myotis blythii</i>	0	Nu este relevant	0	Foarte probabil, niciodată specia nu a fost prezentă în sit și nici în împrejurimi.			
<i>Canis lupus</i>	0-5	Bună	2	Situl acoperă parțial o suprafață mică din teritoriul lor, intră în sit doar ocazional pentru hrănire.		X	

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Specia	Efectiv	Viabilitate	Nr. minim	Observații	Stare actuală		
<i>Ursus arctos</i>	4	Bună	4	Situl acoperă parțial o suprafață mică din teritoriul lor. Ei intră în sit doar ocazional pentru hrănire în perioada estivală sau în trecere pe partea sudică a sitului în defileu. Situl asigură însă conectivitatea între populații din alte zone, implicat transferul de gene.		X	
<i>Triturus cristatus</i>	1675-3000	Vulnerabil	151	Amenințată de schimbarea climatului, scăderea nivelului pânzei freatice, distrugerea și degradarea habitatelor. Foarte puține habitate optime în perioada studiată.			X
<i>Bombina variegata</i>	500-1000	Vulnerabil	171	Amenințată de schimbarea climatului, scăderea nivelului pânzei freatice, îmbunătățirea drumurilor de țară.			X

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Specia	Efectiv	Viabilitatea	Nr. minim	Observații	Stare actuală		
<i>Cottus gobio</i>	-	Medie	818	Apele curgătoare din interiorul sitului nu sunt habitatele specifice speciei, însă sunt patru pâraie care satisfac cerințele speciei. Mărimea populației se poate schimba în funcție de anotimp. Pe porțiunea Sâncrăieni – Jigodini, albia râului Olt a fost decolmatată – porțiunea a fost un habitat specific speciei. Specia a fost prinsă în amonte de porțiunea amenajată, la un punct nederanjat.		X	
<i>Vertigo angustior</i>	-	Bună	3057500	Prezente între unul și 10 exemplare/mp în habitatele populate, în medie cinci exemplare/mp. Suprafața estimată în sit este de 43,04 ha.	X		
<i>Vertigo moulinsiana</i>	-	Bună	3103000	Prezente între unul și 10 exemplare/mp în habitatele populate, în medie cinci exemplare/mp. Suprafața estimată în sit este de 47,07 ha.	X		

Legendă:

*C - Corespunzătoare - se menține prin non-intervenție sau prin același tip de management ca până în prezent;

*S - Satisfăcătoare - îmbunătățirea stării de conservare se poate face cu măsuri de management fără a implica reconstrucții ecologice;

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

*N - Necorespunzătoare - degradată din cauza unor intervenții antropice, dar recuperabil cu minime intervenții de reconstrucție ecologică.

Tabel 19. Situația speciilor de interes comunitar identificate în sit

Specia	Efective conform formular standard				Efective conform inventrierilor			
	Rezidentă	Reproducere	Iernat	Pasaj	Rezidentă	Reproducere	Iernat	Pasaj
<i>Myotis myotis</i>		100-150				10 – 50		
<i>Myotis blythii</i>		100 – 150				0		
<i>Canis lupus</i>				5 -10				0 - 5
<i>Ursus arctos</i>								4
<i>Bombina variegata</i>						500-1000		
<i>Triturus cristatus</i>						1675-3000		
<i>Cottus gobio</i>					818			
<i>Vertigo angustior</i>					3057500			
<i>Vertigo moulinsiana</i>					3103000			

Alte specii de interes conservativ

Tabel 20. Specii de faună și floră de interes conservativ, identificate în cadrul sitului, altele decât cele din formularul standard

Specia*	De interes comunitar și național	Categorie IUCN
<i>Rhinolophus hipposideros</i>	DH Anexa 2, L nr. 49/2011 anexa 3, 4a	MPV
<i>Myotis daubentonii</i>	DH Anexa 4, L nr. 49/2011 anexa 4a	MPV
<i>Myotis brandtii</i>	DH Anexa 4, L nr. 49/2011 anexa 4a	MPV
<i>Myotis mystacinus</i>	DH Anexa 4, L nr. 49/2011 anexa 4a	MPV
<i>Nyctalus noctula</i>	DH Anexa 4, L nr. 49/2011 anexa 4a	MPV
<i>Vespertilio murinus</i>	DH Anexa 4, L nr. 49/2011 anexa 4a, 4b	MPV
<i>Eptesicus serotinus</i>	DH Anexa 4, Lnr. 49/2011 anexa 4a	MPV
<i>Eptesicus nilssonii</i>	DH Anexa 4, L nr. 49/2011 anexa 4a	MPV
<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	DH Anexa 4, L nr. 49/2011 anexa 4a	MPV
<i>Pipistrellus nathusii</i>	DH Anexa 4, L nr. 49/2011 anexa 4a	MPV
<i>Pipistrellus kuhlii</i>	DH Anexa 4, L nr. 49/2011 anexa 4a	MPV
<i>Pipistrellus pygmaeus</i>	DH Anexa 4, L nr. 49/2011 anexa 4a	MPV
<i>Plecotus austriacus</i>	DH Anexa 4, L nr. 49/2011 anexa 4a	MPV

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

<i>Plecotus auritus</i>	DH Anexa 4, L nr. 49/2011 anexa 4a	MPV
<i>Barbastella barbastellus</i>	DH Anexa 2, L nr. 49/2011 anexa 3, 4a	AA
<i>Castor fiber</i>	DH Anexa 2, 4, L nr. 49/2011 anexa 3, 4A	LC
<i>Lutra lutra</i>	DH Anexa 2, 4, L nr. 49/2011 anexa 3, 4A	AA
<i>Felis sylvestris</i>	DH Anexa 4, L nr. 49/2011 anexa 4A	MPV
<i>Lynx lynx</i>	DH Anexa 2, 4, L nr. 49/2011 anexa 3, 4A	MPV
<i>Rana temporaria</i>	DH Anexa 4, L nr. 49/2011 anexa 4B, 5A	MPV
<i>Rana arvalis</i>	DH Anexa 5, L nr. 49/2011 anexa 4A,	MPV
<i>Hyla arborea</i>	DH Anexa 4, L nr. 49/2011 anexa 4A	MPV
<i>Bufo bufo</i>	L nr. 49/2011 anexa 4B	MPV
<i>Bufo viridis</i>	DH Anexa 4, L nr. 49/2011 anexa 4A	Nelistat
<i>Triturus montandoni</i>	L nr. 49/2011 anexa 3, 4A	Nelistat
<i>Triturus vulgaris</i>	L nr. 49/2011 anexa 4B	Nelistat
<i>Rana esculenta</i>	DH Anexa 4, L nr. 49/2011 anexa 5A	Nelistat
<i>Pelobates fuscus</i>	DH Anexa 4, L nr. 49/2011 anexa 3	MPV
<i>Barbus petenyi</i>	DH Anexa 2, L nr. 49/2011 anexa 3, 5A	AA
<i>Cobitis elongatoides</i>	DH Anexa 2, L nr. 49/2011 anexa 3	MPV
<i>Misgurnus fossilis</i>	DH Anexa 2, L nr. 49/2011 anexa 3	MPV
<i>Sabanejewia aurata</i>	DH Anexa 2, L nr. 49/2011 anexa 3	Nu sunt date
<i>Hamatocaulis vernicosus</i>	DH Anexa 2, L nr. 49/2011 anexa 3	V

Legendă:

MPV - mai puțin vulnerabil
respectiv LC - least concerned –
cod IUCN

V - vulnerabil respectiv VU –
vulnerable – cod IUCN;

AA - Aproape amenințat / în declin
respectiv Near Threatened /
decreasing – cod IUCN

RR – risc redus respectiv Lower
Risk – IUCN

Tabel 21. Specii de păsări de interes comunitar din Directiva Păsări, cu migrație regulată, prezente în sit

Nume specie	Denumire populară	Cod N2000	Lista roșie globală UICN	Caracter endemic
<i>Aquila pomarina</i>	Acvilă țipătoare mică	A089	MPV	
<i>Ciconia ciconia</i>	Barză albă	A031	MPV	
<i>Locustella naevia</i>	Grelușel pătat	A290	MPV	
<i>Gallinago gallinago</i>	Becațină mare	A153	MPV	
<i>Asio otus</i>	Ciuf de pădure	A221	MPV	
<i>Bubo bubo</i>	Buhă	A215	MPV	
<i>Crex crex</i>	Cristel de câmp	A122	MPV	
<i>Porzana porzana</i>	Cresteț pestriț	A119	MPV	
<i>Circus aeruginosus</i>	Erete de stuf	A081	MPV	
<i>Tringa glareola</i>	Fluierar de mlaștină	A166	MPV	
<i>Philomachus pugnax</i>	Bătăuș	A151	MPV	

Specii de faună de interes economic

Speciile vâdate pe teritoriul AP: mistreț - *Sus scrofa*, potârniche - *Perdix perdix*, iepure - *Lepus europaeus*, căprior - *Capreolus capreolus*, cerb - *Cervus elaphus*, vulpe - *Vulpes vulpes*, bursuc - *Meles meles*, jder - *Martes foina*, pisică sălbatică - *Felis silvestris*, păsări acvatice: rață mare - *Anas platyrhynchos*, rață pitică - *Anas crecca*, rață cârâitoare - *Anas querquedula*.

Speciile de pești pescuite în apele AP: clean - *Squalus cephalus*, mreană vânată - *Barbus petenyi*, mreană - *Barbus barbus*, știucă - *Esox lucius*, păstrăv indigen - *Salmo fario*, mihalț - *Lota lota*, beldiță - *Alburnoides bipunctatus*, babușcă - *Rutilus rutilus*, biban - *Perca fluviatilis*, roșioară - *Scardinius erythrophthalmus*, oblete - *Alburnus alburnus*, scobar - *Chondrostoma nasus*, porcușor - *Gobio gobio* și chiar țipar - *Misgurnus fossilis*.

Specii de faună de interes cultural

Țiparul - *Misgurnus fossilis*: fiind o specie de pește care trăiește în mlaștini, ape stătătoare, era prezent în număr mare în Bazinul Ciucului de Jos, înaintea regularizării Oltului și a pâraielor. Unii autori din sec. XIX, fac referiri asupra prinderii și consumului frecvent a speciei de către localnicii care locuiau aproape de lunca Oltului. Această specie era consumată cel mai des în timpul posturilor. Sunt referiri și la faptul că probabil s-a dat numele zonei după această specie, care în limba maghiară se numește “csík”.

Barza albă - *Ciconia ciconia* este o specie asociată așezărilor umane. Populația din comuna Sânsimion și Cetățuia este una dintre cele mai mari și dense colonii de berze albe din România. Localnicii simpatizează, în general, această specie, considerând-o aducătoare de noroc, dar există și cazuri de conflict, când berzele își construiesc cuibul chiar peste intrarea în casă, aproape de geamuri.

B.3.2.5. Specii alohtone și specii invazive

Un studiu concret, privind răspândirea speciilor alohtone și a celor cu caracter invaziv, nu a fost realizat încă, dar cu ocazia inventarierilor, au fost culese o serie de informații privind prezența unor specii invazive cum ar fi: carasul - *Carassius gibelio* și murgoiul bălțat - *Pseudoraspora parva*.

B.3.2.5. Ecosisteme

În cadrul sitului au fost identificate următoarele categorii de ecosisteme:

- Terenuri agricole – 27,2 % din suprafața sitului;
- Ecosisteme forestiere - păduri de foioase, amestecuri, rășinoase – 1,3 % din suprafața sitului;
- Ecosisteme de pășune și fânețe - pășuni montane, fânețe – 46,6 % din suprafața sitului
- Ecosisteme de ape - ape repezi, pâraie temporare – 1,6 % din suprafața sitului;
- Ecosisteme artificiale - drumuri, construcții, diverse amenjări – 0,9 % din suprafața sitului;
- Luncă inundabilă – 21,4 % din suprafața sitului.

Toate aceste categorii de ecosisteme, joacă un anumit rol în cadrul sitului Natura 2000, dublat de rolul elementelor antropice, ce pot adăposti sau asigura resursă trofică diverselor specii cum ar fi: lilioci, vidră, diverse specii de păsări, rozătoare, și altele.

B.3.2.7. Peisajul

Peisajul este unul caracteristic zonelor de luncă înaltă, înconjurată de masive muntoase împădurite, în multe situații, cu roca la suprafață.

Odată cu explozia demografică din secolul XIX, generată în principal de progresul medicinei și de introducerea pe scară largă a unor plante de cultură mai productive, așezările și terenurile cultivate de om s-au extins, peisajul transformându-se într-unul cultural.

Acest tip de peisaj, caracterizat prin mozaicul format de diversele tipuri de habitate este de o deosebită valoare ecologică, asigurând condiții de hrană și adăpost pentru un număr mare de specii.

Puternic modificat de om prin defrișări, în vederea extinderii așezărilor și utilizării terenului, desecări și îndiguiri, peisajul mai păstrează zone cu aspecte caracteristice regiunii. Este așadar, un peisaj mozaicat, foarte divers, cu păduri, pajiști, versanți abrupti și zone umede. Presiunile mari de dezvoltare intensă, pot duce foarte ușor la antropizarea exagerată a acestui peisaj, așa cum s-a întâmplat în zone similare în toată Europa. Creșterea nivelului de antropizare, respectiv degradarea peisajului este asociată cu reducerea serviciilor de mediu extrem de importante, pe care le furnizează în prezent mozaicul de ecosisteme: filtrarea aerului și apei, reglarea microclimatului și atenuarea extremelor, asigurarea relațiilor ecologice critice pentru menținerea resurselor naturale.

B.3.2.8. Procese naturale

Pe teritoriul sitului de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007, procesele naturale sunt reduse ca prezență și intensitate, întrucât majoritatea ecosistemelor au suferit modificări semnificative, așa cum este cazul cursurilor de apă.

Principalele procese ecologice:

Inundarea

Fenomenul de inundare contribuie în mod semnificativ la formarea habitatelor specifice denumite generic ”zone umede”: aninișuri, mlaștini, pjiști umede și altele. Odată cu îndiguirile, acest fenomen natural a fost limitat la albia minoră din incinta îndiguită, reducând semnificativ amploarea acestui proces.

Meandrarea

Fenomenul natural de meandrare se manifestă prin depunerea constantă de aluviuni, concomitent cu erodarea malurilor, generându-se acea formă de ”bucle”, caracteristică pentru râurile de câmpie. Meandrarea ca fenomen, generează o varietate de habitate rare și indispensabile multor specii de faună: maluri verticale erodate, depuneri de mâl și aluviuni, ochiuri de apă, maluri măloase, și altele.

Cu ocazia viiturilor mai mari, aceste meandre se pot rupe, rămânând izolate sub forma unor brațe moarte, periodic inundate și alimentate cu apă.

Îndiguirile, în această zonă, au dus la imposibilitatea formării lor.

Totodată, prin îndiguire, se modifică semnificativ forma și adâncimea albiei minore a râurilor. Dacă, în cazul unui râu neîndiguit avem de a face cu o varietate de forme, în cazul unui îndiguit fundul albiei este mai adânc și uniform pe toată lungimea. Acest fapt, duce la scăderea numărului de specii de pești ce utilizează varietatea de habitate, prezente în mod natural într-un râu de deal/munte pentru depunere de ponte și hrănire.

Adâncirea fundului albiei are ca efect secundar scăderea nivelului pânzei apei freatice, ducând la afectarea sau chiar modificarea habitatelor umede de luncă și la intensificarea fenomenului de secetă.

Sedimentarea

Sedimentarea, ca proces natural, stă la baza procesului de meandrare. Prin construirea de baraje, acest fenomen poate fi puternic influențat, manifestându-se mai puternic în amonte de baraje și aproape deloc în aval de baraje, unde cursurile râurilor sunt aproape liniare.

Sucesiunea

Sucesiunea este un proces natural, specific tuturor habitatelor, fiind deseori generat sau influențat de activitățile antropice.

În cazul pășunilor și fânețelor, acest fenomen poate avea efecte negative dacă are lor ca urmare a abandonului terenurilor. Acestea, neîntreținute, se împăduresc treptat, pierzându-și caracteristicile esențiale pentru asigurarea hranei și adăpostului speciilor care depind de ele – de exemplu: Cristel de câmp, Barza neagră, Barză albă, Vânturel roșu, Șorecar comun, și altele. Dacă trecerea lor se face controlat, într-o perioadă relativ lungă de timp, valoarea lor ecologică poate crește, prezența arborilor izolați ducând la creșterea biodiversității în aceste tipuri de habitate.

Un alt caz special de succesiune este fenomenul de evoluție a brațelor moarte. Aceste brațe moarte, formate în urma procesului de meandrare a râurilor, parcurg o serie de etape intermediare, fiecare constituind un habitat extrem de valoros, atât prin raritatea lui cât, mai ales, prin condițiile de viață ce le crează pentru o serie de specii de faună. Așadar, după desprinderea de cursul permanent al râului, avem de a face inițial cu iazuri sau bălți. Ulterior, prin colmatare și scăderea nivelului apei, acestea se transformă în mlaștini - de exemplu habitat R5407, R5405. Ulterior, mlaștinile evoluează în habitate de pajiști umede, presărate cu bălți temporare – de exemplu habitat Natura 2000 – 6440.

B.4. Informații socio-economice și culturale

Informațiile din acest capitol sunt extrase din „Studiul de evaluare detaliată a impactului antropic care să stea la baza elaborării Planului de Management”, elaborat în cadrul proiectului „Plan de management și campanie de informare, educare și conștientizare pentru SCI –situl de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007” cod SMIS-CSNR 36405, proiect co-finanțat prin Fondul European de Dezvoltare Regională. Capitolul, conține doar informațiile relevante pentru procesul de management al AP.

B.4.1. Comunități

Situl de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007 are o suprafață de 2 693 ha. Întreaga suprafață este situată pe teritoriul județului Harghita, în regiunea Centru. Din punct de vedere al distribuției teritoriale, pe localități, situl este împărțit după cum urmează: Miercurea Ciuc <1%, Sâncrăieni - 4%, Sânsimion - 19%, Sântimbru - 6% și Tușnad - 11%. Situl se întinde pe lunca Oltului, între pasul Jigodin și pasul Tușnad, pe o lățime care variază între 50 și 3300 m.

În cadrul ultimului referendum, conform informațiilor oficiale, numărul de locuitori se prezintă astfel:

Tabel 22. Distribuția teritorială și demografică a sitului de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Localitate	Suprafață – ha -	Populație	Densitate populație/hectar
Sâncrăieni	5330	2476	0.4
Sânsimion	4630	3435	0.7
Sântimbru	4428	2064	0.5
Tușnad	7664	1925	0.2
TOTAL	22052	9900	0.4

În ceea ce privește dinamica temporară a factorilor demografici, se constată o tendință de stagnare a populației la nivelul sitului. Tendința de stagnare demografică determină, cel puțin în plan teoretic, o tendință de stagnare a factorilor antropici asupra conservării speciilor și habitatelor. Această tendință este una potențială, determinarea gradului exact de impact trebuind să fie analizat în corelație cu tendințele de utilizare a habitatelor de către speciile protejate.

B.4.2. Utilizarea terenurilor și resurselor

Tabelul de mai jos redă datele cu privire la utilizarea terenurilor la nivel de unități administrativ teritoriale. Inventarierea de habitate, efectuate în perioada 2011 – 2013, permit stabilirea folosinței terenurilor doar pe o parte din suprafața AP, întrucât au fost efectuate doar pentru habitatele de interes comunitar, nu pe întreaga suprafață inclusă în aria protejată.

Tabel 23. Lista tipurilor de utilizări ale terenului/comune

Localitatea	Categorია de folosință	Suprafața		
		Intravilan	Extravilan	Total
Miercurea Ciuc	fânețe	0,07		0,07
Miercurea Ciuc	pășuni	0,10		0,10
TOTAL		0,17		0,17
Sâncrăieni	arabil	0,76		0,76
Sâncrăieni	fânețe	99,83	9,81	109,64
Sâncrăieni	zone construite		0,28	0,28
Sâncrăieni	altele		6,67	6,67
Sâncrăieni	pășuni	79,00		79,00
TOTAL		179,60	16,76	196,36
Sânsimion	arabil	514,23		514,23
Sânsimion	fânețe	701,73		701,73
Sânsimion	altele		0,46	0,46
Sânsimion	pășuni	70,97		70,97
TOTAL		1286,93	0,46	1287,39
Sântimbru	arabil	25,87		25,87
Sântimbru	fânețe	250,55	7,46	258,01
Sântimbru	altele		0,53	0,53
Sântimbru	zone construite		0,78	0,78
Sântimbru	pășuni	27,74		27,74
TOTAL		304,16	8,77	312,93
Tușnad	altele	43,88		43,88
Tușnad	arabil	205,53		205,53
Tușnad	fânețe	593,82	0,52	594,34
Tușnad	zone construite		3,68	3,68
Tușnad	pășuni	48,05		48,05
TOTAL		891,28	4,2	895,48
Total general		2662,14	30,19	2692,33

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Se observă faptul că distribuția categoriilor de folosință este relativ echilibrată între localități. Chiar dacă, în zonă, cea mai mare parte a terenurilor este ocupată cu pădure 43%, în situl de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007, suprafețele cu pădure sunt neglijabile.

B.4.3.Economia locală

Analiza activităților economice a fost realizată în urma procesării datelor oficiale de la Oficiul Registrului Comerțului din Miercurea Ciuc. Astfel, la data de 12.11.2012, în localitățile analizate, erau înregistrate și active 362 de societăți comerciale. Analiza distribuției activităților economice pe localități, arată o puternică concentrare a acestora la nivelul comunelor Sânsimion, cu 34 % și Sâncrăieni, cu 33 % din totalul societăților comerciale existente la nivelul întregului sit.

Principalele activități economice relevante pentru obiectivele studiului:

- Agricultură
- Transporturi
- Turism

Tabel 24. Efective de animale

Efectivele de animale, pe principalele categorii de animale, aferente anului 2011, pentru localitățile aflate în imediata vecinătate a ariei naturale protejate					
Principalele categorii de animale	Sâncrăieni	Sânsimion	Sântimbru	Tușnad	TOTAL
Bovine	327	1800	951	400	3478
Porcine	681	1400	1170	450	3701
Ovine	2746	2300	3466	1740	10252
Păsări	10000	12000	3500	3500	29000

Tabel 25. Densitatea animalelor ce utilizează pășunea

Densitatea animalelor ce utilizează pășunea pe localități			
Comuna	Suprafață pășune -Ha -	Nr. bovine și ovine	Densitate animale/ha pășune
Sâncrăieni	1276	3073	2,4

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Sânsimion	779	4100	5.26
Sântimbru	651	4417	6,7
Tușnad	840	2140	2,5

Prin prelucrarea datelor de mai sus, a rezultat faptul că se înregistrează o suprapășunare evidentă, având în vedere normele stabilite de Măsura Agro-mediu 214, la nivelul următoarelor comune:

- Sânsimion – 3,2 UVM/ha
- Sântimbru – 5,5 UVM/ha
- Tușnad - 2,1 UVM/ha

Totuși, având în vedere faptul că datele de referință sunt valori medii la nivel de comună, nu este cunoscută încărcătura de animale per hectar de pășune în aria protejată. În acest sens, este necesar un studiu elaborat, pentru determinarea gradului de suprapășunare a habitatelor din sit.

Tabel 26. Descrierea obiectivelor turistice

Nr	Localitate sau comună	Obiective turistice	Tip obiectiv turistic	Observații
1	Tușnad	Băile Nadaș/Mlaștina Nadaș	rezervație botanică	Băi comunale în rezervație. Parte integrală a sitului.
2	Tușnad	Mlaștina Valea de Mijloc	rezervație naturală	Parte integrală a sitului.
3	Tușnad	Mlaștina Nyirkert	rezervație botanică	Parte integrală a sitului.
4	Tușnad	Mlaștina Beneș	rezervație botanică	Parte integrală a sitului.
5	Tușnad	Mlaștina Csemo	rezervație floristică	Parte integrală a sitului.
6	Tușnad	Muzeul Apei Minerale	muzeu	

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Nr	Localitate sau comună	Obiective turistice	Tip obiectiv turistic	Observații
7	Tușnad	Biserica romano-catolica	biserica	Biserica romano-catolică a cărei construcție a început în anul 1802 și s-a terminat în anul 1824; În cimitirul satului se află numeroase monumente funerare sculptate în piatră. Pe acestea se regăsesc motive solare, simbolizând cultul păgâno-creștin al Soarelui; În capătul străzii Bisericii se află o cruce din 1651, iar la sud de sat, lângă drumul național, se află o alta datând din anul 1743.
8	Tușnad	Iazuri	iazuri	Se poate pescui contra cost.
9	Tușnad	Biserica romano-catolică din Tușnad Nou	biserică	A fost construită între anii 1873 și 1897.
10	Tușnad	Izvor de apă minerală	apă minerală naturală	Lângă fabrica de apă minerală Tușnad.
11	Tușnad	Izvor de apă minerală	apă minerală naturală	În Tușnad Sat, lângă Muzeul de Apă Minerală.
12	Tușnad	Fabrică de apă minerală Tușnad	fabrică	Lângă fabrica de apă minerală Tușnad.
13	Tușnad	Izvor de apă minerală	apă minerală naturală	În satul Vrabia

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Nr	Localitate sau comună	Obiective turistice	Tip obiectiv turistic	Observații
14	Tușnad	Biserica romano-catolică din Vrabia	biserică	A fost construită în secolul XV, reconstruită în stil baroc în sec. XVIII.
15	Tușnad	Baia comunală de la Vrabia	baie comunală	Baie cu apă minerală.
16	Sânsimion	Izvor de apă minerală în satul Cetățuia	apă minerală naturală	
17	Sânsimion	Biserica romano-catolică construită între anii 1823 – 1835;	biserica	
18	Sânsimion	Biserica Romano Catolică din Cetățuia	biserică	
19	Sânsimion	Conacul Endes Miklós din Sânsimion	conac	Secolul XVIII.
20	Sânsimion	Izvor de apă minerală pe lunca Oltului lângă Sânsimion	apă minerală naturală	
21	Sântimbru	Capelă romano-catolică “Sf. Margareta”	capelă	
22	Sântimbru	Biserica romano-catolică	biserică	Construită în secolul al XV-lea în stil gotic și transformată în anul 1776 în stil baroc.
23	Sântimbru	Ansamblul conacului Henter	conac	Construit în stil baroc renascentist în anul 1693.
24	Sâncrăieni	Rezervație Naturală Borsáros	rezervație naturală	

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Nr	Localitate sau comună	Obiective turistice	Tip obiectiv turistic	Observații
25	Sâncrăieni	Fabrica de apă minerală Perla Harghitei	fabrică	
26	Sâncrăieni	Baia comunală "Borsáros"	baie comună	
27	Sâncrăieni	Ruinele Castelului Andrassy;	vestigii arheologice	
28	Sâncrăieni	Muzeul Satului.	muzeu	
29	Sâncrăieni	Izvor de apă minerală	apă minerală naturală	Lângă Mlaștina Borșaroș.
30	Sâncrăieni	Izvor de apă minerală	apă minerală naturală	La intrarea în localitate din direcția Sântimbru.
31	Sâncrăieni	Capelă în cimitir	capelă	Construită în anul 1528.
32	Sâncrăieni	Biserica Romano-Catolică, construcție din secolul al XV-lea	Biserica/monument istoric	

Turismul din zonă, se bazează în special pe exploatarea izvoarelor de apă minerală în scop balneoclimateric. Acesta este un factor pozitiv pentru dezvoltarea comunităților, dar, exploatarea lor nerațională, poate reprezenta o amenințare pentru habitatele de mlaștini.

Comunitățile din zonă au o paletă largă de sărbători, unele dintre ele fiind legate de elemente natural-culturale: Balul strugurilor, Târg de produse tradiționale, și altele - vezi Anexa 3 – Tradiții și obiceiuri.

B.4.4. Informare, conștientizare, educare

Informarea cu privire la situl de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007 a fost realizată, în principal, prin: intermediul paginii web, articole în presa scrisă, tipărită și on line, panouri informative, dar și prin activități organizate de custode: prezentări, expoziții foto, și altele.

Activități realizate până în prezent:

- Montarea panourilor informative despre aria protejată – la limitele AP, lângă drumurile des circulate și în localități, au fost montate 15 panouri informative încă din anul 2000. În prezent, acestea necesită refacere;
- Organizarea a cinci caravane de informare/conștientizare a comunităților locale pentru localitățile care vizează Situl Natura 2000 BCJ;
- Realizarea și distribuirea materialelor de informare/conștientizare: pliante, broșuri, atlas de faună și floră, hartă ecoturistică, CD, mape, afișe, rollup, bannere;
- Realizarea a trei expoziții itinerante de fotografie, conținând imagini cu speciile și habitatele de interes comunitar de pe teritoriul sitului Natura 2000 BCJ.

B.5. Cercetare

Nu există infrastructură destinată exclusiv cercetării.

B.6. Acțiuni de management majore desfășurate în aria protejată

Organizația GeoEcologică ACCENT, în calitate de custode, a desfășurat, începând cu anul 2000, în principal, următoarele acțiuni de management:

- Asigurarea pazei AP și implementarea legislației în vigoare pentru menținerea valorilor de biodiversitate, pentru care a fost declarată aria protejată;
- Identificarea și asigurarea de fonduri pentru elaborarea planului de management, colectarea informațiilor și organizarea întâlnirilor preliminare cu factorii interesați;
- Informarea populației locale cu privire la importanța AP și legislația în vigoare;
- Identificarea și asigurarea fondurilor necesare managementului AP.

C. EVALUAREA SITUAȚIEI ACTUALE

În această secțiune sunt prezentate principalele valori și amenințări din AP și se analizează situația valorilor identificate, respectiv amenințările care afectează starea acestora în prezent, sau le pot afecta pe viitor. Aceste analize, stau la baza definirii măsurilor de management.

C.1. Valori

Principalele valori ale ariei protejate sunt reprezentate de:

- speciile și habitatele de interes comunitar, prezentate în Formularul Standard și prezentate/descrie la capitolul B3;
- habitatele importante pentru speciile de interes comunitar, care nu sunt incluse în Formularul Standard, descrie la capitolul B3;
- speciile și habitatele care sunt importante pentru AP, altele decât cele de interes comunitar, prezentate la capitolul B3.

Pe lângă acestea, au fost identificate și alte valori importante pentru zonă, mai ales cele ce se constituie în resurse pentru localnici și dezvoltarea zonei. De exemplu, se menționează peisaje valoroase, care pot constitui atracții turistice, sau valori care sunt importante pentru comunitățile locale și care, dacă sunt păstrate și valorificate, ajută la dezvoltarea locală și la obținerea unui sprijin real din partea autorităților și a localnicilor pentru implementarea măsurilor de management.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Tabel 27. Valorile de biodiversitate identificate în cadrul ariei protejate

Valoarea identificată în sit și vecinătatea acestuia	Prezența în AP	Importanța pentru AP/comunitate	Importanță deosebită, inclusiv valori unice
Habitate			
3260 Cursuri de apă din zonele de câmpie, până la cele montane, cu vegetație din <i>Ranunculion fluitantis</i> și <i>Callitricho-Batrachion</i>	1,59 ha	Importanța habitatului constă în valoarea mare de conservare. Habitat de importanță deosebită pentru castor - <i>Castor fiber</i> și vidră - <i>Lutra lutra</i> . Habitat de hrănire pentru lilieci. Comunitate care adăpostește specii rare și spectaculoase. Este o sursă pentru turism ecologic.	Valoare conservativă mare pentru habitat – conform cu Doniță și colab. 2005, deoarece găzduiește specii rare de plante acvatice - <i>Hottonia palustris</i> , <i>Utricularia vulgaris</i> sau higrofită - <i>Lysimachia thysiflora</i> . Totodată asigură habitat și pentru specii rare de pești - <i>Misgurnus fossilis</i> , <i>Cobitis elongatoides</i> și amfibieni - <i>Triturus cristatus</i> , <i>Bombina orientalis</i> .

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Valoarea identificată în sit și vecinătatea acestuia	Prezența în AP	Importanța pentru AP/comunitate	Importanță deosebită, inclusiv valori unice
91E0* Păduri aluviale cu <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> - <i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>	16,84 ha	Pădurile aluviale au un rol important în asigurarea protecției împotriva inundațiilor. Acestea fiind răspândite, de obicei, de-a lungul pâraielor, absorb cantități mari de apă în timpul viiturilor, pe care le redau în circuit într-un mod lent, având astfel o funcție de tampon. Îndiguirea luncilor cursurilor de apă nu asigură pe termen lung această funcție, totodată terenurile agricole dobândite prin eliminarea aninișurilor riparie ne și desecare vor pierde fertilitatea pe termen îndelungat.	Habitat pentru <i>Evonymus nanus</i> , - singura locație a speciei la Nadasfurdő. Important habitat și sură de hrană pentru castori - <i>Castor fiber</i> .
6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin	37,18 ha	Comunitățile, pe de o parte, au un rol de tampon, asemenea aninișurilor, însă mai puțin evident. Valoarea conservativă mare a comunităților de lizieră constă în asigurarea unui habitat - uneori refugiu pentru speciile de plante rare și ocrotite care constituie obiectiv turistic. Habitat de hrănire pentru urs.	Specii de interes comunitar pentru care comunitățile înseamnă habitat: <i>Ligularia sibirica</i> - habitat optim pentru specie, <i>Angelica palustris</i> - habitat de refugiu. Specii ocrotite pentru care habitatul asigură adăpost: <i>Trollius europaeus</i> , <i>Polemonium coeruleum</i> .

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Valoarea identificată în sit și vecinătatea acestuia	Prezența în AP	Importanța pentru AP/comunitate	Importanță deosebită, inclusiv valori unice
6410 Pajiști cu <i>Molinia</i> pe soluri calcaroase, turboase sau argiloase - <i>Molinion caeruleae</i>	44,89 ha	Aceste pajiști sunt valorificate. de obicei. ca fânețe. În cazul în care se menține folosința terenurilor în mod tradițional, bogăția de specii și compoziția specifică a acestor pajiști asigură fân de calitate bună. Prezența unor specii cu valoare nutritivă ridicată - <i>Triglochin maritima</i> asigură calitatea laptelui.	Habitat pentru speciile de importanță comunitară: <i>Ligularia sibirica</i> , <i>Angelica palustris</i> .
6440 Pajiști aluviale din <i>Cnidion dubii</i>	290,95 ha	Sunt frecvent utilizate ca habitat de hrănire, de toate categoriile de specii, mai ales în cazul în care sunt prezente și specii arbustive din genul: Rosa, Cornus, Sambucus, Prunus, Malus, și altele.	Habitat de hrănire de vară pentru urs - <i>Ursus arctos</i> . Habitate cu vegetație ierboasă al căror management permite formarea coloniilor de furnici.
6510 Pajiști de altitudine joasă - <i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>	35,97 ha		
7140 Mlaștini turboase de tranziție și turbării oscilante - nefixate de substrat	0,59 ha	Habitat cu valoare conservativă ridicată. Reprezintă obiectiv turistic prin faptul că găzduiește specii rare ocrotite și de importanță comunitară. Aceste mlaștini se înfiripă în jurul izvoarelor minerale și a conurilor de limonită caracteristice	Specii de importanță comunitară: <i>Ligularia sibirica</i> , <i>Saxifraga hirculus</i> . Specii rare: <i>Menyanthes trifoliata</i> , <i>Drosera anglica</i> .

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Valoarea identificată în sit și vecinătatea acestuia	Prezența în AP	Importanța pentru AP/comunitate	Importanță deosebită, inclusiv valori unice
7230 Mlaștini alcaline	12,67 ha	zonei.	Specii de importanță comunitară: <i>Saxifraga hirculus</i> , <i>Ligularia sibirica</i> , <i>Angelica palustris</i> . Specii rare: <i>Triglochin palustre</i> , <i>Swertia perennis</i> .
Terenuri cu utilizări diverse			
Păduri de foioase/mixte de diferite vârste	Cca 40 ha	Habitat de hrănire și adăpost pentru speciile de pradă, lilieci și carnivorele mari.	
Vegetație ripariană, șiruri/aliniamente de arbuști	100-200 ha	Habitat de hrănire și adăpost pentru speciile de pradă și carnivorele mari: urs - <i>Ursus arctos</i> , lup - <i>Canis lupus</i> . râs - <i>Lynx lynx</i> . Importanță deosebită pentru castor - <i>Castor fiber</i> și vidră - <i>Lutra lutra</i> . Importante zone de conectivitate, loc de cuibărit pentru specii de păsări, refugiu pentru amfibieni și reptile, respectiv habitat de hrănire pentru lilieci, adăpost în timpul pasajului pentru mamifere.	Asigură protecția malului de eroziune, servește ca hrană și adăpost pentru castor - <i>Castor fiber</i> .
Specii			

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Valoarea identificată în sit și vecinătatea acestuia	Prezența în AP	Importanța pentru AP/comunitate	Importanță deosebită, inclusiv valori unice
Mamifere			
<i>Myotis myotis</i>	12	Specie rară pentru sit, din cauza reprezentării slabe a habitatelor primare și a adăposturilor potențiale. Utilizează aria naturală protejată pentru odihnă și/sau hrănire. Suprafața adecvată a habitatului speciei este mai mare decât suprafața actuală. Deoarece pe teritoriul sitului habitatul de hrănire preferat al speciei se regăsește într-o proporție foarte scăzută, starea de conservare a speciei este nefavorabilă cu tendința generală de înrăutățire.	DH Anexa 2, L nr. 49/2011 anexa 3, 4a
<i>Rhinolophus hipposideros</i>	1	Specie rară pentru Bazinul Ciucului și valea Oltului, prezența speciei indică habitate bune de hrănire în partea sudică a sitului - defileul Oltului.	DH Anexa 2, L nr. 49/2011 anexa 3, 4a
<i>Myotis daubentonii</i>	47	Specie indicator al stării habitatului reprezentat de cursul Oltului cu vegetație ripariană. Vânează deasupra luciului de apă, este sensibilă la poluare.	DH Anexa 4, L nr. 49/2011 anexa 4a
<i>Myotis brandtii/mystacinus</i>	9	Specii prezente sporadic în sit, se regăsesc pe liziere de pădure și de-a lungul vegetației ripariene a Oltului pe porțiuni mai bogate în arbori dezvoltați.	DH Anexa 4, L nr. 49/2011 anexa 4a

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Valoarea identificată în sit și vecinătatea acestuia	Prezența în AP	Importanța pentru AP/comunitate	Importanță deosebită, inclusiv valori unice
<i>Myotis mystacinus</i>	Împreună cu specia de mai sus		DH Anexa 4, L nr. 49/2011 anexa 4a
<i>Nyctalus noctula</i>	36	Specie comună în sit, folosește habitatele deschise.	DH Anexa 4, L nr. 49/2011 anexa 4a
<i>Vespertilio murinus</i>	21	Specie mai rară, care se hrănește în spații deschise, adesea în zone umede.	DH Anexa 4, L nr. 49/2011 anexa 4a, 4b
<i>Eptesicus serotinus</i>	49	Specie comună, în expansiune.	DH Anexa 4, L nr. 49/2011 anexa 4a
<i>Eptesicus nilssonii</i>	16	Specie mai rară montană, care se hrănește în sit în spații deschise, adesea în zone umede.	DH Anexa 4, L nr. 49/2011 anexa 4a
<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	58	Specie comună, frecventă în sit, mai ales lângă Olt. Vânează de-a lungul vegetației ripariene.	DH Anexa 4, L nr. 49/2011 anexa 4a
<i>Pipistrellus nathusii</i>	43	Specie mai rară, neașteptat de frecventă în sit, mai ales lângă Olt. Vânează de-a lungul vegetației ripariene.	DH Anexa 4, L nr. 49/2011 anexa 4a
<i>Pipistrellus kuhlii</i>	2	Specie rară în Transilvania, aflată în expansiune. Vânează mai ales de-a lungul vegetației ripariene a Oltului.	DH Anexa 4, L nr. 49/2011 anexa 4a

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Valoarea identificată în sit și vecinătatea acestuia	Prezența în AP	Importanța pentru AP/comunitate	Importanță deosebită, inclusiv valori unice
<i>Pipistrellus pygmaeus</i>	7	Specie mai rară în sit, se regăsește lângă Olt. Vânează de-a lungul vegetației ripariene.	DH Anexa 4, L nr. 49/2011 anexa 4a
<i>Plecotus austriacus</i>	2	Specie destul de rară în Bazinul Ciucului, are efective scăzute în așezările umane.	DH Anexa 4, L nr. 49/2011 anexa 4a
<i>Barbastella barbastellus</i>	12	Specie mai rară de pădure, care toamna coboară pe fânețe și vânează de-a lungul șirurilor de arbuști și de-a lungul vegetației ripariene.	DH Anexa 2, L nr. 49/2011 anexa 3, 4a
<i>Lutra lutra</i>		Deși era o specie comună în toată Europa, din anii 1950, populațiile de vidre prezintă un declin major. Este o specie vulnerabilă și un indicator important al stării ecosistemelor acvatice.	DH Anexa 2, L nr. 49/2011 anexa 3, 4a
<i>Canis lupus</i>	0 – 5 indivizi	Contribuie la menținerea unor ecosisteme sănătoase, echilibrate. În zonele în care densitatea ungulatelor este mare, se prelungește timpul necesar pentru ajungerea la saturație a populației acestora. Situl este folosit ca pasaj, în zonă regăsindu-se o populație de aproximativ 0,02% din populația națională. Starea de conservare a acesteia este nefavorabilă cu tendințe de înrăutățire.	

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Valoarea identificată în sit și vecinătatea acestuia	Prezența în AP	Importanța pentru AP/comunitate	Importanță deosebită, inclusiv valori unice
<i>Ursus arctos</i>	Minim 4 indivizi	<p>Ursul, cu excepția exemplarelor habituate de oameni și containerele de gunoi, este un indicator al calității ecosistemelor. Starea de conservare nefavorabilă a habitatului, precum și tendința acesteia de înrăutățire, generează perspective de viitor nefavorabile pentru această specie.</p> <p>Situl, fiind important pentru specia urs ca zonă de pasaj în managementul acestuia, se va acorda atenție deosebită măsurilor de reducere a fragmentării habitatului acestei specii luându-se în considerare faptul că situl se află între ariile protejate ROSCI0323 Munții Ciucului, ROSCI0091 Herculian și ROSCI0037 Ciomad Balvanyos.</p>	<p>Habitatele fragmentate, izolate sau puternic antropizate din vestul și centrul Europei conduc la creșterea conflictelor. În schimb, populația de urs - <i>Ursus arctos</i> din Carpați este acceptată/tolerată de majoritatea localnicilor și formarea urșilor habituați poate fi stopată cu un management potrivit. Astfel, viitorul speciei din Europa depinde în mare măsură de populația din Carpați, unde calitatea habitatelor este adecvată.</p>

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Valoarea identificată în sit și vecinătatea acestuia	Prezența în AP	Importanța pentru AP/comunitate	Importanță deosebită, inclusiv valori unice
<i>Castor fiber</i>		<p>Are rol cheie în ecosistem, producând beneficii și omului prin următoarele: barajele castorilor - <i>Castor fiber</i> pot ajuta la reducerea inundațiilor distrugătoare, reîncărcarea acviferelor de apă potabilă, eliminarea de poluanți din apele de suprafață și a apelor subterane, ameliorează efectul secetelor ridicând nivelul apei din pânza freatică, scăderea eroziunii cauzată de viteza apei curgătoare. În mod indirect, produce hrană peștilor sau altor animale, asigură habitat adecvat pentru o gamă largă de specii din care multe sunt periclitare sau vulnerabile.</p> <p>Deși suprafața actuală a habitatului pentru această specie este mai mică decât suprafața potențială, perspectivele speciei din punct de vedere al habitatului și populației sunt bune.</p>	<p>Cea mai prosperă populație de castor - <i>Castor fiber</i> este prezentă în râul Olt.</p>

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Valoarea identificată în sit și vecinătatea acestuia	Prezența în AP	Importanța pentru AP/comunitate	Importanță deosebită, inclusiv valori unice
Păsări			
<i>Ciconia ciconia</i>		<p>Situl este cel mai dens populat teritoriu din țară, raportat la dimensiunea zonei.</p> <p>Se hrănește inclusiv cu rozătoare și cu insecte. Zonele umede și zonele cu agricultură extensivă sunt habitate importante pentru berze, fapt demonstrat și de tendința crescătoare a populației din ultimul deceniu și a prezenței grupurilor de berze neclocitoare.</p>	<p>La nivel de țară, comuna Sânsimion are cea mai mare populație de berze albe și cele mai dense colonii. Densitatea mare a berzelor clocitoare și a grupurilor neclocitoare care înnoptează pe copaci. în stoluri mari. reprezintă o atracție turistică.</p> <p>Barza este văzută ca „protector a locuințelor împotriva fulgerului”, aduce primăvara, copii și bun augur. Poate să fie o specie emblematică a zonei.</p> <p>Este prezentă pe stema sitului Natura 2000.</p>
<i>Locustella naevia</i>		Specie tipică pentru stufărișuri, rar întâlnită la această altitudine.	

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Valoarea identificată în sit și vecinătatea acestuia	Prezența în AP	Importanța pentru AP/comunitate	Importanță deosebită, inclusiv valori unice
<i>Gallinago gallinago</i>		Principalele zone de clocire se află în Nordul Europei. Indicator de habitate mlaștini cu rogoz.	Bazinul Ciucului și a Gheorgheniului reprezintă singurele zone de clocire la nivel de țară.
<i>Asio otus</i>		Ciuful se hrănește cu rozătoare. Iernează în apropierea localităților pe specii de rășinoase. Necesită prezența unor grupuri de arbori.	
<i>Bubo bubo</i>		Cea mai mare specie de bufniță din Europa. Este foarte rară și clocește în cariera de piatră abandonată de lângă Sâncrăieni.	
<i>Crex crex</i>		Specie vulnerabilă la nivel internațional, care a suferit un declin catastrofal în vestul Europei datorită agriculturii intensive și a schimbării habitatelor. Indicator de fânețe umede de luncă. Cositul menține structura habitatelor, dar cositul timpuriu împiedică reproducerea prin distrugerea cuiburilor deoarece cuibărește la nivelul solului. Protejarea ei asigură protecția habitatelor altor specii.	Bazinul Ciucului de Jos adăpostește cele mai dense populații de cristel de câmp din țară.
<i>Porzana porzana</i>		Specie foarte rară la nivel de țară.	

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Valoarea identificată în sit și vecinătatea acestuia	Prezența în AP	Importanța pentru AP/comunitate	Importanță deosebită, inclusiv valori unice
<i>Circus aeruginosus</i>		Specia se hrănește, în principal, cu rozătoare. Sunt prezente 2-4 perechi în sit. Incendierea stufului periclitează habitatul de clocire a speciei.	Clocirea la această altitudine este unică la nivel de țară, specia fiind o specie de șes.
<i>Tringa glareola,</i> <i>Philomachus pugnax</i>		Specii de țărm cu distribuție nordică. Mlaștinile din zona Bazinul Ciucului, zonele inundabile de pe lunca Oltului reprezintă habitate de hrănire în timpul migrației.	
Amfibieni			
Bombina variegata	500 – 1000 exemplare	Deoarece habitatul actual este mult mai mic decât habitatul potențial, atât numărul de indivizi este mult sub potențialul AP cât și starea de conservare a populației este rea. Tendințele pentru areal și populație sunt de scădere.	
Triturus cristatus	1675-3000 exemplare	Deoarece habitatul actual este mult mai mic decât habitatul potențial, atât numărul de indivizi este mult sub potențialul AP cât și starea de conservare a populației este rea. Tendințele pentru areal și populație sunt de scădere.	

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Valoarea identificată în sit și vecinătatea acestuia	Prezența în AP	Importanța pentru AP/comunitate	Importanță deosebită, inclusiv valori unice
Reptile			
<i>Emys orbicularis</i>	10-50 exemplare	Specie de țestoase autohtone pericilitată de schimbările habitatului, desecările zonelor umede. Există informații verbale de la localnici potrivit cărora această specie mai trăiește încă în mlaștinile din împrejurimile lui Sânsimion. Un exemplar rănit a fost găsit de copii la Bancu, 10 km la est de situl Natura 2000.	
Pești			
<i>Cottus gobio</i>	Minim 818 exemplare	Prezența ei indică o calitate bună a apei. Suprafața adecvată a acestei specii este mult mai mare decât suprafața ocupată în acest moment. Starea de conservare este nefavorabilă, cu tendințe descrescătoare în viitor.	Denumirea ei populară în maghiară, botfejű, provine din metoda de pescuit în trecut.
<i>Barbus petenyi</i>		Specia trăiește în râul Olt, fiind prezentă pe tot parcursul Oltului în interiorul sitului – specie importantă din zona scobarului. Moioaga este pescuită și de pescari, dar, fiind o specie cu dimensiuni maxime de 30 cm, nu are importanță economică majoră.	
<i>Cobitis elongatoides</i>		Specia trăiește pe tot parcursul râului Olt din sit, dar și în porțiunile de deversare a pâraielor.	

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Valoarea identificată în sit și vecinătatea acestuia	Prezența în AP	Importanța pentru AP/comunitate	Importanță deosebită, inclusiv valori unice
<i>Misgurnus fossilis</i>		<p>În trecut, specia era prezentă peste tot în zona Ciucului de Jos, însă, din cauza regularizării Oltului și a luncii râului, a pierdut majoritatea habitatului: mlaștinile, porțiunile mlăștinoase ale Oltului, bălți, brațele laterale și moarte. Astăzi se regăsește doar în canalele de desecare din Bazinul Ciucului de Jos însă decolmatarea periodică a canalelor periclitează și scade în continuu populațiile țiparului.</p> <p>Acum 100-150 de ani țiparul a fost consumat des de către localnici, mai ales în perioada de post. Comportamentul țiparului îngreunează supraviețuirea lui în situații în care habitatul lui este transformat sau perturbat, deoarece în caz de dragare țiparul alege cel mai apropiat adăpost pentru a scăpa. Prin urmare, în cazul acțiunilor de dragare, pot fi scoase pe mal numeroase exemplare sau chiar o întreagă populație.</p>	<p>Unii autori derivă denumirea zonei: Ciuc, din limba maghiară a speciei csík – csíkhal – denumire populară, În trecut specia a fost prezentă în abundență în zona Ciucului.</p> <p>Este prezentă pe stema sitului Natura 2000.</p>
<i>Sabanejewia aurata</i>		<p>Este o specie foarte rară în zona Bazinul Ciucului: apare numai pe o porțiune mică la intrarea pârâului Fișag în râul Olt și, de asemenea, în râul Olt, în apropierea intrării pârâului. Dacă acest habitat dispăre, dispăre definitiv din Bazinul Ciucului și făța.</p>	

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Valoarea identificată în sit și vecinătatea acestuia	Prezența în AP	Importanța pentru AP/comunitate	Importanță deosebită, inclusiv valori unice
<i>Lota lota</i>		Este o specie a cărei răspândire este în descreștere. A fost semnalat numai în două pâraie din Bazinul Ciucului de Jos - Asău și Vermed. Fiind un prădător, are o anumită importanță economică dar în majoritatea cazurilor cade pradă braconierilor. Dacă dispare din pâraiele sus-menționate, dispare din zona Ciucului de Jos.	
<i>Eudontomyzon danfordi</i>		Specie specifică zonei păstrăvului și a lipanului. Indicator al apei curate și a compoziției faunistice bune din aceste zone. Dacă specia este prezentă, înseamnă că pârâul are apă curată și oxigenată, albia minoră nu a fost distrusă și sunt zone cu mâl - larvele trăiesc înfundate în mâl.	
<i>Leuciscus leuciscus</i>		Până în momentul de față au fost semnalate numai două exemplare în Bazinul Ciucului de Jos.	Specia este extrem de rară, trebuie acordată o atenție sporită.
Nevertebrate			
<i>Vertigo angustior</i>	3057500	Starea de conservare este bună și stabilă. Perspectivele pentru populațiile acestor specii sunt bune.	
<i>Vertigo moulinsiana</i>	3103000		

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Valoarea identificată în sit și vecinătatea acestuia	Prezența în AP	Importanța pentru AP/comunitate	Importanță deosebită, inclusiv valori unice
<i>Drepanosurus hankoi</i>	2 habitate în AP	Specii de crustacee „fosile vii” cu răspândire limitată în România, în depresiunile intramontane Brașov, Ciuc și Gheorgheni. <i>Drepanosurus hankoi</i> este cunoscut din 15 habitate, cele mai multe din Depresiunea Ciucului. Pe situl Natura 2000 sunt cunoscute două habitate.	
<i>Chirocephalus shadini</i>	Aprox. 50 de habitate în AP		
<i>Arctodiaptomus belgrati</i>	Aprox. 30 de habitate în AP	Copepod din grupa Calanoida, cunoscut numai din Turcia și depresiunile intramontane din Carpați.	
Floră			
<i>Ligularia sibirica</i>	45000 ind.	Specii de interes comunitar, figurează pe Anexa II a Directivei	relict glaciatic
<i>Saxifraga hirculus</i>	4-11 ind.	Habitat și pe Anexa 3 a Legii nr. 49/2011, IUCN: rar	relict glaciatic
<i>Angelica palustris</i>	1200 ind.		
<i>Hamatocaulis vernicosus</i>		Specie de interes comunitar, figurează pe Anexa II a Directivei Habitat și pe Anexa 3 a Legii nr. 49/2011.	

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Valoarea identificată în sit și vecinătatea acestuia	Prezența în AP	Importanța pentru AP/comunitate	Importanță deosebită, inclusiv valori unice
<i>Polemonium coeruleum</i>			relict glaciari
<i>Betula humilis</i>		Specia figurează pe Lista Roșie Națională, IUCN: periclitat	relict glaciari foarte rar în sit, împreună cu hibridii lui - <i>Betula warnstorffii</i> , <i>Betula zimpellii</i>
<i>Trollius europaeus</i>		Specia figurează pe Lista Roșie Națională, IUCN: rar	
<i>Pedicularis sceptrum-carolinum</i>		Specia figurează pe Lista Roșie Națională, IUCN: vulnerabil	
<i>Drosera anglica</i>		Specia figurează pe Lista Roșie Națională, IUCN: periclitat	relict glaciari foarte rar
<i>Lysimachia thyrsoiflora</i>		Specia figurează pe Lista Roșie Națională, IUCN: rar	
<i>Primula farinosa</i>		Specia figurează pe Lista Roșie Națională, IUCN: vulnerabil	specie foarte rară, caracteristică mlaștinilor alcaline, singura ocurență din Bazinul Ciucului la Varsavész
<i>Iris sibirica</i>		Specia figurează pe Lista Roșie Națională, IUCN: vulnerabil	
<i>Narcissus radiiflorus</i>		Specia figurează pe Anexa Convenției de la Berna, IUCN: rar	
<i>Carex davalliana</i>		Specia figurează pe Lista Roșie Națională, IUCN: rar	relict glaciari
<i>Evonymus nanus</i>		Specia figurează pe Lista Roșie Națională, IUCN: vulnerabil	relict glaciari

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Valoarea identificată în sit și vecinătatea acestuia	Prezența în AP	Importanța pentru AP/comunitate	Importanță deosebită, inclusiv valori unice
<i>Triglochin palustris</i>			plantă foarte rară, caracteristică mlaștinilor alcaline
<i>Menyanthes trifoliata</i>		Specia figurează pe Lista Roșie Națională, IUCN: rar	
<i>Swertia perennis</i>		Specia figurează pe Lista Roșie Națională, IUCN: rar	

Tabel 28. Valori din aria protejată care reprezintă resurse naturale importante pentru comunitățile locale

Alte resurse naturale	
Lemn	Reprezintă o resursă necesară pentru asigurarea energiei termice, a lemnului de construcții pentru localnici precum și ca sursă de venituri din activitățile silvice și de prelucrare a lemnului.
Răchită	Se folosește împletitură de răchită pentru coșare.
Sălcii	Se folosesc pentru hrănirea animalelor în special pe timp de iarnă.
Pășuni – fânețe	Păstrarea lor este esențială pentru creșterea animalelor, dar sunt importante, atât pentru conservare peisajului, cât și pentru asigurarea hranei speciilor pradă.
Produse accesorii ale pădurii	Reprezentate de ciuperci și fructe de pădure, mușchi, iască, și altele. pot fi utilizate ca venituri suplimentare pentru proprietarii de terenuri.
Specii sălbatice de interes cinegetic	Sursă de hrană și venituri tradițională, a cărui management poate schimba semnificativ starea de conservare a speciilor.
Izvoare de apă minerală	Reprezintă o resursă deja valorificată. Izvoarele aflate încă în stare naturală și fenomenele naturale legate de succesiunea acestora reprezintă o valoare peisagistică caracteristică zonei. Prezența și starea de conservare a acestor izvoare este în strânsă legătură cu evoluția mlaștinilor alcaline și de tranziție, precum și cu evoluția populațiilor speciilor de interes comunitar. Valorificarea și managementul acestor izvoare poate schimba drastic starea de conservare a habitatelor și speciilor.

C.2. Presiuni și amenințări

Identificarea și evaluarea presiunilor și amenințărilor a fost realizată în grupul de lucru și în întâlniri cu factorii interesați, utilizând clasificarea IUCN. Amenințările din Formularul Standard pot fi ușor asimilate cu cele din clasificarea IUCN. Această clasificare internațională, realizată pentru amenințările din arii protejate, permite o analiză mai ușoară a categoriilor de amenințări.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Legendă:

Amenințare minoră	Amenințare moderată	Amenințare majoră
Necesită monitorizare dar nu și acțiuni specifice de management	Necesită acțiuni specifice de management cât mai curând posibil	Necesită acțiuni de management cu prioritate
Cu impact mic	Cu impact mediu	Cu impact major
1	2	3

Tabel 29. Presiuni și amenințări la adresa valorilor naturale

Amenințare A / Presiune P	Valoarea amenințată	Explicații:	Nivel impact estimat	
			P	A
1. Dezvoltările rezidențiale și comerciale.				
Case și așezări	Pajiști Peisajul	Extindere a zonelor locuite în cele patru comune, în interiorul sitului. La Sâncrăieni, se constată cea mai mare tendință de extindere a intravilanului din cele patru comune, fiind localitatea cea mai apropiată de Miercurea-Ciuc.	1	1
	Urs– <i>Ursus arctos</i> Lup- <i>Canis lupus</i> Râs- <i>Lynx lynx</i> Castor– <i>Castor fiber</i> Vidră- <i>Lutra lutra</i> Speciile pradă	Pierdere permanentă de habitat, izolare în cazul secțiunilor de apă curgătoare și a coridoarelor verzi. Efectul lor poate fi resimțit la distanțe mari. Construcțiile și împrejurimile acestora, ocupă permanent habitatul speciilor pradă, contribuind la fragmentarea habitatelor și, în mod indirect, la producerea de pagube și conflicte între carnivorele mari și om.	1	3

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Amenințare A / Presiune P	Valoarea amenințată	Explicații:	Nivel impact estimat	
			P	A
	Pești din râul Olt	În vecinătatea satului Sâncrăieni, lângă Mlaștina Borșaroș, în jurul Băii Borșaroș, va fi amenajată o zonă pentru turiști, teren de sport și de joacă, pe malul Oltului, care ar putea deveni o sursă de amenințare – poluare. Stațiile de epurare nefiind încă în funcțiune, în cele patru comune, poluarea este o presiune continuă. În momentul în care acestea vor fi date în funcțiune, amenințarea va dispărea.	1	2
	Toate speciile de lilieci în afară de <i>Plecotus austriacus</i>	Urbanizarea din zona rezervației Borșaroș și din zona Tușnadu Nou, în apropierea stației de îmbuteliere a apei minerale Tușnad, reprezintă o presiune continuă și va reprezenta o amenințare asupra faunei, prin producerea altor efecte legate de urbanizare, cum ar fi poluarea fonică, luminoasă și altele.	1	2
Zone comerciale și industriale	Peisajul	Eventuala expansiune a zonei de intravilan.	1	1
	Pești Lilieci	Fabricile de apă minerală Perla Harghitei de la Sâncrăieni, Tușnad și Tușnadu Nou sunt situate chiar pe malul râului Olt și constituie surse de poluare și de stres. Lângă Perla Harghitei se varsă pârâul Mare în Olt, apa având o culoare ruginie.	1	2

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Amenințare A / Presiune P	Valoarea amenințată	Explicații:	Nivel impact estimat	
			P	A
Infrastructură pentru turism și recreere	Mlaștini cu valoare conservativă mare -7140, 7230 Plante de interes conservativ	Baia de apă minerală Nadăș la Tușnad Nou, se află în interiorul rezervației Mlaștina Nadăș. Mlaștina, cu valoare conservativă mare, s-ar putea degrada în urma tasării solului de către turiști, în lipsa unei poteci corespunzătoare. Mlaștinile Borșaroș și Varsavész ar putea fi degradate de către turiști în același mod.	2	2
	Toate speciile de lilieci, în special cele lucifuge din genul <i>Myotis</i>	Baia Borșaroș ar putea să fie o sursă de poluare luminoasă, în viitor.	1	1
2. Agricultură și Acvacultură				
Recolte anuale și perene, altele decât cheresteaua	Lup- <i>Canis lupus</i>	Specii de mamifere mici ce se adăpostesc și se hrănesc pe terenurile agricole și fac parte din hrana lupilor. Comasarea terenurilor agricole, respectiv trecerea de la sistemul de culturi pe parcele mici la monoculturi pe suprafețe mari, poate avea impact asupra speciilor care utilizează aceste terenuri agricole ca zone de adăpost sau suprafețe de hrănire.	1	1
	Urs- <i>Ursus arctos</i> Lup- <i>Canis lupus</i> Râs- <i>Lynx lynx</i>	Generează situații de conflicte om-urs prin consumul plantelor cultivate și accidente ocazionale.	1	2

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Amenințare A / Presiune P	Valoarea amenințată	Explicații:	Nivel impact estimat	
			P	A
	Castor– <i>Castor fiber</i> Vidră- <i>Lutra lutra</i>	Extinderea terenurilor arabile în detrimentul habitatelor existente duce la pierderi din habitatul natural. Proprietarii de terenuri agricole cultivate au interesul să reducă riscul de inundare, inclusiv cel generat de activitatea castorilor. Situațiile de conflict se agravează și din cauza consumului de către castor a plantelor cultivate. Ca urmare, se poate ajunge la situații de braconaj care pot afecta populația.	1	1
Plantații pentru lemn și celuloză	Aninișuri 91E0* Fânețe 6510, 6410,6440	Aceste tipuri de habitate pot fi diminuate, ca suprafață, prin instalarea de plantații de salcie energetică.		1
Agricultură	Fânețe 6510, 6440	Schimbarea modului de utilizare/ destinație a terenurilor din fâneță în teren arabil.	2	2
Creșterea animalelor și zootehnia	Fânețe 6510 6410 6440 Specii de plante de interes comunitar	Cosirea mecanică, cu utilaje, afectează fânețele din punct de vedere al biodiversității, pe toate tipurile de fânețe. Utilizarea îngrășămintelor organice, intensificarea cositului sau supraînsămânțarea provoacă schimbarea relațiilor de dominanță a speciilor. Cositul timpuriu împiedică diseminarea speciilor protejate cu maturizare târzie și poate distruge cuiburile păsărilor înainte de eclozarea puilor.	2	2

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Amenințare A / Presiune P	Valoarea amenințată	Explicații:	Nivel impact estimat	
			P	A
	Mlaștini cu valoare conservativă mare 7140 7230	Cositul sau târlitul și pășunatul animalelor domestice are un efect negativ grav asupra mlaștinilor de valoare conservativă mare. Aceste activități pericliteză nu numai supraviețuirea speciilor de interes conservativ cum ar fi <i>Betula humilis</i> , <i>Saxifraga hirculus</i> , <i>Menyanthes trifoliata</i> , <i>Ligularia sibirica</i> , <i>Drosera anglica</i> , <i>Primula farinosa</i> , dar și speciile dominante de rogoz care alcătuiesc matricea acestor habitate.	3	3
	Specii de păsări cuibăritoare pe sol, Castor– <i>Castor fiber</i> Vidră- <i>Lutra lutra</i>	Trecerea, în ultimii ani, de la pășunatul cu vite mari la pășunatul cu oi, implică și necesitatea câinilor de pază care, neîngrijiți și nesupravegheați, provoacă pagube în rândul populațiilor de păsări cuibăritoare pe sol prin consumarea ouălor și a puilor. În rândul populației de vidră și castor, provoacă pagube, prinzând exemplarele adulte sau juvenile de pe mal, mai ales în situațiile când stânele și locurile de târlire se situează lângă habitatele acvatice și umede.	2	3

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Amenințare A / Presiune P	Valoarea amenințată	Explicații:	Nivel impact estimat	
			P	A
	Urs– <i>Ursus arctos</i> Lup- <i>Canis lupus</i> Râs- <i>Lynx lynx</i>	Pierdere temporară de habitat. Antagonism cu câinii. Generează situații de conflict între om și urs sau lup, prin prădarea ocazională din rândul animalelor domestice. Câinii omoară diferite animale și concurează la sursa de hrană a carnivorelor sălbatice.	1	2
	<i>Crex crex</i>	Cosirea timpurie, înainte de 1 iulie, sau cosirea cu utilaje motorizate de dimensiuni mari, periclitează succesul de reproducere sau supraviețuirea exemplarelor.	2	3
	Habitat ripariene, maluri.	Adăpatul animalelor domestice duce la degradarea malurilor râului Olt și a pâraielor. La fel și zonele de traversare a bovinelor unde albia devine foarte măloasă, în cazul pâraielor.	1	1
Acvacultur a de apă dulce	Specii de pești	Introducerea artificială a speciilor de pești alohtoni și răspândirea lor în habitate naturale.	2	2

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Amenințare A / Presiune P	Valoarea amenințată	Explicații:	Nivel impact estimat	
			P	A
	Toate speciile de pești	<p>Lângă Miercurea Ciuc, sunt lacuri de pescuit, formate pe vechile brațe moarte ale Oltului modificate, din care este posibil să ajungă în râul Olt specii invazive ca <i>Pseudorasbora parva</i>, <i>Carassius gibelio</i> sau <i>Lepomis gibbosus</i>.</p> <p>Lângă satul Tușnad Sat și Mlaștina Grădina Mestecăniș, sunt lacuri în proprietate privată care reprezintă aceeași amenințare. Acestea se află la o distanță mai mare de râul Olt, însă, prin canale de desecare, sunt în legătură cu sistemul hidrografic al sitului.</p> <p>În vecinătatea sitului, mai există lacuri lângă Sânsimion, unul dintre ele abandonat de câțiva ani, însă plin cu <i>Pseudorasbora parva</i> și <i>Carassius gibelio</i>.</p>	2	2

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Amenințare A / Presiune P	Valoarea amenințată	Explicații:	Nivel impact estimat	
			P	A
3. Energie și Minerit				
Minerit și extracție	Toate habitatele de ape curgătoare, pajiști umede, speciile acvatice și speciile semiacvatice	Exploatările de agregate minerale se fac ilegal, de către populație, provocând atât turbiditate crescută a apelor cu efecte negative asupra florei și faunei din râul Olt, dar, mai ales, distrugerea habitatelor limitrofe cursurilor de ape pe anumite suprafețe. Aceste exploatări se fac, cel mai des, din albia râului Olt, lângă comuna Sânsimion. Exploatările se fac pe tot parcursul râului, dar cu intensitatea cea mai mare în balastierele ilegale din zona de sud a sitului, la Cetățuia.	1	2
	Castor– <i>Castor fiber</i> Vidră- <i>Lutra lutra</i>	Perturbare, deranj, pierdere habitat.	1	2

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Amenințare A / Presiune P	Valoarea amenințată	Explicații:	Nivel impact estimat	
			P	A
4. Transport și coridoare de trecere				
Șosele și căi ferate	Mlaștini cu valoare conservativă mare, 7140 7230	În cazul acestor habitate umede, din cauza suprafețelor relativ mici și a dependenței mari de condiții naturale specifice, impactul construirii de șosele și căi ferate se manifestă prin reducerea semnificativă a suprafeței și/sau schimbarea condițiilor staționale. Acest fenomen se poate observa cel mai accentuat în cazul Mlaștinii Borșároș, care și-a pierdut mai mult de două treimi din suprafață datorită construirii drumului național. Se preconizează implementarea unor lucrări de reabilitare a drumurilor de exploatare agricolă în comuna Sâncrăieni și Sânsimion în anii 2013 și 2014.	3	2
	Fânețe: 6510 6410 , 6440	Prin construirea de drumuri de acces, se creează condiții pentru pătrunderea speciilor ruderale. Acestea pot deveni invazive și pot modifica habitatul pe suprafețe mari.	3	2
	Specii de plante de interes conservativ	De asemenea, sunt afectate speciile de plante a căror supraviețuire este dependentă de suprafața habitatelor corespunzătoare.	3	2

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Amenințare A / Presiune P	Valoarea amenințată	Explicații:	Nivel impact estimat	
			P	A
	Specii de fauna de interes conservativ	<p>Aceste căi de comunicație contribuie semnificativ la fragmentarea habitatelor. Constituie o problemă majoră în cazul ursului - <i>Ursus arctos</i>. Situl nu are conexiuni directe cu alte situri sau habitate naturale. Numai înspre Defileul Tușnadului, considerat împreună cu pădurile situate în apropiere în partea de sud. În afara sitului, acest sit poate să alcătuiască un coridor verde între Munții Ciucului și Munții Harghitei. Acest coridor, favorizează circulația urșilor în și din sit.</p> <p>Problema apare pe partea estică a sitului. Aici, drumul principal A123, așezările și agricultura alcătuiesc o barieră continuă care nu permite trecerea.</p>	2	3
	Speciile pradă mistreț, cerb, căprior, iepure și altele.	Perturbare, deranj, pierdere habitat. În rest, la fel ca și în cazul ursului- <i>Ursus arctos</i> .	2	3

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Amenințare A / Presiune P	Valoarea amenințată	Explicații:	Nivel impact estimat	
			P	A
	<i>Cottus gobio</i> , <i>Eudontomyzon danfordi</i> , <i>Lota lota</i>	Speciile enumerate, deși sunt specii de apă curgătoare, sunt amenințate de trecerea căruțelor prin albia pâraielor dar mai ales a vehiculelor motorizate, care distrug albia pârâului și poluează apa, pentru că, în majoritatea cazurilor, sunt și spălate în râu. Podurile construite din tuburi de beton - 2-3 bucăți amplasate paralel, în albia pârâului, constituie la rândul lor, o amenințare. Tuburile au o lungime de 2-4 m, iar suprafața interioară este netedă, astfel <i>Cottus gobio</i> nu poate să urce. Astfel de poduri, pot fragmenta populația speciei <i>Cottus gobio</i> , de exemplu în cazul pârâului Asău.	2	2
	Toate speciile de lilieci	Drumul județean Sâncrăieni-Tușnad trece prin sit, la marginea pădurii rezervației Borșaroș, împărțind în două, o zonă mlăștinoasă. Deși podul peste Olt este aproape, sub structura căruia liliicii pot să circule nederanjați, de-a lungul marginii pădurii, circulația pe pasajul ridicat la nivelul coronamentului reprezintă un pericol pentru animalele zburătoare.	1	2
Rețele de utilități și servicii - electricitate	Toate habitatele	Acest efect este semnificativ negativ pentru speciile din habitat și nu pentru habitatul în sine. În cazul amplasării de conducte subterane efectul este temporar.	1	1

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Amenințare A / Presiune P	Valoarea amenințată	Explicații:	Nivel impact estimat	
			P	A
, cabluri, conducte și alte.	Specii de pasari	Liniile electrice aeriene de 20 kw provoacă electrocutarea.	1	1
	Peisaj	Liniile de tensiune afecteaza grav peisajul mozaicat de zone umede.	1	1
Îndepărtare a gardurilor vii și a crângurilor sau tufișurilor	Castor– <i>Castor fiber</i> Vidră- <i>Lutra lutra</i>	Perturbare, deranj și pierdere habitat: scăderea posibilităților de adăpostire și reproducere, scăderea bazei trofice esențiale pe timp de iarnă, scăderea posibilității de a construi baraje.	1	2
	Urs– <i>Ursus arctos</i> Lup- <i>Canis lupus</i> Râs- <i>Lynx lynx</i> Speciile pradă	Perturbare, deranj, pierdere habitat. Gardurile vii și tufișurile sunt coridoare verzi.	1	2
5. Utilizarea resurselor biologice și afectarea acestora				
Vânătoarea , uciderea și colectarea animalelor terestre, legal sau illegal	specii de mamifere mari	Vânătoarea de selecție elimină tocmai acele specimene de ungulate care, cu probabilitate mare, ar cădea pradă speciei <i>Canis lupus</i> sau altor carnivore. Vânătoarea unguatelor și a iepurilor scade baza trofică pentru carnivore, contribuind la reducerea disponibilității de pradă și la generarea conflictelor cu omul. Vânătoarea este practică mai ales în zona de pădure din sudul sitului, în Tușnadu Nou dar și în toată zona vestică a sitului.	3	3

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Amenințare A / Presiune P	Valoarea amenințată	Explicații:	Nivel impact estimat	
			P	A
	Speciile de pești de interes economic: știuca – <i>Esox lucius</i> , clean – <i>Squalius cephalus</i>	Aceste specii sunt braconate mai ales în perioada de prohibiție când se folosesc și plase. În astfel de cazuri, pot fi capturate și specii protejate: <i>Barbus petenyi</i> , <i>Lota lota</i> , <i>Leuciscus leuciscus</i> , <i>Misgurnus fossilis</i> .	2	2
Colectarea plantelor terestre și a produselor din plante, altele decât cheresteaua .	Specii de plante de interes conservativ pe toată suprafața sitului	Specii de plante rare a căror colectare poate afecta grav populația din sit: <i>Primula farinosa</i> , <i>Swertia perennis</i> , <i>Drosera anglica</i> , <i>Saxifraga hirculus</i> , <i>Angelica palustris</i> , <i>Ligularia sibirica</i> , <i>Betula humilis</i> , <i>Evonymus nanus</i> , <i>Triglochin palustre</i> , <i>Trollius europaeus</i> , <i>Narcissus radiiflorus</i> .	2	2
	Fâșii de sălcii de-a lungul cursurilor de apă sau habitatele umede	Colectarea de răchită duce la prejudicierea habitatelor ripariene, cu efecte importante asupra speciilor care depind de acestea.	2	3
	Castor- <i>Castor fiber</i>	Scăderea posibilităților de adăpostire, reproducere, scăderea bazei trofice esențiale pe timp de iarnă, scăderea posibilității de a construi baraje.	2	3
	<i>Vidră- Lutra lutra</i>	Scăderea posibilităților de adăpostire sau reproducere, scăderea bazei trofice - încălzirea mai rapidă a apelor, scăderea nivelului apei în perioadele de secetă contribuie la scăderea efectivului de pești.	2	3

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Amenințare A / Presiune P	Valoarea amenințată	Explicații:	Nivel impact estimat	
			P	A
Exploatarea forestieră și extragerea lemnului	Toate speciile de pești Toate speciile de lilieci	Defrișarea vegetației lemnoase de-a lungul cursurilor de apă este prezentă în sit și devine ce în ce mai frecventă. Vegetația lemnoasă ripariană asigură umbră pentru pești, previne încălzirea apei, iar rădăcina diversifică habitatele acvatice pentru pești. Vegetația lemnoasă ripariană asigură adăposturi pentru lilieci, structuri lineare pentru ajutarea orientării în timpul zborului și habitate de hrănire. Extragerea arborilor batrani, scorburoși.	3	3
Pescuitul, uciderea și recoltarea resurselor acvatice	Speciile de pești	Ele sunt braconate mai ales în perioada de prohibiție când se folosesc și plase. În astfel de cazuri pot fi capturate și specii protejate: <i>Barbus petenyi</i> , <i>Lota lota</i> , <i>Leuciscus leuciscus</i> , <i>Misgurnus fossilis</i> . Are un impact negativ puternic, mai ales prin prisma practicilor de curățare/defrișare a malurilor dar și prin faptul că nu există o reglementare a acestor activități care să țină cont de condițiile de conservare a habitatelor și speciilor.	2	2

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Amenințare A / Presiune P	Valoarea amenințată	Explicații:	Nivel impact estimat	
			P	A
6. Intruziune umană și perturbări				
Activități de recreere și turism	Mlaștini cu valoare conservativă mare 7140, 7230 Pajiști	Sunt afectate mlaștinile în care lipsesc potecile corespunzătoare, astfel intrarea turiștilor ar putea afecta negativ habitatele cu valoare conservativă mare. De asemenea, sunt periclitate și speciile găzduite de aceste habitate. Turism de weekend, în special la Sâncrăieni, datorita apropierii de Miercurea Ciuc. Această activitate se practică și lângă Mlaștina Nadaș.	2	2
Alte forme de perturbări: pătrunderea ilegală, accesul, vandalismu l și altele.	Toate habitatele	Limitrof zonelor de dezvoltare turistică.	1	1
	Aninișuri	Tasarea terenului, în urma accesului cu mijloace de transport neautorizate sau în zone neautorizate.	1	1
	Toate speciile de lilieci	Vandalismul poate afecta grav populația speciilor de lilieci gregare. Astfel, dacă se obturează intrările unui adăpost antropic cu colonii de lilieci, s-ar putea produce pierderi mari.	2	2
7. Modificări ale sistemelor naturale				
Incendii și stingerea acestora	Mlaștini cu valoare conservativă mare 7140, 7230 Fânețe 6510,	Efectul incendiilor repetate poate fi major asupra regenerării naturale dar și asupra stării de conservare a habitatelor. Se alterează relațiile de dominanță între specii, se mărește abundența de <i>Molinia</i> .	3	3
			3	3

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Amenințare A / Presiune P	Valoarea amenințată	Explicații:	Nivel impact estimat	
			P	A
	6410, 6440, 6430 Speciile de plante de interes conservativ	De asemenea, speciile de interes conservativ sunt afectate de incendieri, mai ales speciile: <i>Ligularia sibirica</i> , <i>Angelica palustris</i> , <i>Betula humilis</i> , <i>Trollius europaeus</i> .	3	3
	Specii de faună	Exemplare adulte, dar mai ales puii și ouăle sunt deseori surprinse și distruse de incendii.	3	3
	Speciile pradă	Odată cu incendierea stufărișurilor se distrug locurile de odihnă și ascunzișurile speciilor pradă.	3	3
	Urs- <i>Ursus arctos</i> Lup- <i>Canis lupus</i> Râs- <i>Lynx lynx</i>	Odată cu incendierea stufărișurilor se distrug locurile de odihnă și ascunzișurile speciilor pradă provocând scăderea bazei trofice pentru speciile <i>Canis lupus</i> și <i>Lynx lynx</i> . În cazul speciei <i>Ursus arctos</i> , odată cu incendierea stufărișurilor se distrug locurile de odihnă și ascunzișurile folosite, primăvara târziu și vara, pentru a coborî pentru a consuma furnici și plante verzi.	3	3
	Specii de pești din pâraie, din canale și din râul Olt	Din cauza incendiarii vegetației terenurilor agricole, de multe ori, este arsă și vegetația lemnoasă de-a lungul cursurilor de apă. Vegetația lemnoasă ripariană asigură umbră pentru pești, previne încălzirea apei, iar rădăcina diversifică habitatele acvatice pentru pești.	3	3

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Amenințare A / Presiune P	Valoarea amenințată	Explicații:	Nivel impact estimat	
			P	A
	<i>Crex crex</i> , <i>Locustella naevia</i> , <i>Gallinago gallinago</i> , <i>Crex crex</i> , <i>Porzana porzana</i> , <i>Circus aeruginosus</i>	Arderea vegetației uscate, a miriștilor, a stufului, periclitează habitatul de hrănire și de cuibărit al speciilor.	3	3
Baraje, managemen nt hidrologic și gestionarea /utilizarea resurselor de apă	Mlaștini cu valoare conservativă mare 7140, 7230 alcaline 6430 - Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, până la cel montan și alpin Fânețe 6410, 6440 Specii de plante de interes conservativ	Desecările care însoțesc mai multe activități precum construirea drumurilor și a căilor ferate, dobândirea terenurilor arabile noi și amenajările hidrologice, provoacă scăderea nivelului freatic, care conduce la schimbarea stațiunilor ecologice ale habitatelor respective. Astfel, aceste habitate devin sărace în specii, iar populațiile speciilor de plante de interes conservativ își diminuează arealul, ori dispar.	3	3

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Amenințare A / Presiune P	Valoarea amenințată	Explicații:	Nivel impact estimat	
			P	A
	Castor - <i>Castor fiber</i> , Vidră - <i>Lutra lutra</i>	<p>Pierderea din habitatul natural al castorilor - <i>Castor fiber</i>. În plus, devierile cursurilor de apă au condus la micșorarea lungimii apelor curgătoare iar albia nou formată nu asigură condiții naturale favorabile pentru castori - <i>Castor fiber</i>. Canalele sunt săpate și reîndiguite periodic. În aceste canale artificiale, castorii sapă în diguri făcute direct lângă albie și produc pagube, astfel riscul inundațiilor fiind mai ridicat. Pagubele trezesc opinii negative în rândul populației. Decolmatarea distruge barajele, vegetația ripariană care servește drept adăpost, respectiv hrană pentru castor - <i>Castor fiber</i>. Există riscul de capturare accidentală a castorilor, vidrelor sau a puilor acestora în timpul modificărilor funcțiilor hidrografice. În cazul săpării cu excavatoare pentru regularizarea albiei și a malurilor apelor curgătoare, vizuinile pot fi distruse.</p> <p>Decolmatarea distruge microhabitatele peștilor și amfibienilor care servesc drept hrană, precum și vegetația ripariană care asigură adăpost. Desecarea zonelor umede și captarea apelor scade capacitatea de susținere a populației de pești și amfibieni care servesc drept hrană pentru specie. Adâncimile sub 30 cm sunt nefavorabile conservării speciei.</p>	3	3

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Amenințare A / Presiune P	Valoarea amenințată	Explicații:	Nivel impact estimat	
			P	A
	<i>Misgurnus fossilis</i>	În timpul acțiunilor de dragare, pot fi scoase pe mal numeroase exemplare sau chiar o întreagă populație. Adâncirea canalelor îngreunează prohibiția speciei, pentru că aceasta necesită ape cu adâncime mică și vegetație densă pentru a-și depune icrele.	3	3
	<i>Ciconia ciconia</i> , <i>Locustella naevia</i> , <i>Gallinago gallinago</i> , <i>Crex crex</i> , <i>Porzana porzana</i> , <i>Circus aeruginosus</i>	Desecarea zonelor umede și scăderea pânzei freatice periclitează habitatul de hrănire și de reproducere a speciilor.	3	3
	<i>Cottus gobio</i> , <i>Barbus petenyi</i> , <i>Leuciscus leuciscus</i> , <i>Cobitis elongatoides</i> , <i>Sabanejewia aurata</i> , <i>Lota lota</i>	Orice obstrucție artificială, în cazul pâraielor și a râului Olt, împiedică deplasarea exemplarelor și habitatul lor devine fragmentat. Se reduc astfel șansele lor de supraviețuire, de reproducere. Trebuie menținută continuitatea în apele curgătoare.	1	2

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Amenințare A / Presiune P	Valoarea amenințată	Explicații:	Nivel impact estimat	
			P	A
Exploatarea izvoarelor de apă minerală	Mlaștini de valoare conservativă mare 7140 7230	Izvoare de apă minerală: Majoritatea izvoarelor minerale sunt deja exploatate și construite pentru a putea fi folosite cu ușurință. Astfel, izvoarele încă neatinse sunt cele cu debit mic. În jurul acestor izvoare există mici pâlcuri de mlaștini alcaline, cu suprafață restrânsă și ecologie strict legată de existența izvorului, astfel orice disturbare sau utilizare a izvoarelor poate conduce la dispariția lor.	3	3
Introducere a unor boli - patogeni microbieni.	Lup - <i>Canis lupus</i> , râs - <i>Lynx lynx</i> , urs - <i>Ursus arctos</i>	Animalele de casă, câinii ciobănești nedehelmintizați și câinii comunitari, în special cei bolnavi, netratați, pot infecta ”populația” speciei <i>Canis lupus</i> , dar și alte animale sălbatice cu diferite boli precum: parvoviroza, rabia, canine distemper, alți paraziți interni sau externi.	2	2
	Toate speciile de lilieci	Îndepărtarea vegetației ripariene, cu scopul de a facilita regularizarea apelor, reprezintă o amenințare pentru lilieci care deseori se ghidează după structuri lineare și își găsesc un spectru specific de hrană de-a lungul șirurilor de arbori și tufișuri. În acele zone, unde mai apar arbori pe mal și pâlcuri de pădure de foioase în apropierea apelor, șansa întâlnirii speciilor crește.	2	2

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Amenințare A / Presiune P	Valoarea amenințată	Explicații:	Nivel impact estimat	
			P	A
Fragmentare accentuată	<i>Misgurnus fossilis</i>	În lipsa conectivității dintre canale, exemplarele nu se pot deplasa, în cazul secetei și rămân blocate în porțiunea secată.	2	2
Izolarea de alte habitate naturale	Mlaștinile cu valoare conservativă mare	În trecut, aceste habitate au fost conectate între ele. În prezent, se găsesc de multe ori sub forma unor pâlcuri izolate, între care se găsesc suprafețe mari de pășuni, fânețe și terenuri arabile. Aceasta face ca, în cazul manifestării unei amenințări majore, habitatul să nu aibă de unde să-și recupereze speciile componente.	2	2
Alte efecte ecologice	Mlaștinile cu valoare conservativă mare	Prin succesiune parțial naturală, dar și ca urmare a desecării și a perturbării, mlaștinile, evoluează în direcția aninișurilor de luncă ori spre sălcete. De multe ori, se poate observa răspândirea stufului sau succesiunea spre comunități de buruienișuri înalte.	3	3
	<i>Aquila pomarina</i> , <i>Asio otus</i> , <i>Bubo bubo</i>	Folosirea pesticidelor în exces periclitează hrana acestor specii.	1	1

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Amenințare A / Presiune P	Valoarea amenințată	Explicații:	Nivel impact estimat	
			P	A
8. Specii și gene invazive și alte specii și gene problematice				
Plante invazive străine/ care nu sunt native	Aninișuri 91E0*	Specii alohtone observate: <i>Echinocystis lobata</i> , <i>Acer negundo</i> .	1	1
	<i>Cottus gobio</i> , <i>Barbus petenyi</i> , <i>Leuciscus leuciscus</i> , <i>Cobitis elongatoides</i> , <i>Sabanejewia aurata</i> , <i>Lota lota</i>	Aceste specii pot fi periclitare de speciile invazive care apar în apele sitului: <i>Pseudorasbora parva</i> , <i>Carassius gibelio</i> , <i>Lepomis gibbosus</i> .	2	2
Specii native problematic e	Pajiști umede - 6410, 6440	În urma incendiilor, <i>Molinia coerulea</i> poate avea caracter de specie invazivă, rezultând suprafețe ocupate exclusiv de aceasta.	3	3
	Mlaștinile cu valoare conservativă mare	Răspândirea stufului - <i>Phragmites australis</i> și a arbuștilor în urma perturbărilor.	3	3
	Specii de plante de interes comunitar <i>Angelica palustris</i> , <i>Ligularia sibirica</i> și <i>Saxifraga hirulus</i>	Necesită suprafețe deschise pentru habitat optim. Răspândirea speciilor arbustive în stațiunile acestor specii, arată degradarea habitatelor corespunzătoare.	3	3

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Amenințare A / Presiune P	Valoarea amenințată	Explicații:	Nivel impact estimat	
			P	A
Hibridizare a speciilor	lup - <i>Canis lupus</i>	Lupii - <i>Canis lupus</i> singuratici și câinii hoinari, pot produce hibrizi, degradând genele originale ale speciei. Deși o parte a specialiștilor consideră această problemă neînsemnată, în România nu există date în această privință. Totodată, în anumite populații din Europa, hibridizarea introgresivă poate atinge 10% din populație.	1	2
	<i>Felis silvestris</i>	Hibridizarea cu pisica de casă.	1	2

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Amenințare A / Presiune P	Valoarea amenințată	Explicații:	Nivel impact estimat	
			P	A
9. Poluarea, provenită din surse din afara ariei sau generată în interiorul ariei protejate				
Ape uzate de la gospodăria și din canalizarea urbană	3260 Castor - <i>Castor fiber</i> Vidra - <i>Lutra lutra</i> Toate speciile de pești Toate speciile de lilieci, în special <i>Myotis daubentonii</i>	Până când nu vor fi dezvoltate sistemele de canalizare pentru toate gospodăriile din vecinătatea sitului, apa uzată va intra în râul Olt, fie direct, fie prin pâraie. În fiecare comună există proiecte în derulare, cu acest obiectiv, și situația devine pozitivă. Stația de epurare a municipiului Miercurea Ciuc este în stare de restaurare, însă, în trecut, a poluat frecvent Oltul, speciile de pești nefiind prezente până la Sânsimion. Astăzi, situația s-a îmbunătățit considerabil. Apar chiar și specii de pești protejate: <i>Cottus gobio</i> , <i>Barbus petenyi</i> . În ultimii doi ani, au fost construite două stații de epurare chiar pe malul Oltului, la Tușnad Nou și Sântimbru. Calitatea apei deversate în râul Olt trebuie monitorizată.	2	1
Efluenți și deversări din surse industriale, miniere sau militare	Toate speciile de pești din sit Toate speciile de lilieci, în special <i>Myotis daubentonii</i>	Fabricile de apă minerală Perla Harghitei din Sâncrăieni și Tușnad din Tușnad Nou.	1	2

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Amenințare A / Presiune P	Valoarea amenințată	Explicații:	Nivel impact estimat	
			P	A
Efluenți din agricultură și silvicultură	Fânețe cu Mollinia	Aplicarea îngrășămintelor organice pentru fertilizarea pajiștilor poate prejudicia aceste habitate, prin schimbarea condițiilor și în final a asortimentului de specii.	1	1
	Castor - <i>Castor fiber</i> Vidra - <i>Lutra lutra</i>	Poluarea apelor prin utilizarea produselor biocide, hormoni și substanțe chimice, provenind din activități agricole, zootehnie și cu apă menajeră. Intensificarea agriculturii, în viitor, poate crea o problemă semnificativă putând duce chiar la dispariția speciei.	2	3
	Toate speciile de pești din sit Toate speciile de lilieci, în special <i>Myotis daubentonii</i>	Vehicule motorizate care lucrează pe terenurile agricole sunt spălate în apele curgătoare. Sticlele conținând diferite pesticide sunt spălate sau aruncate în apele curgătoare. Substanțele afectează indirect liliecii, omorând o gamă largă de insecte, care determină deteriorarea habitatului de hrănire.	2	2
Gunoi și deșeuri solide	Peisaj Toate habitatele, și speciile Pesti	Constituie o problemă pe toată suprafața AP. Există deșeuri provenite din depozite ilegale de deșeuri și deșeuri aduse de ape și depuse la viituri.	2	2
	Urs - <i>Ursus arctos</i>	Prin atragerea urșilor, creează o zonă cu potențial mare de conflict între om și urs - <i>Ursus arctos</i> , contribuind la habituarea urșilor și devieri de la comportamentul lor natural.	3	3

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Amenințare A / Presiune P	Valoarea amenințată	Explicații:	Nivel impact estimat	
			P	A
Poluanți atmosferici				
	Toate speciile de lilieci	Poluarea luminoasă își exercită efectele negative asupra liliecilor în mai multe feluri. Formele mai grave sunt reprezentate de iluminatul cu reflectoare al clădirilor în care se află adăposturi de lilieci, care poate avea ca efect părăsirea adăpostului. Luminile stradale atrag insectele din habitatele adiacente, prin urmare majoritatea speciilor de lilieci fiind expuse prădătorilor de noapte. Alte specii sunt lucifuge, ocolind zonele de conservare. Speciile genului Myotis fac parte din ultima categorie. În foarte puține cazuri, au fost identificate exemplare care vâneau de-a lungul luminilor stradale.	1	2
	Toate speciile de lilieci	Poluarea fonică din surse neregulate afectează cel mai mult speciile, care vânează specii terestre, identificându-le acustic pe baza frecățiilor slabe. Au fost identificate două surse de zgomote mai importante în locațiile mai sensibile: traficul de pe pasajul drumului județean de lângă rezervația Borșaroș și traficul de pe podul de la Sântimbru.	1	1

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Amenințare A / Presiune P	Valoarea amenințată	Explicații:	Nivel impact estimat	
			P	A
	Toate speciile de liliaci	Poluarea fonică cu surse regulate. Au fost identificate două surse de zgomote mai importante, în locațiile mai sensibile: fabrica de îmbuteliere a apei minerale Tușnad și cea de la Sâncrăieni.	2	2
10. Evenimente geologice				
Eroziunea și/sau colmatarea/ depunerea de materiale	Nu este cazul			
11. Amenințări datorate schimbărilor climatice sau a altor fenomene climatice extreme				
Secete	Aninișuri	Pot fi afectate pădurile care depind de nivelul apei freactice.	1	1
	Mlaștini cu valoare conservativă ridicată	Scăderea nivelului pânzei de apă freatică a fost observată din ce în ce mai des în ultimii ani. Acest fenomen, poate avea efecte negative în cazul mlaștinilor cu valoare conservativă mare.	3	3
	Specii de plante de interes comunitar	<i>Angelica palustris</i> , <i>Ligularia sibirica</i> și <i>Saxifraga hirculus</i> , necesită nivel de apă freatică ridicat, chiar băltire de apă.	3	3

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Amenințare A / Presiune P	Valoarea amenințată	Explicații:	Nivel impact estimat	
			P	A
	Fânețe: 6410, 6440, 6430 Habitat de rogozuri înalte	Impact: în caz de secetă se pot transforma în 6510, dar se pot și degrada spre comunități mai rezistente la secetă, mai puțin valoroase, dacă se intensifică utilizarea acestora într-un an secetos. Aceste habitate, găzduiesc speciile de importanță comunitară: <i>Ligularia sibirica</i> , <i>Angelica palustris</i> , care ar putea suferi în urma secetelor.	1	1
	Speciile de plante de importanță comunitară		1	1
	Castor - <i>Castor fiber</i>	În cazul cursurilor mai mici de apă, specia poate fi afectată, dar numai dacă seceta este foarte puternică și seacă și izvoarele.	1	2
	<i>Lutra lutra</i>	În cazul cursurilor mai mici de apă, scăderea nivelului apei poate duce la scăderea bazei trofice pentru vidră - <i>Lutra lutra</i> .	1	2
	Toate speciile de pești din sit	Seceta este vizibilă în ultimii ani și este amplificată de desecări conștiente: decolmatări, noi șanțuri de desecare, adânciri de albie și altele.	3	3

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Amenințare A / Presiune P	Valoarea amenințată	Explicații:	Nivel impact estimat	
			P	A
12. Amenințări la adresa valorilor sociale și culturale specifice				
Pierderea legăturilor culturale, a cunoștințel or și/sau a practicilor de manageme nt tradiționale	Fânețe: 6410 6440 6430 Specii de plante de interes conservativ	Intensificarea cositului, incendieri. Presiunea se manifestă și prin expansiunea terenurilor arabile chiar și în locul fânețelor utilizate extensiv.	3	3

C.3. Evaluarea tendințelor în starea valorilor ariei protejate

Analiza rezultatelor, de la inventarierea și cartarea speciilor și habitatelor de interes conservativ, în corelație cu presiunile existente și amenințările preconizate, au dus la stabilirea direcțiilor principale de management, respectiv a acțiunilor și măsurilor ce trebuiesc realizate pentru menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare. În acest capitol sunt scoase în evidență principalele probleme cu care se confruntă speciile și habitatele naturale din sit, fără a fi reluate cele prezentate în capitolele C1 și C2.

Inventarierea efectuată pe perioada proiectului, arată că starea speciilor și habitatelor de interes comunitar, în general, se înrăutățește. Excepție fac populațiile din genul *Vertigo*, care sunt stabile. Având în vedere acest lucru, respectiv faptul că situl are o suprafață relativ mică, cu posibilități reduse de reconstrucție ecologică și de refacere a proceselor naturale, custodele are sarcina extrem de dificilă de a se asigura că proprietarii și gestionarii de terenuri respectă legislația existentă, dar și eventualele restricții suplimentare stabilite prin Planul de Management. Existența schemelor voluntare de plăți agromediu vine în sprijinul celor ce respectă restricțiile impuse. Cu toate acestea, statul va trebui să asigure, cât mai curând, scheme de plăți Natura 2000, în conformitate cu legislația europeană, pentru măsurile restrictive strict necesare pentru îmbunătățirea stării de conservare a speciilor și habitatelor.

Speciile și habitatele dependente de corpurile de apă din sit, respectiv de apele curgătoare sau stătătoare, sunt acelea care se regăsesc, în primul rând, în stare de conservare nefavorabilă. Cauza principală o constituie modificarea semnificativă, de-a lungul anilor, a regimului hidrologic în zonă, prin lucrări de amenajări în principal în vederea protecției împotriva inundațiilor. Aceste lucrări trebuie menținute și întreținute și pe viitor, însă, având în vedere faptul că o parte din lucrările de întreținere afectează habitatele naturale și speciile sălbatice, sunt necesare măsuri de minimizare a impactului.

În același timp, suprafețele reduse de habitate umede naturale, rămase după regularizarea râurilor, sunt afectate de o serie de presiuni și amenințări cu impact major, cum ar fi incendierea periodică a vegetației, târlirea periodică în zonele cu turbării, defrișarea vegetației ripariene, extinderea speciilor invazive și a speciilor native problematice, în urma unui management defectuos al terenurilor sau prin extindere din zonele învecinate.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Declinul turbăriilor, în mod particular, este generat nu doar de prezența amenințărilor antropice ci și de evoluția naturală a habitatelor de mlaștină spre aninișuri sau alte tipuri de habitate umede. În acest sens, presiunile antropice acționează ca factor agravant. Secetele prelungite din ultima perioadă agravează și mai mult starea turbăriilor.

În cazul speciilor de interes comunitar, se observă o posibilitate de creștere alarmantă a amenințărilor la adresa speciilor de mamifere mari, în special în urma eventualei extinderi a zonelor de intravilan, respectiv a zonelor construite din vecinătatea sitului, dar și prin posibila fragmentare, dacă se îndesește infrastructura de transport.

Una dintre amenințările majore este constituită de incendiile provocate pentru îndepărtarea vegetației nedorite de către proprietarii și gestionarii terenurilor. Acestea se dovedesc a avea impact major nu numai asupra habitatelor dar și a speciilor de faună, în special prin distrugerea cuiburilor, a locurilor de adăpost și odihnă. Ca urmare, colaborarea dintre instituțiile responsabile pentru a controla și sancționa acest tip de activitate și custode este esențială pe teritoriul sitului.

Pe lângă amenințările majore, identificate în capitolul C2, există riscul apariției și aici a unor amenințări identificate clar în alte zone ale țării, cum ar fi, de exemplu, utilizarea terenurilor pentru activități tip off-road. Situl, fiind situat în apropierea unui drum național, cu acces ușor și în condițiile creșterii numărului de persoane care practică acest sport, este necesar să se prevină apariția unei asemenea amenințări. De aceea, se recomandă luarea de măsuri preventive, cel puțin prin introducerea unei prevederi în regulamentul sitului. Este posibil să apară, pe viitor și alte asemenea amenințări, situație în care custodele va trebui să stabilească măsuri de prevenire, chiar dacă în prezentul plan nu s-a identificat o acțiune sau măsură specială.

Având în vedere faptul că potențialul de reconstrucție ecologică a habitatelor, cu suprafețe mai mici decât ceea ce este trecut în FS, este foarte redus, efortul de management va fi orientat în principal pe menținerea acestor habitate, fiind necesară corelarea datelor din FS cu situația reală de pe teren.

D. STRATEGIA DE MANAGEMENT

D.1. Viziunea

Peisajul, tradițiile dar și valorile de biodiversitate reprezintă fundamentul dezvoltării comunităților locale din zona AP. Deși interesele de dezvoltare și tendința de antropizare a mediului sunt mari, efortul coordonat al celor ce trăiesc în zonă poate contribui la menținerea peisajului caracteristic acestui colț de țară, asigurând un minim de resurse și procese naturale necesare pentru condiții de viață bune și dezvoltare echilibrată. Ca urmare, viziunea pentru aceste arii, definită în procesul de elaborare a planului, este următoarea:

Situl de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007 este un refugiu important pentru natură - în vecinătatea zonelor utilizate intens de om - cu un mozaic de mlaștini și vegetație ripariană ce constituie un adăpost sigur pentru speciile de păsări și mamifere care viețuiesc sau sunt în pasaj în această zonă.

D.2. Organizarea teritorială a managementului

În cazul siturilor Natura 2000, obiectivul principal de management este cel de menținere sau refacere a stării de conservare favorabilă a habitatelor și speciilor de interes comunitar din anexele Directivei Habitate, identificate în cadrul sitului, pentru a contribui la susținerea diversității biologice în regiune, ca suport pentru activitățile economice și pentru asigurarea condițiilor optime de viață.

Anumite suprafețe, din cadrul sitului, necesită o atenție sporită, fiind necesară menținerea habitatului în stare cât mai naturală, uneori chiar prin încurajarea proceselor naturale, cum ar fi, de exemplu, cazul habitatelor de pajiști umede, mlaștini și aninișuri. Altele, necesită măsuri speciale de management, uneori asociate cu restricții în utilizarea resurselor naturale.

În baza analizei măsurilor de management, necesare pentru menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare a valorilor de biodiversitate, se consideră că este oportună delimitarea unor suprafețe cu măsuri de management similare. Această delimitare are ca scop definirea și indicarea clară a activităților permise în diferitele zone ale AP și fundamentarea plăților compensatorii, în cazul în care acestea se impun din cauza restricțiilor.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Au fost definite suprafețe cu reguli specifice din punct de vedere al managementului așa cum reiese din harta și tabelul de mai jos.

Măsurile de management, respectiv restricțiile pentru fiecare categorie de suprafață vor fi stabilite prin planul operațional și Regulamentul AP. Principalele prevederi sunt:

I. Suprafețe strict protejate: sunt suprafețe reprezentate, în principal, de habitatele de turbării și mlaștini. Aceste suprafețe adăpostesc cea mai mare parte din speciile de interes comunitar, pentru care a fost desemnat situl de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007, dar și o serie de plante rare, relice glaciare, pentru care au fost desemnate prin Legea nr. 5/2000, rezervațiile menționate la cap. B1.2. - tabel 1. În aceste suprafețe, se urmărește, în principal, păstrarea modului actual de folosință a terenurilor, care nu implică intervenții umane ce ar putea duce la prejudicierea elementelor de biodiversitate prezente aici - vezi cap C2 – presiuni și amenințări asupra habitatelor 7140 și 7230. Anexa nr. 8 prezintă Harta organizării teritoriale și a rezervațiilor din situl de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007, respectiv dispunerea rezervațiilor de pe teritoriul sitului față de zonele cu suprafețe strict protejate. În această zonă nu sunt permise lucrări de construcții civile și/sau industriale.

II. Suprafețe protejate: reprezintă în principal culoare de trecere pentru carnivore mari între Munții Ciucului și Munții Harghitei, habitat de reproducere pentru cervide și zonă umedă importantă pentru specii de păsări de apă, de exemplu: *Porzana porzana*, *Circus aeruginosus*, *Tringa glareola*, *Philomachus pugnax*. Acestea necesită un grad sporit de restricții pentru a nu fragmenta habitatele acestor specii și pentru a asigura tranferul de gene între populațiile din diferite zone - vezi ariile protejate limitrofe. În această zonă nu sunt permise lucrări de construcții civile și/sau industriale.

III. Suprafețe cu management activ al habitatelor și speciilor: reprezintă cea mai mare parte a suprafeței sitului, suprafețe localizate în extravilan. Pe lângă activitățile de management activ se pot efectua lucrări de mentenanță și reparații pentru utilități publice, cum ar fi, de exemplu: sistem de alimentare cu apă potabilă, sistem de canalizare, conducte de gaze, drumuri, poduri, linii electrice, cale ferată, linii de telefonie și altele.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

IV. Suprafețe de dezvoltare durabilă: sunt zonele de intravilan din sit, construit sau zonele cu construcții/investiții în extravilan. În această zonă nu se impun restricții suplimentare generate de regimul de arie protejată.

În situațiile în care, pe anumite suprafețe, prin planul de management se impun măsuri restrictive ce conduc la pierderi economice, altele decât cele impuse de legislație, aceste zone vor fi cartate și înregistrate, urmând ca, în condițiile legii, să se solicite acordarea de compensații pentru respectarea prevederilor restrictive, în funcție de pierderile estimate, în baza articolului 26 din O.U.G. nr. 57/2007 cu modificările și completările ulterioare.

Tabel 30. Suprafețe cu restricții definite în aria protejată – Regulile/restricțiile detaliate pentru fiecare zonă se prezintă în Regulamentul ariei protejate

Denumirea suprafeței cu măsuri specifice de conservare	Suprafață		Restricții, măsuri speciale de management	Suprafețe ce se includ
	Ha	%		
I. Suprafețe strict protejate	12,43	0,46	<ul style="list-style-type: none"> În aceste suprafețe nu sunt permise schimbările de categorie de folosință și orice alte activități umane cum ar fi: cosit, pășunat, târlit, vânătoare. De asemenea, accesul este permis doar pe potecile tematice amenajate special. 	Suprafețele ocupate de habitatele 7140 Mlaștini turboase de tranziție și turbării oscilante. 7230 Mlaștini alcaline

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

II. Suprafețe protejate	210,05	7,8	<ul style="list-style-type: none"> În suprafețele ocupate cu vegetație forestieră și arbustivă, este interzisă exploatarea de masă lemnoasă, respectiv îndepărtarea arbuștilor. Regenerarea se va face prin procese naturale, permițându-se inclusiv succesiunea naturală. În cazul în care este necesar să fie îndepărtați arbori căzuți în albie, dacă reprezintă pericol pentru inundații, aceștia pot fi înlăturați, dar păstrați în habitatul respectiv. Va fi interzisă activitatea de vânătoare, indiferent de specia pentru care se face acțiunea sau de perioada de desfășurare. Va fi interzis pășunatul, indiferent de gradul de încărcare sau de specie. 	<p>Partea de sud a sitului, din dreptul localității Tușnadul Nou - Mlaștina Valea de mijloc, până la limita sudică a sitului.</p> <p>Partea centrală a sitului, în dreptul localității Cetățuia, valea pârâului Asău</p>
III. Suprafețe cu management activ al habitatelor și speciilor	2441,1	90,64	<ul style="list-style-type: none"> Pajiștile vor fi gospodărite conform Bunelor Practici Agricole – GAEC Romania. Se încurajează menținerea unor suprafețe cu arbori și arbuști. Terenurile arabile vor fi lucrate în mod durabil, în conformitate cu măsurile de conservare stabilite pentru asigurarea protecției speciilor protejate și a habitatelor vecine. 	
IV. Suprafețe de dezvoltare durabilă	29,31	1,1	<ul style="list-style-type: none"> Sunt permise activități durabile, prietenoase cu mediul, dezvoltarea infrastructurii de turism și de vizitare. Va fi permisă continuarea activităților agricole și industriale existente înainte de desemnarea AP. 	<p>În zona localităților Sântimbru, Sânsimion, Sâncrăieni și Tușnad</p>

D.3. Strategia de management

Având în vedere valorile AP și amenințările identificate la adresa lor, precum și tendințele descrise prin evaluarea acestora, pentru realizarea viziunii, managementul AP se va integra în cadrul a șase programe de management, după cum urmează:

Programul 1. Managementul biodiversității

Scop: Menținerea/refacerea stării favorabile de conservare pentru habitatele și speciile de interes conservativ, prin aplicarea și îmbunătățirea măsurilor de management, în colaborare cu proprietarii/administratorii de terenuri și resurse naturale.

Asigurarea condițiilor necesare pentru conservarea biodiversității este principalul obiectiv al AP. Acțiunile de management vor fi orientate spre menținerea sau refacerea stării favorabile de conservare a speciilor și habitatelor, respectiv gestionarea ecosistemelor, astfel încât să fie îmbunătățite caracteristicile naturale și serviciile de mediu în zonă. Măsurile de management vor fi orientate cu precădere spre diminuarea/eliminarea cauzelor, care au fost identificate pentru presiunile și amenințările de intensitate și extindere mare și medie. În situațiile în care cauzele nu pot fi influențate de către administratori și partenerii de management, vor fi stabilite măsuri care să reducă impactul amenințărilor asupra valorilor de biodiversitate.

Sub-programul 1.1. Managementul habitatelor de pajiști

Obiectiv: Menținerea suprafețelor de pajiști de interes conservativ, care se află în stare favorabilă de conservare și refacerea, prin îmbunătățirea măsurilor de management și acțiuni de refacere activă, a cel puțin 11 ha din suprafața celor degradate.

Sub-programul 1.2. Managementul habitatelor de turbării și mlaștini și a speciilor legate de aceste habitate

Obiectiv: Menținerea populațiilor de păsări acvatice și a altor specii dependente de zone umede, prin managementul habitatelor acvatice și de zone umede existente, precum și prin reglementarea activităților cu impact.

Sub-programul 1.3. Managementul speciilor invazive

Obiectiv: Determinarea impactului speciilor invazive asupra habitatelor și speciilor de interes conservativ și stabilirea de măsuri de prevenire și combatere, prin monitorizarea răspândirii acestora, studii și proiecte model.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Programul 2. Managementul rețelei hidrografice

Scop: Asigurarea apei, la nivel cantitativ și calitativ adecvat, pentru menținerea stării de conservare favorabilă a habitatelor și speciilor de interes conservativ prin reglementarea activităților de gospodărire a apelor.

Programul 3. Managementul resurselor naturale

Scop: Reducerea impactului conservativ al activităților de utilizare a resurselor naturale din AP, asupra stării de conservare a speciilor și habitatelor de interes conservativ, prin asigurarea utilizării durabile a acestor resurse și identificarea de soluții alternative, în colaborare cu autoritățile competente pentru protecția mediului, pe durata implementării planului.

Programul 4. Turism și promovare

Scop: Integrarea ariilor protejate în strategia și programele de vizitare ale zonei și îmbunătățirea infrastructurii de vizitare, în vederea contribuției la conștientizarea importanței valorilor naturale și la dezvoltarea economică a comunităților locale.

Sub-programul 4.1. Infrastructură de vizitare

Obiectiv: Realizarea unei infrastructuri corespunzătoare pentru informarea continuă a vizitatorilor și a publicului larg.

Sub-programul 4.2. Turism și vizitare

Obiectiv: Creșterea atractivității zonei prin promovarea valorilor naturale și culturale ale zonei, prin evenimente și programe elaborate în colaborare cu autoritățile locale și turoperatori.

Notă: acest program este parte importantă a efortului pentru a câștiga sprijinul comunităților locale, pentru implementarea măsurilor de management.

Programul 5. Informare, conștientizare, educație ecologică

Scop: Creșterea nivelului de acceptare a AP și obținerea sprijinului factorilor interesați în vederea realizării obiectivelor de conservare ale AP, prin activități de conștientizare, informare și educație ecologică în colaborare cu comunitățile locale și alți factori interesați.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Sub-programul 5.1. Infrastructură pentru programe educative

Obiectiv: Realizarea unei infrastructuri corespunzătoare pentru informarea continuă a vizitatorilor și a publicului larg.

Sub-programul 5.2. Informare și conștientizare

Obiectiv: Creșterea cu cel puțin 10% a nivelului de conștientizare și acceptare a statutului de AP în următorii cinci ani.

Sub-programul 5.3. Educație ecologică

Obiectiv: Realizarea de activități educative pe tema conservării naturii în cel puțin șase unități de învățământ din comunitățile relevante pentru AP.

Programul 6. Administrare/management

Scop: Asigurarea unui management eficient și adaptabil al AP, prin crearea și susținerea unei structuri funcționale de management, pe durata de implementare a planului de management.

Programul 7. Monitorizare și evaluare

Scop: Implementarea unui sistem de monitorizare a planului de management, prin analiza și evaluarea periodică a acțiunilor și indicatorilor cheie în vederea adaptării planului de acțiune.

D.4. Planul operațional

Pentru implementarea strategiei de management, prezentată la capitolul anterior, s-au definit principalele direcții de management pentru primii cinci ani de implementare a Planului de Management. Direcțiile descriu ceea ce trebuie realizat de către gestionarii terenurilor și resurselor de pe teritoriul AP și ceea ce trebuie să urmărească custodele, pentru a realiza obiectivele de management pentru programele și sub-programele definite în cadrul strategiei. Activitățile detaliate vor fi stabilite prin Planul de lucru anual. O parte dintre activități sunt descrise în Capitolul D.5. Măsurile specifice pentru conservarea speciilor și habitatelor sunt redată în fișa speciei/habitatului - Tabelul. 32 - Modalități de implementare ale măsurilor de management și măsuri specifice.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

În ceea ce privește responsabilitatea implementării direcțiilor de management descrise în Planul operațional, este important să se înțeleagă următoarele: obligația și responsabilitatea adaptării managementului terenurilor și al resurselor naturale la obiectivele AP, revine proprietarilor și gestionarilor de drept, conform prevederilor articolul 21 alineatul (4) din O.U.G nr. 57/2007, cu modificările și completările ulterioare. De asemenea, așa cum s-a precizat și la capitolul A. Introducerea, responsabilitatea reglementării activităților de pe teritoriul AP, în conformitate cu prevederile Planului de management, revine autorităților competente, în colaborare cu administratorul AP, conform cu articolul 21 alineatul 6 al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2007, cu modificările și completările ulterioare, fapt reflectat în coloana ”Responsabilitate pentru implementare” din Tabelul 31.

Custodele propune măsurile și activitățile de management, în baza recomandărilor specialiștilor în conservarea biodiversității și se implică în mod activ în stabilirea, împreună cu gestionarii, a modalităților în care se pot implementa direcțiile stabilite. Ca urmare, atunci când se definesc Direcțiile de management - coloana 1 a Tabelului 31 - acestea se referă nu numai la obligațiile sau acțiunile realizate de custode, ci și la cele ale factorilor interesați direct implicați.

De exemplu, dacă acțiunea se referă la ”reglementarea activităților de .... ” , obligativitatea reglementării revine autorității desemnate legal, custodele având rolul, ca prin emiterea unui aviz, să se implice activ în armonizarea reglementărilor cu cerințele speciilor și habitatelor. Mai precis, în cazul direcției de management 2.1. Reglementarea managementului rețelei hidrografice astfel încât să se asigure condițiile necesare conservării habitatelor și speciilor de interes conservativ – reglementarea acestor activități se face de autoritățile competente, rolul custodelui fiind acela, ca prin emiterea unui aviz, să solicite adaptarea acestora la cerințele speciilor, explicând motivele pentru care adaptarea este necesară și contribuind la identificarea de soluții.

Având în vedere resursele limitate de care dispune custodele, precum și faptul că în prezent nici un administrator de arie protejată nu are asigurat un sprijin financiar continuu, direcțiile de management au fost prioritizate după cum urmează:

- prioritatea 1 – direcțiile de management care sunt foarte importante pentru realizarea obiectivelor și pentru realizarea cărora custodele trebuie să facă tot posibilul să identifice resursele necesare;

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

- prioritatea 2 – direcțiile importante de management, dar a căror realizare nu este critică pentru atingerea obiectivelor. Custodele va depune eforturi pentru a le realiza;
- prioritatea 3 – direcții care pot contribui la realizarea obiectivelor, dar nerealizarea lor nu va influența în mod negativ AP. Se vor realiza doar dacă apar oportunități pentru atragerea resurselor necesare.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Tabel 31. Principalele direcții de management

Programul 1: Managementul biodiversității								
Scop: Menținerea/refacerea stării favorabile de conservare pentru habitatele și speciile de interes conservativ prin aplicarea și îmbunătățirea măsurilor de management în colaborare cu proprietarii /adminIstratorii de terenuri și resurse naturale								
Sub-programul 1.1: Managementul habitatelor de pajiști și a speciilor legate de aceste habitate								
Obiectiv: Menținerea suprafețelor de pajiști de interes conservativ care se află în stare favorabilă de conservare și refacerea, prin îmbunătățirea măsurilor de management și acțiuni de refacere activă, a cel puțin 10 ha, din suprafața celor degradate.	Indicator de finalizare	Prioritate	An 1 2014	An 2 2015	An 3 2016	An 4 2017	An 5 2018	Responsabilitatea principală pentru implementare
1.1.1.Menținerea habitatelor de pajiști aflate în stare bună de conservare prin pășunat și cosit, cu respectarea încărcăturii de animale, a modului de fertilizare și a perioadelor de pășunat, respectiv cosit, conform Regulamentului.	<i>ha habitate pajiști / tipuri de habitate:</i> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 44,89 ha hab 6410 ▪ 290,95 ha hab 6440 ▪ 37,18 ha hab 6430 ▪ 35,97 ha hab 6510 Cel puțin 3 % acoperire arbuști pe pajiștile utilizate	1	√	√	√	√	√	Custode, utilizatorii pajiștilor

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

1.1.2. Menținerea folosinței actuale și descurajarea abandonului terenurilor cu pajiști, pentru menținerea habitatelor de interes conservativ.	371,81 ha – 100% utilizate 0 ha pajiști cu categoria de folosință schimbată	1	√	√	√	√	√	Custode, utilizatorii pajiștilor
1.1.3. Menținerea pajiștilor umede și a comunităților de ierburi înalte de lizieră, prin participarea la reglementarea lucrărilor de desecare și a celor de refacere a sistemelor de desecare existente.	cel puțin 408,99 ha pajiști umede	1	√	√	√	√	√	ANIF în colaborare cu custodele și utilizatorii pajiștilor
1.1.4. Menținerea, prin cosit, a fânețelor cu habitatul pajiște de altitudine joasă – 6510.	cel puțin 10 ha pajiști de altitudine joasă cosite	1	√	√	√	√	√	Custode, utilizatorii pajiștilor
1.1.5. Promovarea transformării în fânețe a pășunilor care cuprind habitatele de pajiști cu <i>Molinia</i> - 6410 și pajiști de altitudine joasă – 6510.	cel puțin 70 ha pajiști cu <i>Molinia</i> și de altitudine joasă cosite, cu stare de conservare bună	3	√	√	√	√	√	Custode, utilizatorii pajiștilor
1.1.6. Crearea de habitate umede pe suprafața pajiștilor pentru asigurarea condițiilor necesare conservării speciilor de amfibieni.	11 ha bălți	3	√	√	√	√	√	Custode, proprietari de terenuri, ANIF
1.1.7. Menținerea bălților temporare și permanente pe suprafața pajiștilor, după retragerea apelor de primăvară, în proporție de cel puțin 5-10 % din	11 ha bălți	1	√	√	√	√	√	Custode, proprietari de terenuri, ANIF

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

suprafața habitatelor de interes conservativ în luna iunie.								
1.1.9. Menținerea compoziției specifice a pajiștilor în acțiunile de îmbunătățire/refacere a productivității.	nr. de hectare cu acțiuni de refacere realizate de utilizatori cu menținerea compoziției specifice	1	√	√	√	√	√	Custode, utilizatorii pajiștilor
1.1.10. Menținerea integrității habitatelor de pajiști.	0 ha habitate pajiști fragmentate	1	√	√	√	√	√	Custode, APMHR
1.1.11. Reducerea impactului de fragmentare a habitatelor asupra populațiilor de animale sălbatice prin măsuri speciale de adaptare a infrastructurii de transport.	trei pasaje realizate pentru trecerea animalelor	3	√	√	√	√	√	Custode, APMHR, Electrica, investitori, primării
1.1.12. Prevenirea degradării populațiilor de specii de interes conservativ prin controlarea/limitarea numărului câinilor care însoțesc turmele și îndepărtarea câinilor hoinari și a pisicilor hoinare.	toate turmele cu număr legal de câini	1	√	√	√	√	√	gestionarii fondurilor de vânătoare, custode, GNMHR, Jandarmeria, Poliția
1.1.13. Prevenirea degradării populațiilor de specii de interes conservativ, prin controlarea câinilor fără stăpân și pisicilor hoinare din intravilan.	număr de câini și pisici deparazitați/ dehelmintizați.	1	√	√	√	√	√	Autoritățile locale, custode, Jandarmeria, Poliția

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

1.1.14. Menținerea în extravilan a zonelor de conectivitate critice pentru conservare.	0 ha zone de conectivitate introduse în intravilan	1	√	√	√	√	√	Custode, APM HR, APL
1.1.15. Îmbunătățirea condițiilor de adăpost și reproducere pentru speciile de animale sălbatice care utilizează părți din infrastructura construită.	ghid renovare construcții	3				√	√	Custode, parohii
1.1.16. Inventarierea și stabilirea stării de conservare a speciilor și habitatelor de interes conservativ, altele decât cele de interes comunitar și stabilirea de măsuri de management, dacă este necesar.	studiu	3		√	√			Custode
1.1.17. Asigurarea protecției stricte a habitatului de aniniș - 91E0*, în afara fondului forestier.	16,84 ha aniniș cu protecție strictă 0 mc exploatați ilegal 0 ha defrișate	1	√	√	√	√	√	proprietari de păduri, custode
1.1.18. Refacerea habitatului de aniniș - 91E0*, în afara fondului forestier.	minim cinci ha habitat 91E0* refacute	3		√	√	√	√	proprietari de terenuri, custode

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Sub-programul 1.2. Managementul habitatelor de turbării și mlaștini și a speciilor legate de aceste habitate								
Obiectiv: Menținerea proceselor naturale în habitatele de turbării și mlaștini de mare valoare conservativă prin reglementarea activităților cu potențial impact negativ.	Indicator de finalizare	Prioritate	An 1 2014	An 2 2015	An 3 2016	An 4 2017	An 5 2018	Responsabilitatea principală pentru implementare
		1.2.1. Menținerea/refacerea suprafețelor și a stării de conservare a habitatelor de mlaștini și turbării luând în considerare și procesele naturale.	13,26 ha mlaștini și turbării menținute ha mlaștini și turbării refăcute	1	✓	✓	✓	
1.2.2. Reglementarea/limitarea pășunatului, inclusiv a târlitului și a cositului în turbării și mlaștini.	0 ha pășunate / cosite	1	✓	✓	✓	✓	✓	proprietari de terenuri, custode
1.2.3. Reglementarea accesului vizitatorilor și managementul resurselor pentru asigurarea integrității habitatelor de mlaștini și turbării.	un km poteci acces	2	✓	✓	✓	✓	✓	Investitori, custode, primării
1.2.4. Menținerea izvoarelor neamenajate existente pentru a proteja mlaștinile de mare valoare conservativă, habitatele 7140 și 7230, care există în sit.	nr. izvoare neamenajate	1	✓	✓	✓	✓	✓	investitori, custode, primării,

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

1.2.5. Realizarea unui studiu privind debitul minim de apă pentru menținerea/refacerea mlaștinilor de mare valoare conservativă și elaborarea unui ghid de bune practici pentru utilizatori.	studiu ghid	3					√	custode, Agenția Națională pentru Resurse Minerale
1.2.6. Asigurarea unui debit minim de ape la izvoarele de ape minerale amenajate, în vederea refacerii totale sau parțiale a mlaștinilor de mare valoare conservativă.	două izvoare reamenajate în scop conservativ 0,5 ha mlaștini reconstruite	2			√	√		Custode, Agenția Națională pentru Resurse Minerale
1.2.7. Interzicerea incendierii, cu orice scop, a vegetației din aria protejată – O.U.G. nr. 195/2005, art. 98 alin. (1)	hectare incendiate	1	√	√	√	√	√	Proprietari/administratori, custode, primării, GNM, ISU
1.2.8. Reglementarea măsurilor de îmbunătățiri funciare pentru a elimina/reduce impactul acestora asupra habitatelor umede	440,68 ha habitate umede existente, menținute	1	√	√	√	√	√	ANIF, custode, APM, ABA Olt
1.2.9. Refacerea habitatelor de turbării și mlaștini prin reconstrucții ecologice, dacă este cazul.	0,5 ha turbării și mlaștini refăcute	3				√		Custode, APM, investitori, proprietari de terenuri, ANIF

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

1.2.10. Refacerea zonelor tampon sau a conectivității dintre habitatele de turbării și mlaștini prin lucrări de reconstrucție ecologică.	trei ha zone tampon două ha culuoare de conectivitate	3				√	Custode, APM, investitori, proprietari de terenuri, ANIF	
1.2.11. Inventarierea și stabilirea stării de conservare a habitatelor de mlaștini și turbărie, altele decât cele de interes comunitar și stabilirea de măsuri de management, dacă este necesar.	studiu	3			√		Custode	
Sub-programul 1.3. Managementul speciilor invazive Obiectiv: Determinarea impactului speciilor invazive asupra habitatelor și speciilor de interes conservativ și stabilirea de măsuri de prevenire și combatere prin monitorizarea răspândirii acestora, studii și proiecte model.	Indicator de finalizare	Prioritate	An 1 2014	An 2 2015	An 3 2016	An 4 2017	An 5 2018	Responsabilitatea principală pentru implementare
1.3.1. Prevenirea extinderii și reducerea răspândirii speciilor invazive noi pe teritoriul AP.	0 proiecte ce favorizează instalarea speciilor invazive avizate 0 ha afectate de specii invazive, peste cele existente	1	√	√	√	√	√	Custode, Apele Române, ANIF, proprietari de terenuri

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

1.3.2. Realizarea unui studiu privind prezența și tendința speciilor invazive și stabilirea de măsuri de prevenire și combatere.	studiu	3		√	√			Custode
1.3.3. Asigurarea condițiilor pentru controlul răspândirii agenților patogeni de la animalele domestice la speciile de faună de interes conservativ.	nr. exemplare infestate pe specii	3	√	√	√	√	√	Primării, custode

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Programul 2: Managementul rețelei hidrografice Scop: Asigurarea apei la nivel cantitativ și calitativ adecvat, pentru menținerea stării de conservare favorabilă a habitatelor și speciilor de interes conservativ, prin reglementarea activităților de gospodărire a apelor.	Indicator de finalizare	Prioritate	An 1 2014	An 2 2015	An 3 2016	An 4 2017	An 5 2018	Responsabilitatea principală pentru implementare
2.1. Reglementarea managementului rețelei hidrografice astfel încât să se asigure condițiile necesare conservării habitatelor și speciilor de interes conservativ.	<ul style="list-style-type: none"> ●44,89 ha habitat 6410 ●16,84 ha habitat 91E0 ●290,95 ha habitat 6440 ●37,18 ha habitat 6430 ●35,97 ha habitat 6510 ●1,59 ha habitat 3260 ●0,59 ha habitat 7140 ●12,67 ha habitat 7230 0,5 ha habitate umede refăcute 	1	√	√	√	√	√	Apele Române în colaborare cu custodele
2.2. Analizarea problemelor cauzate de populația de castor și implementarea măsurilor stabilite în vederea prevenirii și reducerii pagubelor produse de această specie, în sistemul de regularizare a apelor și pe proprietățile din sit.	reducerea cu cel puțin 10% a valorii pagubelor produse. cel puțin cinci documentații întocmite pentru plăți compensatorii pentru proprietarii de terenuri afectați.	1	√	√	√	√	√	Custode, Apele Române, APIA

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

<p>2.3. Menținerea integrității și a proceselor naturale în albia minoră și în lunca inundabilă a apelor curgătoare, prin menținerea cursurilor naturale ale apelor.</p>	<p>0 avize pentru lucrări care pot afecta aceste zone minim 18,8 km albie minoră cu condiții favorabile</p>	<p>1</p>	<p>√</p>	<p>√</p>	<p>√</p>	<p>√</p>	<p>√</p>	<p>Apele Române în colaborare cu custodele, APM HR, proprietari de terenuri</p>
<p>2.4. Refacerea habitatelor umede de luncă, prin inundarea sezonală controlată a unor suprafețe din zona apărată a luncii.</p>	<p>10 ha inundate</p>	<p>3</p>			<p>√</p>	<p>√</p>	<p>√</p>	<p>Apele Române în colaborare cu Custodele, APM HR, proprietari de terenuri</p>
<p>2.5. Menținerea vegetației naturale de pe marginea habitatelor acvatice de-a lungul zonelor naturale, neamenajate ale râurilor și păstrarea arborilor bătrâni în zăvoaie de luncă.</p>	<p>0 km maluri naturale cu vegetație defrișată</p>	<p>1</p>	<p>√</p>	<p>√</p>	<p>√</p>	<p>√</p>	<p>√</p>	<p>Custode, gestionarii amenajărilor piscicole, Apele Române, ANIF</p>
<p>2.6. Reglementarea accesului la apă pentru animalele domestice și restricționarea adăpării animalelor în zonele în care este necesară menținerea/refacerea habitatelor ripariene – 3260.</p>	<p>maxim 0,5 km maluri afectate de animale domestice</p>	<p>1</p>	<p>√</p>	<p>√</p>	<p>√</p>	<p>√</p>	<p>√</p>	<p>Custode, gestionarii amenajărilor piscicole, utilizatori de pășuni</p>

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

<p>Programul 3: Managementul resurselor naturale</p> <p>Scop: Reducerea impactului negativ al activităților de utilizare a resurselor naturale din AP, asupra stării de conservare a speciilor și habitatelor de interes conservativ, prin asigurarea utilizării durabile a acestor resurse și identificarea de soluții alternative, în colaborare cu autoritățile competente pentru protecția mediului, pe durata implementării planului.</p>	<p>Indicator de finalizare</p>	<p>Prioritate</p>	<p>An 1 2014</p>	<p>An 2 2015</p>	<p>An 3 2016</p>	<p>An 4 2017</p>	<p>An 5 2018</p>	<p>Responsabilitatea principală pentru implementare</p>
<p>3.1. Implementarea măsurilor de management al pajiștilor stabilite pentru conservarea habitatelor și speciilor și obținerea, în măsura în care se impune, de plăți compensatorii ce se impun prin eventuale restricții.</p>	<p>indicatorii relevanți de la Programul 1</p> <p>nr. De persoane care solicită și primesc plăți compensatorii</p>	<p>1</p>	<p>√</p>	<p>√</p>	<p>√</p>	<p>√</p>	<p>√</p>	<p>Autoritățile locale în colaborare cu custodele</p>
<p>3.2. Asigurarea respectării legislației cu privire la impozitul pe teren, în cazul în care se impun restricții de utilizare cu scop de conservare prin avizarea solicitărilor din partea proprietarilor/administratorilor de terenuri agricole.</p>	<p>nr. sesizări</p>	<p>1</p>	<p>√</p>	<p>√</p>	<p>√</p>	<p>√</p>	<p>√</p>	<p>Custode Autorități locale</p>

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

<p>3.3. Reglementarea exploatării de agregate minerale - nisip, pietriș pentru prevenirea degradării habitatelor de interes conservativ.</p>	<p>ha avizate 0 ha afectate în afara perimetrului avizat măsurii compensatorii aprobate și realizate</p>	1	√	√	√	√	√	APM HR în colaborare cu Custodele, GNM SM
<p>3.4. Evitarea fragmentării habitatelor, inclusiv în imediata vecinătate a AP, prin amplasarea de parcuri de panouri fotovoltaice și solare.</p>	<p>0 ha afectate în culoarele de migrare/depl sare</p>	1	√	√	√	√	√	Custode, APM
<p>3.5. Stabilirea și promovarea metodelor de reducere a pagubelor produse culturilor agricole și animalelor domestice, de către carnivore mari și alte specii de faună sălbatică.</p>	<p>cantitati produse agricole afectate nr. de animale domestice afectate</p>	2	√	√	√	√	√	Custode, APM
<p>Programul 4: Turism și promovare Scop: Integrarea ariilor protejate în strategia și programele de vizitare ale zonei și îmbunătățirea infrastructurii de vizitare în vederea contribuiri la conștientizarea importanței valorilor naturale și la dezvoltarea economică a comunităților locale.</p>	<p>Indicator de finalizare</p>	Prioritate	An 1 2014	An 2 2015	An 3 2016	An 4 2017	An 5 2018	Responsabilitatea principală pentru implementare
<p>4.1. Promovarea includerii valorilor naturale în strategiile de turism ale județului și regiunii.</p>	<p>Nr. participări la întâlniri de planificare strategică locale sau regionale</p>	3	√	√	√	√	√	Custode

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

4.2. Identificarea de potențiali parteneri și inițierea și implementarea de proiecte/programe pentru promovarea zonei în programe turistice.	Cel puțin un proiect include și componentă de promovare turistică	3	√	√	√	√	√	Custode
4.3. Proiectarea și amenajarea de trasee turistice, cu prioritate cele ce îndeplinesc condițiile pentru ecoturism, pe teritoriul AP și în vecinătate, cu legături, dacă este posibil și relevant, cu trasee din alte zone importante pentru conservare.	Cel puțin un km	3	√	√	√	√	√	Custode, CJ, ONG-uri
4.4. Încurajarea realizării de pachete de programe turistice care integrează valorile AP și le promovează, în parteneriat cu factorii interesați relevanți.	Cel puțin trei pachete de programe turistice integrează AP	3	√	√	√	√	√	Turoperatori din zonă

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Programul 5: Informare, conștientizare, educație ecologică								
Scop: Creșterea nivelului de acceptare a AP și obținerea sprijinului factorilor interesați în vederea realizării obiectivelor de conservare ale AP prin activități de conștientizare, informare și educație ecologică în colaborare cu comunitățile locale și alți factori interesați.								
Sub-programul 5.1 Infrastructură de educare	Indicator de finalizare	Prioritate	An 1 2014	An 2 2015	An 3 2016	An 4 2017	An 5 2018	Responsabilitatea principală pentru implementare
Obiectiv: Realizarea unei infrastructuri corespunzătoare pentru informarea continuă și educarea vizitatorilor și a publicului larg.								
5.1.1. Realizarea de infrastructură specifică pentru informare, conștientizare, fie în clădiri special destinate, fie în clădiri deținute de factori interesați relevanți.								
5.1.2. Realizarea și întreținerea de trasee educaționale tematice pe teritoriul AP și în vecinătate, dacă se consideră relevant.	Cel puțin trei trasee	2			✓	✓	✓	Custode, ONG-uri, APL
Sub-programul 5.2 Informare și conștientizare	Indicator de finalizare	Prioritate	An 1 2014	An 2 2015	An 3 2016	An 4 2017	An 5 2018	Responsabilitatea principală pentru implementare
Obiectiv: Creșterea cu cel puțin 10% a nivelului de conștientizare și acceptare a statutului de AP în următorii 5 ani.								

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

5.2.1. Întocmirea unui plan de comunicare pentru identificarea celor mai eficiente metode și acțiuni de comunicare cu diferitele grupuri de factori interesați.	Plan de comunicare	1	√					Custode
5.2.2. Oferirea de posibilități pentru consultare la birou și pe teren a factorilor interesați legat de managementul AP.	Minim 1 zi/lună	1	√	√	√	√	√	Custode
5.2.3. Informarea continuă a publicului larg cu privire la managementul AP și la oportunități de finanțare legate de conservarea habitatelor și speciilor prin mass media și pagina web a AP.	Minim 5 apariții/an în presă Min 10 știri pe an pe pagina web	1	√	√	√	√	√	Custode
5.2.4. Amplasarea de panouri informative despre AP și managementul acesteia în localități, pe limite, în zone importante de pe teritoriul AP.	10 panouri	2	√	√	√	√	√	Custode
5.2.5. Organizarea de evenimente de conștientizare legate de AP și de promovare a acesteia.	Minim două evenimente/an	3	√	√	√	√	√	Custode

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Sub-programul 5.3 Educație ecologică Obiectiv: Realizarea de activități educative pe tema conservării naturii în cel puțin 6 unități de învățământ din comunitățile relevante pentru AP.	Indicator de finalizare	Prioritate	An 1 2014	An 2 2015	An 3 2016	An 4 2017	An 5 2018	Responsabilitatea principală pentru implementare
5.3.1. Pregătirea de pachete educative și identificarea colaboratorilor/partenerilor pentru realizarea de evenimente educative în școli.	Minim două pachete educative Minim trei școli partenere	3	√	√	√	√	√	Custode
5.3.2. Prezentări organizate pentru diferite grupe de vârstă în școlile din comunitățile locale.	Minim două prezentări/an	2	√	√	√	√	√	Custode
5.3.3. Organizarea activități practice de educație ecologică pe teren.	Minim o activități educativă/an	1	√	√	√	√	√	Custode
Sub-programul 5.4 Promovare Obiectiv: Creșterea atractivității zonei prin promovarea valorilor naturale și culturale ale zonei prin evenimente și programe organizate în colaborare cu autoritățile locale și turoperatori.	Indicator de finalizare	Prioritate	An 1 2014	An 2 2015	An 3 2016	An 4 2017	An 5 2018	Responsabilitatea principală pentru implementare
5.4.1. Oferirea de informații despre valorile naturale și promovarea includerii lor în strategiile și programele de dezvoltare ale județului și regiunii.	Nr. participări la întâlniri de planificare strategică locale sau regionale	3	√	√	√	√	√	Custode

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

5.4.2. Identificarea de potențiali parteneri și inițierea de proiecte/programe pentru promovarea zonei.	Cel puțin un proiect cu componentă de promovare a zonei	3	√	√	√	√	√	Custode
5.4.3. Participarea la evenimente relevante și organizarea de evenimente în colaborare cu administratorii altor arii protejate cu scop de informare, conștientizare și promovare a zonei.	Participare la/oganzare cel puțin trei evenimente/an	3	√	√	√	√	√	Custode, CJHR, ONG-uri

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Programul 6: Administrarea ariilor protejate								
Scop: Asigurarea unui management eficient și adaptabil al AP prin crearea și susținerea unei structuri funcționale de management, pe durata de implementare a planului de management.								
Sub-programul 6.1 Reglementare	Indicator de finalizare	Prioritate	An 1 2014	An 2 2015	An 3 2016	An 4 2017	An 5 2018	Responsabilitatea principală pentru implementare
Obiectiv: Asigurarea respectării măsurilor de management în AP, prin analiza documentațiilor legate de programe, proiecte și activități.								
6.1.1. Emiterea de puncte de vedere în cadrul procedurii de reglementare din punct de vedere al protecției mediului a planurilor/proiectelor /activităților.	Nr. puncte de vedere	1	√	√	√	√	√	Custode
6.1.2. Clarificarea limitelor rezervațiilor naturale având în vedere inventarierea efectuate în teren și măsurile de management pentru valorile din fiecare rezervație.	Șapte rezervații naturale cu limite clare	1		√				Custode, APM HR
6.1.3. Identificarea neconcordanțelor din legislația sectoarelor relevante și legislația de mediu și arii protejate și promovarea de propuneri de soluții pentru managementul ariilor protejate similare.	Raport și scrisoare de poziție	3	√	√	√	√	√	Custode

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

6.1.4. Corelarea/actualizarea limitelor sitului de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007 cu distribuția actuală a valorilor de biodiversitate.	Ha habitate de interes comunitar introduse în sit	3	✓	✓				
Sub-programul 6.2 Control Obiectiv: Asigurarea integrității AP și a respectării prevederilor Regulamentului și Planului de Management prin controale periodice.	Indicator de finalizare	Prioritate	An 1 2014	An 2 2015	An 3 2016	An 4 2017	An 5 2018	Responsabilitatea principală pentru implementare
6.2.1. Verificarea implementării/respectării măsurilor de management ale valorilor AP, inclusiv a respectării condițiilor stabilite în cazul lucrărilor și proiectelor avizate.	Nr. contravenții	1	✓	✓	✓	✓	✓	Custode
6.2.2. Observarea/verificarea modului în care se face managementul terenurilor și a resurselor naturale, în zonele unde impactul potențial asupra valorilor poate fi semnificativ	Cel puțin patru patrulări pe lună în medie	1	✓	✓	✓	✓	✓	Custode
6.2.3. Colaborarea cu autoritățile competente pentru realizarea de controale periodice în AP.	Cel puțin trei patrulări comune pe an	2	✓	✓	✓	✓	✓	Custode, ITRSV, Garda de Mediu, Apele Romane

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Sub-programul 6.3 .Resurse umane, financiare și materiale Obiectiv: Asigurarea unui minim de personal calificat pentru managementul AP și asigurarea resurselor financiare și materiale pentru AP și managementul eficient al acestora pentru implementarea planului de management.	Indicator de finalizare	Prioritate	An 1 2014	An 2 2015	An 3 2016	An 4 2017	An 5 2018	Responsabilitatea principală pentru implementare
6.3.1. Identificarea de surse de finanțare, elaborarea de proiecte și managementul acestora, pentru asigurarea resurselor necesare pentru menținerea unei echipe minime de management a AP și pentru implementarea măsurilor de management.	Minim trei persoane cu contract permanent de muncă	1	√	√	√	√	√	Custode
6.3.2. Asigurarea instruirii periodice a personalului implicat în administrarea AP.	Minim trei cursuri/schimburi de experiență pe an	2	√	√	√	√	√	Custode
6.3.3. Cooptarea și managementul eficient al voluntarilor pentru realizarea de activități specifice.	Cel puțin 20 voluntari cooptați	3	√	√	√	√	√	Custode
6.3.4. Întreținerea echipamentelor și materialelor aflate în dotare.	Valoare reparații / întreținere	1	√	√	√	√	√	Custode

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

6.3.5. Încheierea de contracte de parteneriat cu universități. ONG-ri și alte entități în vederea eficientizării asigurării resurselor necesare pentru management și implementarea planului de management.	Cel puțin trei parteneriate	3	√	√	√	√	√	Custode
6.3.6. Identificarea temelor prioritare pentru cercetare și asigurarea resurselor necesare pentru efectuarea acestora în colaborare cu instituții relevante.	Lista temelor identificate Cel puțin o temă în curs de cercetare	3	√	√	√	√	√	Custode
Sub-programul 6.4. Managementul activităților curente Obiectiv: Asigurarea condițiilor de lucru pentru echipa de management, în vederea realizării eficiente a măsurilor de management.	Indicator de finalizare	Prioritate	An 1 2014	An 2 2015	An 3 2016	An 4 2017	An 5 2018	Responsabilitatea principală pentru implementare
6.4.1. Asigurarea spațiului necesar pentru birou și depozitarea echipamentelor din dotare.	Un sediu	1	√	√	√	√	√	Custode
6.4.2. Elaborarea planurilor anuale de lucru și revizuirea lui după necesități.	Un plan de lucru pe an	1	√	√	√	√	√	Custode
6.4.3. Asigurarea mijloacelor de transport necesare pentru activitățile de teren.	Cel puțin un mijloc de transport	1	√	√	√	√	√	Custode

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Programul 7: Monitorizare și evaluare Scop: Implementarea unui sistem de monitorizare a planului de management prin analiza și evaluarea periodică a acțiunilor și indicatorilor cheie în vederea adaptării planului de acțiune.	Indicator de finalizare	Prioritate	An 1 2014	An 2 2015	An 3 2016	An 4 2017	An 5 2018	Responsabilitatea principală pentru implementare
7.1. Elaborarea de protocoale de monitorizare pentru măsurile de management la care se aplică metodologii diferite de cele care s-au utilizat la inventarierea florei și faunei.	Cel puțin 6 protocoale de monitorizare elaborate	1	√	√	√	√	√	Custode
7.2. Implementarea Planului de Monitoring al AP.	Colectarea cel puțin a informațiilor legate de activitățile cu prioritatea 1	1	√	√	√	√	√	Custode
7.3. Evaluarea eficienței managementului AP.	Cel puțin o evaluare pe an	1	√	√	√	√	√	Custode
7.4. Analiza rezultatelor monitorizărilor și îmbunătățirea măsurilor de management utilizând informațiile din analize.	Cel puțin o analiză pe an	1	√	√	√	√	√	Custode

D.4. Activități și măsuri de management specifice pentru implementarea planului operațional

Pentru realizarea obiectivelor stabilite prin Planul Operațional este necesar să fie planificate și realizate activități de management, să fie stabilite măsuri specifice, respectiv să se asigure aplicarea legislației de mediu. În acest subcapitol, se prezintă acțiuni și măsuri specifice, ce se vor implementa de către custodele AP.

Activitățile specifice vor fi incluse în planurile anuale, iar măsurile specifice se vor reflecta în Regulamentul AP.

În tabelul de mai jos, sunt prezentate posibile activități și măsuri specifice ce se impun pentru realizarea unora din măsurile de management. Activitățile și măsurile prezentate în tabelul de mai jos *nu sunt singurele* ce se pot defini pe perioada de implementare a Planului de Management. În baza prevederilor din Planul Operațional vor fi definite și alte activități și măsuri, care vor fi incluse în planurile anuale de lucru. În măsura în care, în perioada de implementare, vor fi stabilite activități și măsuri care necesită acordul și colaborarea factorilor interesați, custodele se obligă să se consulte cu aceștia.

Tabel 32. Modalități de implementare ale măsurilor de management și măsuri specifice

Direcții de management definite în Planul operațional	Activități și măsuri specifice
Programul 1: Managementul biodiversității	
Sub-programul 1.1: Managementul habitatelor de pajiști și a speciilor legate de aceste habitate	
1.1.1. Menținerea habitatelor de pajiști aflate în stare bună de conservare prin pășunat și cosit, cu respectarea încărcăturii de animale, a modului de fertilizare și a perioadelor de pășunat, respectiv cosit, conform Regulamentului	Activități de management recomandate: patruleări, informare-conștientizare Măsuri specifice recomandate: Vezi fișele habitatelor: 6410, 6440, 6510, 6430, 3260
1.1.2. Menținerea folosinței actuale	Activități de management recomandate: patruleări,

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Direcții de management definite în Planul operațional	Activități și măsuri specifice
și descurajarea abandonului terenurilor cu pajiști pentru menținerea habitatelor de interes conservativ	informare-conștientizare Urmărirea proiectului ”Amenajare zonă de agrement a Băii comunale Borșaroș” și participarea la procedura de reglementare în scopul asigurării protecției habitatului 6440 Măsuri specifice recomandate: A se vedea Regulamentul AP și fișele habitatelor:6410, 6440, 6510, 6430, 3260
1.1.3. Menținerea pajiștilor umede și a comunităților de ierburi înalte de lizieră, prin participarea la reglementarea lucrărilor de desecare și a celor de refacere a sistemelor de desecare existente	Activități de management recomandate: patrulări Colaborare strânsă cu Filiala de Îmbunătățiri Funciare Harghita, în privința realizării lucrărilor de decolmatare periodică a canalelor de desecare existente și de construcție a unor canale noi: informare, stabilire necesar, stabilire priorități de dezvoltare durabilă, evaluare impact, și altele Măsuri specifice: Vezi fișele habitatelor:6410, 6440, 6510, 6430, 3260
1.1.4. Menținerea, prin cosit, a fânețelor cu habitatul pajiște de altitudine joasă - 6510	Mod de implementare: patrulări Măsuri specifice: Vezi fișa habitatului: 6510
1.1.5. Promovarea transformării în fânețe a pășunilor care cuprind habitatele de pajiști cu Molinia - 6410 și pajiști de altitudine joasă - 6510.	Mod de implementare: Patrulări, informare-conștientizare Măsuri specifice: Vezi fișele habitatelor:6410, 6510
1.1.6. Crearea de habitate umede pe suprafața pajiștilor pentru asigurarea condițiilor necesare conservării speciilor de amfibieni	Activități de management recomandate: • Crearea de mici ochiuri de apă, în zone unde este asigurată sursa de apă, de exemplu: zone cu izvoare, la intersecția între pârâu și drum de țară, paralel cu drumurile de țară care sunt

Direcții de management definite în Planul operațional	Activități și măsuri specifice
	<p>îmbunătățite, în secțiunile joase, cu pânza freatică ridicată, la intersecțiile cu pârauri și altele.</p> <p>Ochiurile de apă trebuie să fie de:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 20-30 m², și adâncime peste 50 cm. – <i>Bombina</i>; - mici de câțiva m², și adâncime de max 50 cm – <i>Triturus</i>. <ul style="list-style-type: none"> • Realizarea unui studiu pentru identificarea zonelor potențiale pentru refacerea habitatelor pentru <i>Bombina variegata</i> și <i>Triturus cristatus</i> • Astuparea șanțurilor de desecare în habitatele potențiale pentru <i>Bombina variegata</i>
<p>1.1.7. Menținerea bălților temporare și permanente pe suprafața pajiștilor, după retragerea apelor de primăvară, în proporție de cel puțin 5-10 % din suprafața habitatelor de interes conservativ în luna iunie</p>	<p>Activități de management recomandate</p> <ul style="list-style-type: none"> • Participarea activă la elaborarea de strategii naționale privind asigurarea plăților compensatorii pentru măsurile restrictive din SN2000. • Derularea de acțiuni de conștientizare în vederea stimulării proprietarilor de terenuri pentru a solicita plățile compensatorii pentru măsurile restrictive din SN2000. • Încheierea unui protocol de colaborare între custode și APIA pentru interpretarea/aplicarea măsurilor conservative respectiv a penalităților. • Asigurarea alimentării cu apă a habitatelor existente, de exemplu printr-o țevă între pârau și habitat. • Descopleșirea habitatelor de <i>Triturus cristatus</i> prin înlăturarea vegetației pe suprafețe de câțiva metri pătrați - 4-6 m². Dacă este vorba de stuf,

Direcții de management definite în Planul operațional	Activități și măsuri specifice
	<p>aceasta poate fi cosit parțial.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Umplerea șanțurilor de desecare de pe pășuni, dacă acestea nu fac parte din lucrările sistematice de desecare. • Menținerea conectivității habitatelor pentru Bombina variegata prin crearea de șanțuri pentru scurgerea apei cu ocazia construirii/reabilitării drumurilor de pământ. <p>Măsuri specifice recomandate: Vezi fișele speciilor: <i>Bombina variegata</i> și <i>Triturus cristatus</i></p>
<p>1.1.9. Menținerea compoziției specifice a pajiștilor în timpul acțiunilor de îmbunătățire/refacere a productivității</p>	<p>Activități de management recomandate: patrulări, informare-conștientizare</p> <p>Măsuri specifice recomandate: A se vedea Regulamentul AP și fișele habitatelor: 6410, 6440, 6510, 6430</p>
<p>1.1.10. Menținerea integrității habitatelor de pajiști</p>	<p>Activități de management recomandate: Patrulări, informare-conștientizare</p> <p>Măsuri specifice recomandate: A se vedea Regulamentul AP și fișele habitatelor: 6410, 6440, 6510, 6430</p>
<p>1.1.11. Reducerea impactului de fragmentare a habitatelor asupra populațiilor de animale sălbatice, prin măsuri speciale de adaptare a infrastructurii de transport</p>	<p>Activități de management recomandate: Patrulări, informare-conștientizare</p> <ul style="list-style-type: none"> • realizarea de amenajări specifice pentru traversarea șoselelor sau drumurilor cu trafic semnificativ; • asigurarea unui statut de protecție a zonelor învecinate sitului, folosite de carnivore mari la deplasări ; • asigurarea trecătorilor pentru castori, prin/sub

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Direcții de management definite în Planul operațional	Activități și măsuri specifice
	<p>șoselele sau drumurile cu trafic semnificativ;</p> <ul style="list-style-type: none"> • asigurarea trecătorilor pentru castor, prin văile în care urmează a fi construite clădiri. <p>Măsuri specifice recomandate: A se vedea Regulamentul AP și fișele speciilor: <i>Canis lupus</i>, <i>Ursus arctos</i>, <i>Castor fiber</i></p>
<p>1.1.12. Prevenirea degradării populațiilor de specii de interes conservativ prin controlarea/limitarea numărului câinilor care însoțesc turmele și îndepărtarea câinilor și pisicilor hoinare</p>	<p>Activități de management recomandate: patrulări, informare-conștientizare</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sesizarea autorităților competente cu privire la prezența câinilor hoinari și pisicilor hoinare; • Capturarea și managementul câinilor hoinari și pisicilor hoinare din extravilan. <p>Măsuri specifice recomandate: A se vedea Regulamentul AP și fișele speciilor: <i>Canis lupus</i>, <i>Ursus arctos</i>, <i>Castor fiber</i></p>
<p>1.1.13. Prevenirea degradării populațiilor de specii de interes conservativ prin controlarea câinilor și pisicilor hoinare din intravilan</p>	<p>Activități de management recomandate: patrulări, informare-conștientizare</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sesizarea autorităților competente cu privire la prezența câinilor hoinari și pisicilor hoinare; • Capturarea și managementul câinilor hoinari și pisicilor hoinare din extravilan. <p>Măsuri specifice recomandate: A se vedea Regulamentul AP și fișele speciilor: <i>Canis lupus</i>, <i>Ursus arctos</i>, <i>Castor fiber</i></p>
<p>1.1.14. Menținerea în extravilan a zonelor de conectivitate critice pentru conservare</p>	<p>Activități de management recomandate: patrulări, informare-conștientizare</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea unui studiu cu privire la zonele de conectivitate din aria protejată. <p>Măsuri specifice recomandate: A se vedea Regulamentul AP și fișele speciilor: <i>Canis lupus</i>,</p>

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Direcții de management definite în Planul operațional	Activități și măsuri specifice
	<i>Ursus arctos, Castor fiber, Myotis blythii, Myotis myotis</i>
1.1.15. Îmbunătățirea condițiilor de adăpost și reproducere pentru speciile de animale sălbatice care utilizează părți din infrastructura construită	Activități de management recomandate: Elaborarea unui "Ghid pentru renovare construcții" și informarea factorilor interesați.
1.1.16. Inventarierea și stabilirea stării de conservare a speciilor și habitatelor de interes conservativ, altele decât cele de interes comunitar și stabilirea de măsuri de management, dacă este necesar	Activități de management recomandate: Elaborarea unui studiu privind inventarierea și stabilirea stării de conservare a speciilor și habitatelor de interes conservativ, altele decât cele de interes comunitar și stabilirea de măsuri de management.
1.1.17. Asigurarea protecției stricte a habitatului de aniniș - 91E0* în afara fondului forestier	Activități de management recomandate: Patrulări, informare-conștientizare Măsuri specifice recomandate: A se vedea Regulamentul AP și fișa habitatului: 91E0
1.1.18. Refacerea habitatului de aniniș - 91E0*, în afara fondului forestier	Activități de management recomandate: Încurajarea și sprijinirea factorilor interesați pentru accesarea de fonduri în vederea împăduririi.
Sub-programul 1.2: Managementul habitatelor de turbării și mlaștini și a speciilor legate de aceste habitate	
1.2.1. Menținerea/refacerea suprafețelor și a stării de conservare a habitatelor de mlaștini și turbării, luând în considerare și procesele naturale	Activități de management recomandate: patrulări, informare-conștientizare Măsuri specifice recomandate: Vezi fișele habitatelor: 7140, 7230
1.2.2. Reglementarea/limitarea	Activități de management recomandate: Patrulări,

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Direcții de management definite în Planul operațional	Activități și măsuri specifice
pășunatului, inclusiv a târlitului și a cositului în turbării și mlaștini	informare-conștientizare Măsuri specifice recomandate: Vezi fișele habitatelor: 7140, 7230
1.2.3. Reglementarea accesului vizitatorilor și managementul resurselor, pentru asigurarea integrității habitatelor de mlaștini și turbării	Activități de management recomandate: Patrulări, informare-conștientizare Realizarea unei poteci de acces suspendate Măsuri specifice recomandate: Vezi fișele habitatelor: 7140, 7230
1.2.4. Menținerea izvoarelor neamenajate existente pentru a proteja mlaștinile de mare valoare conservativă - habitatele 7140 și 7230, care mai există în sit	Activități de management recomandate: Patrulări, informare-conștientizare Măsuri specifice recomandate: Vezi fișele habitatelor: 7140, 7230
1.2.5. Realizarea unui studiu privind debitul minim de apă pentru menținerea refacerea mlaștinilor de mare valoare conservativă și a unui ghid de bune practici pentru utilizatori	Activități de management recomandate: <ul style="list-style-type: none"> • Realizarea unui studiu privind debitul minim de apă pentru menținerea/refacerea mlaștinilor de mare valoare conservativă; • Realizarea unui ghid de bune practici pentru utilizatorii izvoarelor de apă minerală.
1.2.6. Asigurarea unui debit minim de ape la izvoarele de ape minerale, amenajate în vederea refacerii totale sau parțiale a mlaștinilor de mare valoare conservativă	Activități de management recomandate: <ul style="list-style-type: none"> • Reamenajarea în scop conservativ a două izvoare de apă minerală; • Refacerea a minim 0,5 ha de mlaștini.
1.2.7. Interzicerea incendierii, indiferent de scop, a vegetației din aria protejată	Activități de management recomandate: Patrulări, informare-conștientizare Măsuri specifice recomandate: Vezi fișele habitatelor: 7140, 7230, 6440, 6410, 6150, 6430
1.2.8. Reglementarea măsurilor de	Activități de management recomandate: Patrulări,

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Direcții de management definite în Planul operațional	Activități și măsuri specifice
îmbunătățiri funciare pentru a elimina/reduce impactul acestora asupra habitatelor umede	informare-conștientizare Măsuri specifice recomandate: Vezi fișele habitatelor: 7140, 7230, 6440, 6410, 6150, 6430, 3260, 91E0
1.2.9. Refacerea habitatelor de turbării și mlaștini prin reconstrucții ecologice, dacă este cazul	Activități de management recomandate: <ul style="list-style-type: none"> • Realizarea unui studiu privind posibilitățile de refacere a habitatelor de turbării; • Refacerea a minim 0,5 ha de mlaștini prin lucrări de reconstrucție ecologică.
1.2.10. Refacerea zonelor tampon sau a conectivității dintre habitatele de turbării și mlaștini, prin lucrări de reconstrucție ecologică	Activități de management recomandate: <ul style="list-style-type: none"> • Realizarea unui studiu privind posibilitățile de refacere a conectivității dintre habitatele de turbării și zonelor tampon; • Refacerea a minim trei ha de zone tampon; • Refacerea a minim două ha culoare de conectivitate dintre turbării.
1.2.11. Inventarierea și stabilirea stării de conservare a habitatelor de mlaștini și turbărie, altele decât cele de interes comunitar, și stabilirea de măsuri de management, dacă este necesar	Activități de management recomandate: <ul style="list-style-type: none"> • Realizarea unui studiu privind inventarierea și stabilirea stării de conservare a habitatelor de mlaștini și turbărie, altele decât cele de interes comunitar și stabilirea de măsuri de management.
Sub-programul 1.3. Managementul speciilor invazive	
1.3.1. Prevenirea extinderii și reducerea răspândirii speciilor invazive noi pe teritoriul AP	Activități de management recomandate: Patrulări, informare-conștientizare Măsuri specifice recomandate: Vezi fișele habitatelor: 7140, 7230, 6440, 6410, 6150, 6430, 3260, 91E0
1.3.2. Realizarea unui studiu privind	Activități de management recomandate:

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Direcții de management definite în Planul operațional	Activități și măsuri specifice
prezența și tendința speciilor invazive și stabilirea de măsuri de prevenire și combatere	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea unui studiu privind prezența și tendința speciilor invazive și stabilirea de măsuri de prevenire și combatere.
1.3.3. Asigurarea condițiilor pentru controlul răspândirii agenților patogeni de la animalele domestice la speciile de faună de interes conservativ	Activități de management recomandate: Patrulări, informare-conștientizare Măsuri specifice recomandate: Vezi fișele speciilor: <i>Canis lupus</i> , <i>Ursus arctos</i>

Măsuri de management - definite în Planul operațional-	Activități și măsuri specifice
Programul 2: : Managementul rețelei hidrografice	
<p>2.1. Reglementarea managementului rețelei hidrografice astfel încât să fie asigurate condițiile necesare conservării habitatelor și speciilor de interes conservativ</p>	<p>Activități de management recomandate: patrule, informare-conștientizare</p> <ul style="list-style-type: none"> • Urmărirea îndeaproape a proiectelor: “Amenajări pentru combaterea inundațiilor în bazinul hidrografic al râului Negru și bazinul hidrografic al râului Olt, Subiect – “Diguri de apărare – etapa I, Supraînălțare diguri mal stâng râul Olt, tronson Sâncrăieni – Tușnad, județul Harghita”; “Amenajări pentru combaterea inundațiilor în bazinul hidrografic al râului Negru și bazinul hidrografic al râului Olt”, Subiect – “Reprofilare albie minoră pe pârâul Tușnad”; “Amenajări pentru combaterea inundațiilor în bazinul hidrografic. al râului Negru și bazinul hidrografic al râului Olt”, Subiect –“ Amenajarea râului Olt în zona Tușnad Sat - Tușnad Băi, județul Harghita” și participarea la procedura de reglementare prin avizarea pozitivă numai a acelor lucrări care privesc exclusiv siguranța așezărilor umane. • Amenajarea de trecători pentru traversarea suprafețelor betonate și a pragurilor, prin amplasarea de bolovani pe fundul albiei și, pe alocuri, distrugerea parțială a pragurilor, pe porțiuni de 40-50 cm. <p>Măsuri specifice recomandate: Vezi fișele habitatelor: 7140, 7230, 6440, 6410, 6150, 6430, 3260, 91E0</p>

<p>2.2. Analizarea problemelor cauzate de populația de castor și implementarea măsurilor stabilite în vederea prevenirii și reducerii pagubelor produse de această specie în sistemul de regularizare a apelor și pe proprietățile din sit</p>	<p>Activități de management recomandate:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea unui studiu privind analizarea problemelor cauzate de populația de castor, elaborarea măsurilor stabilite în vederea prevenirii și reducerii pagubelor produse de această specie, propunerea modului de calcul pentru plăți compensatorii și altele; • Implementarea măsurilor stabilite în studiul de mai sus; • Sprijinirea membrilor comunităților pentru întocmirea documentației pentru obținerea de plăți compensatorii.
<p>2.3. Menținerea integrității și a proceselor naturale în albia minoră și în lunca inundabilă a apelor curgătoare, prin menținerea cursurilor naturale ale apelor, inclusiv a meandrelor și brațelor moarte</p>	<p>Activități de management recomandate: Patrulări, informare-conștientizare</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eliminarea periodică a obstrucțiilor antropice din albia minoră a râurilor și pâraielor: baraje pentru colectarea temporară a apei, bușteni, și altele; • Înlocuirea trecerilor peste apele curgătoare amenajate prin tuburi din beton cu poduri clasice. <p>Măsuri specifice recomandate: Vezi fișa habitatului: 3260</p>
<p>2.4. Refacerea habitatelor umede de luncă, prin inundarea sezonală controlată a unor suprafețe din zona apărată a luncii</p>	<p>Activități de management recomandate:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizarea unui studiu privind impactul asupra comunităților locale a inundării controlate a unor suprafețe din zona apărată a luncii; • Refacerea a 10 ha de habitate umede de luncă prin inundare controlată în condițiile specificate de studiu.
<p>2.5. Menținerea vegetației naturale de pe marginea habitatelor acvatice de-a lungul zonelor naturale, neamenajate ale râurilor și păstrarea arborilor bătrâni în zăvoaie de luncă.</p>	<p>Activități de management recomandate: Patrulări, informare-conștientizare</p> <p>Măsuri specifice recomandate: Vezi fișa habitatului: 3260 și prevederile articolului 4.7. din Directiva Cadru Ape</p>

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

2.6. Reglementarea accesului la apă pentru animalele domestice și restricționarea adăpării animalelor în zonele în care este necesară menținerea/refacerea habitatelor ripariene	Activități de management recomandate: Patrulări, informare-conștientizare Măsuri specifice recomandate: Vezi fișa habitatului: 3260
--	---

Măsuri de management definite în Planul operațional	Activități și măsuri specifice
Programul 3: Managementul resurselor naturale	
3.1. Implementarea măsurilor de management a pajiștilor stabilite pentru conservarea habitatelor și speciilor și obținerea, în măsura în care aceasta se impune, de plăți compensatorii pentru eventualele restricții stabilite	Activități de management recomandate: Patrulări, informare-conștientizare Măsuri specifice recomandate: Vezi fișele habitatelor: 7140, 7230, 6440, 6410, 6150, 6430
3.2. Asigurarea respectării legislației cu privire la impozitul pe teren, în cazul în care se impun restricții de utilizare cu scop de conservare prin avizarea solicitărilor din partea proprietarilor/administratorilor de terenuri agricole – art. 26 alin (3) din Legea nr. 49/2011.	Activități de management recomandate: Patrulări.
3.3. Reglementarea exploatării de agregate minerale - nisip, pietriș- pentru prevenirea degradării habitatelor de interes conservativ	Activități de management recomandate: Patrulări Măsuri specifice recomandate: Vezi fișa habitatului: 3260
3.4. Evitarea fragmentării habitatelor, inclusiv în imediata vecinătate a AP, prin amplasarea	Activități de management recomandate: Patrulări Măsuri specifice recomandate: A se vedea Regulamentul AP și fișele speciilor: <i>Canis lupus</i> , <i>Ursus arctos</i> , <i>Castor</i>

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Măsuri de management definite în Planul operațional	Activități și măsuri specifice
de parcuri de panouri fotovoltaice și solare	<i>fiber</i>
3.5. Stabilirea și promovarea metodelor de reducere a pagubelor produse culturilor agricole și animalelor domestice, de carnivore mari, castor și vânat	<p>Activități de management recomandate:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Monitorizarea pagubelor produse culturilor agricole și animalelor domestice, de urs, lup și ras; • Elaborarea unui studiu privind impactul asupra comunităților locale a menținerii/creșterii populației de castor și a măsurilor de reducere a impactului; • Incheierea unui protocol de colaborare între custode și Apele Romane – Administrația Bazinală Olt cu includerea măsurilor privind reducerea pagubelor produse amenajărilor hidrotehnice de populația de castor; <p>Măsuri specifice recomandate: A se vedea Regulamentul AP și fișele speciilor: <i>Canis lupus</i>, <i>Ursus arctos</i>, <i>Castor fiber</i>.</p>

Programul 4: Ecoturism și promovare	
4.1. Promovarea includerii valorilor naturale în strategiile de turism ale județului și regiunii	<p>Activități de management recomandate:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Participări la întâlniri de planificare strategică locale sau regionale.
4.2. Identificarea de potențiali parteneri și inițierea de proiecte/ programe pentru promovarea zonei în programe turistice	<p>Activități de management recomandate:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elaborare proiecte.
4.3. Proiectarea și amenajarea de trasee turistice, cu prioritate cele ce îndeplinesc condițiile pentru ecoturism, pe teritoriul AP și în vecinătate, cu legături, dacă este posibil și relevant, cu trasee din	<p>Activități de management recomandate:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Proiectarea și amenajarea de trasee ecoturistice pe teritoriul AP și în vecinătate.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

alte zone importante pentru conservare	
4.4. Încurajarea realizării de pachete de programe turistice care integrează valorile AP și le promovează, în parteneriat cu factori interesați relevanți	Activități de management recomandate: informare-conștientizare.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Măsuri de management - definite în Planul operațional-	Activități și măsuri specifice
Programul 5: Informare, conștientizare, educație ecologică	
Sub-programul 5.1 Infrastructură de educare	
5.1.1. Realizarea de infrastructură specifică pentru informare, conștientizare, fie în clădiri special destinate, fie în clădiri deținute de factori interesați relevanți, respectiv amenajarea unui centru de vizitare și a unor puncte de informare pentru AP	Activități de management recomandate: <ul style="list-style-type: none"> • Încheierea de parteneriate cu autorități locale, • Amenajarea centrelor cu implicarea voluntarilor.
5.1.2. Realizarea și întreținerea de trasee educaționale tematice pe teritoriul AP și în vecinătate, dacă se consideră relevant	Activități de management recomandate: <ul style="list-style-type: none"> • Amenajarea și întreținerea traseelor tematice.
Sub-programul 5.2 Informare și conștientizare	
5.2.1. Întocmirea unui plan de comunicare pentru identificarea celor mai eficiente metode și acțiuni de comunicare cu diferitele grupuri de factori interesați	Activități de management recomandate: <ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea unui plan de comunicare.
5.2.2. Oferirea de posibilități pentru consultare, la birou și pe teren, a factorilor interesați legat de managementul AP	Activități de management recomandate: Informare-conștientizare.
5.2.3. Informarea continuă a publicului larg cu privire la managementul AP și la oportunitățile de finanțare legate de conservarea habitatelor și speciilor prin mass media și prin pagina web	Activități de management recomandate: Informare-conștientizare
5.2.4. Amplasarea de panouri informative despre AP și managementul acesteia în localități, pe limite, în zone importante de pe teritoriul AP	Activități de management recomandate: <ul style="list-style-type: none"> • Amplasarea de panouri informative.
5.2.5. Organizarea de evenimente de conștientizare legate de AP și de promovare a acesteia	Activități de management recomandate: Informare-conștientizare

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Măsuri de management - definite în Planul operațional-	Activități și măsuri specifice
Sub-programul 5.3 Educație ecologică	
5.3.1. Pregătirea de pachete educative și identificarea colaboratorilor, partenerilor pentru realizarea de evenimente educative în școli	Activități de management recomandate: • Elaborarea de pachete educative.
5.3.2. Prezentări organizate pentru diferite grupe de vârstă în școlile din comunitățile locale	Activități de management recomandate: Realizare prezentări.
5.3.3. Organizare de activități practice de educație ecologică pe teren	Activități de management recomandate: Organizare evenimente educative.
Sub-programul 5.4 Promovare	
5.4.1. Oferirea de informații despre valorile naturale și promovarea includerii lor în strategiile și programele de dezvoltare ale județului și regiunii	Activități de management recomandate: • Participări la întâlniri de planificare strategică locale sau regionale.
5.4.2. Identificarea de potențiali parteneri și inițierea de proiecte/programe pentru promovarea zonei	Activități de management recomandate: Elaborare proiecte.
5.4.3. Participarea la evenimente relevante și organizarea de evenimente, în colaborare cu administratorii altor arii protejate cu scop de informare, conștientizare și promovare a zonei	Activități de management recomandate: Informare-conștientizare.

Măsuri de management definite în Planul operațional	Activități și măsuri specifice
Programul 6: Administrarea ariilor protejate	
Sub-programul 6.1 Reglementare	
6.1.1. Emiterea de puncte de vedere, în cadrul procedurii de reglementare, din punct de vedere al protecției mediului pentru planuri/proiecte/activități	Activități de management obligatorii: Emitere avize în cadrul procedurilor de reglementare.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Măsuri de management definite în Planul operațional	Activități și măsuri specifice
6.1.2. Clarificarea limitelor rezervațiilor, naturale având în vedere inventarierea efectuată în teren și măsurile de management pentru valorile din fiecare rezervație	<p>Activități de management recomandate:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizarea de studii și cercetări de teren pentru corelarea limitelor actuale ale rezervațiilor cu limitele necesare pentru conservarea habitatelor și speciilor prioritare; • Efectuarea tuturor demersurilor pentru transpunerea în legislație a noilor suprafețe și limite ale rezervațiilor.
6.1.3. Identificarea neconcordanțelor din legislația sectoarelor relevante și legislația de mediu și arii protejate și promovarea de propuneri de soluții pentru managementul ariilor protejate similare	<p>Activități de management recomandate:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identificarea neconcordanțelor intersectoriale din legislație: arii protejate, ape, păduri, agricultură, resurse și altele; • Propunerea și promovarea către factorii decizionali a unui set de propuneri de soluții pentru managementul ariilor protejate în contextul neconcordanțelor intersectoriale din legislație.
6.1.4. Corelarea/actualizarea limitelor sitului de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007 cu distribuția actuală a valorilor de biodiversitate	<p>Activități de management recomandate:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizarea de studii și cercetări de teren pentru identificarea valorilor de biodiversitate, caracteristice sitului de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007, dar care se găsesc în imediata vecinătate a acestuia, de exemplu habitate de tip 7140, 7230, 91E0, specii.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Măsuri de management definite în Planul operațional	Activități și măsuri specifice
	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea de propuneri privind extinderea limitelor sitului N2000 BCJ, prin includerea suprafețelor de interes conservativ identificate; • Efectuarea tuturor demersurilor pentru transpunerea în legislație a noilor limite ale sitului N2000 BCJ.
Sub-programul 6.2 Control	
6.2.1. Verificarea implementării/ respectării măsurilor de management ale valorilor AP, inclusiv a respectării condițiilor stabilite în cazul lucrărilor și proiectelor avizate	Activități de management recomandate: Patrulări
6.2.2. Observarea/verificarea modului în care se face managementul terenurilor și a resurselor naturale, în zonele unde impactul potențial asupra valorilor poate fi semnificativ	Activități de management recomandate: Patrulări
6.2.3. Colaborarea cu autoritățile competente pentru realizarea de controale periodice în AP	Activități de management recomandate: Patrulări
Sub-programul 6.3 .Resurse umane, financiare și materiale	
6.3.1. Identificarea de surse de finanțare, elaborarea de proiecte și managementul acestora în vederea asigurării resurselor necesare pentru menținerea unei echipe minime de management a AP și pentru implementarea măsurilor de management	Activități de management recomandate: Elaborare proiecte, parteneriate, sponsorizări și altele.
6.3.2. Asigurarea instruirii periodice a personalului implicat în administrarea AP	Activități de management recomandate: Participare la programe de pregătire profesională.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Măsuri de management definite în Planul operațional	Activități și măsuri specifice
6.3.3. Cooptarea și managementul eficient al voluntarilor, pentru realizarea de activități specifice	Activități de management recomandate: Managementul voluntarilor.
6.3.4. Întreținerea echipamentelor și a materialelor aflate în dotare	
6.3.5. Încheierea de contracte de parteneriat cu universități, ONG-uri și alte entități, în vederea eficientizării asigurării resurselor necesare pentru management și implementarea planului de management	Activități de management recomandate: Parteneriate.
6.3.6. Identificarea temelor prioritare pentru cercetare și asigurarea resurselor necesare pentru efectuarea acestora, în colaborare cu instituții relevante	Activități de management recomandate: Parteneriate.
Sub-programul 6.4. Managementul activităților curente	
6.4.1. Asigurarea spațiului necesar pentru birou și depozitarea echipamentelor din dotare	Activități de management recomandate: Fundraising.
6.4.2. Elaborarea planurilor anuale de lucru și revizuirea lui, în funcție de necesități	
6.4.3. Asigurarea mijloacelor de transport necesare pentru activitățile de teren	Activități de management recomandate: Fundraising.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Măsuri de management - definite în Planul operațional -	Activități și măsuri specifice
Programul 7: Monitorizare și evaluare	
7.1. Elaborarea de protocoale de monitorizare pentru măsurile de management, la care se aplică metodologii diferite de cele care s-au utilizat la inventarierea florei și faunei	
7.2. Implementarea Planului de Monitoring al AP	
7.3. Evaluarea eficienței managementului AP	
7.4. Analiza rezultatelor monitorizărilor și îmbunătățirea măsurilor de management, utilizând informațiile din analize	

E. Asigurarea implementării Planului de Management

E.1. Sistemul de luare a deciziilor

Deciziile, privind implementarea Planului de Management, vor fi luate de către custode, cu respectarea legislației în vigoare, așa cum este prezentată în Capitolul B.1.5.

Pentru toate acțiunile de management, respectiv pentru inițierea și implementarea de proiecte pe teritoriul AP, custodele se va consulta cu proprietarii și administratorii de terenuri.

Pentru asigurarea respectării prevederilor Planului de Management, custodele va colabora cu autoritățile ce au responsabilități de control și cu autoritățile locale, care trebuie să asigure, conform legii, respectarea statutului de arie protejată.

E.2. Resurse necesare pentru implementarea Planului de Management

Suma minimă necesară pentru managementul AP este de 2.354.376 lei pentru următorii cinci ani. Pentru realizarea în condiții optime a măsurilor de management este necesară o sumă de 3.491.950 lei, până în anul 2018.

Tabel 33. Necesarul de resurse financiare pentru managementul AP - total

ACȚIUNI	PRIORITATE	SALARII - lei -	CHELTUIELI OPERATIONALE - Lei -	TOTAL - Lei -	MEDIU ANUAL - Lei -
Nivel optim					
Cheltuieli directe		1584211	1622739	3140140	628028
Cheltuieli monitorizare				66810	13362
Cheltuieli indirecte				285000	57000
TOTAL BUGET PLAN MANAGEMENT RON				3491950	698390
TOTAL BUGET PLAN MANAGEMENT EURO				784708	156942
Nivel critic					
Cheltuieli directe		1124354	945022	2002566	400513

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Cheltuieli monitorizare				66810	13362
Cheltuieli indirecte				285000	57000
TOTAL BUGET PLAN MANAGEMENT RON				2354376	470875
TOTAL BUGET PLAN MANAGEMENT EURO				529073	105815
DISPONIBIL	optim			115000	
	critic			115000	23000
DIFERENȚĂ DE ACOPERIT	optim			3376950	
	critic			1230022	246004

Deși Planul de Management a fost elaborat pentru o perioadă de zece ani, pentru că Planul Operațional este elaborat pentru o perioadă de cinci ani, necesarul financiar este estimat pentru perioada de implementare a Planului Operațional.

Necesarul de resurse financiare a fost calculat estimându-se cheltuielile recurente, precum și cele necesare pentru realizarea măsurilor de management și pentru activitățile administrative. Sumele necesare pentru realizarea acțiunilor importante, considerate prioritate 1 și 2, în Planul Operațional, sunt considerate critice pentru managementul eficient al AP. Sumele estimate pentru acțiunile încadrate la prioritatea 3 sunt importante și sunt incluse în necesarul stabilit pentru nivelul optim de finanțare. Acțiunile cu prioritate 1 sunt cele pentru care este necesar să fie asigurate resurse financiare la nivel critic.

Evaluarea necesarului financiar pentru activitatea de monitorizare a fost făcută pornind de la periodicitatea activităților de monitoring. Monitorizările ce se efectuează cu o periodicitate de zece ani nu au fost bugetate în acest plan financiar, urmând a fi bugetate pentru următorul ciclu operațional.

Având în vedere faptul că unele cheltuieli se fac punctual, pentru o anumită măsură într-un anumit an sau serie de ani, estimarea necesarului mediu anual a fost făcută plecând de la necesarul pe toată perioada de implementare a Planului Operațional, împărțindu-se la numărul de ani.

Anexa 5 - Plan Financiar, prezintă estimarea resurselor financiare necesare pentru implementarea acțiunilor din Planul de Management.

Custodele nu dispune în momentul de față de personal angajat pentru implementarea planului de management. Majoritatea acțiunilor importante se realizează prin muncă voluntară și prin implementarea unor proiecte. Pentru a implementa Planul de Management, la nivel minim, este nevoie de angajarea a unui director executiv, a unui director adjunct de specialitate biolog, a doi rangeri de specialitate biologi, a unui responsabil de proiecte cu jumătate de normă, a unui contabil cu un sfert de normă și a unui comunicator cu un sfert de normă pe posturile de imagine și relații publice.

Tabel 34. Necesar de personal pentru implementarea activităților critice de management

Postul	Grad de ocupare a postului – nivel minim	Personal actual	Necesar
Director executiv	1,10	0	1,10
Director regional	1,21	0	1,21
Ranger	1,93	0	1,93
Resurse umane	0,25	0	0,25
Responsabil proiecte	0,19	0	0,38
Contabilitate	0,25	0	0,25
Relații publice	0,15	0	0,15
Imagine	0,9	0	0,9

E.3. Monitorizarea implementării Planului de Management

Pentru a fi urmărit, în mod continuu și coerent, modul în care, prin acțiunile de management planificate se realizează obiectivele AP, a fost elaborat Planul de monitoring prezentat în Anexa 6 - Plan de monitoring.

Întrucât resursele de management sunt limitate, acest plan prevede, în principal, monitorizarea aspectelor legate de biodiversitate și de principalele activități umane, care sunt sau pot deveni presiuni/amenințări la adresa valorilor de biodiversitate.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Situația de referință, pentru indicatorii identificați în acest plan, a fost stabilită, fie prin inventarierea de teren realizate în anul 2013, fie prin colectarea informațiilor pe perioada elaborării Planului de Management. Pentru acțiunile la care nu există date privind situația de referință, se recomandă realizarea de studii pentru stabilirea acestora. Indicatorii de succes sunt cei menționați în planul operațional.

Planul de monitoring este structurat pe baza periodicității acțiunilor de monitoring. O dată la trei ani este recomandată realizarea de inventarieri complete, utilizând metodologiile inventarierilor din 2013. Având în vedere faptul ca raportările către Comisia Europeană se fac din șase în șase ani, se urmărește ca, pentru fiecare raportare, să existe două monitorizări în această perioadă. Ideal, în situația în care există fonduri suficiente, majoritatea monitorizărilor ar trebui făcute anual. Din lipsa certitudinii asigurării cu fonduri, s-au stabilit frecvențe de monitorizare după trei criterii: ideal, optim și minim.

Custodele va analiza rezultatele monitorizării și va adapta măsurile de management pentru a crește eficiența acestora. Rezultatele analizelor vor fi extrem de importante la revizuirea Planului Operațional după primii cinci ani de implementare a Planului de Management.

Pe lângă monitorizarea biodiversității și a activităților umane, conform prevederilor Planului de Monitoring anexat, este necesară o evaluare anuală a eficienței cu care custodele își organizează activitatea de management. În acest scop, se recomandă adaptarea și utilizarea formularului din Anexa 7 Metodologia, respectiv formularul se bazează pe Instrumentul de Evaluare a Eficienței de Management a Ariilor Protejate din Țările Carpatice, denumit în continuare CCPAMETT, realizat de WWF Programul Dunăre Carpați pe baza Instrumentului de Evaluare a Eficienței de Management - METT⁵.

Chiar dacă metodologia nu are indicatori de realizare sau de progres specifici fiecărei arii protejate, utilizarea sa ca un ghid pentru un dialog între membrii echipei de administrare în vederea evaluării eficienței managementului, se poate dovedi foarte utilă pentru echipa de management. Rezultatele analizei, bazate pe acest formular, pot fi substanțial îmbunătățite prin includerea rezultatelor analizelor ce se fac la monitorizarea biodiversității și a principalelor activități umane.

---

⁵ WWF International & The World Bank, 2007, "Management Effectiveness Tracking Tool – Reporting Progress at Protected Area Sites: A // a edție. autori: Sue Stolton, Marc Hockings, Nigel Dudley, Kathy MacKinnon, Tony Whitten și Fiona Leverington.

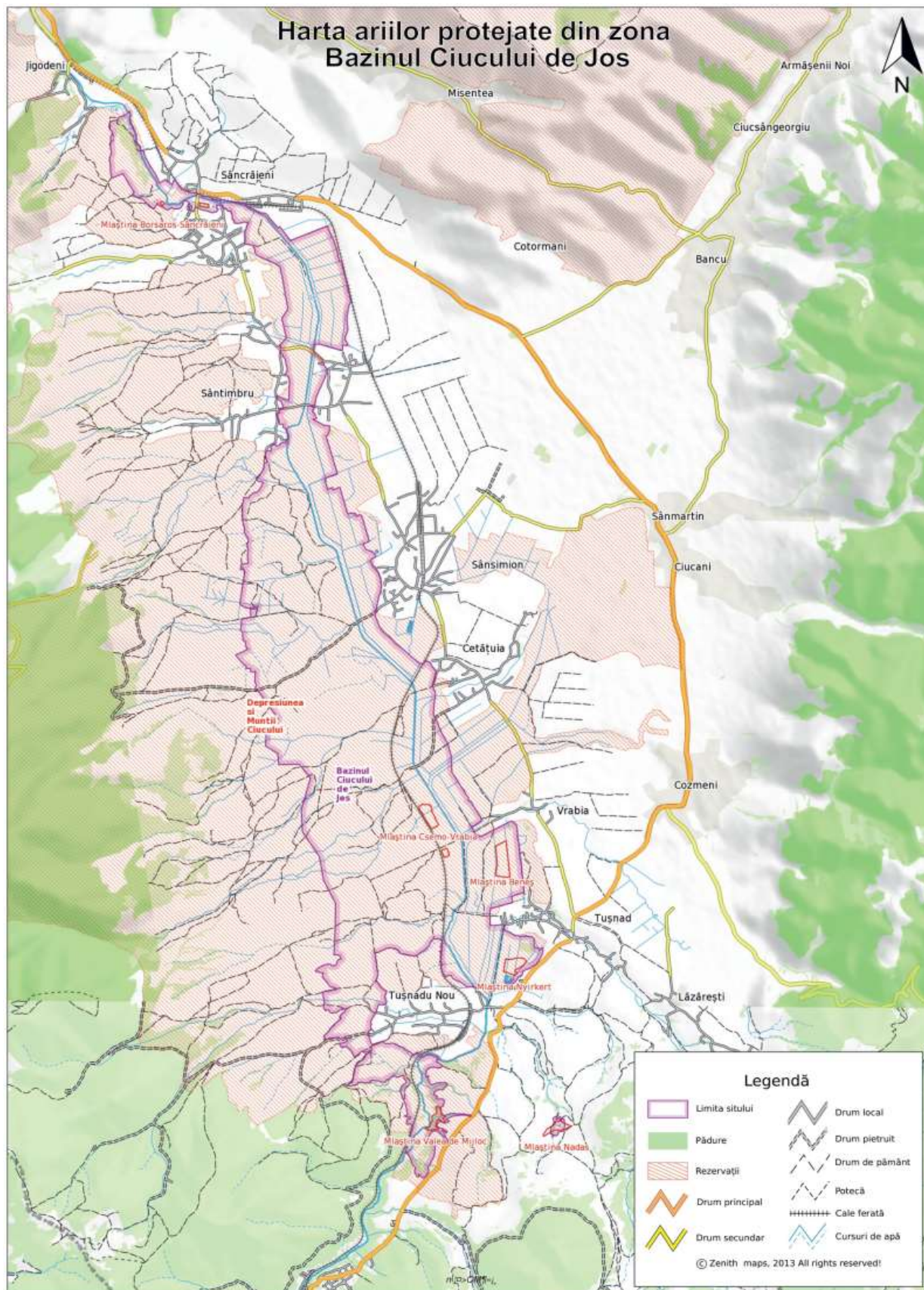
Bibliografie

1. Cambroux, I., Schwoerer C., 2007 – Evaluarea statutului de conservare a habitatelor și speciilor de interes comunitar din România – ghid metodologic, Editura Balcanio, Timișoara, România.
2. Chiriță C., (1967), *Solurile României : cu un determinant în culori*, Editura Agro-Silvică, București.
3. Chapin, F. S., E. S. Zavaleta, et al. 2000: *Consequences of changing biodiversity* 242p.
4. Doniță, N., Popescu, A., Paucă-Comănescu, M., Mihăilescu, S., Biriș, I., 2005: *Habitatele din România*, București, 496p.
5. Doniță N., Popescu A., Paucă-Comănescu M., Mihăilescu S., Biriș I. A. 2006. *Modificări conform amendamentelor propuse de România și Bulgaria la Directiva Habitate (92/43/EEC)*. Ed. Tehnică Silvică, București, 95 p.
6. Frăsineanu Mihaela, (2008), *Râurile României*, Edit. Fundației România de Măine, București.
7. Grigoraș, C., Vlăduț, Alina, Boengiu, S., Grigoraș, Elena Narcisa, (2006), *Solurile României*, Edit. Universitaria, Craiova.
8. Iordan I., (2009), *Geografia utilizării terenurilor (categorii geografice de terenuri)*, Edit. Fundației România de Măine, București.
9. Lazăr.G, ș.a., 2007: ”Habitatelor prioritare alpine, subalpine și forestiere din România” Amenințări potențiale, Brașov, 199p
10. Mihăilescu V., (1969), *Geografia fizică a României*, Edit. Științifică, București.
11. Naeem, S., L. J. Thompson, et al. 1995: Empirical Evidence that Declining Species Diversity May Alter the Performance of Terrestrial Ecosystems. 347p
12. OPREA A., 2005. Lista critică a plantelor vasculare din România, Iași: Edit. Univ. “Alexandru Ioan Cuza”, 668 p.
13. Petrisor A.-I., (2010), *Using Geographical Information Systems to assess the coverage of wetland biodiversity by Natura 2000 sites within the biogeographical regions of Romania*, Environmental Engineering and Management Journal 9(2):269-273.

14. Rusu I., (2004), *Pedologie: solurile României*, Edit. Eurobit, Timișoara.
15. Sârbu A., Sârbu I., Oprea Ad., Negrean G., Cristea V., Coldea Gh., Cristurean I., Popescu Gh., Oroian S., Tănase C., Bartók K., Gafta D., Anastasiu P., Crișan Fl., Costache I., Goia I., Marușca Th., Oțel V., Sămărghișan M., Hențea S., Pascale G., Răduțoiu D., Baz Ad., Boruz v., Pușcas M., Hirițiu M. & Frink J. 2007. *Arii speciale pentru protecția și conservarea plantelor în România*. București, Ed. Victor B. Victor, 396 p.
16. Stanciu, E., și Florescu, F., 2009: *Ariile protejate din România, Noțiuni introductive*, Brasov, 84p.
17. Thiry, E., 2007: *Ghid metodologic pentru realizarea planurilor de management pentru siturile Natura 2000*, Timișoara, 113p.
18. Ujvari I., (1972), *Geografia apelor României*, Edit. Științifică, București.
19. Ujvari. I., (1959), *Hidrografia R.P.R*, Edit. Științifică, București.
20. WWF International & The World Bank (2007), "Management Effectiveness Tracking Tool – Reporting Progress at Protected Area Sites: A II a ediție. The Management Effectiveness Tracking Tool (METT) a fost dezvoltat de Sue Stolton, Marc Hockings, Nigel Dudley, Kathy MacKinnon, Tony Whitten și Fiona Leverington.
21. *** (1987), *Geografia României*, vol. III.

Anexă,

Planul de Management al sitului de importanță comunitară
Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007 **Anexa 1 la Planul de management**
– **Harta sitului**

Fișa speciei

Angelica palustris

1. Denumire științifică: *Angelica palustris*

2. Denumiri populare: Angelica de baltă, Réti angyalgyökér, Marsh angelica

3. Habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
7230 Mlaștini alcaline	Sol saturat, chiar cu băltire de apă			Sol mlăștinos chiar și în perioada secetoasă	Cel mai important factor
	Zone deschise, fără arbuști și stuf	Acoperire procentuală a stufului și arbuștilor	50%	0%	
	Stațiune eutrofă	pH, nivel substanțe	Nu sunt	pH = 6,3-8,2,	

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
		organice	date	SOrg: 9-65%	
6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin	Sol saturat, chiar cu băltire de apă			Sol mlăștinos, chiar și în perioada secetoasă	Cel mai important factor. Habitatul este de tip refugiu, deoarece <i>Angelica</i> preferă habitatul 7230.
	Zone deschise, fără arbuști și stuf	Acoperire procentuală a stufului și arbuștilor	50%	0%	
	Stațiuni eutrofă	pH, nivel substanțe organice	Nu sunt date	pH: 6,7-7	
6410 Pajiști cu <i>Molinia</i> pe soluri calcaroase, turboase sau argiloase - <i>Molinion caeruleae</i> .	Sol saturat, chiar cu băltire de apă			Sol mlăștinos, chiar și în perioada secetoasă	Cel mai important factor. Habitatul este de tip refugiu, deoarece <i>Angelica</i> preferă habitatul 7230.
	Zone deschise, fără arbuști și stuf	Acoperire procentuală a stufului și arbuștilor	50%	0%	

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
	Stațiune eutrofă	pH, nivel substanțe organice	Nu sunt date	Nu sunt date	

Măsuri de conservare specifice:

- Interzicerea efectuării de noi amenajări hidrotehnice sau pentru îmbunătățiri funciare care să ducă la scăderea nivelului de apă freatică și de suprafață: desecări, drenări, și altele.
- Vegetația uscată, din zonele de pe suprafața habitatelor acestei specii, acolo unde este permis sau de pe parcelele agricole limitrofe lui, se va îndepărta doar prin cosire. Nu este permisă incendierea.
- Menținerea unei acoperiri cu stuf și arbuști de 15-20% din suprafața habitatelor potențiale.
- Stoparea invaziei de stuf - *Phragmites australis* prin tăierea lui, începând din marginea interioară, marginea adiacentă habitatului, în septembrie, manual.
- În rezervația Borsáros, unde vegetația se află deja într-o fază de succesiune înaintată, se propune păstrarea luminișurilor existente și deschiderea a încă 2-3 luminișuri cu raza de 10 m în apropierea acestora. Intervențiile trebuie să aibă loc și în acest caz în afara perioadei de vegetație.
- Acolo unde este permis, cositul se face printr-o singură tăiere la începutul verii sau toamna târziu. În habitatele în care stuful invadează puternic, se pot accepta, în scop conservativ, două tăieri, primăvara în luna mai și toamna în luna octombrie, după fructificarea speciei.
- Includerea în formularul standard a tuturor habitatelor unde *Angelica p.* a fost identificată.
- Includerea în sit a fragmentelor de populație din apropierea sitului, dar situate în afara limitelor actuale.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Fișa speciei

Bombina variegata

1. Denumire științifică: *Bombina variegata* - Linnaeus, 1758

2. Denumiri populare: buhaiul de baltă cu burtă galbenă

3. Habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
Acvatic: Ape stătătoare de mică adâncime, calde, cu puțină vegetație, perioadă acvatică relativ lungă	Adâncime mică, acoperirea vegetației redusă	Adâncime maximă Acoperirea vegetației mai mică de 60%	Între 0-10 cm	între 5-50 cm	
	Perioadă acvatică relativ lungă	Perioadă acvatică	Mai scurtă de 1 lună	Cel puțin 2 luni	Perioada acvatică e foarte dependentă de cantitatea de precipitații, în cazul habitatelor care depind în totalitate de precipitații: în acest caz, perioada acvatică e foarte greu de controlat Habitatele situate în zone cu izvoare,

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
					pârâuri sau pânza freatică ridicată sunt mai puțin dependente de cantitatea de precipitații.

Măsuri de conservare specifice:

- Menținerea unui procent de 5-10% din suprafața pajiștilor ocupat cu bălți.
- Interzicerea depozitării gunoiului în habitatele potențiale de pe suprafața pajiștilor.
- Întreținerea periodică și adecvată a dumurilor de pământ pentru a se împiedica crearea de habitate pentru *Bombina variegata* ce ulterior vor fi distruse împreună cu indivizii.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Fișa speciei

Canis lupus

1. Denumire științifică: *Canis lupus*

2. Denumiri populare: lupul

3. Habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
În toate habitatele terestre emisferei nordice exceptând zonele deșertice și vârfurile munților mari.	Are nevoie de prezența unguțelor pentru a se hrăni: în condiții optime 4 lupi pentru 100 – 200 km ² și este calculat pentru 7-10 căprioare/km ² , 3 cerbi/km ² sau 4-5 mistreți/km ² - Mech & Boitani 2003.	Prezența speciilor de unguțate: <i>Capreolus capreolus</i> , <i>Sus scrofa</i> , <i>Cervus elaphus</i> și și altele.	Nu se cunoaște	3 cerb/km ² 4-5 mistreț/km ² 7-10 căprior/km ²	
	Existența unor specii pradă de talie mică.	Specii: -micromamifere	Nu se cunoaște	Nu există date	

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
		<p><i>-Lepus europaeus</i></p> <p><i>-Castor fiber</i></p>			
	Un procent semnificativ a speciilor de arbori tineri sau a speciilor ierboase de talie mare pentru ascundere și migrare.	Specii native caracteristice pentru zonă	23 %	Nu există date	
	Fâșii de arbuști care se leagă două habitate forestiere sau două diferite situri pentru migrație.	Specii native caracteristice pentru zonă	Nu există date	Nu există date	
	Pentru nașterea puilor lupii preferă zonele cu relief accidentat: pante abrupte, zone greu accesibile a omului.	Studiile arată că pentru lupi este necesar un teritoriu absolut netulburat cu o rază de minim 500 m pentru reproducere. Acest teritoriu trebuie să aibă o zonă de tampon mult mai mare, zonă neatinsă de oameni.			

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
	Habitatele care sunt populate cu speciile de plante lemnoase pentru hrană, adăpost, reproducere și migrare.	Nu se poate aprecia procentajul fiindcă lupul se adaptează aproape la orice fel de habitat.			

Măsurile de conservare specifice:

- Păstrarea pâlcurilor de vegetație forestieră existente.
- Reducerea cotelor de selecție cu 30% la ungulate, în interiorul sitului de importanță comunitară și pe fondurile din jurul acestuia.
- Câinii ciobănești vor purta obligatoriu jujeu, conform prevederilor legale.
- Capturarea și managementul câinilor hoinar.
- Promovarea măsurilor de prevenire a pagubelor cum ar fi folosirea gardurilor electrice în jurul fermelor, șeptelului, terenuri agricole.
- Pășunarea animalelor domestice doar pe timpul zilei.
- Interzicerea pășunatului în suprafețele păduroase și în zonele din categoria 1 - zone protejate.
- Interzicerea vânătorii în zonele din categoria 1 - zone protejate.
- Animalele care nu pot ține pasul cu turma vor fi lăsate la stână, ca de exemplu oi și capre cu unghiile infectate.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

- Închiderea animalelor pe timpul nopții, în strungă sau coșar, și mutarea frecventă a strungii pentru a preveni infecția unghiilor animalelor.
- Dresarea câinilor să stea lângă turmă chiar și în timpul unui atac și să nu părăsească turma pentru gonirea lupilor. A nu se încuraja gonirea lupilor de către câini, strategia lupilor fiind atragerea câinilor și ciobanilor prin atacuri false sau întrerupte, atacul real asupra oilor se întâmplă după ce câinii și sau ciobanii încep să gonească lupii.
- Supravegherea continuă a turmelor.
- Extinderea intravilanului doar în afara coridoarelor/căilor de migrare a speciei.
- Interzicerea curățirii pășunilor în suprafețele din zona 1 - zone protejate.
- Amplasarea parcurilor de panouri fotovoltaice și solare din afara AP, dar limitrof, doar în afara culuarelor de migrare pentru această specie.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Fișa speciei

Castor fiber

1. Denumire științifică: *Castor fiber*

2. Denumiri populare: castor european, biber, breb, hód

3. Habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
Castorul eurasiatic populează lacurile și apele curgătoare. Prefera râurile adânci și molcome cu vegetație extensivă, compuse din specii ierboase și lemnoase de esență moale.	Castorul este strict ierbivor, mănâncă un număr mare de specii lemnoase. • Specii de arbori: <i>Populus sp.</i> , <i>Salix sp.</i> , <i>Quercus sp.</i> , <i>Betula sp.</i> , <i>Pinus sp.</i> , <i>Larix sp.</i> ,	Castorul preferă speciile lemnoase moi și în special salcia de dimensiuni mici - 2- 20 cm în diametru.	Nu există date	Nu există date	În interiorul sitului majoritatea sălcilor sunt tinere de 5-6 ani, crescute după ultima dragare. Condiție favorizantă pentru hrănire.
	Să existe păduri ripariene pe	Specii native	Nu	Nu există	Condiție favorabilă

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
	o fâșie de 10 - 20 metri în albia râului .	caracteristice zonei	există date	date	pentru hrănire, pentru reproducere și pentru migrare.
	Castorii preferă soluri mai solide ca să poată săpa mai ușor și folosesc multe materiale lemnoase pentru a-și realiza adăposturile.	Maluri nemodificate cu vegetații ripariene	Nu există date	Nu există date	Condiție favorabilă pentru adăpost și pentru reproducere.
Pajiști umede, zone ripariene, zone mlăștinoase și turbării.	Existența unor habitate cu vegetație ierboasă pentru asigurarea condițiilor de hrană.	Un procentaj suficient de pajiști umede, zone ripariene, zone mlăștinoase și turbării din teritoriul populației	2,8%	Nu se poate determina	Condiție favorabilă pentru hrănire

Măsuri de conservare specifice:

- Inundarea unor terenuri adecvate pentru agricultură.
- Interzicerea sau reglementarea activităților de regularizare și defrișare de-a lungul apelor curgătoare.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

- Protecția/regenerarea vegetației ripariene.
- Menținerea/plantarea de specii de arbori de proveniență locală de esență moale, în fâșii de 10-20 metri pe fiecare mal al apelor curgătoare.
- Limitarea/interzicerea captărilor de ape curgătoare și a îndiguirilor.
- Curățarea vegetației uscate de pe terenurile limitrofe cursurilor de apă, la o distanță de 100m, doar prin cosit.
- Reproiectarea digurilor de apărare la minim 20 m de albia râului Olt.
- Controlarea și verificarea calității apelor uzate provenite din industrie, agricultură, zootehnie și din sistemul de canalizare al localităților din interiorul sitului.
- Deversarea în apele curgătoare a apelor uzate doar după epurarea lor corespunzătoare.
- Extinderea intravilanului doar în afara coridoarelor/căilor de migrare a specie.
- Amplasarea parcurilor de panouri fotovoltaice și solare din afara AP, dar limitrof, doar în afara culoarelor de migrare pentru această specie.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Fișa speciei
Ligularia sibirica

1. Denumire științifică: *Ligularia sibirica*

2. Denumiri populare: Curechi de munte, Szibériaia hamuvirág, Siberian ligularia

3. Habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
7230 Mlaștini alcaline	Sol saturat, chiar cu băltire de apă			Sol mlăștinos, chiar și în perioada secetoasă	Cel mai important factor
	Zone deschise, fără arbuști și stuf	Acoperire procentuală a stufului și arbuștilor	50%	15-20%	
	Stațiuni eutrofă	pH, nivel substanțe organice	Nu sunt date	pH: 6,7-7	
6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte, higrofile de la câmpie și din	Sol saturat, chiar cu băltire			Sol mlăștinos, chiar și în perioada	Cel mai important factor . Habitatul optim

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
etajul montan până în cel alpin	de apă			secetoasă	pentru specie.
	Zone deschise, fără arbuști și stuf.	Acoperire procentuală a stufului și arbuștilor	50%	15-20%	
	Stațiune eutrofă	pH, nivel substanțe organice	Nu sunt date	pH: 6,7-7	
6410 Pajiști cu <i>Molinia</i> pe soluri calcaroase, turboase sau argiloase - <i>Molinion caeruleae</i> .	Sol saturat, chiar cu bălțire de apă			Sol mlăștinos, chiar și în perioada secetoasă	
	Zone deschise, fără arbuști și stuf	Acoperire procentuală a stufului și arbuștilor	30%	15-20%	
	Stațiune eutrofă	pH, nivel substanțe organice	Nu sunt date	Nu sunt date	

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Măsurile de conservare specifice:

- Interzicerea efectuării de noi amenajări hidrotehnice sau pentru îmbunătățiri funciare care să ducă la scăderea nivelului de apă freatică și de suprafață: desecări, drenări, și altele.
- Vegetația uscată, din zonele de pe suprafața habitatelor acestei specii, acolo unde este permis, sau de pe parcelele agricole limitrofe lui, se va îndepărta doar prin cosire. Nu este permisă incendierea.
- Menținerea unei acoperiri cu stuf și arbuști de 15-20% din suprafața habitatelor potențiale.
  - Stoparea invaziei de stuf - *Phragmites australis*, prin tăierea lui, începând din marginea interioară, marginea adiacentă habitatului, în septembrie, manual.
  - În rezervația Borsáros, unde vegetația se află deja într-o fază de succesiune înaintată, se propune păstrarea luminișurilor existente și deschiderea de încă 2-3 luminișuri cu rază de 10 m în apropierea acestora. Intervențiile trebuie să aibă loc și în acest caz în afara perioadei de vegetație.
- Acolo unde este permis, cositul se face printr-o singură tăiere la începutul verii sau toamna târziu. În habitatele în care stuful invadează puternic, se pot accepta, în scop conservativ, două tăieri, primăvara în luna mai și toamna în luna octombrie, după fructificarea speciei.
- Includerea în formularul standard a tuturor habitatelor unde *Ligularia sibirica* a fost identificată.
- Includerea în sit a fragmentelor de populație din apropierea sitului, dar situate în afara limitelor actuale.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Fișa speciei

Myotis blythii

1. Denumire științifică: *Myotis blythii*

2. Denumiri populare: Liliacul comun mic

3. Habitat – se precizează cerințele specifice pentru habitate

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
Pajiști	Preferă habitatele deschise, pajiștile și pășunile utilizate în mod extensiv, zonele carstice și de stepă, precum și zonele agricole folosite extensiv ca și habitate de hrănire. Altitudinea	Procent de pajiști	46,6%	40%	Habitatele propice speciei sunt prezente în sit, dar specia totuși lipsește din zonă probabil datorită climei aspre și a lipsei adăposturilor subterane
		Temperatura medie anuală	5,9 gr C	6,0 gr C	În cazul creșterii temperaturii medii anuale, specia ar putea să apară în zonă, fără a conduce neapărat la formarea unor efective semnificative și constante în zonă în următorii 10

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
					ani, ci mai degrabă, a unor grupuri în trecere
Antropic	Existența unor adăposturi cu intrări nerestricționate, pentru formarea coloniilor	Nr. bisericilor în așezările de pe marginea sitului, cu poduri/turnuri adecvate, neperturbate, accesibile fără probleme	0	necunoscută	

Măsuri specifice de management:

- Limitarea vitezei circulației la 30 km/h și montarea unor indicatoare de avertizare indicând loc de pasaj al animalelor sălbatice, pe drumurile publice din aria protejată și pe o rază de 100 m de aria protejată.
- Menținerea tuturor formelor de vegetație forestieră din aria protejată: aninișuri, zăvoaie de plop și salcie de pe malurile râurilor, vegetație forestieră pe pajiști, și altele.
- Iluminarea exterioară a construcțiilor din aria protejată doar cu becuri electrice de culoare galbenă, orientate înspre jos, protejate. În cazul folosirii unor lămpi cu mercur, care emit lumină albă și un larg spectru ultraviolet, este indicată dotarea corpurilor de iluminat cu filtre UV.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

- Păstrarea adăposturilor de lilieci din turnurile bisericilor din localitățile limitrofe sitului de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007.
- Plantarea de specii de arbori de proveniență locală, de esență moale, în fâșii de 5-20 metri pe fiecare mal al Oltului.
- Extinderea zonelor de intravilan doar în afara habitatelor potențiale pentru *M. Blythii*.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Fișa speciei

Myotis myotis

1. Denumire științifică: *Myotis myotis*

2. Denumiri populare: Liliacul comun

3. Habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
Păduri de foioase mature	În caz ideal de pădure de foioase de peste 80 ani, cu substrat semideschis, capturând o parte importantă a pradei direct de pe sol	Procent de păduri foioase/mixte de minim 80 ani din suprafața totală a sitului	0 %	Cel puțin 2%	
Păduri de foioase în general de diferite vârste	pentru habitat de hrănire principal Uneori vânează și în păduri de conifere, sau peste pajiști și pășuni proaspăt cosite sau pășunate, sau de-a lungul vegetației ripariene, dar	Procent de păduri foioase/mixte între 40-80 ani din suprafața totală a sitului	Sub 1%	Cel puțin 4%	Deoarece mărirea habitatelor împădurite în defavoarea celorlalte habitate nu este o prioritate în sit, ar fi mulțumitor dacă s-ar lăsa pădurile existente să se
Păduri mixte Liziere	majoritatea timpului alocat pentru				

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
Vegetație ripariană	procurarea hranei o petrec în păduri - uneori până la 98%.				maturizeze
		Procentul de porțiuni cu arbori dezvoltați din totalul vegetației ripariene	10-15%	Cel puțin 50%	Ar ajuta mult la conectivitatea habitatelor și creșterea valorii de hrănire a habitatelor ripariene.
Antropic	Existența unor adăposturi cu intrări nerestricționate, pentru formarea coloniilor	Nr. bisericilor în așezările de pe marginea sitului, cu poduri/turnuri adecvate neperturbate accesibile fără probleme	0	4	

Măsurile de conservare specifice:

- Limitarea vitezei circulației la 30 km/h și montarea unor indicatoare de avertizare indicând loc de pasaj al animalelor sălbatice, pe drumurile publice din aria protejată și pe o rază de 100 m de aria protejată.
- Menținerea tuturor formelor de vegetație forestieră din aria protejată: aninișuri, zăvoaie de plop și salcie de pe malurile râurilor, vegetație forestieră pe pajiști, și altele.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

- Iluminarea exterioară a construcțiilor din aria protejată doar cu becuri electrice de culoare galbenă, orientate înspre jos, protejate.
În cazul folosirii unor lămpi cu mercur, care emit lumină albă și un larg spectru ultraviolet, este indicată dotarea corpurilor de iluminat cu filtre UV.
- Păstrarea adăposturilor de lilieci din turnurile bisericilor din localitățile limitrofe sitului de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007.
- Plantarea de specii de arbori de proveniență locală, de esență moale, în fâșii de 5-20 metri pe fiecare mal al Oltului.
- Extinderea zonelor de intravilan doar în afara habitatelor potențiale pentru *M. Blythii*.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Fișa speciei
Saxifraga hirculus

1. Denumire științifică: *Saxifraga hirculus*

2. Denumiri populare: Ochii șoricelului, Mocsári kőtörőfű, Yellow marsh saxifrage

3. Habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
7140 Mlaștini turboase de tranziție și turbării oscilante - nefixate de substrat.	Zone deschise, fără arbuști și stuf	Procent de suprafață deschisă din suprafața totală a fragmentului de habitat	30%	10%	Pentru atingerea acoperirii de 90%, se va tăia în primul rând stuful.
	Nivel apă freatică ridicată	Nivelul apei în perioada de înflorire	Nu sunt date	Nu sunt date	În 2012, aprox. 50% din suprafața fragmentului cu <i>Saxifraga</i> a fost uscată la sfârșitul lunii iulie.
	Strat de mușchi bine dezvoltat	Procent acoperit de mușchi, mai ales de mușchi de turbă	70%	100%	
	Strat cu turbă groasă	Grosimea stratului de turbă	Nu sunt date	Nu sunt date	

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
7230 Mlaștini alcaline	Zone deschise, fără arbuști și stuf	Procent de suprafață deschisă, din suprafața totală a fragmentului de habitat	30%	10%	Pentru atingerea acoperirii de 90%, se va tăia în primul rând stuful.
	Nivel apă freatică ridicată	Nivelul apei în perioada de înflorire	Nu sunt date	Nu sunt date	În 2012, aprox. 50% din suprafața fragmentului cu <i>Saxifraga</i> a fost uscată la sfârșitul lunii iulie.
	Strat mușchi bine dezvoltat	Procent acoperit de mușchi, mai ales de mușchi de turbă	70%	100%	
	Strat cu turbă groasă	Grosimea stratului de turbă	Nu sunt date	Nu sunt date	

Măsuri de conservare specifice:

- Interzicerea efectuării de noi amenajări hidrotehnice sau pentru îmbunătățiri funciare care să ducă la scăderea nivelului de apă freatică și de suprafață: desecări, drenări, și altele.
- Vegetația uscată, din zonele de pe suprafața habitatelor acestei specii, acolo unde este permis, sau de pe parcelele agricole limitrofe lui, se va îndepărta doar prin cosire. Nu este permisă incendierea.
- Menținerea unei acoperiri cu stuf și arbuști de 15-20% din suprafața habitatelor potențiale.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

- Stoparea invaziei de stuf - *Phragmites australis*, prin tăierea lui, începând din marginea interioară, marginea adiacentă habitatului, în septembrie, manual. Totodată, în jurul habitatului trebuie menținută o fâșie de stuf, mai ales la marginea estică, spre luncă, aceasta având și un rol de ecoton spre habitatele ruderalizate în urma intervențiilor de regularizare-întreținere a albiei.
- Restricționarea accesului în habitatele cu *Saxifraga h.* în perioada de înflorire și fructificație.
- Acolo unde este permis, cositul se face printr-o singură tăiere, toamna târziu.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Fișa speciei

Triturus cristatus

1. Denumire științifică: *Triturus cristatus* - LAURENTI, 1768

2. Denumiri populare: tritonul cu creastă

3. Habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
Ape stătătoare adânci, bogate în plante submerse, lipsite de pești prădători	Perioadă acvatică lungă	Nr. de habitate potențiale cu cel puțin 4 luni perioadă acvatică în 80% din ani	10% din habitatele potențiale	60% din habitatele potențiale	
	Umbrire redusă	Suprafața habitatului acoperită cu vegetație emersă sau lemnoasă	50% din habitatele ocupate în 2013 au acoperire mai mare de 60%	Fiecare habitat să aibă cel puțin 60% din suprafață fără vegetație emersă sau lemnoasă	
	Absența peștilor	Nr. de habitate în	0% pe terase	0% pe terase	Habitatele situate pe terase și

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
		care există pești în mod permanent	25% pe luncă	Sub 30% pe luncă	conuri de dejecție sunt în mod natural lipsite de pești. Această situație trebuie menținută. Lunca Oltului este un ecosistem în care peștii autohtoni joacă un rol foarte important, dar o mare parte din habitatele de ape stătătoare nu sunt populate permanent de pești.
Habitat terestru - Terenuri agricole extensive	Existența pajiștilor permanente și a coridoarelor, păduri	Suprafața terenurilor agricole extensive sau a pădurilor pe o rază de 100 m în jurul habitatului	Aprox. 60%	Aprox. 80%	Pe terase, habitatele sunt înconjurate de multe ori de terenuri arabile.

Măsuri de conservare specifice:

- Menținerea unui procent de 5-10% din suprafața pajiștilor ocupat cu bălți.
- Interzicerea depozitării/îndepărtarea gunoierului în habitatele potențiale de pe suprafața pajiștilor.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

- Crearea de noi heleștee doar în afara habitatelor populate cu *Triturus cristatus*
- Astuparea șanțurilor de desecare în habitatele potențiale pentru *Triturus cristatus*.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Fișa speciei

Ursus arctos

1. Denumire științifică: *Ursus arctos*

2. Denumire populară: ursul brun

3. Habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
Ursul preferă pădurile de fag și de stejar ale zonelor colinare și ale zonelor de câmpie, unde prezența omului nu periclitează specia și habitatul, sau pădurile de conifere din zonele montane.	Habitatele care sunt populate cu speciile de plante lemnoase producătoare de fruct: jir ghindă fructe de pădure. Pentru hrană sunt importante și speciile domestice, în cazul în care nu se consideră pagube. <i>Cornus mas</i> <i>Cornus sanguinea</i>	Specii sălbatice importante pentru hrănire: - <i>Fagus sylvaticus</i> , <i>Quercus sp.</i> , <i>Pyrus sp.</i> , <i>Sorbus sp.</i> Combi-nația și compoziția speciilor variază de la un habitat la altul și de la un an la altul. Specii domestice importante pentru hrănire: <i>Juglans regia</i>	Sub 1% Speciile de arbori nu sunt caracteristice habitatelor prezente în sit.	Nu există date	În momentul de față nu cunoaștem nici un studiu pentru a aprecia procentajul din teritoriul total al populației. Dieta urșilor depinde de procentajul cât mai mare al

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
	<p><i>Prunus spinosa</i> <i>Rosa sp.</i> <i>Coriyus avellana</i> <i>Picea abies</i> <i>Crataegus sp.</i> <i>Sambucus sp.</i> <i>Frangula alnus</i> <i>Ligustrum vulgare</i></p>	<p><i>Pyrus communis</i> <i>Malus domestica</i> <i>Prunus avium/cerasus</i> <i>Prunus domestica</i> .Sunt importante și speciile domestice, în cazul în care nu se consideră pagube.</p>			speciilor importante din perioada hiperfagică a acestora.
	<p><i>Pyrus Sp.</i> <i>Malus sylvestris</i> <i>Prunus avium</i> <i>Sorbus sp.</i> <i>Rubus sp.</i></p>	Un procent semnificativ al speciilor de arbori tineri sau a speciilor ierboase de talie mare pentru adăpost și pentru reproducere	23 %	Nu există date	
	<p><i>Fagus sylvatica</i> <i>Quercus sp.</i> <i>Pyrus communis</i> <i>Malus domestica</i> <i>Prunus avium/cerasus</i> <i>Prunus domestica</i></p>	40 % din speciile de arbori sus menționate trebuie să fie păstrate peste maturitate pentru asigurarea fructificației abundente.	Sub 1%	Nu există date	
			Speciile de arbori nu sunt caracteristice habitatelor prezente în sit.		

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
	<i>Prunus cerasifera</i> <i>Juglans regia</i> <i>Vaccinum</i>				
Pajiște : fânețe, pârlouage și pășune.	Existența unor habitate deschise cu vegetație ierboasă pentru asigurarea condițiilor de hrană atât cu specii ierboase cât și cu specii de insecte, de ex. <i>Hymenoptere și Formicidae</i> în perioada hipofagică .	Un procentaj suficient de pajiște din teritoriul populației	Nu există date	Nu există date	
Nu depinde de habitat	O altă sursă de proteine sunt cadavrele lăsate de alte carnivore de ex. lupul.	Prezența carnivorelor mari			

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Măsurile de conservare specifice:

- Interzicerea extinderii zonelor de intravilan în zonele utilizate pentru pasaj.
- Păstrarea pălcurilor de vegetație forestieră existente.
- Reducerea cotelor de selecție cu 30% la unghiate, în interiorul sitului de importanță comunitară și pe fondurile din jurul acestuia.
- Câinii ciobănești vor purta obligatoriu jujeu, conform prevederilor legale.
- Capturarea și managementul câinilor și pisicilor hoinari.
- Promovarea măsurilor de prevenire a pagubelor cum ar fi folosirea gardurilor electrice în jurul fermelor, șeptelului, terenuri agricole.
- Permitea pășunatului cu animale domestice doar pe timpul zilei.
- Interzicerea pășunatului în suprafețele păduroase și în zonele din categoria 1 - zone protejate.
- Interzicerea vânătorii în zonele din categoria 1 - zone protejate.
- Animalele care nu pot ține pasul cu turma vor fi lăsate la stână, ca de exemplu oi și capre cu unghiile infectate.
- Închiderea animalelor pe timpul nopții, în strung sau coșar, și mutarea frecventă a strungii pentru a preveni infecția unghiilor animalelor.
- Dresarea câinilor să stea lângă turmă chiar și în timpul unui atac și să nu părăsească turma pentru gonirea urșilor. A nu se încuraja câinii să gonească urșii, strategia lor fiind atragerea câinilor și ciobanilor prin atacuri false sau întrerupte, atacul real asupra oilor se întâmplă după ce câinii și/sau ciobanii încep să-i gonească.
- Supravegherea continuă a turmelor.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

- Extinderea intravilanului doar în afara coridoarelor/căilor de migrare a specie.
- Interzicerea curățirii pășunilor în suprafețele din zona 1 - zone protejate.
- Amplasarea parcurilor de panouri fotovoltaice și solare din afara AP, dar limitrof, doar în afara culoarelor de migrare pentru această specie.

Fișa speciei
Vertigo angustior

1. Denumire științifică: *Vertigo angustior*

Măsuri de conservare specifice:

- Îndepărtarea vegetației uscate de pe pajiști doar prin cosire.
- Limitarea sistemului existent de drenare a terenurilor la amenajările actuale.
- Păstrarea albiei râului Olt cel puțin la cotele actuale. Nu se vor executa lucrări de adâncire a albiei.
- Conservarea izvoarelor limonitice existente.

Fișa speciei
Vertigo moulinsiana

Denumire științifică: *Vertigo moulinsiana*

Măsuri specifice de management:

- Îndepărtarea vegetației uscate de pe pajiști doar prin cosire.
- Limitarea sistemului existent de drenare a terenurilor la amenajările actuale.
- Păstrarea albiei râului Olta cel puțin la cotele actuale. Nu se vor executa lucrări de adâncire a albiei.
- Conservarea izvoarelor limonitice existente.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Fișa speciei

Cottus gobio

1. Denumire științifică: *Cottus gobio*

2. Denumiri populare:

Română: zglăvoacă, moacă, pălipaş, popă, popete, botaş

Maghiară: botos kölönte, bábec, békahal, botfejű, botikó, ebhal, kolty, kutyahal, ördöghal

Engleză: Bullhead, Common bullhead

3. Habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
Albia râurilor și a pâraielor de munte	Specia are nevoie de ape reci de munte cu substrat pietros	% din substrat este alcătuit din pietre/pietriș	63 %, dacă includem și porțiunea de intrare a pârâului Mare, unde a apărut specia în mod accidental – fund mâlos. Fără aceasta: 73%	Minim 50 %	Ratele în cele 4 pâraie: Mare: 0% Vermed: 65-70 % Mitaci: 65-80 % Asău: 75-85 %
	Are nevoie de apă cu	% din suprafața	%	Minim 50 %	

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
	viteză rapidă sau medie	apei este rapidă sau medie			
	Are nevoie de meandre, diversitatea habitatului, adăposturi.	Nr. meandre/30 m dacă albia minoră a râului are până la 3 m lățime	În fiecare pârâu sunt minim 3 meandre/30 m.	Minim 1	În pârâul Mare, pe porțiunea de unde am detectat zglăvoaca, nu există meandru, porțiunea fiind îndreptată. Însă în amonte de această porțiune pârâul este un habitat adecvat pentru zglăvoaca.
		Nr. meandre/100 m dacă albia minoră a râului are peste 3 m lățime	Nu este cazul	Minim 1	
	Zona păstrăvului Specii specifice: <i>Salmo fario</i> , <i>Phoxinus phoxinus</i> , <i>Barbatula barbatula</i> , <i>Cottus</i>	Specii specifice, specii rar prezente	Sunt prezente următoarele specii specifice: <i>Salmo fario</i> , <i>Phoxinus phoxinus</i> , <i>Barbus petenyi</i> și dintre	Dacă sunt prezente minim: Specii specifice:	În pârâul Asău a apărut și <i>Lota lota</i> în compania <i>Cottus gobio</i> . În pârâul Mare, pe porțiunea de unde a fost detectată

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
	<i>gobio</i> . Specii rar prezente: <i>Barbus petenyi</i> , <i>Eudontomyzon danfordi</i> , <i>Alburnoides bipunctatus</i> .		cele rar prezente: <i>Eudontomyzon danfordi</i>	<i>Salmo fario</i> , <i>Phoxinus phoxinus</i> , <i>Barbatula barbatula</i> , <i>Cottus gobio</i> .	specia țintă a mai apărut și <i>Misgurnus fossilis</i> și <i>Gobio gobio</i> , zona nefiind specifică pentru <i>Cottus gobio</i> . În majoritatea cazurilor apare minimum <i>Salmo fario</i> în compania zglăvocii.
	Fără specii invazive. Speciile invazive care ar putea periclita populațiile ce <i>Cottus gobio</i> în sit sunt: <i>Carassius gibelio</i> , <i>Lepomis gibbosus</i> , <i>Pseudorasbora parva</i> .	Lipsa sau prezența speciilor invazive	Nu sunt specii invazive în pâraie.	Fără specii invazive	
	Are nevoie de umbrire / vegetație lemnoasă pe mal	% pe malul drept și stâng să fie acoperită cu vegetație	88% / 88%	Minim 50% pe malul drept și stâng să fie acoperită cu	În cazul fiecărei stație de colectare din cele 4 pâraie rata vegetației a fost peste 75%, la fel și rata umbrei.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
		lemnoasă / % rata umbrei să fie minim		vegetație lemnoasă / rata umbrei să fie minim 50%	<p>Trebuie menționat însă, că această rată se poate schimba foarte repede în cazul unei defrișări, care nu pot fi incluse în inventarieri. Aceste activități sunt prezente în sit și sunt imposibil de controlat. Important este menținerea vegetației, replantarea vegetației defrișată și plantarea vegetației pe porțiunile unde au fost defrișată și nu a putut reînnoi de la sine.</p> <p>Rate în cele 4 pâraie: Vermed: 75-85 Mare: 90 Mitaci: 95</p>

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
					Asău: 95
	Să nu fie obstrucții artificiale, apa râului să nu fie captată	Obstrucții artificiale mai mari de 20 cm	<p>Pârâul Mitaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - există baraje de 100 m din piatră și lemn, construit probabil pentru scăldat. - în aval de porțiunea din sit, pârâul intră în satul Tușnad Nou, unde pe o porțiune de cca. 1700 m albia minoră este betonată, cu foarte multe obstrucții de cca. 20 cm – zglăvoaca nu are nici o șansă să urce sau să coboară pe această secțiune <p>În celelalte pâraie nu sunt obstrucții și apa</p>	Fără obstrucții	<p>Dacă nu reușim să conservăm populația de <i>Cottus gobio</i> în amonte de porțiunea betonată din pârâul Mitaci, va dispărea specia în totalitate din pârâu.</p> <p>În pârâul Asău și Vermed sunt baraje de castor, care însă sunt construcții temporare și naturale.</p>

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
			pâraielor nu este captată.		

Măsurile de conservare specifice:

- Utilizarea substanțelor chimice în agricultură în conformitate cu normele în vigoare pentru evitarea deversării accidentale, eluvierii și deluvierii lor în apele curgătoare și pânza de apă freatică.
- Deversarea în apele curgătoare doar a apelor uzate menajere și industriale epurate conform normelor.
- Păstrarea vegetației arborescente de pe malul apelor curgătoare.
- Eliminarea extragerii pietrei și a pietrișului din albia pâraielor și a Oltului în interiorul sitului.
- Amplasarea de bolovani pe fundul albiei, și pe alocuri, distrugerea parțială a pragurilor, pe porțiuni de 40-50 cm, pentru traversarea suprafețelor betonate de către speciile de pești.
- Între Sâncrăieni și Jigodin, pe o porțiune de cca. 2.2 km din sit, în total 3400 m, au fost efectuate amenajări hidrotehnice în urma cărora albia a fost decolmatată și pietrele mari au fost scoase în totalitate din albie. Această porțiune trebuie restaurată prin reintroducerea pietrelor mari în albia minoră și plantarea vegetației lemnoasă pe ambele maluri.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Fișa habitatului 91E0 *

Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* - *Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*

Denumire "scurtă",	Păduri aluviale cu <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i>
Caracteristici principale	<p>Caracteristici principale – habitat 91E0*:</p> <p>Structură:</p> <p>Valoare conservativă: mare. Este un habitat foarte rar în UE, motiv pentru care este considerat habitat prioritar.</p> <p>Stratul arborescent: <i>Alnus glutinosa</i>, <i>Alnus incana</i>, <i>Fraxinus excelsior</i>, <i>Populus nigra</i>, <i>Salix alba</i>, <i>S. fragilis</i>; <i>Ulmus glabra</i>.</p> <p>Stratul ierbos: <i>Angelica sylvestris</i>, <i>Telekia speciosa</i>, <i>Cardamine amara</i>, <i>C. pratensis</i>, <i>Carex acutiformis</i>, <i>C. pendula</i>, <i>C. remota</i>, <i>C. strigosa</i>, <i>C. sylvatica</i>, <i>Cirsium oleraceum</i>, <i>Equisetum telmateia</i>, <i>Equisetum spp.</i>, <i>Filipendula ulmaria</i>, <i>Geranium sylvaticum</i>, <i>Geum rivale</i>, <i>Lycopus europaeus</i>, <i>Lysimachia nemorum</i>, <i>Rumex sanguineus</i>, <i>Stellaria nemorum</i>, <i>Urtica dioica</i>.</p> <p>Specii caracteristice: <i>Alnus glutinosa</i>, <i>Alnus incana</i>, <i>Fraxinus excelsior</i>, <i>Populus nigra</i>, <i>Salix alba</i>, <i>S. fragilis</i>; <i>Ulmus glabra</i>, <i>Angelica sylvestris</i>, <i>Telekia speciosa</i>, <i>Cardamine amara</i>, <i>C. pratensis</i>, <i>Carex acutiformis</i>, <i>C. pendula</i>, <i>C. remota</i>, <i>C. strigosa</i>, <i>C. sylvatica</i>, <i>Cirsium oleraceum</i>, <i>Equisetum telmateia</i>, <i>Equisetum spp.</i>, <i>Filipendula ulmaria</i>, <i>Geranium sylvaticum</i>, <i>Geum rivale</i>, <i>Lycopus europaeus</i>, <i>Lysimachia nemorum</i>, <i>Rumex sanguineus</i>, <i>Stellaria nemorum</i>, <i>Urtica dioica</i>.</p> <p>Condiții ecologice: Acest tip de habitat grupează păduri de luncă de <i>Fraxinus excelsior</i> și <i>Alnus glutinosa</i> ale cursurilor de apă din zona de câmpie și etajul colinar ale Europei temperate și boreale - <i>Alno-Padion</i>;</p>

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

	<p>păduri de luncă de <i>Alnus incana</i> ale râurilor montane și submontane din Alpi și Apeninii de nord - <i>Alnion incanae</i> ; galerii arborescente formate din exemplare înalte de <i>Salix alba</i>, <i>S. fragilis</i> și <i>Populus nigra</i> de-a lungul râurilor medio-europene, în etajul submontan, colinar și zona de câmpie - <i>Salicion albae</i>. Toate tipurile apar pe soluri grele, în general bogate în depozite aluviale, inundate periodic de creșterea nivelului râului sau pârâului, cel puțin o dată pe an, însă, altfel, bine drenate și aerate în perioada în care debitul apei este scăzut. Stratul ierbos include întotdeauna numeroase specii de talie mare - <i>Filipendula ulmaria</i>, <i>Angelica sylvestris</i>, <i>Cardamine</i> spp., <i>Rumex sanguineus</i>, <i>Carex</i> spp., <i>Cirsium oleraceum</i> și poate conține diverse geofite vernale, precum <i>Ranunculus ficaria</i>, <i>Anemone nemorosa</i>, <i>A. ranunculoides</i>, <i>Corydalis solida</i>.</p> <p>Asociații vegetale:</p> <p><i>Telekio speciosae-Alnetum incanae</i> Coldea – 1986, 1991;</p> <p><i>Stellario nemorum- Alnetum glutinosae</i> - Kästner 1938 Lohmeyer 1957;</p> <p><i>Carici brizoidis-Alnetum glutinosae</i> Horvat 1938 em. Oberd. 1953;</p> <p><i>Carici remotae-Fraxinetum</i> Koch ex Faber 1936;</p> <p><i>Pruno padi-Fraxinetum</i> Oberdorfer 1953;</p> <p><i>Salicetum fragilis</i> Passarge 1957;</p> <p><i>Salicetum albae</i> Issler 1924.</p> <p>În luncile montane din toți Carpații României, în etajul boreal, mai puțin frecvent în Carpații Occidentali. Acest habitat este reprezentat în zona de studiu prin fragmente restrânse, cel mai însemnat fragment fiind identificat la Tușnad Nou - Mlaștina Nádas. Se mai regăsește, în regenerare, la Sânsimion și la Tușnad Nou – Varsavész.</p>
Tipuri de habitate	91E0*:

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

conform codificării din România	R4401 Păduri sud-est carpatice de anin alb - <i>Alnus incana</i> cu <i>Telekia speciosa</i> R4402 Păduri daco-getice de lunci colinare de anin negru - <i>Alnus glutinosa</i> cu <i>Stellaria nemorum</i> R4405 Păduri daco-getice de plop negru - <i>Populus nigra</i> cu <i>Rubus caesius</i>
Suprafața ocupată	S _{FS} = 80,79 ha S _I = 16,84 ha

Cerințe specifice:

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitat	Indicatori	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
91E0* Păduri aluviale cu <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> - <i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>	Inundații periodice, soluri bine drenate și aerisite/Nivel de apă freatică ridicată	Durata inundațiilor pe an/Nivelul mediu a apei	1-2 săptămâni/Nu sunt date	Nu sunt date	Stare bună de conservare
	Soluri grele, bogate în depozite				

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Măsuri specifice de conservare:

- Interzicerea extragerii lemnului din aninișuri.
- Amplasarea viitoarelor cai de comunicații, sosele, căi ferate, linii de curent, doar în afara suprafețelor ocupate cu acest tip de habitat.
- Depozitarea gunoaielor de orice fel doar în locuri special amenajate. Interzicerea depozitării deșeurilor pe malurile râurilor, pâraielor, canalelor sau ale altor zone umede.
- Vegetația uscată din zonele de pe suprafața acestui habitat sau de pe parcelele agricole limitrofe lui, la o distanță de 500 m de marginea habitatului, se va îndepărta doar prin cosire. Nu este permisă incendierea.
- Interzicerea efectuării de noi amenajări hidrotehnice sau pentru îmbunătățiri funciare care să ducă la scăderea nivelului de apă freatică și de suprafață: desecări, drenări, și altele.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Fișa habitatului 3260

Cursuri de apă din zonele de câmpie, până la cele montane,
cu vegetație din *Ranunculion fluitantis* și *Callitricho-Batrachion*

<p>Denumire "scurtă", Caracteristici principale</p>	<p>Cursuri de apă, din zona de câmpie până în etajul montan, cu vegetație submersă sau natantă din <i>Ranunculion fluitantis</i> și <i>Callitricho-Batrachion</i>, nivel scăzut al apei în timpul verii sau mușchi acvatici</p> <p>Caracteristici principale – habitat 3260:</p> <p>Structură:</p> <p>Valoare conservativă: mare</p> <p>Specii acvatice submerse: <i>Ranunculus aquatilis</i>, <i>Hottonia palustris</i>, <i>Myriophyllum verticillatum</i>, <i>Ceratophyllum demersum</i></p> <p>Strat natant: <i>Lemna minor</i>, <i>L. trisulca</i>, <i>Hydrocharis morsus-ranae</i>, <i>Wolffia arrhiza</i>, <i>Salvinia natans</i>, <i>Spirodela polyrhiza</i></p> <p>Specii edificatoare: <i>Ranunculus aquatilis</i>, <i>Hottonia palustris</i>, <i>Polygonum amphibium</i></p> <p>Specii caracteristice: <i>Ranunculus aquatilis</i>, <i>Hottonia palustris</i>, <i>Polygonum amphibium</i>, <i>Potamogeton natans</i>, <i>Ranunculus trichophyllus</i>, <i>Myriophyllum verticillatum</i>, <i>M. spicatum</i>, <i>Ceratophyllum demersum</i>, <i>Lemna minor</i>, <i>L. trisulca</i>, <i>Spirodela polyrhiza</i>, <i>Typha angustifolia</i>, <i>Phragmites australis</i></p> <p>Condiții ecologice: bazine acvatice cu apă permanentă, dar nu mai adânci de 1–1,5 m. Substrat: aluviuni luto-nisipoase.</p> <p>Asociații vegetale:</p>
--	---

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

	<p><i>Ranunculetum aquatilis</i> - Sauer 1947 Géhu 1961</p> <p><i>Hottonietum palustris</i> Tüxen 1937</p> <p><i>Callitrichetum palustris</i> - Dihoru 1975 Burescu 1999</p> <p>Acest habitat a fost identificat în canalele care străbat mlaștinile din zona Vrabia – Beneș, reprezentat de asociația <i>Hottonietum palustris</i>, Tüxen 1937. Acest habitat conservă populația de <i>Potamogeton trichoides</i> – semnalată de Pop în lacurile cu plaur. Populația de <i>P. trichoides</i> vegetează împreună cu comunitățile de <i>Hottonia palustris</i> și <i>Callitriche palustris</i>, însoțite de <i>Utricularia vulgaris</i>, <i>Carex pseudocyperus</i>, <i>Lemna minor</i>, <i>Ricciocarpus natans</i>.</p>
Tipuri de habitate conform codificării din România	3260: R2208 Comunități danubiene cu <i>Ranunculus aquatilis</i> și <i>Hottonia palustris</i>
Suprafața ocupată	S _{FS} = 26,93 ha S _I = 1,59 ha

Cerințe specifice:

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitat	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
3260 Cursuri de apă din zonele de câmpie, până la cele montane, cu vegetație de <i>Ranunculion fluitantis</i> și <i>Callitricho-</i>	Bazine de apă permanentă	Adâncimea apei	1-1.5 m	0.5-1.5 m	Stare bună de conservare
	Ape stătătoare sau lent curgătoare	Viteza apei	Nu sunt date	Nu sunt date	

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

<i>Batrachion</i>					
-------------------	--	--	--	--	--

Măsuri specifice de conservare:

- Interzicerea efectuării de noi amenajări hidrotehnice sau pentru îmbunătățiri funciare care să ducă la scăderea nivelului de apă freatică și de suprafață: desecări, drenări, și altele.
- Păstrarea vitezei de curgere la parametrii actuali. Nu vor fi realizate amenajări hidrotehnice care să ducă la modificarea vitezei de curgere a apei.
- Depozitarea gunoaielor de orice fel se va face doar în locuri special amenajate. Interzicerea depozitării deșeurilor pe malurile râurilor, pâraielor, canalelor sau altor zone umede.
- Utilizarea substanțelor chimice în agricultură va fi făcută numai în conformitate cu Ghidul de Bune Practici Agricole.
- Vegetația uscată din zonele de pe suprafață ale acestui habitat sau de pe parcelele agricole limitrofe lui se va îndepărta doar prin cosire. Nu este permisă incendierea.
- Accesul la apă al animalelor domestice va fi permis numai în locuri special amenajate și delimitate corespunzător.
- Interzicerea amplasării de cariere de agregate minerale.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Fișa habitatului 6410

Pajiști cu *Molinia* pe soluri calcaroase, turboase sau argiloase - *Molinion caeruleae*.

Denumire "scurtă",	Pajiști cu <i>Molinia</i>
Caracteristici principale	<p>Caracteristici principale – habitat 6410:</p> <p>Structură:</p> <p>Valoare conservativă: mare</p> <p>Specii caracteristice și edificatoare: <i>Molinia caerulea</i>, <i>Dianthus superbus</i>, <i>Selinum carvifolia</i>, <i>Cirsium tuberosum</i>, <i>Colchicum autumnale</i>, <i>Inula salicina</i>, <i>Silaum silaus</i>, <i>Sanguisorba officinalis</i>, <i>Serratula tinctoria</i>, <i>Tetragonolobus maritimus</i>; <i>Viola persicifolia</i>, <i>V. palustris</i>, <i>Galium uliginosum</i>, <i>Crepis paludosa</i>, <i>Luzula multiflora</i>, <i>Juncus conglomeratus</i>, <i>Ophioglossum vulgatum</i>, <i>Inula britannica</i>, <i>Lotus uliginosus</i>, <i>Dianthus deltoides</i>, <i>Potentilla erecta</i>, <i>P. anglica</i>, <i>Carex pallescens</i>.</p> <p>Condiții ecologice: Pajiști cu <i>Molinia</i> din zona de câmpie până în etajul montan, pe soluri mai mult sau mai puțin umede și sărace în nutrienți - azot, fosfor. Acestea s-au format în urma unei exploatare extensive, ce implică uneori un cosit întârziat, spre sfârșitul anului, sau corespund unui stadiu de deteriorare a mlaștinilor de turbă drenate. În unele regiuni, aceste pajiști sunt în contact direct cu comunități de <i>Nardetalia</i>. În pajiștile cu <i>Molinia</i> de pe văile râurilor se observă o tranziție către alianța <i>Cnidion dubii</i>.</p> <p>Asociații vegetale:</p> <p><i>Junco-Molinietum</i> Preising 1951 ex Klapp 1954;</p> <p><i>Peucedano rocheliani-Molinietum caeruleae</i> Boșcaiu 1965;</p>

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

	<p><i>Molinio-Salicetum rosmarinifoliae</i> Magyar ex Soó 1933; <i>Nardo-Molinietum</i> Gergely 1958.</p> <p>Distribuția în țară: Banat : Caransebeș, Transilvania: Hațeg, Poiana Ruscă, Făgăraș, Brașov, Depresiunile intramontane din bazinul Oltului superior, Bazinul Giurgeului, Moldova, Maramureș: Țara Oașului.</p> <p>Acest habitat, folosit cel mai des ca și fâneață se regăsește în multe puncte din aria cercetată, cum ar fi la Sânsimion – spre Honcsok, des abandonate, desecate sau invadate de stuf; la Sântsimion, cu specii importante cum ar fi <i>Iris sibirica</i>, <i>Trollius europaeus</i>; la Vrabia – Beneș cu suprafețe bine conservate, care adăpostesc specii protejate ca <i>Pedicularis sceptrum-carolinum</i> și <i>Betula humilis</i>; la Tușnad Nou – Varsavész se găsește în stare de regenerare, cu unele suprafețe invadate puternic de stuf, iar la Sântimbru pe alocuri este desecat și ars.</p>
Tipuri de habitate conform codificării din România	<p>6410: R3710 Pajiști dacice de <i>Molinia caerulea</i> R3711 Pajiști dacice de <i>Nardus stricta</i> și <i>Molinia caerulea</i></p>
Suprafața ocupată	<p>S_{FS} = 26,93 ha S_I = 44,89 ha</p>

Cerințe specifice:

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitat	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
6410 Pajiști cu <i>Molinia</i> pe soluri calcaroase,	Zone deschise, fără arbuști și stuf.	Procent de suprafață deschisă din suprafața totală a fragmentului de habitat	2-15%	10%	Stare de conservare bună dar amenințat

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitat	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
turboase sau argiloase - <i>Molinion caeruleae</i>	Nivel apă freatică ridicat	Nivelul mediu al pânzei de apă freatică	Nu sunt date	Nu sunt date	
	Soluri: turboase sau gleice, sărace în nutrienți	Procentul substanțelor organice în sol	Nu sunt date	Nu sunt date	

Măsuri specifice de conservare:

Menținerea compoziției naturale.

Interzicerea pășunatului cu ovine. Pășunatul cu bovine este permis numai sub 1 UVM/ha.

Menținerea modului tradițional de utilizare a pajiștilor. În acest caz cosirea o singură dată pe an, spre sfârșitul sezonului.

Vegetația uscată, din zonele de pe suprafața acestui habitat sau de pe parcelele agricole limitrofe lui, se va îndepărta doar prin cosire. Nu este permisă incendierea.

Interzicerea efectuării de noi amenajări hidrotehnice sau pentru îmbunătățiri funciare care să ducă la scăderea nivelului de apă freatică și de suprafață: desecări, drenări, și altele.

Este permisă refacerea pajiștilor prin supraînsămânțare, folosindu-se doar specii din compoziția naturală a acestui tip de habitat.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Fișa habitatului 6430

Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin

Denumire "scurtă",	Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile, buruienișuri înalte
Caracteristici principale	<p>Caracteristici principale – habitat 6430:</p> <p>Structură:</p> <p>Valoare conservativă: mare</p> <p>Specii caracteristice și edificatoare: <i>Glechoma hederacea</i>, <i>Epilobium hirsutum</i>, <i>Senecio fluviatilis</i>, <i>Filipendula ulmaria</i>, <i>Angelica archangelica</i>, <i>Petasites hybridus</i>, <i>Cirsium oleraceum</i>, <i>Chaerophyllum hirsutum</i>, <i>Aegopodium podagraria</i>, <i>Alliaria petiolata</i>, <i>Geranium robertianum</i>, <i>Silene dioica</i>, <i>Lamium album</i>, <i>Lysimachia punctata</i>, <i>Lythrum salicaria</i>, <i>Crepis paludosa</i>, <i>Aconitum lycoctonum</i>, <i>A. napellus</i>, <i>Geranium sylvaticum</i>, <i>Trollius europaeus</i>, <i>Adenostyles alliariae</i>, <i>Cicerbita alpina</i>, <i>Digitalis grandiflora</i>, <i>Calamagrostis arundinacea</i>, <i>Cirsium helenioides</i></p> <p>Condiții ecologice: Acest tip de habitat întrunește comunități higrofile și nitrofile de ierburi înalte, de-a lungul cursurilor de apă și lizierelor forestiere, aparținând ordinilor <i>Glechometalia hederaceae</i> și <i>Convolvuletalia sepium</i>: <i>Senecion fluviatilis</i>, <i>Aegopodion podagrariae</i>, <i>Convolvulion sepium</i>, <i>Filipendulion</i> și comunități de ierburi perene înalte, higrofile din etajul montan până în cel alpin, aparținând clasei <i>Betulo-Adenostyletea</i>.</p> <p>Asociații vegetale:</p> <p><i>Aconitetum taurici</i> Borza 1934 ex Coldea 1990</p> <p><i>Adenostylo-Doronicetum austriaci</i> Horvat 1956: <i>Adenostyletum alliariae banaticum</i> Borza 1946; <i>Cirsio waldsteinii-Heracleetum transsilvanici</i> Pawł. ex Walas 1949: <i>Cardueto-Heracleetum palmati</i> Beldie 1967, <i>Heracleetum palmati</i></p>

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

auct. rom;
Petasitetum kablikiani Szafer *et al.* 1926: *Petasitetum glabrati* Morariu 1943;
Telekio-Petasitetum hybridi - Morariu 1967, Resmeriță *et* Rațiu 1974 : *Petasitetum hybridi* auct. rom., *Aegopodio-Petasitetum hybridi* auct. rom., *Telekio Petasitetum albae* Beldie 1967, *Petasitetum albae* Dihoru 1975, *Petasiteto-Telekietum speciosae* Morariu 1967;
Telekio-Filipenduletum Coldea 1996;
Telekio speciosae-Aruncetum dioici Oroian 1998;
Angelico- Cirsietum oleracei Tüxen 1937;
Scirpetum sylvatici Ralski 1931 em. Schwich 1944;
Filipendulo-Geranietum palustris Koch 1926;
Chaerophyllo hirsuti- Filipenduletum Niemann *et al.* 1973;
Lysimachio vulgaris-Filipenduletum Bal.-Tul. 1978;
Chaerophylletum aromatici Neuhäuslova-Novotna *et al.* 1969;
Arunco-Petasitetum albi Br. Bl. *et* Sutter 1977;
Convolvulo-Eupatorietum cannabini Görs 1974;
Convolvulo-Epilobietum hirsuti Hilbig *et al.* 1972;
Aegopodio-Anthriscetum nitidae Kopecký 1974;
Angelico sylvetris Cirsietum cani Burescu 1998;
Cicerbitetum alpinae Bolleter 1921: *Adenostylo- Cicerbitetum* Braun-Blanquet 1959.
Cele de la altitudini joase se găsesc în locuri umede, din lungul văilor colinare și montan inferioare, din Transilvania, Muntenia, Moldova, iar comunitățile de ierburi perene înalte, higrofile din etajul montan se găsesc în toți Carpații.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

	Acest habitat a fost indentificat la Sâncrăieni, în Lunca Oltului, la Sânsimion- Honcsok, la Cetățuia, intercalat cu fragmente aparținând habitatului 6440, uneori ca fâneață abandonată, și la Vrabia – Beneș.
Tipuri de habitate, conform codificării din România	6430: R3613 Pajiști sud-est carpatice de <i>Carduus kernerii</i> , <i>Festuca carpatica</i> și <i>Trisetum fuscum</i> R3701 Comunități sud-est carpatice de buruienișuri înalte cu <i>Aconitum tauricum</i> R3702 Comunități sud-est carpatice de buruienișuri înalte cu <i>Adenostyles alliaria</i> și <i>Doronicum austriacum</i> R3703 Comunități sud-est carpatice de buruienișuri înalte cu <i>Cirsium waldsteinii</i> și <i>Heracleum sphondylium</i> ssp. <i>transilvanicum</i> R3704 Comunități sud-est carpatice de buruienișuri înalte cu <i>Senecio subalpinus</i> și ștevia stânelor - <i>Rumex alpinus</i> R3705 Comunități sud-est carpatice de buruienișuri înalte cu <i>Rumex obtusifolia</i> și <i>Urtica dioica</i> R3706 Comunități sud-est carpatice de buruienișuri înalte cu <i>Petasites kablikianus</i> R3707 Comunități sud-est carpatice de buruienișuri înalte cu <i>Telekia speciosa</i> și <i>Petasites hybridus</i> R3708 Comunități daco-getice cu <i>Angelica sylvestris</i> , <i>Crepis paludosa</i> și <i>Scirpus sylvaticus</i> R3714 Comunități daco-getice cu <i>Filipendula ulmaria</i> , <i>Geranium palustre</i> și <i>Chaerophyllum hirsutum</i>
Suprafața ocupată	Nu figurează pe Formularul Standard al sitului $S_I = 37,18$ ha

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Cerințe specifice:

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitat	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
6430 Comunități de lizieră, cu ierburi înalte, higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin	Zone deschise, fără arbuști și stuf.	Procent de suprafață deschisă din suprafața totală a fragmentului de hábitat.	0%	10%	Stare bună de conservare
	Inundații periodice, soluri bine drenate și aerisite/Nivel de apă freatică ridicat	Durata inundațiilor pe an/Nivelul mediu a apei	1-2 săptămâni/Nu sunt date	Nu sunt date	Stare bună de conservare

Măsuri specifice de conservare:

- Interzicerea efectuării de noi amenajări hidrotehnice sau pentru îmbunătățiri funciare care să duca la scaderea nivelului de apă freatică și de suprafață: desecari, drenări, și altele.
- Menținerea modului tradițional de utilizare a pajiștilor. În acest caz, se practică două - trei tăieri pe sezon: prima la începutul verii în luna iunie, a doua în luna august, iar în unele locuri, mai ales în cazul pajiștilor ameliorate, iarba se taie încă o dată, în toamnă.
- În acele parcele de fâneață 6440 unde s-a constatat prezența speciei prioritare *Angelica palustris*, a doua cosire va fi suspendată.
- Vegetația uscată, din zonele de pe suprafața acestui habitat sau de pe parcelele agricole limitrofe lui, se va îndepărta doar prin cosire. Nu este permisă incendierea.
- Interzicerea pășunatului cu ovine. Pășunatul cu bovine este permis numai sub 1 UVM/ha.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

- Interzicerea depozitării gunoiului în habitatele de acest tip.
- Amenajarea cailor de comunicație: drumuri de pământ, șosele, cai ferate, și altele, să se facă doar la marginea habitatelor de acest tip evitându-se fragmentarea lor.
- Este permisă refacerea pajiștilor prin suprainsămânțare, folosindu-se doar specii din compoziția naturală a acestui tip de habitat.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Fișa habitatului 6440

Pajiști aluviale din *Cnidion dubii*

Denumire "scurtă",	Pajiști aluviale din <i>Cnidion dubii</i>
Caracteristici principale	<p>Caracteristici principale – habitat 6440:</p> <p>Structură:</p> <p>Valoare conservativă: medie</p> <p>Specii caracteristice și edificatoare: <i>Cnidium dubium</i>, <i>Agrostis stolonifera</i>, <i>Deschampsia caespitosa</i>, <i>Viola persicifolia</i>, <i>Scutellaria hastifolia</i>, <i>Allium angulosum</i>, <i>Gratifolia officinalis</i>, <i>Carex praecox</i>, <i>Juncus atratus</i>, <i>Lythrum virgatum</i>, <i>Phleum pratense</i>, <i>Festuca pratensis</i>, <i>Poa trivialis</i>, <i>P. palustris</i>, <i>Ranunculus acris</i>, <i>Alopecurus pratensis</i>, <i>Trifolium pratense</i>, <i>Briza media</i>, <i>Lathyrus pratensis</i>, <i>Cynosurus cristatus</i>, <i>Holcus lanatus</i>, <i>Cirsium canum</i></p> <p>Condiții ecologice: Pajiști aluviale, cu regim natural de inundare aparținând alianței <i>Cnidion dubii</i>, în condiții climatice continentale până la subcontinentale. Acesta este un habitat de tranziție, între pajiștile higrofile și cele xerofile, ce acoperă arii restrânse. Literatura de specialitate din țara noastră nu consemnează nici o asociație din al. <i>Cnidion dubii</i> și nici una dintre asociațiile descrise în Europa centrală nu se regăsesc în România. Totuși, este posibil ca pajiștile umede cu <i>Cnidium</i> să fi dispărut ca urmare a îndiguirilor, regularizărilor cursurilor de apă, eutrofizării, și altele.</p> <p>Pe de altă parte, o serie de autori consideră – din rațiuni nomenclaturale - pe <i>Agrostion stoloniferae</i> ca sinonim cu <i>Cnidion dubii</i> sau <i>Deschampsion caespitosae</i>. De fapt, același habitat, în sens strict ecologic, este prezent atât la noi cât și în Europa centrală, existența habitatelor de pajiști aluviale în România și importanța conservării lor fiind de</p>

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

	<p>necontestat. De aceea, habitatul 6440 a fost luat în considerare, ca tip de stațiune, dar cu asociațiile prezente la noi, încadrate în <i>Agrostion stoloniferae</i>.</p> <p>Asociații vegetale:</p> <p><i>Poëtum pratensis</i> Răvăruț et al. 1956;</p> <p><i>Ranunculo repentis-Alopecuretum pratensis</i> Ellmauer 1933;</p> <p><i>Agrostio-Festucetum pratensis</i> Soó 1949;</p> <p><i>Agrostietum stoloniferae</i> - Ujvárosi 1941, Burduja et al. 1956;</p> <p><i>Poëtum silvicolae</i> Buia et al. 1959;</p> <p><i>Alopecuretum ventricosi</i> Turenschi 1966;</p> <p><i>Agrostio- Deschampsietum caespitosae</i> Ujvárosi 1947;</p> <p><i>Cirsio cani-Festucetum pratensis</i> Májovsky ex Ruzicková 1975.</p> <p>Distribuția în țară: Zonele de câmpie și colinare, în luncile râurilor din Transilvania, Banat, Oltenia, Muntenia, Moldova, Dobrogea.</p> <p>Acest tip de habitat se regăsește în fragmente mici la Sâncrăieni – nord, folosit ca și fâneață la Sâncrăieni – în lunca Oltului, la Sântimbru – în lunca Oltului, cu specia rară <i>Persicaria bistorta</i>, la Sânsimion - Honcsok cu forme degradate, la Sânsimion pe alocuri desecat, la Cetățuia ca fâneață cu <i>Iris sibirica</i>, la Vrabia – Beneș, cu caracter de sărătură, cu <i>Triglochin maritima</i>, la Vrabia - Csemő este invadat de <i>Phalaris arundinacea</i>, la Tușnad Nou – Varsavész, la Sântimbru – Sânsimion și Sâncrăieni ca fânețe, uneori invadate de stuf.</p>
<p>Tipuri de habitate conform codificării din România</p>	<p>6440:</p> <p>R3716 Pajiști danubiano-pontice de <i>Poa pratensis</i>, <i>Festuca pratensis</i> și <i>Alopecurus pratensis</i></p> <p>R3715 Pajiști danubian-panonice de <i>Agrostis stolonifera</i></p>

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

	R3712 Comunități dacice cu <i>Deschampsia caespitosa</i> și <i>Agrostis stolonifera</i>
Suprafața ocupată	S _{FS} = 134,65 ha S _I = 290,95 ha

Cerințe specifice:

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitat	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
6440 Pajiști aluviale din <i>Cnidion dubii</i>	Zone deschise, fără arbuști și stuf.	Procent de suprafață deschisă din suprafața totală a fragmentului de habitat.	0.5-3%	10%	Stare bună de conservare.
	Nivel apă freatică ridicat	Nivelul mediu al apei	Nu sunt date	Nu sunt date	

Măsuri specifice de conservare:

- Interzicerea efectuării de noi amenajări hidrotehnice sau pentru îmbunătățiri funciare care să ducă la scăderea nivelului de apă freatică și de suprafață: desecări, drenări, și altele..
- Menținerea modului tradițional de utilizare a pajiștilor. În acest caz, se practică două - trei tăieri pe sezon: prima la începutul verii în luna iunie, a doua în luna august, iar, în unele locuri, mai ales în cazul pajiștilor ameliorate, iarba se taie încă o dată, în toamnă.
- În acele parcele de fâneață 6440 unde s-a constatat prezența speciei prioritare *Angelica palustris*, a doua cosire va fi suspendată.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

- Vegetația uscată, din zonele de pe suprafața acestui habitat sau de pe parcelele agricole limitrofe lui, se va îndepărta doar prin cosire. Nu este permisă incendierea.
- Interzicerea pășunatului cu ovine. Pășunatul cu bovine este permis numai sub 1 UVM/ha.
- Interzicerea depozitării gunoierului în habitatele de acest tip.
- Amenajarea cailor de comunicație: drumuri de pământ, șosele, căi ferate, și altele, sa va face doar la marginea habitatelor de acest tip, evitându-se fragmentarea lor.
- Este permisă refacerea pajiștilor prin supraînsămânțare, folosindu-se doar specii din compoziția naturală a acestui tip de habitat.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Fișa habitatului 6510

Pajiști de altitudine joasă - *Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*

Denumire "scurtă",	Pajiști cu <i>Sanguisorba officinalis</i>
Caracteristici principale	<p>Caracteristici principale – habitat 6510:</p> <p>Structură:</p> <p>Valoare conservativă: medie</p> <p>Specii caracteristice și edificatoare: <i>Arrhenatherum elatius</i>, <i>Trisetum flavescens subsp. flavescens</i>, <i>Pimpinella major</i>, <i>Centaurea jacea</i>, <i>Crepis biennis</i>, <i>Knautia arvensis</i>, <i>Tragopogon pratensis</i>, <i>Daucus carota</i>, <i>Leucanthemum vulgare</i>, <i>Alopecurus pratensis</i>, <i>Sanguisorba officinalis</i>, <i>Campanula patula</i>, <i>Leontodon hispidus</i>, <i>L. nudicaulis</i>, <i>Linum bienne</i>, <i>Malva moschata</i></p> <p>Condiții ecologice: Fânețe bogate în specii, pe soluri slab până la moderat fertilizate, din zona de câmpie până în etajul submontan, aparținând alianțelor <i>Arrhenatherion</i> și <i>Brachypodio-Centaureion nemoralis</i>. Aceste pajiști, exploatate extensiv, sunt bogate în plante cu flori și nu sunt cosite înainte ca gramineele să înflorească și după aceea, numai o dată sau de două ori pe an. Există subtipuri umede până la uscate. Dacă practicile de exploatare devin intensive, odată cu utilizarea abundentă a îngrășămintelor, diversitatea speciilor scade rapid.</p> <p>Asociații vegetale:</p> <p><i>Arrhenatheretum elatioris</i> Br.-Bl. ex Scherrer 1925.</p> <p>Etajele colinar și montan inferior din toată țara. Aceste pajiști de fânețe sunt răspândite în toată zona cercetată. fiind întâlnite la Sâncrăieni – nord, Sâncrăieni – lunca Oltului, Sântimbru – lunca Oltului, amestecat cu fragmente din</p>

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

	habitatul 6440, la Sâncrăieni – Nord, la Cetățuia și la Sântimbru – Sânsimion.
Tipuri de habitate conform codificării din România	6510: R3802 Pajiști daco-getice de <i>Arrhenatherum elatius</i>

Cerințe specifice:

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitat	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
6510 Fânațe de altitudine joasă - <i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i> .	Zone deschise, fără arbuști și stuf.	Procent de suprafață deschisă din suprafața totală a fragmentului de habitat.	1-2%	10%	Stare bună de conservare, dar amenințat
	Nivel apă freatică ridicat	Nivelul mediu al apei	Nu sunt date	Nu sunt date	

Măsuri specifice de conservare:

- Interzicerea efectuării de noi amenajări hidrotehnice sau pentru îmbunătățiri funciare care să ducă la scăderea nivelului de apă freatică și de suprafață: desecări, drenări, și altele..
- Menținerea modului tradițional de utilizare a pajiștilor. În acest caz se practică una - două tăieri pe sezon: prima la începutul verii în luna iunie, a doua, mai rar, în luna august.
- În acele parcele de fâneață 6440 unde s-a constatat prezența speciei prioritare *Angelica palustris*, a doua cosire va fi suspendată.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

- Vegetația uscată, din zonele de pe suprafața acestui habitat sau de pe parcelele agricole limitrofe lui, se va îndepărta doar prin cosire. Nu este permisă incendierea.
- Interzicerea pășunatului cu ovine. Pășunatul cu bovine este permis numai sub 1 UVM/ha.
- Interzicerea depozitării gunoierului în habitatele de acest tip.
- Amenajarea căilor de comunicație: drumuri de pământ, șosele, căi ferate, și altele., sa va face doar la marginea habitatelor de acest tip, evitându-se fragmentarea lor.
- Este permisă refacerea pajiștilor prin supraînsămânțare, folosindu-se doar specii din compoziția naturală a acestui tip de habitat.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Fișa habitatului 7140

Mlaștini turboase de tranziție și turbării oscilante - nefixate de substrat

Denumire "scurtă",	Mlaștini de tranziție
Caracteristici principale	<p>Caracteristici principale – habitat 7140:</p> <p>Structură:</p> <p>Valoare conservativă: mare</p> <p>Specii caracteristice și edificatoare:</p> <p>Briofite: <i>Sphagnum papillosum</i>, <i>S. angustifolium</i>, <i>S. subsecundum</i>, <i>S. fimbriatum</i>, <i>S. riparium</i>, <i>S. cuspidatum</i>, <i>Calliergon giganteum</i>, <i>Drepanocladus revolvens</i>, <i>Scorpidium scorpioides</i>, <i>Campylium stellatum</i>, <i>Aneura pinguis</i>.</p> <p>Cormofite: <i>Eriophorum gracile</i>, <i>Carex chordorrhiza</i>, <i>C. lasiocarpa</i>, <i>C. diandra</i>, <i>C. rostrata</i>, <i>C. limosa</i>, <i>Calla palustris</i>, <i>Scheuchzeria palustris</i>, <i>Hammarbya paludosa</i>, <i>Liparis loeselii</i>, <i>Rhynchospora alba</i>, <i>Menyanthes trifoliata</i>, <i>Epilobium palustre</i>, <i>Pedicularis palustris</i></p> <p>Condiții ecologice: Comunități vegetale care formează turbă, dezvoltate la suprafața apelor oligotrofice până la mezotrofice, cu caracteristici intermediare, între tipurile soligene și ombrogene. Acestea prezintă o gamă largă de comunități de plante. În turbării mari, cele mai remarcabile comunități sunt tapetele natante sau pajiștile și mlaștinile mișcătoare nefixate de substrat, formate din rogozuri de talie medie sau mică asociate cu <i>Sphagnum</i> spp. sau mușchi</p>

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

	<p>bruni. În general, acestea sunt însoțite de comunități acvaticice și amfibii. În regiunea boreală, acest tip de habitat include mlaștini minerotrofice, care nu fac parte dintr-un complex mlaștinis mai mare, mlaștini deschise și mici mlaștini din zona de tranziție dintre apă și solul mineral. Aceste mlaștini și turbării aparțin ordinului <i>Scheuchzerietalia palustris</i> și ordinului <i>Caricetalia fuscae</i> - comunități de turbării mișcătoare. Sunt incluse și zonele ecotonale oligotrofice apă - uscat cu <i>Carex rostrata</i>.</p> <p>Asociații vegetale:</p> <p><i>Sphagno-Caricetum rostratae</i> Steffen 1931;</p> <p><i>Swertio perennis-Caricetum chordorrhizae</i> Coldea 1986, 1990;</p> <p><i>Caricetum lasiocarpae</i> Osvald 1923 em. Dierssen 1982;</p> <p><i>Caricetum limosae</i> Br.-Bl. 1921;</p> <p><i>Caricetum diandrae</i> Jon. 1932 em. Oberd. 1957;</p> <p><i>Calletum palustris</i> Osvald 1923.</p> <p>Distribuție în țară: Carpații Orientali: Munții Maramureșului, Munții Rodnei, Munții Călimani, Depresiunea Dornelor, Munții Bistriței, Munții Harghita, Depresiunea Giurgeului, Depresiunea Ciucului, Munții Gurghiu, Masivul Rarău-Giumalău; Carpații Meridionali: Munții Bucegi, Munții Făgăraș, Munții Parâng, Munții Retezat, Munții Țarcu-Godeanu; Carpații Occidentali: Munții Semenic, Munții Bihorului, Masivul Gilău-Muntele Mare.</p> <p>Aceste comunități de plante oligotrofe și mezotrofe, formate pe strat de turbă mixt, mușchi de turbă și rogozuri, sau pe turbă de rogoz, se regăsesc în zona Vrabia, Sâncrăieni și la Sântimbru, numai 2500 mp.</p>
<p>Tipuri de habitate, conform codificării din România</p>	<p>7140:</p> <p>R5403 - Turbării sud-est carpatice, mezo-oligotrofe cu <i>Carex rostrata</i> și <i>Sphagnum recurvum</i></p> <p>R5404 - Mlaștini sud-est carpatice, mezo-oligotrofe cu <i>Carex chordorrhiza</i> și <i>Swertia punctata</i> – numai în Munții</p>

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

	Rodnei R5407 - Mlaștini sud-est carpatice, mezotrofe cu <i>Carex lasiocarpa</i> R5408 - Mlaștini sud-est carpatice, oligotrofe cu <i>Carex limosa</i> R5412 - Mlaștini sud-est carpatice, mezotrofe cu <i>Carex diandra</i>
Suprafața ocupată	$S_{FS} = 26,93$ ha $S_I = 0,59$ ha

Cerințe specifice:

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitat	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
7140 Mlaștini turboase de tranziție și turbării oscilante - nefixate de substrat.	Zone deschise, fără arbuști și stuf.	Procent de suprafață deschisă din suprafața totală a fragmentului de hábitat.	30%	10%	Stare bună de conservare, însă amenințată.
	Nivel de apă freatică ridicat	Nivelul mediu al apei	Nu sunt date	Nu sunt date	
	Strat de mușchi bine dezvoltat	Procent acoperit de mușchi, mai ales de mușchi de turbă.	70%	100%	
	Strat cu turbă groasă	Grosimea stratului de turbă	Nu sunt date	Nu sunt date	

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitat	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
	Stațiuni acide-neutre	pH	Nu sunt date	3.5-7	
	Stațiuni mezotrofe-oligotrofe	Procentul substanțelor organice în sol	Nu sunt date	până la 27%%	

Măsuri specifice de conservare:

- Interzicerea efectuării de noi amenajări hidrotehnice sau pentru îmbunătățiri funciare, care sa duca la scaderea nivelului de apă freatică și de suprafață: desecari, drenări, și altele.
- Utilizarea substanțelor chimice în agricultură, pe terenurile învecinate, doar în conformitate cu Ghidul de Bune Practici Agricole.
- Interzicerea cositului.
- Vegetația uscată, din zonele de pe parcelele agricole limitrofe lui, se va îndepărta doar prin cosire. Nu este permisă incendierea.
- Interzicerea pășunatului.
- Interzicerea depozitării gunoierului în habitatele de acest tip.
- Amenajarea căilor de comunicație: drumuri de pământ, șosele, căi ferate, și altele, sa va face doar în afara habitatelor de acest tip.
- Interzicerea captării izvoarelor de apă minerală neamenajate.

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Fișa habitatului 7230

Mlaștini alcaline

Denumire "scurtă",	Mlaștini alcaline
Caracteristici principale	<p>Caracteristici principale – habitat 7230:</p> <p>Structură:</p> <p>Valoare conservativă: mare</p> <p>Specii caracteristice și edificatoare:</p> <p>Briofite: <i>Campylium stellatum</i>, <i>Drepanocladus cossonii</i>, <i>D. revolvens</i>, <i>Cratoneuron commutatum</i>, <i>Acrocladium cuspidatum</i>, <i>Ctenidium molluscum</i>, <i>Fissidens adianthoides</i>, <i>Bryum pseudotriquetrum</i></p> <p>Cormofite: <i>Carex davalliana</i>, <i>C. flava</i>, <i>C. lepidocarpa</i>, <i>C. hostiana</i>, <i>C. panicea</i>, <i>Eriophorum latifolium</i>, <i>Schoenus nigricans</i>, <i>Schoenus ferrugineus</i>, <i>Juncus subnodulosus</i>, <i>Scirpus cespitosus</i>, <i>Eleocharis quinqueflora</i></p> <p>Condiții ecologice: Zone umede, ocupate în cea mai mare parte de comunități de rogozuri scunde și mușchi bruni, care formează turbă sau tuf, dezvoltate pe soluri permanent saturate cu apă, cu aport de apă bogată în baze, adesea calcaroasă, de origine soligenă sau topogenă și cu pânza freatică la nivelul substratului sau puțin deasupra sau dedesubtul acestuia. Atunci când se produce, formarea turbei este infra-acvatică. Rogozurile scunde calcifile și alte <i>Cyperaceae</i> domină, de obicei, comunitățile mlaștinilor, care aparțin de <i>Caricion davallianae</i>, caracterizate, de regulă, printr-un covor evident de "mușchi bruni" format de <i>Campylium stellatum</i>, <i>Drepanocladus cossonii</i>, <i>D. revolvens</i>, <i>Cratoneuron commutatum</i>. Mlaștinile bogate în baze adăpostesc specii spectaculoase, specializate, cu distribuție strict restrânsă la astfel de stațiuni. Acestea se numără printre habitatele care au suferit cel mai grav declin. Sunt, practic,</p>

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

	<p>dispărute în câteva regiuni și grav periclitate în majoritatea regiunilor.</p> <p>Asociații vegetale:</p> <p><i>Carici flavae-Eriophoretum latifolii</i> Soó 1944;</p> <p><i>Carici flavae-Blysmetum compressi</i> Coldea 1997;</p> <p><i>Caricetum davallianae</i> Dutoit 1924;</p> <p><i>Orchio-Schoenetum nigricantis</i> Oberd. 1957;</p> <p><i>Seslerietum uliginosae</i> Soó 1941.</p> <p>Distribuție în țară: În depresiunile intramontane Bilbor, Giurgeu, Ciuc, Brașov și în luncile unor pâraie și văi din zona montană cum sunt Bistrița Aurie, Sadu, Garcinul, Galda, Feneșu, Runcu, Vâlcele, Căpușu, Barcău. Sporadic Munții Rodnei, Masivul Rarău-Giumalău, Munții Bistriței, Munții Ceahlău, Munții Leaota, Munții Țarcu-Godeanu, Masivul Gilăul-Muntele Mare, Munții Trascău, Munții Bihor.</p> <p>Aceste mlaștini alcaline sunt cele mai importante habitate din zona studiată, care adăpostesc specii foarte valoroase, rare, pentru protecția cărora a fost desemnat situl Natura 2000: <i>Drosera anglica</i>, <i>Saxifraga hirculus</i>, <i>Ligularia sibirica</i>.</p> <p>Se regăsește în punctele studiate: Sâncrăieni – Borsáros, Sânsimion – spre Honcsok, în stare degradată la Vrabia – Beneș, Vrabia – Csemő, Tușnad Nou – Varsavész, Tușnad Nou - Mlaștina Nádas, Tușnad Nou, Vrabia, Sântimbru.</p>
<p>Tipuri de habitate conform codificării din România</p>	<p>7230:</p> <p>R5405 - Mlaștini sud-est carpatice, eutrofe cu <i>Carex flava</i> și <i>Eriophorum latifolium</i></p> <p>R5406 - Mlaștini sud-est carpatice, eutrofe cu <i>Carex flava</i> și <i>Blysmus compressus</i></p> <p>R5413 - Mlaștini sud-est carpatice, mezo-eutrofe cu <i>Carex davalliana</i></p> <p>R5414 - Mlaștini sud-est carpatice, eu-mezotrofe cu <i>Schoenus nigricans</i></p> <p>R5415 - Mlaștini sud-est carpatice, mezo-eutrofe cu <i>Sesleria uliginosa</i></p>

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Suprafața ocupată	$S_{FS} = 26,93$ ha $S = 12,67$ ha
Amenințări	Desecare Cosit Pășunat Incendiere Invadare stuf și arbuști
Măsuri de management suplimentare pentru habitat	a.monitorizarea speciilor invazive și eliminarea acestora; b.îndepartarea speciilor invazive, dacă este cazul; c.interzicerea abandonării deșeurilor și aprinderii focului sau incendierii resturilor vegetale; d.interzicerea cosirii și a pășunatului; e.reabilitarea nivelului pânzei freatice și, acolo unde este posibil, reabilitarea compoziției specifice; f.interzicerea oricăror lucrări de sol care pot avea efect negativ asupra nivelului apei freatice; g.îndepărtarea stufului și a arbuștilor.
Măsuri de management pentru specii	1.îndepărtarea stufului și a arbuștilor

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Cerințe specifice:

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitat	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
7230 Mlaștini alcaline	Zone deschise, fără arbuști și stuf.	Procent de suprafață deschisă din suprafața totală a fragmentului de habitat.	30%	10%	Stare bună de conservare, însă amenințată.
	Nivel de apă freatică ridicată	Nivelul mediu al apei	Nu sunt date	Nu sunt date	
	Strat de mușchi bine dezvoltat	Procent acoperit de mușchi, mai ales de mușchi de turbă.	70%	100%	
	Strat cu turbă groasă	Grosimea stratului de turbă	Nu sunt date	Nu sunt date	
	Stațiuni alcaline-neutre	pH	Nu sunt date	pH: 6,7-7	
	Stațiuni mezotrofe-oligotrofe	Procentul substanțelor organice în sol	Nu sunt date	până la 27%	

Măsuri specifice de conservare:

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

- Interzicerea efectuării de noi amenajări hidrotehnice sau pentru îmbunătățiri funciare, care sa duca la scaderea nivelului de apă freatică și de suprafață: desecari, drenări, și altele..
- Utilizarea substanțelor chimice în agricultură, pe terenurile învecinate, numai în conformitate cu Ghidul de Bune Practici Agricole.
- Interzicerea cositului.
- Vegetația uscată, din zonele de pe parcelele agricole limitrofe lui, se va îndepărta doar prin cosire. Nu este permisă incendierea.
- Interzicerea pășunatului.
- Interzicerea depozitării gunoiului în habitatele de acest tip.
- Amenajarea căilor de comunicație: drumuri de pământ, șosele, căi ferate, și altele., sa va face numai în afara habitatelor de acest tip.
- Interzicerea captării izvoarelor de apă minerală neamenajate.

Anexa 3 la Planul de management

– Tradiții și obiceiuri

Tușnad Sat

Perioadă/dată	Tradiții și obiceiuri
februarie	Bal Mascat - Lăsarea Secului și intrarea în post - Tușnad Nou
martie	Parada Măștilor - Tușnad Nou Sărbătorirea Paștelui : Bal și teatru popular
15 martie	Comemorarea revoluției din 1848-1849 -festivitate artistică organizată de Școală - Tușnad Sat, Tușnad Nou
mai	Balul Majoraților - Balul consacrat tinerilor care au îndeplinit vârsta de 18 ani Ziua Vîrstnicilor - Tușnad Sat
13 iunie	Sărbătorirea Hramului Sfîntului Anton Bal - Tușnad Nou
sfîrșitul lunii august	Zilele Satului - Tușnad Sat
1 septembrie	Hramul Îngerilor Păzitori Balul Strugurilor - satul Vrabia Balul Strugurilor - satele Tușnad Sat și Tușnad Nou
prima duminică a lunii octombrie	Sărbătorirea Zilei Sfîntului Francisc - Tușnad Sat
a doua săptămână a lunii octombrie	Balul Cuplurilor Căsătorite
25 decembrie	Bal și concertul fanfarei Pro Musica - Tușnad Nou

Sînsimion

Perioadă/dată	Tradiții și obiceiuri
4 februarie	Balul Mascat al Vîrstnicilor - Sînsimion Bal Mascat - Cetățuia
15 februarie	Bal Mascat - Sînsimion
21 februarie	Balul Mascat al Copiilor - Sînsimion

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Perioadă/dată	Tradiții și obiceiuri
15 martie	Comemorarea revoluției din 1848-1849 - Sînsimion, Cetățuia
aprilie	Sărbătorirea Paștelui : Bal de Paște - Sînsimion
a doua zi de Paște	Balul Stropitului cu apă și parfum - Cetățuia
iunie	Festivitatea artistică a Școlii Gimnaziale Endes Jozsef - Sînsimion Balul Majoraților - Sînsimion, Cetățuia
1 iulie	Sărbătorirea Hramului Bisericii din Sînsimion - Sînsimion
29—30 iunie-1 iulie	Zilele Sfântului Ladislau - Sînsimion expoziție de atelier artistic, tabără coordonată de Fanfara locală
septembrie	Balul Strugurilor - Sînsimion, Cetățuia
8-9 septembrie	Sărbătorirea Zilei Sfînta Maria Mică - Cetățuia
28 octombrie	Sărbătorirea Hramului Bisericii din Cetățuia - Cetățuia
25 decembrie	Bal de Crăciun și Concertul Fanfarei locale - Sînsimion
26 decembrie	Bal de Crăciun și teatru popular - Cetățuia
înainte de Paște și Crăciun	Tîrgul produselor locale - Sînsimion

Sîntimbru

Perioadă/dată	Tradiții și obiceiuri
Lăsarea Secului	Bal Mascat Balul Majoraților
septembrie	Balul Strugurilor
prima săpt. a lunii noiembrie	Sărbătorirea Zilei Sfîntului Emeric
25 noiembrie	Bal de Ziua Katalin

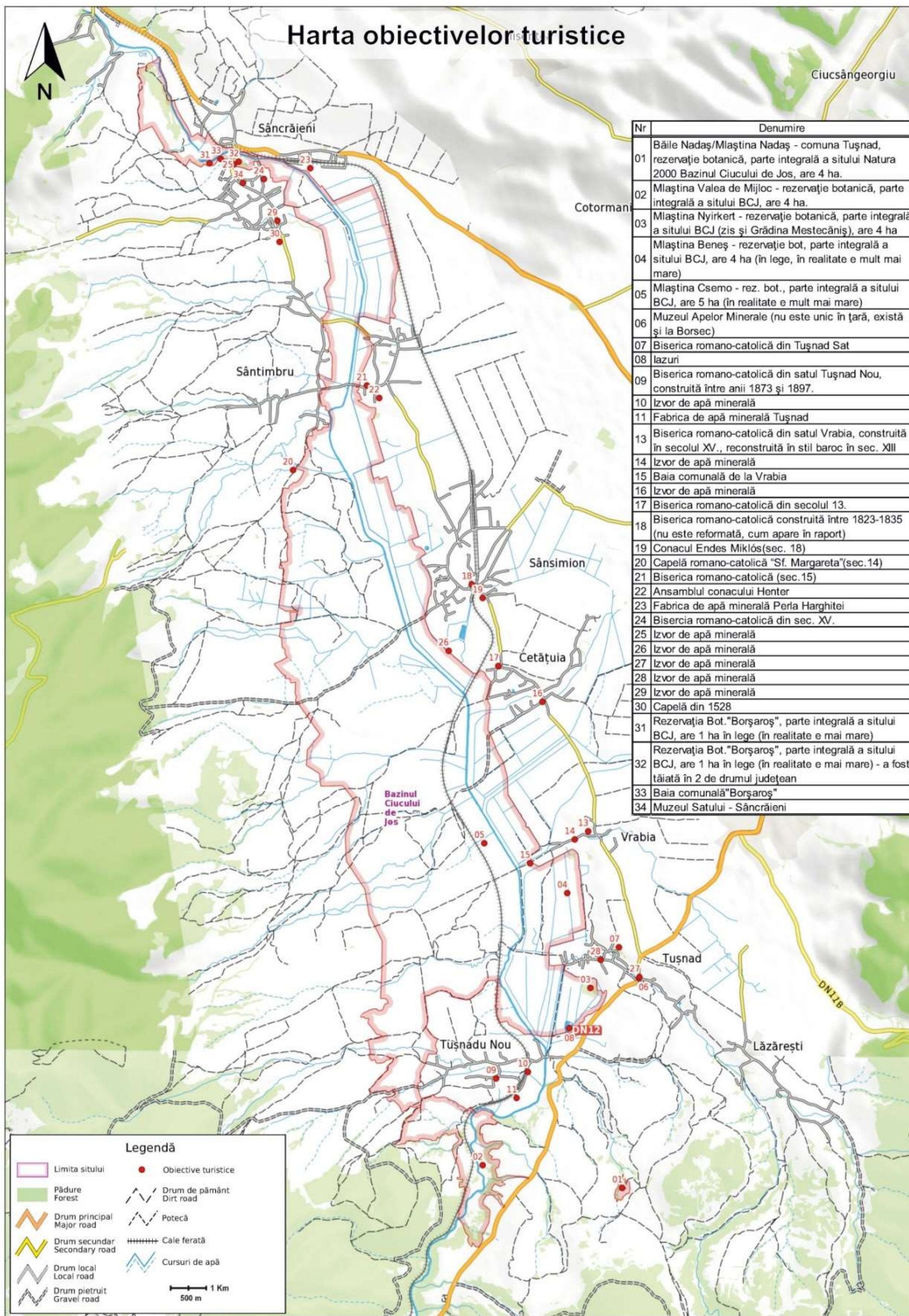
SÎNCRĂIENI

Perioadă/dată	Tradiții și obiceiuri
februarie	Balul Familiștilor Lăsarea secului- intrarea în post
15 martie	Comemorarea revoluției din 1848-1849
Sîmbăta mare de dinaintea	Priveghi

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Perioadă/dată	Tradiții și obiceiuri
Paștelui	
Sărbătorirea Paștelui a doua zi de Paști 1 mai	program folcloric realizat de ansamblul Vadrózsa Stropitul cu apă și parfum Împodobirea porților cu crengi verzi- realizat de ansamblul folcloric Vadrózsa Balul Majoratului Sărbătorirea străzii Tiva
20-21 iulie	Zilele Tineretului
mijlocul lunii iulie	Tabără de folclor și clacă de cosași
20 august	Claca aratului Sărbătorirea Sfintului Ștefan
septembrie	Balul Strugurilor
octombrie	Zilele Vârstnicilor
noiembrie	Sărbătorirea Zilei Katalin
5 decembrie	Ziua de Moș Nicolae
25 decembrie	Sărbătorirea Crăciunului - concert de Crăciun
31 decembrie	Sărbătorirea Revelionului

Direcții de management	PRIORITATE	SALARII - Lei -	OPERATIONALE - Lei -	TOTAL PLAN MANAGEMENT CHELTUIELI DIRECTE - Lei -
1.1.1. Menținerea habitatelor de pajiști aflate în stare bună de conservare prin pășunat și cosit, cu respectarea încărcăturii de animale, a modului de fertilizare și a perioadelor de pășunat și cosit conform Regulamentului.	1	31440	283	31723
1.1.2. Menținerea folosinței actuale și descurajarea abandonului terenurilor cu pajiști, pentru menținerea habitatelor de interes conservativ.	1	14640	283	14923
1.1.3. Menținerea pajiștilor umede și a comunităților de ierburi înalte de lizieră, prin participarea la reglementarea lucrărilor de desecare și a celor de refacere a sistemelor de desecare existente.	1	23040	283	23323
1.1.4. Menținerea prin cosit a fânețelor cu habitatul pajiște de altitudine joasă - 6510.	1	23040	283	23323
1.1.5. Promovarea transformării în fânețe a pășunilor care cuprind habitatele de pajiști cu <i>Molinia</i> - 6410 și pajiști de altitudine joasă - 6510.	3	23040	283	23323
1.1.6. Crearea de habitate umede pe suprafața pajiștilor pentru asigurarea condițiilor necesare conservării speciilor de amfibieni.	3	4566	24957	29523
1.1.7. Menținerea bălților temporare și permanente pe suprafața pajiștilor după retragerea apelor de primăvară, în proporție de cel puțin 5-10 % din suprafața habitatelor de interes conservativ în luna iunie	1	53235	33783	87018
1.1.9. Menținerea compoziției specifice a pajiștilor în acțiunile de îmbunătățire/refacere a productivității.	1	23040	283	23323
1.1.10. Menținerea integrității habitatelor de pajiști.	1	23040	283	23323
1.1.11. Reducerea impactului de fragmentare a habitatelor asupra populațiilor de animale sălbatice prin măsuri speciale de adaptare a infrastructurii de transport.	3	2760	87000	89760
1.1.12. Prevenirea degradării populațiilor de specii de interes conservativ prin controlarea/limitarea numărului câinilor care însoțesc turmele și îndepărtarea câinilor hoinari și pisicilor hoinare.	1	13800	18632	32432
1.1.13. Prevenirea degradării populațiilor de specii de interes conservativ prin controlarea câinilor fara stăpân și pisicilor hoinare din intravilan.	1	13800	18632	32432
1.1.14. Menținerea în extravilan a coridoarelor critice pentru conservare.	1	16170	14226	30396
1.1.15. Îmbunătățirea condițiilor de adăpost și reproducere pentru speciile de animale sălbatice care utilizează porțiuni din infrastructura construită.	3	3517	21360	24877

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Direcții de management	PRIORITATE	SALARII - Lei -	OPERATIONALE - Lei -	TOTAL PLAN MANAGEMENT CHELTUIELI DIRECTE - Lei -
1.1.16. Inventarierea și stabilirea stării de conservare a speciilor și habitatelor de interes conservativ, altele decât cele de interes comunitar și stabilirea de măsuri de management dacă este necesar.	3	3517	21360	24877
1.1.17. Asigurarea protecției stricte a habitatului de aniniș - 91E0* în afara fondului forestier.	1	14640	283	14923
1.1.18. Refacerea habitatului de aniniș - 91E0* în afara fondului forestier.	3	39990	1698	41688
1.2.1. Menținerea/refacerea suprafețelor și a stării de conservare a habitatelor de mlaștini și turbării luând în considerare și procesele naturale.	1	14640	1132	15772
1.2.2. Reglementarea/limitarea pășunatului, inclusiv a târlitului și al cositului, în turbării și mlaștini.	1	23040	1132	24172
1.2.3. Reglementarea accesului vizitatorilor și a managementului resurselor pentru asigurarea integrității habitatelor de mlaștini și turbării.	2	23040	7340	30380
1.2.4. Menținerea izvoarelor neamenajate existente pentru a proteja mlaștinile de mare valoare conservativă - habitatele 7140 și 7230.	1	21360	1698	23058
1.2.5. Realizarea unui studiu privind debitul minim de apă pentru menținerea/refacerea mlaștinilor de mare valoare conservativă și a unui ghid de bune practici pentru utilizatori.	3	5141	28226	33367
1.2.6. Asigurarea unui debit minim de ape la izvoarele de ape minerale amenajate pentru refacerea totală sau parțială a mlaștinilor de mare valoare conservativă.	2	5141	9000	14141
1.2.7. Interzicerea incendierii cu orice scop a vegetației din aria protejată.	1	31440	566	32006
1.2.8. Reglementarea măsurilor de îmbunătățiri funciare pentru a elimina/reduce impactul acestora asupra habitatelor umede.	1	36000	1132	37132
1.2.9. Refacerea habitatelor de turbării și mlaștini prin reconstrucții ecologice dacă este cazul.	3	4947	42350	47297
1.2.10. Refacerea zonelor tampon sau a conectivității dintre habitatele de turbării și mlaștini prin lucrări de reconstrucție ecologică.	3	4947	43700	48647
1.2.11. Inventarierea și stabilirea stării de conservare a habitatelor de mlaștini și turbării, altele decât cele de interes comunitar și stabilirea de măsuri de management dacă este necesar.	3	2761	14226	16987
1.3.1. Prevenirea extinderii și reducerea răspândirii speciilor invazive noi pe teritoriul AP.	1	21360	1698	23058
1.3.2. Realizarea unui studiu privind prezența și tendința speciilor invazive și stabilirea de măsuri de prevenire și combatere.	3	2761	14226	16987
1.3.3. Asigurarea condițiilor pentru controlul răspândirii agenților patogeni de la animalele domestice la speciile de	3	14640	283	14923

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Direcții de management	PRIORITATE	SALARII - Lei -	OPERATIONALE - Lei -	TOTAL PLAN MANAGEMENT CHELTUIELI DIRECTE - Lei -
faună de interes conservativ.				
2.1. Reglementarea managementului rețelei hidrografice astfel încât să se asigure condițiile necesare conservării habitatelor și speciilor de interes conservativ.	1	44400	14698	59098
2.2. Analizarea problemelor cauzate de populația de castor și implementarea măsurilor stabilite în vederea prevenirii și reducerii pagubelor produse de această specie în sistemul de regularizare a apelor și pe proprietățile din sit.	1	2761	103132	105893
2.3. Menținerea integrității și a proceselor naturale în albia minoră și în lunca inundabilă a apelor curgătoare prin menținerea cursurilor naturale ale apelor.	1	44400	113849	158249
2.4. Refacerea habitatelor umede de luncă prin inundarea sezonală controlată a unor suprafețe din zona apărată a luncii.	3	30460	319132	349592
2.5. Menținerea vegetației naturale de pe marginea habitatelor acvatice de-a lungul zonelor naturale, neamenajate ale râurilor și păstrarea arborilor bătrâni în zăvoaie de luncă.	1	29760	319132	348892
2.6. Reglementarea accesului la apă pentru animalele domestice și restricționarea adăpării animalelor în zonele în care este necesară menținerea/refacerea habitatelor ripariene - 3260.	1	14640	283	14923
3.1. Implementarea măsurilor de management a pajiștilor stabilite pentru conservarea habitatelor și speciilor și obținerea, în măsura în care se impune, de plăți compensatorii ce se impun ca urmare a stabilirii restricțiilor de utilizare a acestora.	1	14640	566	15206
3.2. Asigurarea respectării legislației cu privire la impozitul pe teren în cazul în care se impun restricții de utilizare cu scop de conservare prin avizarea solicitărilor din partea proprietarilor/administratorilor de terenuri agricole.	1	21360	1132	22492
3.3. Reglementarea exploatării de agregate minerale - nisip, pietriș pentru prevenirea degradării habitatelor de interes conservativ.	1	14640	1132	15772
3.4. Evitarea fragmentării habitatelor, inclusiv în imediata vecinătate a AP prin amplasarea de parcuri de panouri fotovoltaice și solare.	1	14640	1132	15772
3.5. Stabilirea și promovarea metodelor de reducere a pagubelor produse culturilor agricole și animalelor domestice, de carnivore mari și vânat.	2	10470	49566	60036
4.1. Promovarea includerii valorilor naturale în strategiile de turism ale județului și regiunii.	3	28020	2264	30284
4.2. Identificarea de potențiali parteneri și inițierea și implementarea de proiecte/programe pentru promovarea zonei în programe turistice.	3	28020	1698	29718

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Direcții de management	PRIORITATE	SALARII - Lei -	OPERATIONALE - Lei -	TOTAL PLAN MANAGEMENT CHELTUIELI DIRECTE - Lei -
4.3. Proiectarea și amenajarea de trasee ecoturistice pe teritoriul AP și în vecinătate, cu legături, dacă este posibil și relevant, cu trasee din alte zone importante pentru conservare.	3	14280	15040	29320
4.4. Încurajarea realizării de pachete de programe turistice care integrează valorile AP și le promovează, în parteneriat cu factori interesați relevanți.	3	21300	2264	23564
5.1.1. Realizarea de infrastructură specifică pentru informare, conștientizare, fie în clădiri special destinate, fie în clădiri deținute de factori interesați relevanți.	3	10177	4329	14506
5.1.2. Realizarea și întreținerea de trasee educaționale tematice pe teritoriul AP și în vecinătate, dacă se consideră relevant.	2	32532	116969	149501
5.2.1. Întocmirea unui plan de comunicare pentru identificarea celor mai eficiente metode și acțiuni de comunicare cu diferitele grupuri de factori interesați.	1	9314	226	9540
5.2.2. Oferirea de posibilități pentru consultare la birou și pe teren a factorilor interesați legat de managementul AP.	1	28020	2264	30284
5.2.3. Informarea continuă a publicului larg cu privire la managementul AP și la oportunități de finanțare legate de conservarea habitatelor și speciilor, prin mass media și pagina web a AP.	1	41340	1132	42472
5.2.4. Amplasarea de panouri informative despre AP și managementul acesteia în localități, pe limite, în zone importante de pe teritoriul AP.	2	5042	15226	20268
5.2.5. Organizarea de evenimente de conștientizare legate de AP și de promovare a acesteia.	3	36420	3396	39816
5.3.1. Pregătirea de pachete educative și identificarea colaboratorilor/partenerilor pentru realizarea de evenimente educative în școli.	3	21617	339.6	21957
5.3.2. Prezentări organizate pentru diferite grupe de vârstă în școlile din comunităților locale.	2	25210	1698	26908
5.3.3. Organizare activități practice de educație ecologică pe teren.	1	24760	2264	27024
5.4.1. Oferirea de informații despre valorile naturale și promovarea includerii lor în strategiile și programele de dezvoltare ale județului și regiunii.	3	28020	0	28020
5.4.2. Identificarea de potențiali parteneri și inițierea de proiecte/programe pentru promovarea zonei.	3	28020	283	28303
5.4.3. Participarea la evenimente relevante și organizarea de evenimente în colaborare cu administratorii altor arii protejate, cu scop de informare, conștientizare și promovare a zonei.	3	36000	283	36283
6.1.1. Emiterea de puncte de vedere în cadrul procedurii de reglementare din punct de vedere al protecției mediului al planurilor/proiectelor/activităților.	1	36000	283	36283

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Direcții de management	PRIORITATE	SALARII - Lei -	OPERATIONALE - Lei -	TOTAL PLAN MANAGEMENT CHELTUIELI DIRECTE - Lei -
6.1.2. Clarificarea limitelor rezervațiilor naturale având în vedere inventarierea efectuată în teren și măsurile de management pentru valorile din fiecare rezervație.	1	4664	21452.8	26117
6.1.3. Identificarea neconcordanțelor din legislația sectoarelor relevante și legislația de mediu și arii protejate și promovarea de propuneri de soluții pentru managementul ariilor protejate similare.	3	5621	7000	12621
6.1.4. Corelarea/actualizarea limitelor sitului de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007 cu distribuția actuală a valorilor de biodiversitate.	3	4664	21452.8	26117
6.2.1. Verificarea implementării/respectării măsurilor de management a valorilor AP, inclusiv a respectării condițiilor stabilite în cazul lucrărilor și proiectelor avizate.	1	16800	283	17083
6.2.2. Observarea/verificarea modului în care se face managementul terenurilor și a resurselor naturale în zonele unde impactul potențial asupra valorilor poate fi semnificativ.	1	16800	283	17083
6.2.3. Colaborarea cu autoritățile competente pentru realizarea de controale periodice în AP.	2	16800	283	17083
6.3.1. Identificarea de surse de finanțare, elaborarea de proiecte și managementul acestora, pentru asigurarea resurselor necesare, pentru menținerea unei echipe minime de management a AP și pentru implementarea măsurilor de management.	1	55980	0	55980
6.3.2. Asigurarea instruirii periodice a personalului implicat în administrarea AP.	2	26655	51698	78353
6.3.3. Cooptarea și managementul eficient al voluntarilor pentru realizarea de activități specifice.	3	27960	283	28243
6.3.4. Întreținerea echipamentelor și materialelor aflate în dotare.	1	14640	0	14640
6.3.5. Încheierea de contracte de parteneriat cu universități, ONG-uri și alte entități în vederea eficientizării asigurării resurselor necesare pentru management și implementarea planului de management.	3	21360	283	21643
6.3.6. Identificarea temelor prioritare pentru cercetare și asigurarea resurselor necesare pentru efectuarea acestora în colaborare cu instituții relevante.	3	5331	0	5331
6.4.1. Asigurarea spațiului necesar pentru birou și depozitarea echipamentelor din dotare.	1	21360	0	21360
6.4.2. Elaborarea planurilor anuale de lucru și revizuirea lor după necesități.	1	21360	0	21360
6.4.3. Asigurarea mijloacelor de transport necesare pentru activitățile de teren.	1	14640	283	14923
7.1. Elaborarea de protocoale de monitorizare pentru măsurile de management la care se aplică metodologii diferite de cele care s-au utilizat la inventarierea florei și faunei.	1	3905	0	3905

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Direcții de management	PRIORITATE	SALARII - Lei -	OPERATIONALE - Lei -	TOTAL PLAN MANAGEMENT CHELTUIELI DIRECTE - Lei -
7.2. Implementarea Planului de Monitoring al AP.	1	51990	14820	66810
7.3. Evaluarea eficienței managementului AP.	1	4285	0	4285
7.4. Analiza rezultatelor monitorizărilor și îmbunătățirea măsurilor de management utilizând informațiile din analize.	1	14640	283	14923

Direcția de management	Scopul monitorizării - Întrebarea de monitorizare -	Indicator	Situția de referință - an 2013 -	Sursa de verificare a datelor	Metoda de monitorizare	Cine efectuează monitorizarea	Perioada de monitorizare	Frecvența de monitorizare			Zile-om necesare pentru o activitate	Observații
								Minim	Optim	Ideal		
Mentținerea habitatelor de pajiști aflate în stare bună de conservare prin pășunat și cosit, cu respectarea încărcăturii de animale și a perioadelor de pășunat și cosit conform Regulamentului.	Habitatele de pajiști se mențin în stare bună?	Ha habitate pajiști în stare bună de conservare, pe tipuri de habitate	<ul style="list-style-type: none"> • 30,14 ha hab 6410 • 278,46 ha hab 6440 • 29,96 ha hab 6430 • 30,51 ha hab 6510 	Raport de cercetare	Inventariere	Expert extern	Iulie - august	3 ani	anual în primii 3 ani, apoi din 3 în 3 ani	anual	57	
2.1. Reglementarea managementului rețelei hidrografice astfel încât să se asigure condițiile necesare conservării habitatelor și speciilor de interes conservativ .	Suprafața habitatelor umede se menține?	Ha habitate umede pe categorii de habitate	<ul style="list-style-type: none"> • 44,89 ha hab 6410 • 16,84 ha hab 91E0 • 290,95 ha hab 6440 	Raport de cercetare	Cercetare de teren	Expert extern	Sezon vegetatie					
1.1.3. Menținerea pajiștilor umede și a comunităților de ierburi înalte de lizieră, prin participarea la reglementarea lucrărilor de desecare și a celor de refacere a sistemelor de desecare existente.	Se menține suprafața pajiștilor umede?	ha pajiști umede	<ul style="list-style-type: none"> • 37,18 ha hab 6430 • 35,97 ha hab 6510 • 1,59 ha hab 3260 	Raport de cercetare	Cercetare de teren	Expert extern	Sezon vegetatie					

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

<p>3.1. Implementarea măsurilor de management al pajiștilor stabilite pentru conservarea habitatelor și speciilor și obținerea, în măsura în care se impune, de plăți compensatorii ca urmare a stabilirii eventualelor restricții de utilizare.</p>			<ul style="list-style-type: none"> • 0,59 ha hab 7140 • 12,67 ha hab 7230 									
<p>1.1.17. Asigurarea protecției stricte a habitatului de aniniș - 91E0* în afara fondului forestier</p>	<p>Se menține suprafața habitatului 91E0*?</p>	<p>ha habitat 91E0*</p>	<p>16,84 ha</p>	<p>Rapoarte inventariere teren Harta habitatelor</p>	<p>Cercetare de teren</p>	<p>Expert extern</p>	<p>Sezon vegetație</p>					
<p>1.2.1. Menținerea/refacerea suprafețelor și a stării de conservare a habitatelor de mlaștini și turbării, luând în considerare și procesele natural.</p>	<p>Se menține/crește suprafața mlaștinilor și a turbăriilor</p>	<p>Ha mlaștini și turbării</p>	<p>13,26</p>	<p>Harta, raport de teren</p>	<p>Cercetare de teren</p>	<p>Expert extern</p>	<p>sezon de vegetație</p>					
<p>3.1. Implementarea măsurilor de management a pajiștilor stabilite pentru conservarea habitatelor și speciilor și obținerea, în măsura în care se impune, de plăți compensatorii ca urmare a stabilirii eventualelor restricții de utilizare.</p>	<p>Se reface/imbunătățește starea de conservare a habitatelor de mlaștini și turbării</p>	<p>Ha mlaștini și turbării cu stare de conservare favorabilă</p>	<p>4,24</p>	<p>Raport de teren</p>	<p>Avizare și control in teren</p>							

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Monitorizarea speciilor <i>Canis lupus</i> și <i>Ursus arctos</i> , conform Planului de Management al BCJ.	Se mențin efectivele populaționale și starea de conservare a speciilor <i>Canis lupus</i> și <i>Ursus arctos</i> din situl de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007?	Efectivele și starea de conservare a speciilor <i>Canis lupus</i> și <i>Ursus arctos</i>	Conform inventarierilor și Planului de Management	Rapoarte de inventariere teren	Cercetare de teren	Expert extern	tot anul	3 ani	anual în primii 3 ani, apoi din 3 în 3 ani	anual	10	
Monitorizarea speciilor de floră de interes comunitar, conform Planului de Management al BCJ.	Se mențin efectivele populaționale și starea de conservare a speciilor de floră din situl de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007?	Efectivele și starea de conservare a speciilor de floră	Conform inventarierilor și Planului de Management	Rapoarte de inventariere teren	Cercetare de teren	Expert extern	sezon de vegetație	3 ani	3 ani	anual	10	
	Se mențin an de an efectivele populaționale a speciilor de floră din situl de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007?	Efectivele speciilor de floră	Conform inventarierilor și Planului de Management	Rapoarte de inventariere teren	Cercetare de teren	Ranger	sezon de vegetație	anual	anual	anual	3	
Monitorizarea speciilor lilioci de interes comunitar, conform Planului de Management al BCJ.	Se mențin efectivele populaționale și starea de conservare a speciilor de lilioci din situl de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007?	Efectivele și starea de conservare a speciilor de lilioci.	Conform inventarierilor și Planului de Management	Rapoarte de inventariere teren.	Cercetare de teren	Expert extern	sezon de vegetație	3 ani	3 ani	anual	7	

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Monitorizarea speciilor de amfibieni de interes comunitar, conform Planului de Management al BCJ.	Se mențin efectivele populaționale și starea de conservare a speciilor de amfibieni din situl de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007?	Efectivele și starea de conservare a speciilor de amfibieni	Conform inventarierilor și Planului de Management	Rapoarte de inventariere teren. Harta habitatelor	Cercetare de teren	Ranger	sezon de vegetație	anual	anual	anual	10	
Monitorizarea speciilor de <i>Vertigo</i> , conform Planului de Management al BCJ.	Se mențin efectivele populaționale și starea de conservare a speciilor de <i>Vertigo</i> din situl de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007?	Efectivele și starea de conservare a speciilor de <i>Vertigo</i>	Conform inventarierilor și Planului de Management	Rapoarte de inventariere teren	Cercetare de teren	Expert extern	sezon de vegetație	3 ani	3 ani	anual	10	
Monitorizarea speciei <i>Cottus gobio</i> , conform Planului de Management al BCJ.	Se mențin efectivele populaționale și starea de conservare a speciei <i>Cottus gobio</i> din situl de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007?	Efectivele și starea de conservare a speciei <i>Cottus gobio</i>	Conform inventarierilor și Planului de Management	Rapoarte de inventariere teren.	Cercetare de teren	Expert extern	sezon de vegetație	3 ani	3 ani	anual	10	
1.3.1. Prevenirea extinderii și reducerea răspândirii speciilor invazive pe teritoriul AP.	Crește suprafața afectată de specii invazive?	ha/categorii de teren sau tipuri de habitat afectate de prezența speciilor invazive	nu sunt date	Rapoarte cercetare	Inventariere specii invazive pe suprafețele de probă	Expert extern	Sezon de vegetație	5 ani	anual	anual	10	
2.6. Reglementarea accesului la apă pentru animalele domestice și restricționarea adăpării animalelor în zonele în care este necesară menținerea/refacerea habitatelor	Scade lungimea malurilor afectate de animale domestice?	Km maluri afectate de animale domestice	nu sunt date	Raport de activitate	Observații în teren	Ranger	Sezon de vegetație	5 ani	anual	anual	2	Se măsoară lungimea pe ambele maluri, dacă este cazul, cu ruleta

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

ripariene – 3260.												metrică.
1.1.7. Menținerea bălților temporare și permanente pe suprafața pajiștilor după retragerea apelor de primăvară, în proporție de cel puțin 5-10 % din suprafața habitatelor de interes conservativ în luna iunie.	Se menține suprafața bălților an de an?	ha pajiști acoperite cu apă	Nu sunt date	raport de cercetare	Teledetecție și verificare pe teren	Ranger	Martie - iunie			anual	4	Vezi protocol amfibieni.
1.1.2. Menținerea folosinței actuale și descurajarea abandonului terenurilor cu pajiști pentru menținerea habitatelor de interes conservativ.	Se menține categoria de folosință a pajiștilor?	ha pajiști cu categoria de folosință schimbată	0	Raport de cercetare	Cercetare de teren	Ranger	Tot anul			anual	1	
1.1.14. Menținerea/reintroducerea în extravilan a coridoarelor critice pentru conservare.	Se menține suprafața coridoarelor ecologice din extravilan?	ha coridoare introduse în intravilan	0	Hartă coridoare ecologice și limite intravilan	Avize și control teren	Ranger	Tot anul			anual	2	
1.1.4. Menținerea prin cosit a fânețelor cu habitatul pajiște de altitudine joasă – 6510.	Se menține suprafața fânețelor din habitatele de pajiști joase?	ha fânețe din habitate de pajiști de altitudine joasă	nu sunt date	Raport de cercetare	Cercetare de teren	Ranger	Sezon vegetatie			anual	1	
1.1.6. Crearea de habitate umede pe suprafața pajiștilor pentru asigurarea condițiilor necesare conservării speciilor de amfibieni.	Crește suprafața bălților pentru amfibieni, prin amenajări/refaceri active?	Ha bălți create prin amenajări/refaceri	0	Raport de activitate	Verificare pe teren	Ranger	Tot anul			anual	1	Se aplica aceeași metodologie de determinare a sprafetelor, ca la monitorizarea suprafeței pajiștilor
3.1. Implementarea măsurilor de management a pajiștilor stabilite pentru conservarea habitatelor și speciilor și obținerea, în măsura în care se impune, de plăți												

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

compensatorii ce se impun prin eventuale restricții.												acoterite cu apă - vezi protocol amfibieni.
1.1.5. Promovarea transformării în fânețe a pășunilor care cuprind habitatele de pajiști cu <i>Molinia</i> - 6410 și pajiști de altitudine joasă – 6510.	Crește suprafața fânețelor în habitatele 6410 și 6510?	ha pajiști cu <i>Molinia</i> și de altitudine joasă cosite	nu sunt date	Rapoarte inventariere teren	Cercetare de teren	Ranger	Sezon vegetație			anual	1	
3.1. Implementarea măsurilor de management a pajiștilor stabilite pentru conservarea habitatelor și speciilor și obținerea, în măsura în care se impune, de plăți compensatorii pentru eventualele restricții de utilizare stabilite.												
1.1.17. Asigurarea protecției stricte a habitatului de aniniș - 91E0* în afara fondului forestier.	Se exploatează lemn ilegal din zone cu habitatul de aniniș?	Volum masă lemnoasă tăiat ilegal din aninișuri	Nu sunt date	Rapoarte de patrulare Acte de infracțiune sau contravenție	Patrulări	Ranger	Tot anul			anual	1	Din evidențele ITRSV si ale Jandarmeriei, se extrag volumele aferente vegetației din afara fondului forestier, aniniș pe suprafața sitului de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

	Se exploatează legal, prin tăieri rase, în zone cu habitatul de aniniș?	ha tăiate ras	Nu sunt date	APV-uri, Rapoarte de patrulare	Patrulări	Ranger	Tot anul			anual	1	Din evidențele ITRSV, actele de punere în valoare, se extrag volumele aferente vegetației din afara fondului forestier, aniniș pe suprafața sitului de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007
1.1.18. Refacerea habitatului de aniniș - 91E0* în afara fondului forestier.	Crește suprafața cu protecție strictă a habitatului 91E0*?	ha habitat 91E0 refacute	0	Harta, raport de teren	Cercetare de teren	Ranger	sezon de vegetație			anual	1	
1.2.2. Reglementarea/limitarea pășunatului și al cositului în turbării și mlaștini.	Se menține/îmbunătățește starea de conservare a habitatelor de mlaștini și turbării	Ha mlaștini și turbării cosite sau târlite	nu sunt date	Rapoarte de activitate	Avizare și control în teren	Ranger	Sezon de vegetație			anual	1	
3.1. Implementarea măsurilor de management a pajiștilor stabilite pentru conservarea habitatelor și speciilor și obținerea, în măsura în care se impune, de plăți compensatorii pentru eventualele restricții de utilizare stabilite.												
1.2.3. Reglementarea accesului vizitatorilor pentru asigurarea integrității habitatelor de mlaștini și turbării.	Se îmbunătățește infrastructura de vizitare în mlaștini și turbării?	KM poteci de acces amenajate corespunzător	0	Rapoarte de activitate	Avizare și control în teren	Ranger	Tot anul			anual	0	

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

1.2.4. Menținerea izvoarelor neamenajate existente pentru a proteja mlaștinile de mare valoare conservativă - habitatele 7140 și 7230.	Se menține numărul izvoarelor neamenajate?	Nr izvoare neamenajate	Nu sunt date	Rapoarte de teren	Avizare și control în teren	Ranger	Tot anul			anual	0	
2.2. Analizarea problemelor cauzate de populația de castor și implementarea măsurilor stabilite în vederea prevenirii și reducerii pagubelor produse de această specie în sistemul de regularizare a apelor și pe proprietățile din sit.	Scade valoarea pagubelor produse de populația de castor?	valoarea pagubelor produse de populația de castor	nu sunt date	Rapoarte ale autorităților	Evaluare comuna cu factorii interesați	Director executiv	Tot anul			anual	2	Se folosesc procedurile de evaluare probate de legislație pentru fiecare domeniu in parte.
	Sunt sprijinite comunitățile locale pentru obținerea de plăți compensatorii pentru proprietarii de terenuri afectați de pagube produse de castor.	Număr de documentații depuse cu sperijinul echipei de custodie	0	Rapoarte anuale		Director executiv	Tot anul			anual	0	
3.3. Refacerea habitatelor umede de luncă, prin inundarea sezonală controlată a unor suprafețe din zona apărată a luncii.	Crește suprafața habitatelor umede de luncă inundate controlat?	ha inundate	0	Procese verbale recepție lucrări	Observații în teren, evaluare suprafețe GIS	Responsabil proiecte/programe	Tot anul			anual	1	
1.1.9. Menținerea compoziției specifice a pajiștilor în acțiunile de îmbunătățire/refacere a productivității.	Se menține compoziția specifică a pajiștilor?	ha pajiști refăcute / îmbunătățite corespunzător	0	Avize eliberate, rapoarte de activitate	Avizare și control pe teren	Director executiv, ranger	Sezonul de vegetație			anual	0	
3.1. Implementarea măsurilor de management a pajiștilor stabilite pentru conservarea habitatelor și speciilor și obținerea, în măsura în care se impune, de plăți compensatorii pentru eventualele												

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

restricții de utilizare stabilite.												
1.1.10. Menținerea integrității habitatelor de pajiști.	Se menține integritatea habitatelor de pajiști?	ha pajiști afectate de fragmentare prin lucrări/investiții	0	Avize eliberate, rapoarte de activitate	Avizare și control pe teren	Director executiv, ranger	Sezonul de vegetație			anual	0	Se iau în considerare suprafețele de pajiști izolate ecologic prin amplasarea unor lucrări de investiții.
3.1. Implementarea măsurilor de management a pajiștilor stabilite pentru conservarea habitatelor și speciilor și obținerea, în măsura în care se impune, de plăți compensatorii pentru eventualele restricții de utilizare stabilite.												
1.1.11. Reducerea impactului de fragmentare a habitatelor asupra populațiilor de animale sălbatice, prin măsuri speciale de adaptare a infrastructurii de transport.	Se îmbunătățesc condițiile de utilizare a sitului ca și culuar de trecete pentru carnivorele mari?	Nr treceri peste infrastructura de transport amenajate corespunzător	0	Avize eliberate, rapoarte de activitate	Avizare și control pe teren	Director executiv, ranger	Sezonul de vegetație			anual	0	
1.1.12. Prevenirea degradării populațiilor de specii de interes conservativ, prin controlarea/limitarea numărului câinilor care însoțesc turmele și îndepărtarea câinilor hoinari și a pisicilor hoinare.	Se respectă numărul legal de câini la turmele de animale domestice?	Procentul de turme cu număr legal de câini?	Nu sunt date	Rapoarte ale autorităților	Parteneriate	Ranger	Tot anul			anual	0	
	Se fac acțiuni de îndepărtare a câinilor și pisicilor hoinare de către cei abilitați în acest sens în legislație?	Nr de câini și pisici îndepărtate în extravilan	Nu sunt date	Rapoarte ale primăriilor și asociațiilor de vânători	Parteneriate	Director executiv	Tot anul			anual	0	
1.1.13. Prevenirea degradării populațiilor de specii de interes conservative, prin controlarea câinilor fara stăpân și pisicilor hoinare din intravilan.	Crește numărul câinilor fără stăpân și a pisicilor hoinare, dehelminti în intravilan?	Numărul câinilor fără stăpân și a pisicilor hoinare, dehelminti în intravilan	Nu sunt date	Rapoarte ale autorităților	Parteneriate	Director executiv	Tot anul			anual	0	

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

1.2.6. Asigurarea unui debit minim de ape la izvoarele de ape minerale amenajate, pentru refacerea totală sau parțială a mlaștinilor de mare valoare conservativă.	Creste suprafața mlaștinilor în stare bună de conservare, degradate prin amenajarea izvoarelor de apă minerală?	Suprafața/starea de conservarea mlaștinilor degradate prin amenajarea izvoarelor de apă minerală.	Nu sunt date	avize eliberate rapoarte de activitate	Avizare și control pe teren	Director executiv, ranger	Sezonul de vegetație			anual	0	
	Se asigură debitul minim de ape la izvoarele amenajate?	Procentul izvoarelor cu debit minim asigurat, din numărul total de izvoare amenajate.	Nu sunt date	Rapoarte SGA	Avizare și control pe teren	Director executiv, ranger	Sezonul de vegetație			anual	2	Debitul minim de apă asigurat în cazul izvoarelor amenajate este cel stabilit în urma avizării sau specificat în studiul de evaluare a a impactului de mediu.
1.2.9. Refacerea habitatelor de turbării și mlaștini prin reconstrucții ecologice dacă este cazul.	Creste suprafața mlaștinilor și a turbăriilor?	Suprafața mlaștinilor și turbăriilor refăcute.	0	Rapoarte de activitate	Inventariere	Expert extern, ranger	Sezonul de vegetație			anual	1	Se aplică protocolul de monitorizare de la mlaștini și turbării.
1.2.8. Reglementarea măsurilor de îmbunătățiri funciare, pentru a elimina/reduce impactul acestora asupra habitatelor umede.	Se menține suprafața habitatelor umede?	Procent suprafața de îmbunătățiri funciare realizate cu respectarea condițiilor impuse, din total suprafață afectată de îmbunătățiri funciare.	nu sunt date	Avize eliberate Rapoarte teren	Avizare și control pe teren	Director executiv, ranger	Sezonul de vegetație			anual	1	

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

1.2.10. Refacerea zonelor tampon sau a conectivității dintre habitatele de turbării și mlaștini prin lucrări de reconstrucție ecologică.	Crește suprafața zonelor tampon și lungimea/suprafața culoarelor de conectivitate?	Suprafață zone tampon refăcute. Lungime culuare de conectivitate refăcute.	0	Rapoarte de activitate	Inventariere	Expert extern, ranger	Sezonul de vegetație			anual	1	
1.3.5. Asigurarea condițiilor pentru controlul răspândirii agenților patogeni de la animalele domestice la speciile de faună de interes conservativ.	Crește numărul exemplarelor de urs lup și râs afectate de agenți patogeni specifici animalelor domestice?	Exemplare urs lup și râs afectate.	nu sunt date	Raport de activitate Rapoarte gestionari fond de vânătoare	Observația accidentală, analize efectuate de asociația de vânătoare pe fecale, pe animale vâdate și altele.	Ranger	Tot anul			anual	0	
3.1. Implementarea măsurilor de management a pajiștilor, stabilite pentru conservarea habitatelor și speciilor și obținerea, în măsura în care se impune, de plăți compensatorii pentru eventualele restricții de utilizare stabilite.	Crește sprijinul acordat de echipa de custodie pentru acordarea de plăți compensatorii?	Nr. persoane care solicită și primesc plăți compensatorii.	0	Rapoarte ale autorităților	Parteneriate	Director executiv	Tot anul			anual	0	
		Nr solicitări oficiale din partea custodelui, eventual în parteneriat cu alte instituții, pentru acordarea de plăți compensatorii	0	Documente depuse Procese verbale întâlniri	Lobby - direct sau prin parteneriate /asocieri	Director executiv	Tot anul			anual	0	

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

3.3. Asigurarea respectării legislației cu privire la impozitul pe teren în cazul în care se impun restricții de utilizare cu scop de conservare prin avizarea solicitărilor proprietarilor/administratorilor de terenuri agricole.	Se asigură scutirea de impozit pe teren în zonele cu restricții?	% suprafață pe care nu se plătește impozit din suprafața cu restricții.	0	Rapoarte ale autorităților	Parteneriate	Director executiv	Tot anul		anual	0	
3.4. Reglementarea exploatării de agregate minerale - nisip, pietriș pentru prevenirea degradării habitatelor de interes conservativ.	Crește suprafața habitatelor prioritare afectate de exploatările de agregate minerale?	ha avizate	0	Avize eliberate, Rapoarte de teren	Avizare și control pe teren	Director executiv	Tot anul		anual	0	
	Se respectă condițiile de avizare a perimetrelor de exploatare de agregate minerale?	ha afectate în afara perimetrului avizat ha pe care nu se respectă condițiile de exploatare nr contravenții / infracțiuni	0	Rapoarte de teren Sesizări instituții abilitate Rapoarte Garda de Mediu	Control pe teren	Ranger	Tot anul		anual	3	
3.5. Evitarea fragmentării habitatelor, inclusiv în imediata vecinătate a AP, în special în zona coridoarelor ecologice existente, prin amplasarea de parcuri de panouri fotovoltaice și solare.	Se păstrează integritatea habitatelor prin amplasarea de parcuri de panouri fotovoltaice și solare în vecinătatea AP?	ha afectate în afara perimetrului avizat	0	Avize eliberate	Puncte de vedere transmise la APM în procedura de evaluare a impactului	Director executiv	Tot anul		anual	0	
	Se amplasează parcuri energetice în coridoarele ecologice?	Nr. și ha parcuri energetice amplasate în coridoare	0	Avize eliberate	Puncte de vedere transmise la APM în	Director executiv	Tot anul		anual	1	

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

					procedura de evaluare a impactului							
3.8 Stabilirea și promovarea metodelor de reducere a pagubelor produse culturilor agricole și animalelor domestice de către carnivorele mari și alte specii de faună sălbatică.	Scad pagubele produse?	Ha teren agricol afectate	nu sunt date	Rapoarte ale autorităților	Evaluare comună cu factorii interesați	Director executiv	sezon de vegetație			anual	1	Se folosesc procedurile de evaluare aprobate de legislație pentru fiecare domeniu in parte.
		Nr animale domestice afectate	nu sunt date	Rapoarte ale autorităților	Evaluare comuna cu factorii interesați	Director executiv	sezon de vegetație			anual	1	Se folosesc procedurile de evaluare aprobate de legislație pentru fiecare domeniu in parte.
1.3.3. Menținerea integrității și a proceselor naturale în albia minoră și în lunca inundabilă a apelor curgătoare, prin menținerea cursurilor naturale ale apelor.	Se mențin cursurile naturale ale apelor?	Km cursuri naturale de ape	18,8 km	Rapoarte de teren	Control pe teren	Ranger	Tot anul			anual	0	
4.1. Promovarea includerii valorilor naturale în strategiile de turism ale județului și regiunii.	Crește implicarea custodelui în promovarea obiectivelor turistice ale AP?	Nr participări la întâlniri de planificare strategică locale sau regionale	0	Rapoarte ale autorităților		Director	Tot anul			anual	0	
4.2. Identificarea de potențiali parteneri și inițierea și implementarea de proiecte/ programe pentru promovarea zonei în programe turistice.	Crește capacitatea de atragere de fonduri prin proiecte?	Nr proiecte ce includ și componentă de promovare turistică	0	Rapoarte anuale		Responsabil proiecte/programe	Tot anul			anual	0	

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

4.3. Proiectarea și amenajarea de trasee turistice, cu prioritate cele ce îndeplinesc condițiile pentru ecoturism, pe teritoriul AP și în vecinătate, cu legături, dacă este posibil și relevant, cu trasee din alte zone importante pentru conservare.	Creste conectivitatea AP cu alte destinații ecoturistice?	km trasee turistice	0	Rapoarte anuale		Responsabil proiecte/programe	Tot anul			anual	0	
	Crește lungimea traseelor turistice/ecoturistice?	km trasee turistice/ecoturistice amenajate	0									
4.4. Încurajarea realizării de pachete de programe turistice care integrează și promovează valorile AP, în parteneriat cu factori interesați relevanți.	Cresc ofertele de program pentru vizitatori în zonă datorită valorilor naturale?	Nr pachete de programe turistice ce include și valorile AP	0	Rapoarte anuale		Responsabil proiecte/programe	Tot anul			anual	0	
5.1.1. Realizarea de infrastructură specifică pentru informare, conștientizare, fie în clădiri special destinate, fie în clădiri deținute de factori interesați relevanți.	Se dezvoltă infrastructura specifică pentru informare?	Nr puncte de informare	1	Rapoarte anuale	Rapoarte de activitate	Responsabil proiecte/programe	Tot anul			anual	0	
5.1.2. Realizarea și întreținerea de trasee educaționale tematice pe teritoriul AP și în vecinătate dacă se consideră relevant.	Se dezvoltă infrastructura de educație ecologică?	Nr trasee educație ecologica.	1	Rapoarte anuale	Rapoarte de activitate	Responsabil proiecte/programe	Tot anul			anual	0	
5.2.2. Oferirea de posibilități pentru consultare la birou și pe teren a factorilor interesați legat de managementul AP.	Crește nivelul de consultare la birou și pe teren a factorilor interesați?	Nr consultații.	0	Rapoarte anuale		Responsabil relații cu publicul	Tot anul			anual	0	
5.2.3. Informarea continuă a publicului larg cu privire la managementul AP și la oportunitățile de finanțare legate de conservarea habitatelor și speciilor prin mass media și pagina web a AP.	Crește nivelul de informarea continuă a publicului larg?	Nr apariții/an în presă. Nr știri pe an pe pagina web	0	Rapoarte anuale		Responsabil relații cu publicul	Tot anul			anual	0	

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

5.2.4. Amplasarea de panouri informative despre AP și managementul acesteia în localități, pe limite, în zone importante de pe teritoriul AP.	Crește nivelul de informarea continuă a publicului larg?	Nr panouri informative	15	Rapoarte anuale	Rapoarte de activitate	Responsabil proiecte/programe	Tot anul			anual	0	Cele 15 panouri existente trebuie refacute/înlocuite. Obiectivul acestei direcții de management este de 10 panouri noi/refăcute.
5.2.5. Organizarea de evenimente de conștientizare legate de AP și de promovare a acesteia.	Crește numărul evenimentelor de conștientizare?	Nr evenimente anual	0	Rapoarte anuale	Rapoarte de activitate	Responsabil proiecte/programe	Tot anul			anual	0	
5.3.1. Pregătirea de pachete educative și identificarea colaboratorilor/partenerilor pentru realizarea de evenimente educative în școli.	Crește nivelul de educație ecologică al copiilor din comunități?	Nr pachete educative Nr școli partenere	0	Rapoarte anuale		Responsabil proiecte/programe	Tot anul			anual	0	
5.3.2. Prezentări organizate pentru diferite grupe de vârstă în școlile din comunităților locale.	Crește nivelul de educație ecologică al copiilor din comunități?	Nr. prezentări/an	0	Rapoarte anuale		Responsabil proiecte/programe	Tot anul			anual	0	
5.3.3. Organizare activități practice de educație ecologică pe teren.	Crește nivelul de educație ecologică al copiilor din comunități?	Nr. activități educative/an	0	Rapoarte anuale		Responsabil proiecte/programe	Tot anul			anual	0	
5.4.1. Oferirea de informații despre valorile naturale și promovarea includerii lor în strategiile și programele de dezvoltare ale județului și regiunii.	Se ține cont de valorile și strategia AP în planificările strategice relevante?	Nr. participări la întâlniri de planificare strategică locale sau regionale	0	Rapoarte anuale		Director executiv	Tot anul			anual	0	
5.4.2. Identificarea de potențiali parteneri și inițierea de proiecte/ programe pentru promovarea zonei.	Există parteneriate eficiente pentru proiecte / programe legate de obiectivele AP?	Nr parteneriate Nr proiecte sau acțiuni comune cu componentă de promovare a	0	Rapoarte anuale		Director executiv	Tot anul			anual	0	

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

		zonei										
5.4.3. Participarea la evenimente relevante și organizarea de evenimente în colaborare cu administratorii altor arii protejate cu scop de informare, conștientizare și promovare a zonei.	Custodele inițiază / organizează evenimente și este prezent în mod activ la evenimente din zonă?	Nr evenimente organizate de custode/nr. participanți Nr acțiuni organizate la alte evenimente	0	Rapoarte anuale		Director executiv	Tot anul			anual	0	
6.1.1. Emiterea de puncte de vedere în cadrul procedurii de reglementare din punct de vedere a protecției mediului a planurilor/proiectelor/activităților.	Crește nivelul de participare al echipei de custodie în activitatea de reglementare?	Nr solicitări de acțiuni / proiecte în AP / nr puncte de vedere emise de custode/an	1	Rapoarte ale autorităților		Director executiv	Tot anul			anual	0	
6.2.1. Verificarea implementării/respectării măsurilor de management al valorilor AP, inclusiv a respectării condițiilor stabilite în cazul lucrărilor și proiectelor avizate.	Se implementează măsurile din PM?	Nr. patrulări/lună Nr. contravenții	0	Procese verbale de contravenție		Ranger	Tot anul			anual	0	
6.2.2. Observarea/verificarea modului în care se face managementul terenurilor și a resurselor naturale în zonele unde impactul potențial asupra valorilor poate fi semnificativ.	Se implementează măsurile din PM?	Nr patrulări pe lună.	nu sunt date	Rapoarte de teren/activitate		Ranger	Tot anul			anual	0	
6.2.3. Colaborarea cu autoritățile competente pentru realizarea de controale periodice în AP.	Se implementează măsurile din PM?	Nr patrulări comune pe an	nu sunt date	Rapoarte de teren/activitate. Rapoarte ale autorităților		Ranger	Tot anul			anual	1	

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

6.3.1. Identificarea de surse de finanțare, elaborarea de proiecte și managementul acestora, pentru asigurarea resurselor necesare, pentru menținerea unei echipe minime de management a AP și pentru implementarea măsurilor de management.	Este asigurat necesarul financiar pentru personalul necesar custodiei AP?	Nr persoane cu contract de muncă	8	Rapoarte anuale		Director executiv	Tot anul			anual	0	
6.3.2. Asigurarea instruirii periodice a personalului implicat în administrarea AP.	Crește capacitatea de management a AP?	Nr cursuri/schimburi de experiență pe an	1	Rapoarte anuale		Director executiv	Tot anul			anual	0	
6.3.3. Cooptarea și managementul eficient al voluntarilor pentru realizarea de activități specifice.	Sunt implicați voluntari în managementul AP?	Nr voluntari cooptați	0	Rapoarte anuale		Director executiv	Tot anul			anual	0	
6.3.4. Întreținerea echipamentelor și materialelor aflate în dotare.	Sunt asigurate fondurile pentru întreținerea echipamentelor/material elor din dotare?	Valoare reparații / întreținere	?	Inventare	inventariere	Contabil	Tot anul			anual	0	
6.3.5. Încheierea de contracte de parteneriat cu universități, ONG-ri și alte entități în vederea eficientizării asigurării resurselor necesare pentru management și implementarea planului de management.	Crește capacitatea de atragere de fonduri prin proiecte?	Nr parteneriate	0	Rapoarte anuale		Director executiv	Tot anul			anual	0	
6.3.6. Identificarea temelor prioritare pentru cercetare și asigurarea resurselor necesare pentru efectuarea acestora în colaborare cu instituții relevante.	Crește capacitatea de atragere de fonduri prin proiecte?	Nr teme de cercetare identificate	0	Rapoarte anuale		Director executiv	Tot anul			anual	0	
6.4.1. Asigurarea spațiului necesar pentru birou și depozitarea echipamentelor din dotare.	Se asigură necesarul financiar pentru achiziționarea și utilizarea mijloacelor de	Suprafață spațiu birou.	25	Facturi, documente contabile		Contabil	Tot anul			anual	0	

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

	transport?											
6.4.3. Asigurarea mijloacelor de transport necesare pentru activitățile de teren.	Se asigură necesarul financiar pentru închirierea unui spațiu pentru birou și depozitarea echipamentelor din dotare?	Nr mijloace de transport	1	Inventar contabil		Contabil	Tot anul			anual	0	
TOTAL ZILE/OM PE AN											25	
D. MONITORIZĂRI CARE SE FAC LUNAR												
2.5. Menținerea vegetației naturale de pe marginea habitatelor acvatice, naturale sau artificiale și păstrarea arborilor bătrâni în zăvoaie de luncă.	Vegetația de pe maluri se menține?	Km maluri cu vegetație defrișată	0	Raport de teren	Observația accidentală	Ranger	Tot anul			lunar	1	
1.2.7. Interzicerea incendierii cu orice scop a vegetației din aria protejată.	Scade suprafața cu vegetație incendiată?	Ha incendiate	nu sunt date	Raport de teren	Observația accidentală	Ranger	Tot anul			lunar	1	

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

NU NECESITĂ MONITORIZARE

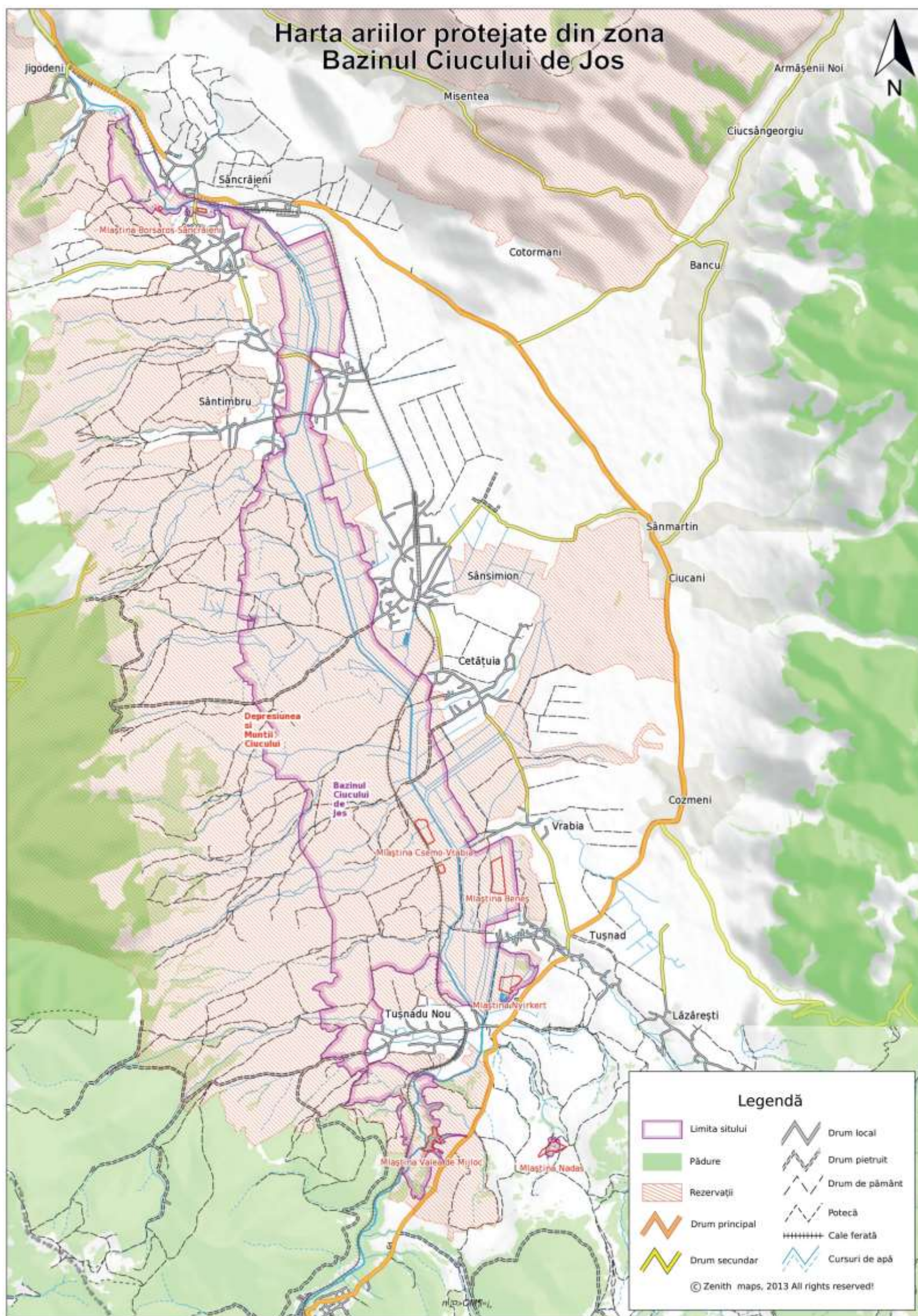
1.1.15. Îmbunătățirea condițiilor de adăpost și reproducere pentru speciile de animale sălbatice care utilizează părți din infrastructura construită.		Ghid renovare construcții	0	Proces verbal de recepție	Analiza studiu	Director executiv						
1.1.16. Inventarierea și stabilirea stării de conservare a speciilor și habitatelor de interes conservativ, altele decât cele de interes comunitar și stabilirea de măsuri de management dacă este necesar.		Studiu	0	Proces verbal de recepție	Analiza studiu	Director executiv						
1.2.5. Realizarea unui studiu privind debitul minim de apă pentru menținerea/refacerea mlaștinilor de mare valoare conservativă și a unui ghid de bune practici pentru utilizatori.		Studiu	0	Proces verbal de recepție	Analiza studiu	Director executiv						
1.2.11. Inventarierea și stabilirea stării de conservare a habitatelor de mlaștini și turbării, altele decât cele de interes comunitar și stabilirea de măsuri de management dacă este necesar.		Studiu	0	Proces verbal de recepție	Analiza studiu	Director executiv						
1.3.4. Realizarea unui studiu privind prezența și tendința speciilor invazive și stabilirea de măsuri de prevenire și combatere.		Studiu	0	Proces verbal de recepție	Analiza studiu	Director executiv						
5.2.1. Întocmirea unui plan de comunicare pentru identificarea celor mai eficiente metode și acțiuni de comunicare cu diferitele grupuri de factori interesați.		Plan de comunicare	0	Proces verbal de recepție	Analiza studiu	Director executiv						

Planul de management al sitului de interes comunitar Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

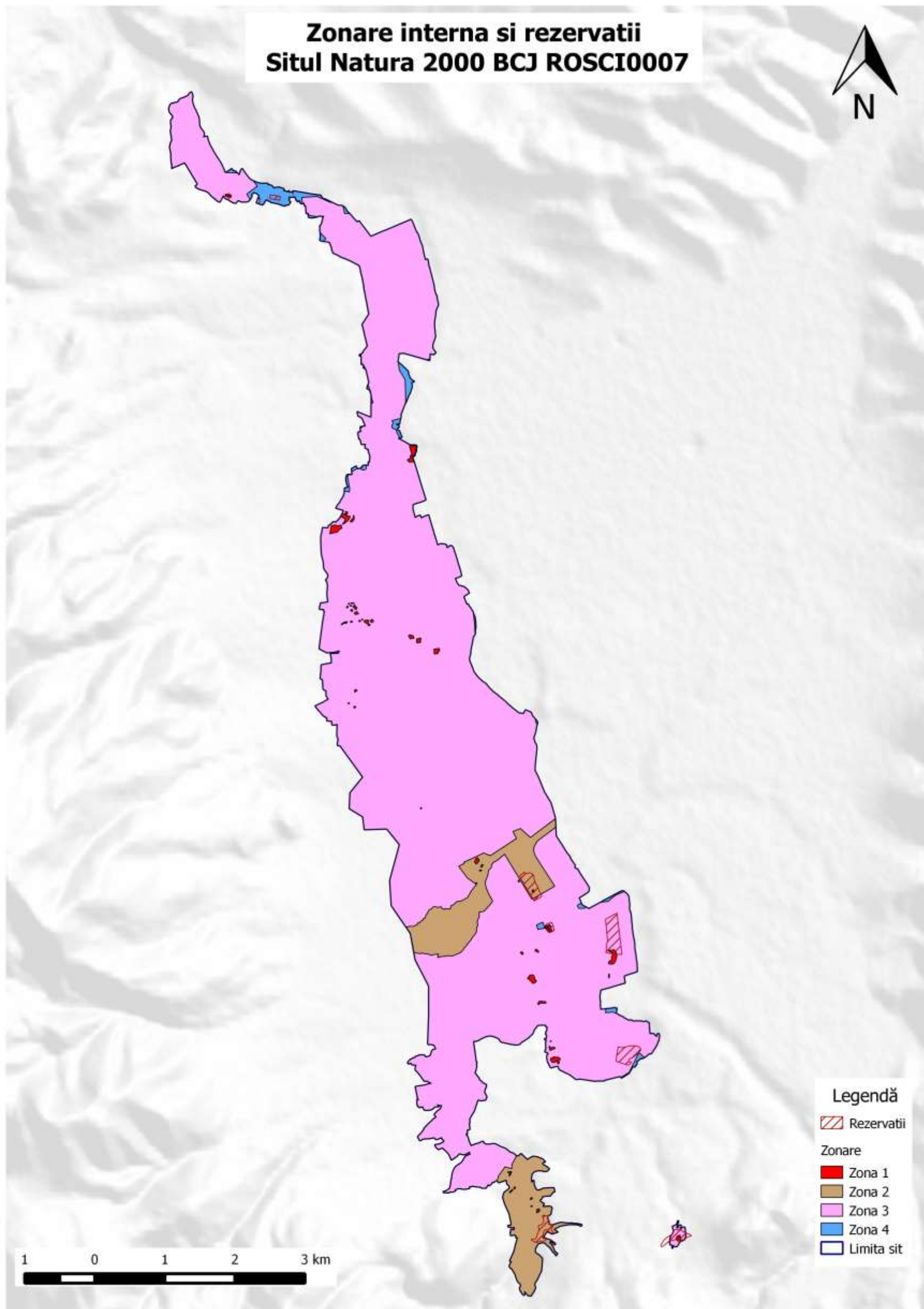
6.1.2. Clarificarea limitelor rezervațiilor naturale având în vedere inventarierea efectuată în teren și măsurile de management pentru valorile din fiecare rezervație.		7 rezervații naturale cu limite clare	0	Proces verbal de recepție	Analiza studiu	Director executiv						
6.1.3. Identificarea neconcordanțelor din legislația sectoarelor relevante și legislația de mediu specifică și promovarea de propuneri de soluții pentru managementul ariilor protejate similare.		Raport și scrisoare de poziție	0	Proces verbal de recepție	Analiza studiu	Director executiv						
6.1.4. Corelarea/actualizarea limitelor sitului de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007 cu distribuția actuală a valorilor de biodiversitate.		Ha habitate de interes comunitar introduse în sit	0	Proces verbal de recepție	Analiza studiu	Director executiv						
6.4.2. Elaborarea planurilor anuale de lucru și revizuirea lui după necesități.		1 plan de lucru pe an	0	Proces verbal de recepție	Analiza studiu	Director executiv						

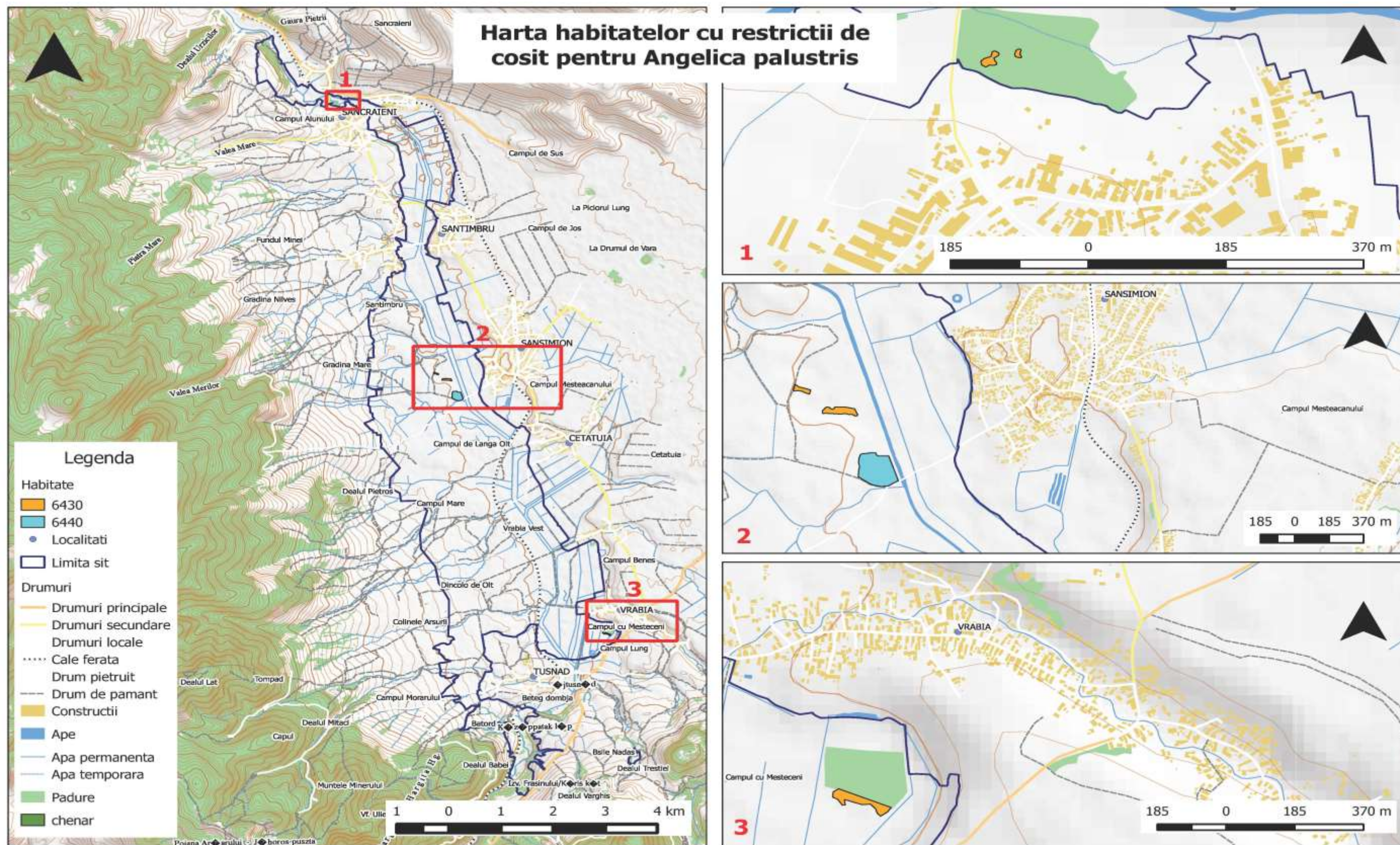

– Harta organizării teritoriale și a rezervațiilor din situl de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

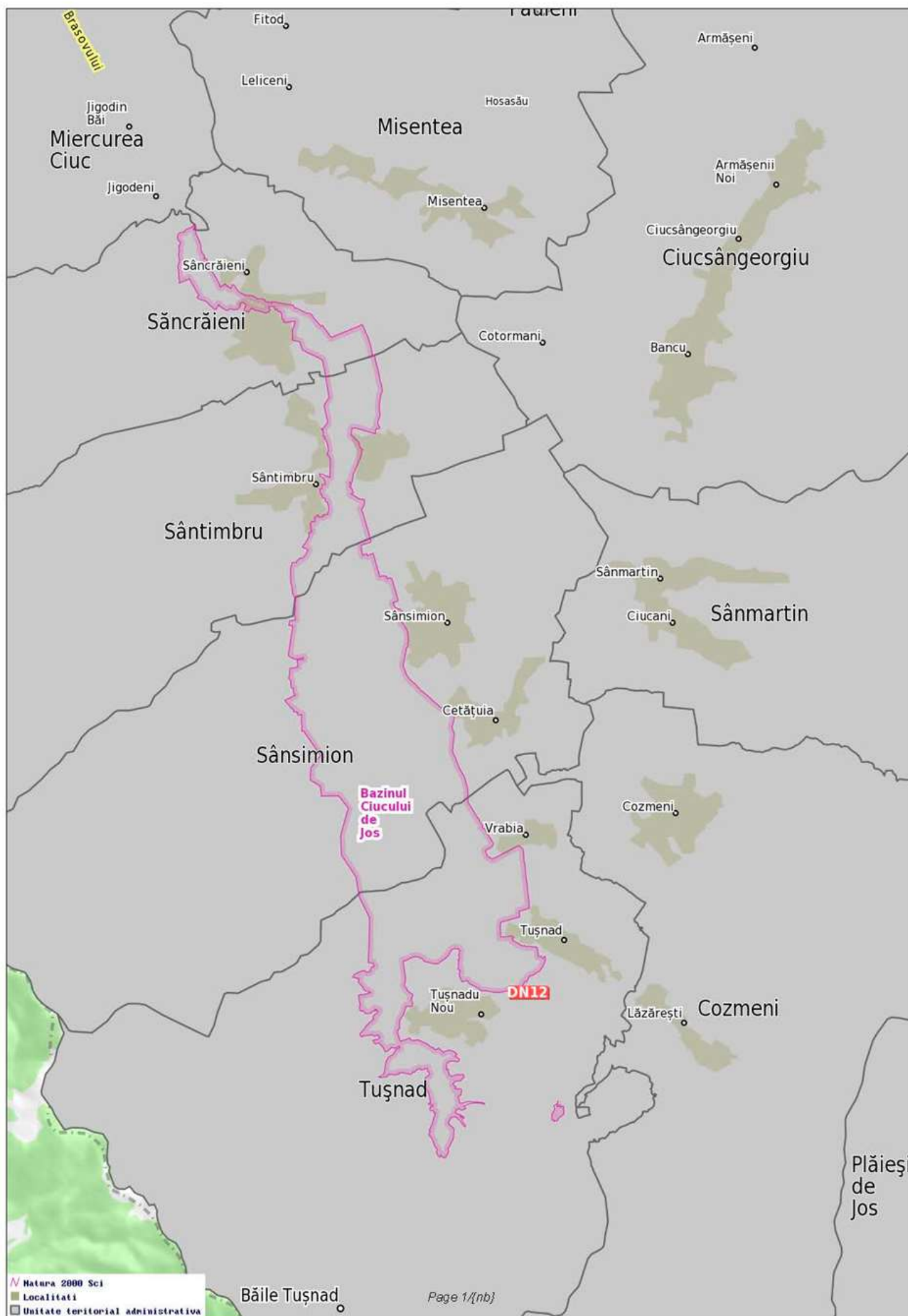

– Harta habitatelor cu restricții la cosit din situl de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

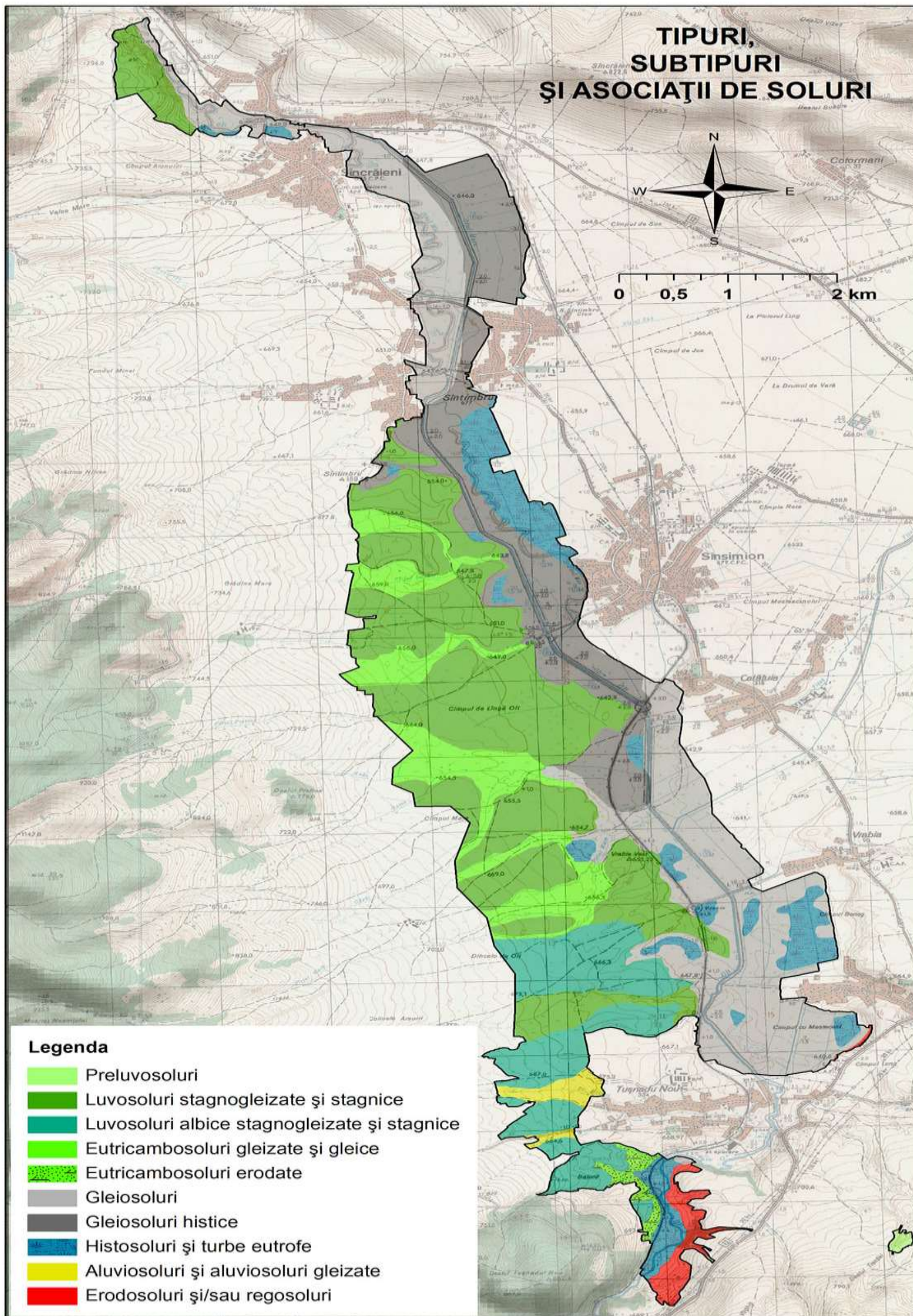

– Harta unităților administrativ teritoriale din situl de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

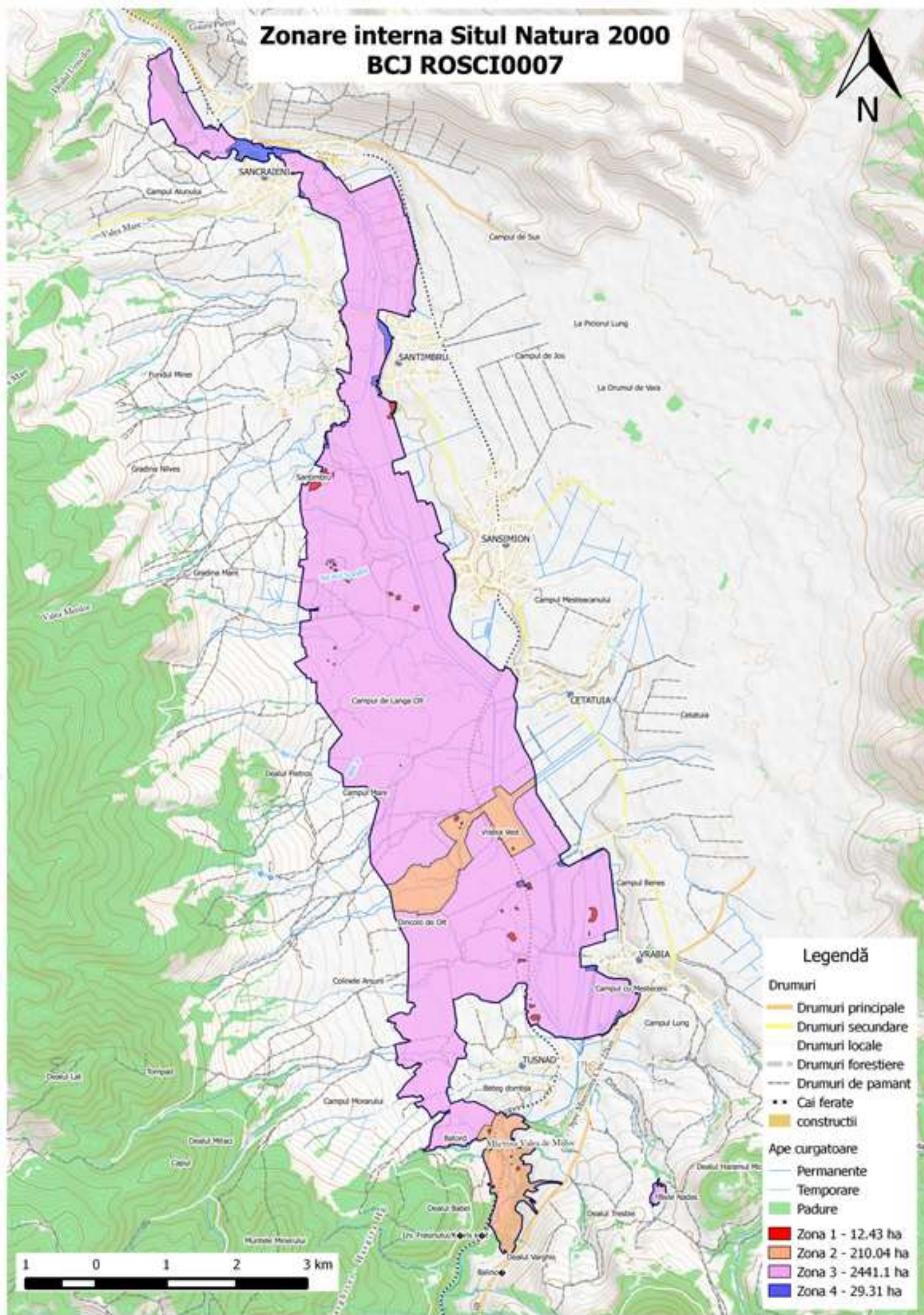

– Harta tipurilor de soluri din situl de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

– Harta distribuției teritoriale a managementului în situl de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

- Harta modului de utilizare a terenurilor în situl de importanță comunitară Bazinul Ciucului de Jos ROSCI0007

